

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันศุกร์ที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกฯ ที่มาประชุมทั้งหมด ๒๐๖ คน

ประธานวุฒิสภา : ขณะนี้มีสมาชิกฯ มาครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่าง
พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติ
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การขึ้นสูตรพลิกศพ)
ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ
ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๖ จึงขอแจ้งให้ที่ประชุม
ทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานวุฒิสภา : ๑.๒ ได้รับหนังสือจากเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
แจ้งว่า ตามที่ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของวุฒิสภาไปเพื่อพิจารณา
ดำเนินการ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งผลการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าวว่า
กรมที่ดินได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตาม
ข้อสังเกตดังกล่าวต่อไป

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 05291
วันที่ 14 มิ.ย. ๕๖
เวลา 1๒.1๐ น.

ที่ นร ๐๒๐๔/๑๒๐๒๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง การดำเนินงานตามข้อสั่งการของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของวุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/๕๖๓๖ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๒

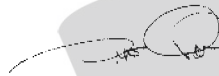
ตามที่ได้นำแจ้งมติคณะรัฐมนตรีรับทราบข้อสั่งการของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของวุฒิสภา และมอบให้
กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการ แล้วแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวว่า
การดำเนินการตามข้อสั่งการของคณะกรรมการวิสามัญฯ ของวุฒิสภา กรมที่ดินจะได้กำหนดแนวทาง
ปฏิบัติสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามข้อสั่งการดังกล่าวต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ รับทราบรายงานผลการดำเนินการ
ของกระทรวงมหาดไทย และให้แจ้งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ หิรัญยะวสิศ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ถ้าคุณผู้รับและกระษัตริย์
วันที่ **๑๖/๖/๕๖**
วันที่ **๑๕/๖/๕๖**
เวลา **๑๒.๓๐**
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักนิติธรรม

โทร. ๒๘๒๓๖๔๔, ๒๘๑๐๐๐๓

โทรสาร ๒๘๒๑๑๕๕

Legislative Justice and Research Center of Thailand

วันที่ **19/6/52**

วันที่ **19 มิ.ย. ๕๖** เวลา **15.30**

วันที่ **19 มิ.ย. ๕๖**

(ถ้าเนา)

ที่ สว ๐๐๐๘/๒๖๕๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ

เนื่องจากในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ไว้บางประการ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่
๑๘ มีนาคม ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๘๘ วรรคสอง

ขอแสดงความนับถือ

(นายทินิต ฮาระะศิริ)

เลขาธิการวุฒิสภา

กองการประชุม

โทร. ๒๔๔๑๕๖๗, ๒๔๔๑๕๕๘

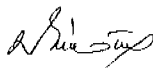

(ถ้าเนา)

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน
(ฉบับที่ ...) พ.ศ.

“ในการได้มาซึ่งที่ดินของคนต่างด้าวตามมาตรา ๙๒ ทวิ นั้น ทางกรมที่ดินควรมี
การกำหนดหน่วยงานภายในขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ติดตามและควบคุมดูแลให้คนต่างด้าว
ที่นำเงินมาลงทุนได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นการเฉพาะ
อย่างใกล้ชิด และหากพบว่ามีการกระทำที่ผิดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามที่มาตรา ๙๒ ทวิ ได้บัญญัติ
ไว้แล้ว อธิบดีกรมที่ดินในฐานะที่มีหน้าที่ตามกฎหมาย ควรเร่งดำเนินการกำหนดเวลาให้คนต่างด้าว
ทำการจำหน่ายที่ดิน หรืออธิบดีกรมที่ดินจัดการจำหน่ายที่ดินนั้น แล้วแต่กรณี โดยเคร่งครัด
ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายในส่วนนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลให้มากที่สุด”

ถูกต้องตามมติของวุฒิสภา

(นางมัลลิกา ลับโพธิ์)

ผู้อำนวยการกองการประชุม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

รัฐสภา ๑/๒

ประธานวุฒิสภา : จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานวุฒิสภา : ๑.๓ เลขานุการคณะรัฐมนตรีได้เสนอรายงาน
กิจการประจำปี งบดุล งบกำไรและขาดทุนของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย
ที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแล้วต่อวุฒิสภาเพื่อทราบ ตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง
ของพระราชกำหนดบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๕๐

รายงานกิจการประจำปี 2541
และ
ความคืบหน้าของแผนงาน สิ้นสุดเดือน มิถุนายน 2542

โดย

บริษัทตลาดรองสินเชื่อกู้ยืม

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

การดำเนินงานของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ในปี 2541 ที่ผ่านมา เป็นช่วงเตรียมความพร้อมในการทำธุรกรรม กล่าวคือ บตท.ได้รับเงินทุนประเดิมจำนวน 1,000 ล้านบาทจากธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2541 และเริ่มจัดจ้างบุคลากร เพื่อเริ่มดำเนินการ รวมทั้งได้จัดจ้างที่ปรึกษาทางด้านเทคนิค คือบริษัท Fannie Mae จากสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์มานานกว่า 60 ปี ในธุรกรรมตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย มาช่วยวางระบบงานด้านต่างๆ เพื่อสร้างรากฐานที่มั่นคงและได้มาตรฐานสากล ซึ่งการจัดจ้างคณะที่ปรึกษานี้ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank) ในโครงการ Asset Securitization และสำหรับการดำเนินการในเรื่องการทำธุรกรรมหลักนั้น บตท.ได้เริ่มดำเนินโครงการออกพันธบัตรที่รัฐบาลไม่ค้ำประกันในวงเงิน 40,000 ล้านบาท และการเจรจาตกลงกับธนาคารอาคารสงเคราะห์(ธอส.)ในการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัย ในวงเงิน 400 ล้านบาท

ผลประกอบการของบตท. ในรอบปี 2541 บตท.มีรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิเท่ากับ 139.69 ล้านบาท และมีผลกำไรสุทธิ เท่ากับ 123.61 ล้านบาท โดยมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 1,124.99 ล้านบาท และหนี้สินรวมจำนวน 1.38 ล้านบาท ซึ่งเป็นตัวเลขผลกำไรที่เกิดขึ้นจริงซึ่งใกล้เคียงกับตัวเลขที่ได้ประมาณการไว้ในแผนการดำเนินงานปี 2541 คือ 118.8 ล้านบาท

ในส่วนแผนการดำเนินงานปี 2542 นั้น บตท. ได้วางแผนการดำเนินธุรกรรมหลัก โดยได้ตั้งเป้าหมายการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินต่างๆ ไว้ ประมาณ 4,000 ล้านบาท รวมทั้งการดำเนินโครงการออกพันธบัตรบตท.แบบ Amortizing Bond เพื่อใช้พันธบัตรดังกล่าวชำระค่าจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินต่างๆ รวมทั้งการทำธุรกรรมแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization) โดยการออกตราสารหนี้ทุนโดยเงินกู้ที่อยู่อาศัย (Mortgage Backed Securities หรือ MBS) ขายให้กับผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นการระดมเงินและทำให้เกิดตลาดรองของสินเชื่อที่อยู่อาศัย

สำหรับความคืบหน้าการดำเนินงานในปี 2542 ล่าสุดเดือนมิถุนายน 2542 นั้น บตท.ได้ดำเนินการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด(มหาชน) (ธนชาติ) ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของบตท. ที่ให้จัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากธนชาติในวงเงินไม่เกิน 600 ล้านบาท โดยออกพันธบัตรของ บตท. ในการชำระค่าจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด(มหาชน) ซึ่งธุรกรรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการออกพันธบัตรที่รัฐบาลไม่ค้ำประกันในวงเงิน 40,000 ล้านบาท สำหรับความคืบหน้าการเจรจาตกลงกับธนาคารอาคารสงเคราะห์

(เอส.) ในการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยนั้น ขณะนี้เอส. ได้ดำเนินการขอแก้ไขพรบ. ของธนาคารเพื่อให้สามารถขายลูกหนี้เงินกู้ที่อยู่อาศัยให้แก่บต. ได้

นอกจากนี้ บต. ได้ริเริ่มโครงการออกพันธบัตรระดมทุนของบริษัทฯ เพื่อจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยอัตราดอกเบี้ยต่ำคงที่จากสถาบันการเงินต่างๆ (Mortgage Investment Payment Bonds Program หรือ MIP Bonds Program) โดยบต. จะระดมทุนในตลาดทุนโดยออกพันธบัตร MIP Bonds เพื่อนำไปจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพของสถาบันการเงินต่างๆ ที่ปล่อยกู้ใหม่ ในอัตราดอกเบี้ยต่ำและคงที่ ตามเกณฑ์การรับซื้อสินเชื่อของบต. เพื่อให้สถาบันเหล่านั้นเป็นผู้ปล่อยกู้ในตลาดแรกและขายเงินกู้ดังกล่าวให้แก่บริษัทฯ (Loan Originator) ซึ่ง ณ สิ้นสุด เดือน มิถุนายน 2542 บต. ได้บรรลุข้อตกลงการจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการ MIP Bonds กับธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) โดยได้ลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างกันไปเมื่อ วันที่ 21 มิถุนายน 2542 ในวงเงินจัดซื้อรวมส่วนรับประกันของผู้ขายทั้งสิ้นไม่เกิน 1,250 ล้านบาท และกำหนดส่งมอบสินเชื่อที่อยู่อาศัย วงแรกภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2542 และ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2542 คณะกรรมการของบต. ได้มีมติอนุมัติให้บต. สามารถจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ภายใต้โครงการ MIP Bonds ในวงเงินจัดซื้อรวมส่วนรับประกันของผู้ขายทั้งสิ้นไม่เกิน 1,250 ล้านบาท เช่นเดียวกัน

บต. เชื่อมั่นว่าโครงการ MIP Bonds ของ บต. สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อตอบสนองนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ตามที่กระทรวงการคลังได้มีมาตรการเร่งด่วนในการฟื้นฟูธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศตามโครงการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยจำนวน 50,000 ล้านบาท ซึ่งจะอาศัยมาตรการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยอัตราดอกเบี้ยต่ำและอัตราดอกเบี้ยคงที่ 3-5 ปี ระยะเวลากู้ยืม 30 ปี โดยมอบหมายให้ บต. และธนาคารอาคารสงเคราะห์ ร่วมกันออกพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน ในวงเงิน 50,000 ล้านบาท เพื่อนำเงินทุนที่ระดมได้จากโครงการนี้ ไปจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินต่างๆ ผู้ปล่อยกู้หรือปล่อยกู้ให้แก่ธนาคารพาณิชย์โดยธนาคารอาคารสงเคราะห์ ทำให้สามารถส่งผ่านเงินทุนดังกล่าวในรูปของเงินกู้ซื้อบ้านอัตราดอกเบี้ยต่ำและคงที่ระยะยาวไปสู่ประชาชนได้โดยตรง

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. ข้อมูลทั่วไปและการทำธุรกรรม	4
3. โครงสร้างของ บตท.	6
4. ผลการดำเนินงาน ปี 2541 และ ปี 2542 (สิ้นสุดเดือน มิถุนายน 2542)	8
5. งบการเงิน ประจำปี 2541	13

บทนำ

(Introduction)

วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร (Vision)

บตท. จะพัฒนาองค์กรให้เป็นสถาบันการเงินสำหรับตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยของประเทศไทย เช่นเดียวกับสถาบันการเงินลักษณะเดียวกันในภูมิภาคนี้ คือ HongKong Mortgage Corporation ของฮ่องกงและ Cagamas ของประเทศมาเลเซีย และจะพัฒนาให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็งและเป็นเสาหลักของตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย เช่นเดียวกับ Fannie Mae ในประเทศสหรัฐอเมริกา บตท.จะดำเนินงานในลักษณะ Wholesale ซึ่งเน้นการดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรและบุคลากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม โดยจะอาศัยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของที่ปรึกษาภายนอกมาสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของบตท. อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อทำให้บตท. เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพคล้ายกับ Fannie Mae ซึ่งเป็นองค์กรตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีชื่อเสียง และใหญ่ที่สุดในโลก

วัตถุประสงค์ (Objectives)

บตท. จัดตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประกอบธุรกิจตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยและกิจการอื่นที่ส่งเสริมและพัฒนาตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งหมายถึงการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวกับการลงทุนในการจัดซื้อสินทรัพย์เงินกู้ที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินในตลาดแรก และทำการแปลงสินทรัพย์เหล่านั้นเป็นหลักทรัพย์ เพื่อเป็นการระดมเงินในตลาดเงินและตลาดทุน

ภารกิจของบตท. (Mission)

ภารกิจสำคัญของบตท. คือการมีบทบาทในตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย รวมทั้งการสนับสนุนธุรกิจเงินกู้ที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อเงินกู้ที่อยู่อาศัยในตลาดแรก เพื่อให้ธุรกิจเงินกู้ที่อยู่อาศัยสามารถขยายตัวเติบโตขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้สถาบันการเงินที่ปล่อยเงินกู้ที่อยู่อาศัยได้มีแหล่งเงินทุนระยะยาวในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ทำให้ประชาชนผู้ให้บริการเงินกู้ที่อยู่อาศัยสามารถกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำลง อันจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและการฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งเป็นการสร้างเสถียรภาพของสถาบันที่ปล่อยเงินกู้ที่อยู่อาศัยให้มีแหล่งเงินทุนระยะยาวรวมทั้งการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ระยะยาว

LIERT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เป้าหมายของบตท. (Goals)

บตท. กำหนดเป้าหมายปริมาณการทำธุรกรรมตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยในปี 2562 ไว้ประมาณ 4,000 ล้านบาท โดยแยกตามวิธีการดำเนินงานดังนี้

- 1) จัดซื้อด้วยเงินสดที่เป็นเงินทุนหมุนเวียนของบตท.
- 2) จัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยด้วยการออกพันธบัตรของบตท. แบบ Amortizing Bond ที่รัฐบาลไม่ได้ค้ำประกัน ใช้ชำระค่าจัดซื้อแบบ Bond Exchange Program
- 3) จัดซื้อด้วยการแบ่งความเสี่ยงกับผู้ขาย แบบ Risk Sharing Scheme โดยการชำระเป็นพันธบัตรชนิด Amortizing Bond จำนวน 80% และสัญญาแบบเบมีเจ็ทของบตท. (Participating Obligation Agreement) อีก 20%
- 4) นอกจากนี้ จะทำการแปลงสินทรัพย์จากกลุ่มสินเชื่อที่จัดซื้อมาข้างต้นให้เป็นหลักทรัพย์ ด้วยการออกตราสารหนี้หมุนโดยเงินกู้ที่อยู่อาศัย (MBS)

นโยบายการดำเนินงานของบตท. (Policies)

1) ด้านธุรกิจและการตลาด (Business and Marketing)

- มุ่งเน้นให้เกิดธุรกรรมการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยให้ได้ตามหลักเกณฑ์ และปริมาณที่ตั้งเป้าหมายไว้
- สร้างบทบาทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้ง
- ขยายแหล่งเงินทุน จากช่องทางกระแสเงินสดต่างๆ ตามพ.ร.ก.ของบตท.
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสถาบันการเงิน และหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินกลยุทธ์การตลาดที่ยืดหยุ่นเหมาะสมกับสถานการณ์และภาวะตลาด
- อาศัยความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของทีมที่ปรึกษาทางการเงินและทางเทคนิค ในการให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ให้แก่เจ้าพนักงานและผู้บริหารของ บตท.
- สร้างชื่อเสียงและภาพพจน์ที่ดีของบตท. ให้เป็นที่รู้จักอย่างค่อนเนื่อง และยอมรับจากสาธารณชนทั่วไป โดยการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

2) ด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน (Operation Management)

- เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency) โดยการให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสมในการปฏิบัติงานทั้งด้านการตลาด การบริหารเงิน และการปฏิบัติการ เพื่อเชื่อมโยงกับระบบงานของผู้ขายสินเชื่อและผู้ให้บริการสินเชื่อในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

- เน้นการให้บริการและประสิทธิผลระหว่างหน่วยงานภายในและสถาบันการเงินแรกให้ราบรื่น
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของ บตท.

3) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและบริหารสำนักงาน (Human Resource Development)

- สร้างระบบบรรณาการที่เหมาะสม เพื่อให้ได้พนักงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมตรงกับความต้องการขององค์กร
- พัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะของพนักงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่ม โดยจัดกิจกรรมอบรมพนักงานระดับปฏิบัติการให้เป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบ (Specialist) และพัฒนาทักษะผู้บริหารระดับต่างๆ ภายในองค์กรให้เป็นผู้มีความรอบรู้กว้างขวาง (Generalist) ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นนักบริหารที่มีความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง
- ลงเสริมและกระตุ้นให้พนักงานเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้วิทยาการใหม่ โดยมีการจัดอบรมทั้งภายในและภายนอกบริษัทที่ชัดเจน
- ลงเสริมและปลูกฝังเรื่องการภักดีต่อองค์กร (Loyalty) แก่พนักงานทุกระดับชั้น

ข้อมูลทั่วไปและการทำธุรกรรมของบรรษัทฯ

บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย จำกัด (บตท.) จัดตั้งโดยพระราชกำหนดบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2540 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2540 ต่อมาเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2540 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ บตท. และได้มีการจ้างกรรมการผู้จัดการเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2540

บตท. จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยและกิจการอื่นที่ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย โดยนำหลักการทำงานของระบบแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์มาใช้เพื่อให้ระดมเงินของรัฐและเอกชนสามารถระดมทุนสำหรับประชาชนสินเชื่อที่อยู่อาศัยได้มากขึ้นเพียงพอลงและสม่ำเสมอ อันเป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

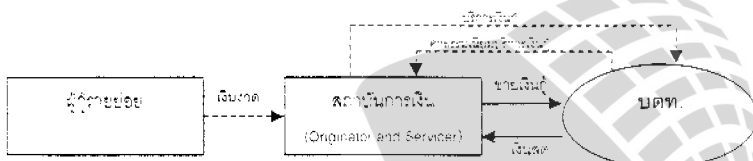
ธุรกรรมหลักของ บตท.

ธุรกรรมหลักของ บตท. จะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ (1) การรับซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยเพื่อการลงทุน และ (2) การทำธุรกรรมแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization)

1. การรับซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยเพื่อการลงทุน

บตท. จะดำเนินการซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพจากสถาบันการเงินในตลาดแรก เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน เป็นต้น เพื่อเป็นการลงทุนโดยถือเป็นสินทรัพย์ของบตท.เอง ทั้งนี้ บตท. จะใช้เงินจากเงินทุนระดมได้ การออกพันธบัตร การกู้ยืมเงินจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น ในการรับซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยเพื่อการลงทุนดังกล่าว บตท. จะได้รับผลตอบแทนที่แตกต่างจากต้นทุนของดอกเบี้ยระหว่างผลตอบแทนของเงินกู้ยืมนี้ กับต้นทุนทางการเงินของ บตท.

แผนภาพที่ 1 การรับซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยเพื่อการลงทุน

2. การทำธุรกรรมแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

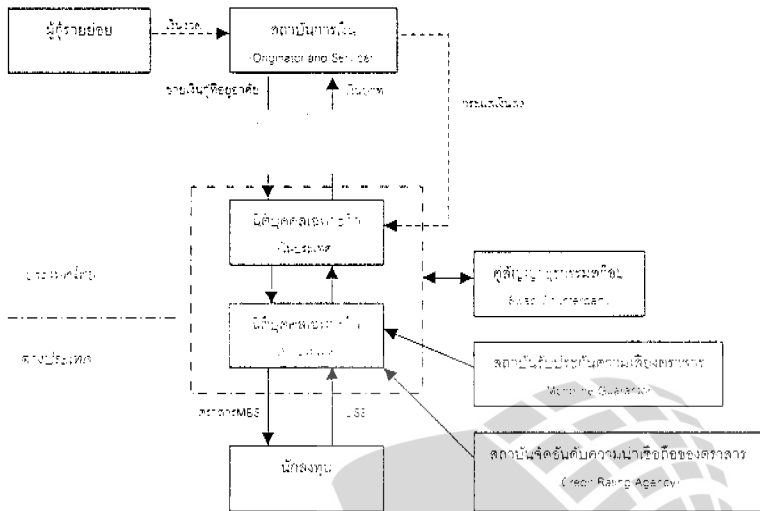
LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บตท. คือเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินในตลาดแรก และจะนำสินทรัพย์คือเงินกู้ที่อยู่อาศัย มาแปลงเป็นหลักทรัพย์ โดยการออกตราสารหนี้ที่หนุนโดยเงินกู้ที่อยู่อาศัย (Mortgage Backed Securities - MBS) ขายให้กับนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ ในกระบวนการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์นั้น เงินกู้ที่อยู่อาศัยดังกล่าว จะถูกโอนไปยังนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle – SPV) ที่ บตท. จัดตั้งขึ้น เพื่อแยกความเสี่ยงของกลุ่มเงินกู้ที่โอนมานั้นออกจากความเสี่ยงของ บตท. และสถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้เงินกู้เดิม จากนั้นนิติบุคคลเฉพาะกิจจะทำการออกตราสาร MBS โดยให้กลุ่มเงินกู้ที่นิติบุคคลเฉพาะกิจได้รับโอนมาเป็นหลักประกันตราสารที่ออก โดยผู้ลงทุนในตราสารจะได้รับดอกเบี้ยและเงินต้นจากกระแสเงินสดที่เรียกเก็บได้จากผู้กู้รายย่อย ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยทั่วไปการออกตราสาร MBS จำเป็นต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และมีกระบวนการเสริมความน่าเชื่อถือของตราสาร (Credit Enhancement) เช่น การให้สถาบันรับประกันความเสี่ยงตราสาร มารับประกันการชำระเงินแก่ผู้ลงทุน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจแก่ผู้ลงทุน รายละเอียดแสดงไว้ในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างของธุรกรรมการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ เพื่อขายให้นักลงทุนในต่างประเทศ

โครงสร้างของบตท.

คณะกรรมการบตท.

คณะกรรมการบตท. ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงาน เศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมที่ดิน ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมอบหมาย ผู้แทนธนาคารอาคารสงเคราะห์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ขึ้นชื่อไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี โดยในจำนวนนี้ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนอย่างน้อยสองคน

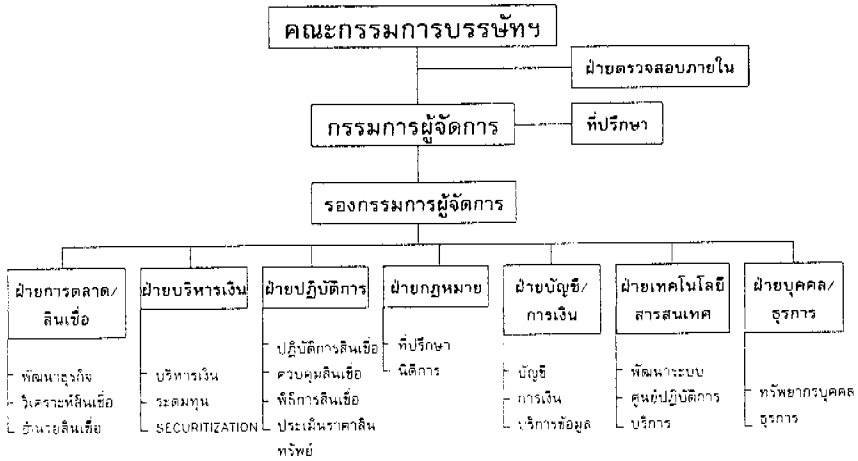
รายชื่อคณะกรรมการของบตท. ในปัจจุบัน ประกอบด้วย

1) นายชาญชัย มุสิกนิศากร	รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง รมว.ปฏิรูปราชการ
แทนผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (ประธานกรรมการ)
2) นายวิเชียร รัตนะพีระพงศ์	อธิบดีกรมที่ดิน
3) นายเกียรติชัย โสภามาเสถียรพงศ์	ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย
4) นายสิริวิวัฒน์ พรหมบุรี	ผู้แทนธนาคารอาคารสงเคราะห์
5) นายวสันต์ เข็ญนหอม	ผู้แทนคณง คณะกรรมการ ก.ล.ด.
6) นายบัณฑิต ตันติวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิ
7) ร.ท.กรรณิณี กระษะวรรณรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
8) ดร.เทิดชัย ชินธีระภา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
9) นายพิชิต คุณพลวงคณา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
10) นายสุรพล ขวัญใจธัญญา	กรรมการผู้จัดการและเลขานุการ

ผังโครงสร้างองค์กร

หมายเหตุ : ผังองค์กรนี้ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 5/2540 และได้รับอนุมัติให้แก้ไข ส่วนผังรองผู้จัดการ เป็น "รองกรรมการผู้จัดการ" ในการประชุมครั้งที่ 7/2540

ผลการดำเนินงานในปี 2541

โครงการออกพันธบัตรที่รัฐบาลไม่ค้ำประกันในวงเงิน 40,000 ล้านบาท

ตามพระราชกำหนดจัดตั้งบตท. (มาตรา 25) บริษัทฯสามารถออกพันธบัตรที่รัฐบาลค้ำประกันไม่เกิน 4 เท่าของเงินกองทุน ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเงินกองทุนของบตท.ในปัจจุบัน บตท.สามารถออกได้เพียง 4,000 ล้านบาท ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นบตท.จึงได้เตรียมออกพันธบัตรที่รัฐบาลไม่ค้ำประกันในวงเงิน 40,000 ล้านบาท เพื่อใช้จัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงิน โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ผ่อนผันให้พันธบัตรของบตท. สามารถใช้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องได้ ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2541 สำหรับการออกพันธบัตรวงเงิน 40,000 ล้านบาท ส่งผลให้บริษัทฯ ดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์และภาระผูกพันในอัตราร้อยละ 5

การว่าจ้างบริษัท FANNIE MAE และบริษัท MERRILL LYNCH เป็นที่ปรึกษา

คณะกรรมการบริษัทฯได้อนุมัติให้ว่าจ้าง บริษัท FANNIE MAE และบริษัท MERRILL LYNCH ในการวางระบบการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัย และการทำ Securitization โดยบริษัท FANNIE MAE เป็นที่ปรึกษาด้านเทคนิค จัดทำคู่มือการจัดซื้อลูกหนี้ (Purchasing Guideline) และการบริการหลังการโอนลูกหนี้ (Servicing Guideline) รวมทั้งขั้นตอนการตรวจสอบลูกหนี้ด้วย ส่วนบริษัท MERRILL LYNCH จะเป็นที่ปรึกษา ด้านกฎบัญชีการเงิน การวางระบบคอมพิวเตอร์ และการทำ Securitization เนื่องจากบริษัท FANNIE MAE เป็นบริษัทที่ดำเนินงานในตลาดรองสินเชื่อบ้านที่อยู่อาศัยที่ใหญ่ที่สุดในโลก และดำเนินกิจการมานาน 60 ปี ส่วนบริษัท MERRILL LYNCH เป็นผู้รับประกันการจัดจำหน่ายและรับประกันการจำหน่ายตราสารหนี้ที่ใหญ่ที่สุดของบริษัท FANNIE MAE สำหรับการว่าจ้างบริษัท FANNIE MAE และบริษัท MERRILL LYNCH เป็นที่ปรึกษาจำนวน 200,000 ดอลลาร์ สหรัฐ และ 30,000 ดอลลาร์ สหรัฐ ตามลำดับ

การเจรจาตกลงกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ในการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัย

บตท.เริ่มโครงการนำร่องเพื่อทดสอบความพร้อมในการทำธุรกรรมของบตท. โดยเจรจาเพื่อซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจาก ธอส. ในวงเงิน 400 ล้านบาท โดยกำหนดให้ว่าหลังจากโอนลูกหนี้แล้ว บตท.จะให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ทำหน้าที่บริการลูกหนี้ (Servicer) ให้กับบตท. สำหรับการจัดซื้อดังกล่าวนี้ บริษัทฯมีแผนที่จะออกตราสารหนี้ที่หนุนโดยเงินกู้ที่อยู่อาศัย (Mortgage-Backed Securities – MBS) เพื่อติดต่อขายให้กับธนาคารออมสิน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank)

บตท ได้รับทุนอุดหนุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank) ในโครงการ Asset Securitization เพื่อจัดจ้างคณะที่ปรึกษาจากบริษัท Fannie Mae ให้คำแนะนำในการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ การดำเนินงานของการปฏิบัติการเพื่อแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ เพื่อสร้างมาตรฐานและพัฒนาระบบงานของ บตท.

ผลการดำเนินงาน ระหว่าง เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2542**การจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน)**

บตท ได้ดำเนินการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด(มหาชน) (ธนชาติ) ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของบตท.ที่ให้อำนาจจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากรธนชาติในวงเงินไม่เกิน 600 ล้านบาท โดยในงวดแรกธนชาติสามารถคัดเลือกและส่งมอบเงินกู้ที่อยู่อาศัยตามคุณสมบัติที่บตท.กำหนดได้ประมาณ 170 ล้านบาท เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2542 ที่ผ่านมา ซึ่งถือเป็นธุรกรรมนำร่องในการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยในประเทศไทย และธนชาติกำลังคัดเลือกและส่งมอบเงินกู้ส่วนที่เหลือที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่บตท.กำหนดต่อไป

โครงการออกพันธบัตรระดมทุนของบรรษัทฯเพื่อจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยอัตราดอกเบี้ยต่ำคงที่จากสถาบันการเงินต่างๆ (Mortgage investment Payment Bonds Program หรือ MIP Bonds Program)

บตท ได้ริเริ่มโครงการออกพันธบัตรระดมทุนของบรรษัทฯเพื่อจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยอัตราดอกเบี้ยต่ำคงที่จากสถาบันการเงินต่างๆ (Mortgage Investment Payment Bonds Program หรือ MIP Bonds Program) โดยบตท.จะระดมทุนในตลาดทุนโดยออกพันธบัตร MIP Bonds เพื่อนำไปจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพของสถาบันการเงินต่างๆที่ปล่อยกู้ใหม่ ในอัตราดอกเบี้ยต่ำและคงที่ ตามเกณฑ์การรับซื้อสินเชื่อของบตท. เพื่อให้สถาบันเหล่านั้นเป็นผู้ปล่อยกู้ในตลาดแรกและขายเงินกู้ดังกล่าวให้แก่บรรษัทฯ (Loan Originator) ได้โดยมีต้นทุน ดอกเบี้ยของเงินทุนสำหรับปล่อยเงินกู้ในระดับที่ซึ่งคาดว่าจะเงินทุนในโครงการ MIP Bonds ที่บตท. ให้อำนาจจัดซื้อนี้ สถาบันการเงินต่างๆผู้ปล่อยกู้จะสามารถส่งผ่านเงินทุนดังกล่าวในรูปของเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำและคงที่ระยะยาวไปสู่ประชาชนได้โดยตรง โครงการนี้จะช่วยให้สถาบันการเงินต่างๆสามารถขายสินเชื่อเงินกู้ที่อยู่อาศัยได้มากขึ้น เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยมากขึ้น โดยประชาชนผู้กู้จะได้รับประโยชน์ทางตรงจากรออัตราดอกเบี้ยที่ต่ำและคงที่เป็นอย่างมาก

LIRT

การจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากธนาคาร เอเชีย จำกัด (มหาชน) (ภายใต้โครงการ MIP Bonds)

บตท. ได้บรรลุข้อตกลงการจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการ MIP Bonds กับธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และได้ลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างกันไปเมื่อ วันที่ 21 มิถุนายน 2542 ในวงเงินจัดซื้อรวมส่วนรับประกันของผู้ขายทั้งสิ้นไม่เกิน 1,250 ล้านบาท

การจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) (ภายใต้โครงการ MIP Bonds)

คณะกรรมการของบตท. ได้มีมติอนุมัติให้บตท. สามารถจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการ MIP Bonds จากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด(มหาชน) เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2542 ในวงเงินจัดซื้อรวมส่วนรับประกันของผู้ขายทั้งสิ้นไม่เกิน 1,250 ล้านบาท และบตท. ได้ลงนามบันทึกข้อตกลง กับบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด(มหาชน) เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2542

โครงการออกพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกันมูลค่า 50,000 ล้านบาท ร่วมกับธนาคารอาคารสงเคราะห์

กระทรวงการคลังได้มีมาตรการเร่งด่วนในการฟื้นฟูธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะอาศัยการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยอัตราดอกเบี้ยต่ำ และอัตราดอกเบี้ยคงที่ 3-5 ปี ระยะเวลากู้ยืม 30 ปี โดยมอบหมายให้ บตท. และธนาคารอาคารสงเคราะห์ ร่วมกันออกพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน ในวงเงิน 50,000 ล้านบาท เพื่อนำเงินทุนที่ระดมได้จากโครงการนี้ ไปจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินต่างๆผู้ปล่อยกู้หรือปล่อยกู้ให้แก่ธนาคารพาณิชย์โดยธนาคารอาคารสงเคราะห์ ทำให้สามารถส่งผ่านเงินทุนดังกล่าวในรูปของเงินกู้ซื้อบ้านอัตราดอกเบี้ยต่ำและคงที่ระยะยาวไปสู่ประชาชนได้โดยตรง

ความคืบหน้าในการออกพันธบัตรของบตท. 40,000 ล้านบาท

บตท. ได้เตรียมความพร้อมในการออกพันธบัตรของบตท. จำนวน 40,000 ล้านบาท โดยมีการจัดวางโครงสร้างและวางระยะเวลาต่างๆของพันธบัตร ทั้งนี้ได้ดำเนินการติดต่อกับบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ประเทศไทย จำกัด เพื่อเป็นนายทะเบียนพันธบัตรของ บตท. และศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทยเพื่อนำพันธบัตรเข้าซื้อขายในตลาดรองตราสารหนี้ ที่ผ่านมาบตท. สามารถออกพันธบัตรของบตท. ในการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด(มหาชน) ได้เป็นรายแรก (ในขณะที่สถานการณ์การเงินอื่นยังไม่พร้อมที่จะขายเงินกู้ที่อยู่อาศัยให้แก่บตท.)

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความคืบหน้าการเจรจาตกลงกับธนาคารอาคารสงเคราะห์(ธอส.) ในการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัย

ธอส. ได้ตรวจสอบสัญญาร่วมกับบตท. ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาอีกครั้ง ธอส. ได้ดำเนินการขอแก้ไขพรบ ของธนาคารในเรื่องการอนุญาตให้ขายลูกหนี้เงินกู้ที่อยู่อาศัยให้แก่บตท. ปัจจุบันอยู่ระหว่างกฤษฎีกาพิจารณา นอกจากนี้ธอส. เสนอให้บตท. พิจารณารับซื้อเงินกู้ที่มีคุณภาพดีและเงินกู้ที่หยุดชำระรายได้(NPL)คลงกันไป ซึ่งจะช่วยให้ธอส.สามารถขายเงินกู้ให้แก่บตท. ได้มากขึ้น แต่เงื่อนไขนี้บตท. คงต้องพิจารณาถึงผลดีและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อไป

การเจรจาเพื่อทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินของรัฐ

ตามทีปัสต์กระทรวงการคลังได้แนะนำให้ บตท. ดำเนินการติดต่อสถาบันการเงินของรัฐบาลในการจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยโดยประสานงานผ่านทางกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินหน่วยงานในสังกัดธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่หนึ่ง บตท. ได้ดำเนินการติดต่อสถาบันการเงินของรัฐหลายสถาบันได้แก่ ธนาคาร กรุงไทย จำกัด ธนาคาร ศรีนคร จำกัด ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ปรากฏว่าสถาบันการเงินของรัฐส่วนมากไม่พร้อมที่จะขายเงินกู้ที่อยู่อาศัยให้แก่บตท. โดยให้เหตุผลรูปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ติดปัญหาเรื่องการเพิ่มทุนที่ยังดำเนินการไม่เรียบร้อย
2. เกรงว่าขายเงินกู้ที่ดีแล้วจะทำให้สัดส่วนเงินกู้ที่หยุดชำระรายได้(NPL)เพิ่มมากขึ้น
3. ลูกหนี้เงินกู้ที่อยู่อาศัยจำนวนมากของธนาคารถูกไถ่ถอนไปสถาบันการเงินอื่นที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่า

การเจรจาขอจัดซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยจากบริษัทเงินทุน ทิสโก้ จำกัด(มหาชน) (ทิสโก้)และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอสซี สินเอเซีย จำกัด(มหาชน) (สินเอเซีย)

ทิสโก้ได้แจ้งว่าขอชะลอการขายเงินกู้ที่อยู่อาศัยให้แก่บตท. เนื่องจากอยู่ระหว่างกรเสนอแผนการเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทย(ธปท.) และการขายเงินกู้ครั้งนี้จะขึ้นกับแผนการเพิ่มทุนเป็นสำคัญ ซึ่งผล ปรากฏว่า ธปท. ได้อนุมัติแผนการเพิ่มทุนของทิสโก้ ดังนั้นทิสโก้คงจะไม่ขายกองเงินกู้ให้แก่บตท. ในขณะนี้ สำหรับการเจรจากับสินเอเซียนั้น ทางสินเอเซียต้องการที่จะขายเงินกู้คุณภาพดีรวมทั้งเงินกู้ที่หยุดชำระรายได้ทั้งหมดให้แก่บตท. เนื่องจากเป็นการช่วยในการบริหารการเงินกู้ของสินเอเซีย นอกจากนี้ยังมีสถาบันต่างๆให้ความสนใจเสนอซื้อเงินกู้ที่อยู่อาศัยทั้งหมด แต่ทางสินเอเซียยังไม่ได้ข้อสรุปว่าจะขายให้แก่สถาบันใด บตท. ประสงค์ที่จะรับซื้อเฉพาะเงินกู้คุณภาพดีจากสินเอเซีย และหากต้องพิจารณาปรับซื้อเงิน

ผู้คุณภาพโดยรวมทั้งเงินกู้ที่หยุดรับรู้อยู่ได้คงต้องพิจารณาถึงผลกระทบและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นเป็นสำคัญ

การศึกษาวิธีการจัดซื้อสินเชื่อเงินกู้ที่อยู่อาศัยแบบละคุณภาพ

บท อยู่ระหว่างดำเนินการร่วมกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ในการพิจารณาความเป็นไปได้ในการรับซื้อทั้งเงินกู้ที่มีคุณภาพดีและเงินกู้ที่หยุดรับรู้อยู่ได้จากฮอล. โดยจำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งแนวทางการป้องกันและแก้ไข

รายงานของผู้สอบบัญชีอิสระและงบการเงิน

บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540

ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2541

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของผู้สอบบัญชีอิสระ

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 งบกำไรขาดทุน สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ของบริษัทตลาดรองสินค้าที่อยู่อาศัย ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบ ต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผน และปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่า การตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 และผลการดำเนินงานสำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ของบริษัทตลาดรองสินค้าที่อยู่อาศัย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12 เรื่อง การแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ปี ค.ศ. 2000 ซึ่งไม่เป็นเงื่อนไขและไม่รวมอยู่ในความเห็นต่องบการเงินตามรายงานนี้

(นางกฤษณา หุนพันธ์พิบูลย์)

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบรัฐวิสาหกิจ

สำนักงาน

(นางสุคนธา สุระมานะ)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน 8

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

Office of the Auditor General

วันที่ 12 มีนาคม 2542

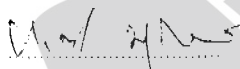
บริษัทตลาดรองลินเชื้อที่อยู่อาศัย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541

		บาท
	สินทรัพย์	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	(หมายเหตุ 3)	488,758,474.46
เงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน	(หมายเหตุ 4)	500,000,000.00
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	(หมายเหตุ 5)	106,000,000.00
ตอกเบี้ยค้างรับ	(หมายเหตุ 6)	15,883,035.07
อุปกรณ์ - สุทธิ	(หมายเหตุ 7)	3,417,866.76
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	(หมายเหตุ 8)	9,787,532.32
สินทรัพย์อื่น		1,150,060.83
รวมสินทรัพย์		1,124,996,969.44
	หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
หนี้สินอื่น		1,386,829.03
รวมหนี้สิน		1,386,829.03
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนประเดิม	(หมายเหตุ 9)	1,000,000,000.00
กำไรสะสม		123,610,140.41
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,123,610,140.41
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,124,996,969.44

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายชวนวิทย์ มุลิตินิศากร)

ประธานคณะกรรมการ

(นายสุรพล ชวัญใจธัญญา)

กรรมการผู้จัดการ

บริษัทตลาดรองลินเช็ที่อยู่อาศัย
งบท่าไรชาดทุน

สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2541

	บาท
รายได้	
ดอกเบี่ยเงินฝากธนาคาร (หมายเหตุ 10)	21,165,656.11
ดอกเบี่ยและเงินปันผลจากเงินลงทุน (หมายเหตุ 11)	116,523,219.18
รายได้อื่น	2.94
รวมรายได้	<u>139,688,878.23</u>
ค่าใช้จ่าย	
ดอกเบี่ยและส่วนลดจ่าย	25,065.20
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	9,093,244.83
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สวรรนที่และอุปกรณ์	4,972,861.73
ค่าผลตอบแทนกรรมการ	758,525.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,243,041.05
รวมค่าใช้จ่าย	<u>16,072,737.82</u>
กำไรสุทธิ	<u>123,616,140.41</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทตลาดรองลินเช็ทที่อยู่อาศัย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

คำรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2541

1. รูปแบบการจัดตั้ง

บริษัทตลาดรองลินเช็ทที่อยู่อาศัย (บตท.) ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบริษัทตลาดรองลินเช็ทที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2540 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจตลาดรองลินเช็ทที่อยู่อาศัย และกิจการอื่นที่ส่งเสริมและพัฒนาตลาดรองลินเช็ทที่อยู่อาศัย อันหมายถึงการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในสินทรัพย์และการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

2. เกณฑ์การเสนองบการเงินและสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

บริษัท กำหนดรอบปีบัญชีการเงิน มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม ของทุกปี โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ตามบันทึกข้อความของกระทรวงการคลังที่ กค. 0529.3/20368 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2541

ตามพระราชกำหนดบริษัทตลาดรองลินเช็ทที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2540 มาตรา 26 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท โดยบริษัทได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ทำให้อัตราบัญชีสำหรับปีแรกมีเพียง 6 เดือน บริษัทจึงจัดทำงบการเงินงวด 18 เดือน สำหรับปีแรกซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ตามบันทึกข้อความของกระทรวงการคลังที่ กค. 0529.3/4455 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2542

2.2 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.2.1 เกณฑ์การบันทึกบัญชี

การบันทึกบัญชีถือปฏิบัติตามเกณฑ์ดังกล่าว ยกเว้นคอกเบี้ยของลูกหนี้เงินกู้ที่อยู่อาศัยที่ค้างชำระเกินหกเดือน บริษัทจะบันทึกบัญชีตามเกณฑ์เงินสด

2.2.2 อุปกรณ์

บันทึกบัญชีตามราคาทุน ณ วันที่ซื้อหรือได้มา การคำนวณค่าเสื่อมราคา ใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณในอัตราร้อยละ 20 ต่อปี

กรณีอุปกรณ์ที่มีมูลค่าไม่ถึง 30,000 บาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตั้งจำนวน

2.2.3 ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาทางเทคนิคเพื่อวางระบบการปฏิบัติงานตัดบัญชี เป็นค่าใช้จ่ายโดยวิธีเส้นตรงในอัตราร้อยละ 20 ต่อปี

2.2.4 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศระหว่างปีบันทึกบัญชีเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการนั้น ยอดคงเหลือ ณ วันที่ในงบดุลแปลงค่าเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงานประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ผลกำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าบันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายตามอัตราแลกเปลี่ยน ส่วนรายการที่มีการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าไว้กับที่กรมศุลกากรซึ่งขายล่วงหน้า ผลต่างระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการกับอัตราซื้อขายล่วงหน้ามักเป็นรายการรอดัดบัญชี และตัดบัญชีตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

3. เงินสดและเงินฝากธนาคาร

	หน่วย : ล้านบาท
เงินสด	0.02
เงินฝากธนาคาร - กระแสรายวัน	0.11
เงินฝากธนาคาร - ออมทรัพย์	3.87
เงินฝากธนาคาร - ประจํา	1,484.76
รวม	1,488.76

4. เงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน

เป็นเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินออกโดยธนาคารอาคารสงเคราะห์ จำนวน 500 ล้านบาทซึ่งมีอายุไม่เกิน 3 เดือน โดยได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 6 และร้อยละ 6.25 ต่อปี

5. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน

เป็นเงินลงทุนในพันธบัตรของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินจำนวน 0.6 ล้านบาทซึ่งมีอายุไม่เกิน 3 เดือน โดยได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.25-6.875 ต่อปี

6. ดอกเบี้ยค้างรับ (นโยบายการบัญชี 2.2.1) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท
ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์	0.01
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	6.69
ดอกเบี้ยพันธบัตรซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	1.11
ดอกเบี้ยตัวเงินรับลดถดถอยเงินอื่น	8.07
รวม	15.88

7. อุปกรณ์ - สุทธิ (นโยบายการบัญชี 2.2.2) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท
ยานพาหนะ	3.01
อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน	0.09
คอมพิวเตอร์	0.79
	<hr/>
	3.89
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	0.47
อุปกรณ์สุทธิ	<hr/>
	3.42
	<hr/>

8. ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี จำนวน 9.79 ล้านบาท เป็นค่าจ้างที่ปรึกษาทางเทคนิคซึ่งจ่ายให้กับบริษัท Fannie Mae เพื่อวางระบบปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัย

9. ทุนประเดิม

สมเด็จพระราชกานันตบรรชัตตราครองสินเชื่อบริษัท อี.พี. 2540 จำกัด 10 ให้กำหนดทุนประเดิมของบริษัทเป็นจำนวน 1,000 ล้านบาท โดยจ่ายจากเงินสำรองเพื่อรักษาระดับภาษีเงินได้ของรัฐของธนาคารแห่งประเทศไทย

10 ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

เป็นรายได้จากดอกเบี้ยที่ได้รับจากเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยจากเงินฝากประจำจำนวน 19.40 ล้านบาท

11 ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุน

เป็นรายได้จากดอกเบี้ยที่ได้รับจากพันธบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 8.56 ล้านบาทและดอกเบี้ยจากหลักทรัพย์ของธนาคารอาคารสงเคราะห์จำนวน 109.96 ล้านบาท

12 การแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ ปี ค.ศ.2000 (Y2K)

(สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในฐานะผู้ตรวจสอบงบการเงิน ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลตามหมายเหตุข้อนี้)

บริษัทได้ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานโดยเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์แบบ Personal Computer แบบ Stand Alone และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (Microsoft Windows) ซึ่งจัดซื้อตั้งแต่เดือนมกราคม 2541 และได้ผ่านการตรวจสอบความพร้อมสำหรับปี ค.ศ. 2000 โดยผู้จัดจำหน่ายแล้ว ดังนั้น บริษัทคาดว่าจะไม่พบปัญหาด้านระบบคอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้นจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ดำเนินงานอยู่

แม้ว่าบริษัทจะไม่พบปัญหาดังกล่าว แต่บริษัทยังคงมีความเสี่ยงต่อการที่บริษัทอื่น ๆ ซึ่งบริษัทค้าเงินธุรกิจด้วยอาจไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ได้ทันกาล อย่างไรก็ตาม บริษัทคาดว่าผลกระทบบางอย่างจะไม่มีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : ขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานวุฒิสภา : ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม
รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป)

วันศุกร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๒ มีท่านสมาชิกฯ จะขอแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขอแก้ไข)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ก็ถือว่าที่ประชุมรับรองนะครับ

ท่านสมาชิกฯ ครับก่อนที่จะพิจารณาเรื่องอื่น ขอหาหรือว่าจะขอนำ
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับการขยายเวลาขึ้นมาพิจารณาก่อน จะมีท่าน
ผู้ใดขัดข้องไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ก็จะได้ดำเนินการไปนะครับ

๗.๑ ได้รับหนังสือจากประธานคณะกรรมการการทหาร ขอให้
วุฒิสภาพิจารณาขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวง
กลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๗๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 เลขที่ 05336
 วันที่ 23 มิ.ย. ๒๕๖๒
 เวลา 11.30 น.

ที่ ๒๒๕๖๖/๒๕๖๒

วุฒิสภา
 ถนนอุทองใน กทม ๑๐๑๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขสททจว.แจ้งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ. ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

กรมเขียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และส่งให้คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าววุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ ร่างพระราชบัญญัติมาถึงวุฒิสภา (วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ และจะครบกำหนด ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒) ในกรณีนี้ คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความสำคัญ เนื่องจากจะมีการนำตีความพินิจในด้านการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการป้องกันประเทศและการพลังงานทหารที่มีอยู่มาใช้ในทางเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทัพและพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสามารถมอบอำนาจให้สมุหราชองครักษ์ทำการแทนได้ และปรับปรุงองค์ประกอบของสมาชิกสภากลาโหมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้อง ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาอีกระยะหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อชาติโดยรวม คณะกรรมการจึงเห็นสมควรเสนอประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาขยายเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญฯ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(เทียนชัย สิริสัมพันธ์)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๔๑๕๗๒

โทรสาร ๒๕๔๑๕๗๒

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดจะขัดข้องไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ก็ถือว่าที่ประชุมมีมติอนุมัติให้ขยายได้
เกินกรณีพิเศษครับ

๑.๒ ได้รับหนังสือจากประธานคณะกรรมการวิสามัญ ขอให้วุฒิสภา
พิจารณาขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับ
กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ออกไปเป็น
กรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ 05337
วันที่ 23 พ.ค. ๖๖
ณ ห้อง ๓๐๓

ที่ ๒๒๘๘๖/๒๕๕๒

วุฒิสภา
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอยกยเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา นั้น

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวหมายถึงวันในสมัยประชุม) นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา (วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ และจะครบกำหนดในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒) ในกรณี คณะกรรมาธิการวิสามัญ ไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีเนื้อหาสาระสำคัญ จำเป็นต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบเพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวม และใช้เวลาพอสมควร ซึ่งระยะเวลาตามที่กำหนดมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญ จึงเห็นสมควรขอยกยเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๑๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมคิด จันทรางกูร)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๔๑๕๖๓, ๒๕๔๑๖๖๑

โทรสาร ๒๕๔๑๕๖๓

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดจะขัดข้องหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

ต่อไปกลับไประเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา

เสร็จแล้ว

๕.๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความผิด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ขาดนัดพิจารณา) ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

เสร็จแล้ว

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

วุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๘/ร ๑๕๓)

วุฒิสภา

ถนนคูทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญฯ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

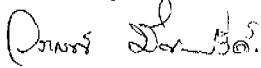
๑. นายกรินทร์ ชัชวาลวงศ์	๒. นางกิระณา สุมาวงศ์
๓. นายเกษม สวัสดิ์เกษม	๔. นายไกรสร บารมีอวยชัย
๕. นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์	๖. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๗. นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์	๘. นายปภิต พัฒนกุล
๙. นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร	๑๐. นายพชร ยุติธรรมดำรง
๑๑. นายพรชัย ยี่ศวพัฒนาพร	๑๒. นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์
๑๓. นายไพศาล กุศลย์วิสัย	๑๓. นายมนัส รุ่งเรือง
๑๔. นายรัตน์ ศรีไกรวิน	๑๖. พลตำรวจเอก วชิรฐ เดชบุญชู
๑๗. นายวิศาล ภักธธรรมมาศ	๑๘. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ
๑๘. พลเอก ศิริรินทร์ ชูปกกล้า	๒๐. พลอากาศเอก สมศักดิ์ เวสุวรรณ์
๒๑. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	๒๒. พลเรือโท สาราณู ย่ำสำอางค์
๒๓. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	๒๔. นายอัชพร จารุจินดา
๒๕. นายอุตุล บุญประกอบ	

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้ได้โปรดนำเสนอสู่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) สรรเสริญ ไกรจิตติ
(นายสรรเสริญ ไกรจิตติ)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววรรณ มีเปรมปรีดิ์)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๕๑๕๗๒, ๒๕๕๑๖๗๐

โทรสาร ๒๕๕๑๕๗๒

รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน (ตามข้อบังคับฯ) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติมาถึงวุฒิสภา (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ดำเนินการแล้วปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	เป็นประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
๑.๒ นายสุทัศน์ เงินหมื่น	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายไพศาล กุศลกิจวิสัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นายวีระชัย สุตรสุวรรณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
๑.๖ นายไกรสร ธารมียอวยชัย	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แต่งตั้ง นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดี หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒ กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๘ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ สำนักงานกฤษฎีกาสูงสุด

นายมนัส สุขสวัสดิ์

อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่ง ๔

๓.๒ กระทรวงยุติธรรม

(๑) นายมนตรี ศัลยมหาบัณฑิต ผู้พิพากษาประจำกระทรวง

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

(๒) นายพิทักษ์ แสงสายัณห์

นิติกร ๕ สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่มีผลมาชิกเสณคค่าแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วเห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา ดังนี้

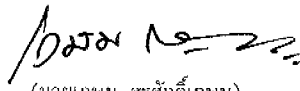
เจตนารมณ์ในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้ ก็เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการพิจารณาโดยขาดนัดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิธีพิจารณาวิสามัญในศาลชั้นต้น ให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะเพื่อเป็นหลักประกันการใช้สิทธิเรียกร้องของโจทก์และเพื่อคุ้มครองสิทธิของจำเลยในการดำเนินกระบวนการตลอดจนเร่งรัดให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ในกรณีนี้ เพื่อให้ความในบันทึกเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการแก้ไข คณะกรรมการวิสามัญฯ จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขความในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเป็นดังนี้

(๓)

“เหตุผล

เนื่องจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาโดยขาดนัดที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความล้าสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณปัจจุบัน อีกทั้งมีบทบัญญัติที่ขาดความชัดเจนในหลายประการ เป็นเหตุให้การดำเนินคดีในกรณีที่อยู่ความขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณาเป็นไปโดยล่าช้า และมีข้อโต้แย้งที่อยู่ความอาจใช้เป็นช่องทางในการประวิงคดีได้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาโดยขาดนัดให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ศาลสามารถพิพากษาให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีไปได้โดยเร็วที่สุดเมื่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งขาดนัดยื่นคำให้การ และเพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ความขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณาเป็นไปโดยยุติด้วยความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย รวมทั้งรวดเร็ว ประหยัด และชัดเจนแน่นอนยิ่งขึ้น อันจะเป็นหลักประกันการใช้สิทธิเรียกร้องของโจทก์และการคุ้มครองสิทธิของจำเลย ตลอดจนทำให้คดีที่ค้างการพิจารณาในศาลลดน้อยลงจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๗. คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานไปด้วยแล้ว

(นายเกษม สรศักดิ์เกษม)

เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่ เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๑ ให้ยกเลิกความในหมวด ๒ การพิจารณาโดยขาดนัด มาตรา ๑๕๗
ถึงมาตรา ๒๐๕ ในลักษณะ ๒ วิธีพิจารณาวิสามัญในศาลชั้นต้น ภาค ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น
แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๒

การพิจารณาโดยขาดนัด

ส่วนที่ ๑

การขาดนัดยื่นคำให้การ

มาตรา ๑๕๗ เมื่อจำเลยได้รับหมายเรียกให้ยื่นคำให้การแล้ว จำเลยมิได้ยื่นคำให้การภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ให้ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

มาตรา ๑๕๘ ถ้าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ให้โจทก์มีคำขอต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่ระยะเวลาที่กำหนดให้จำเลยยื่นคำให้การได้สิ้นสุดลง เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งขาดให้ตน เป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัด

ถ้าโจทก์ไม่ยื่นคำขอต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้น เสียจากสารบบความ

ถ้าโจทก์ยื่นคำขอต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งขาดคดีโดยขาดนัดไปตามมาตรา ๑๕๘ ทวิ แต่ถ้าศาลมีเหตุสงสัยว่าจำเลยจะไม่ทราบหมายเรียกให้ยื่นคำให้การ ก็ให้ศาลมีคำสั่งให้มีการส่งหมายเรียกใหม่โดยวิธีส่งหมายธรรมดาหรือโดยวิธีอื่นแทน และจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดตามที่เห็นสมควร เพื่อให้จำเลยได้ทราบหมาย เรียกนั้นก็ไ้

มาตรา ๑๕๘ ทวิ ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งขาดให้โจทก์ เป็นฝ่ายชนะคดีโดยจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การมิได้ เว้นแต่ศาลเห็นว่าคำฟ้องของโจทก์มีมูลและไม่ขัดต่อกฎหมายในการนี้ ศาลจะยกขึ้นอ้างโดยลำพังซึ่งข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนก็ได้

LIRT

เพื่อประโยชน์ในการพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีความวรรคหนึ่ง ศาลอาจสืบพยานเกี่ยวกับข้ออ้างของโจทก์หรือพยานหลักฐานอื่นไปฝ่ายเดียวตามที่เห็นว่าจำเป็นก็ได้ แต่ในคดีเกี่ยวกับสิทธิแห่งสภาพบุคคลที่~~มี~~ สิทธิในครอบครัวหรือคดีพิพาทเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ให้ศาลสืบพยานหลักฐานโจทก์ไปฝ่ายเดียว และศาลอาจเรียกพยานหลักฐานอื่นมาสืบได้เองตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ในการกำหนดจำนวนเงินตามค่าของบังคับของโจทก์ ให้ศาลปฏิบัติดังนี้

(๑) ในกรณีที่โจทก์มีค่าของบังคับให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินจำนวนแน่นอน ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งพยานเอกสารตามที่ศาลเห็นว่าจำเป็นแทนการสืบพยาน

(๒) ในกรณีที่โจทก์มีค่าของบังคับให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินอันไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ให้ศาลสืบพยานหลักฐานโจทก์ไปฝ่ายเดียว และศาลอาจเรียกพยานหลักฐานอื่นมาสืบได้เองตามที่เห็นว่าจำเป็น

ถ้าจำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การไม่มาศาลในวันสืบพยานตามมาตรา~~นี้~~ มีให้ถือว่าจำเลยนั้นขาดนัดพิจารณา

ถ้าโจทก์ไม่นำพยานหลักฐานมาสืบตามความในมาตรา~~นี้~~ ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้ถือว่าคดีของโจทก์ไม่มีมูล และให้ศาลยกฟ้องของโจทก์

มาตรา ๑๔๘ ตริ ในคดีที่จำเลยบางคนขาดนัดยื่นคำให้การ ให้ศาลมีคำสั่งพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีโดยขาดนัดยื่นคำให้การระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การนั้นไปก่อนและดำเนินการพิจารณาคดีระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ยื่นคำให้การต่อไป แต่ถ้ามูลความแห่งคดีนั้นเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ ให้ศาลรอการพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีโดยขาดนัดยื่นคำให้การไว้ก่อน เมื่อศาลดำเนินการพิจารณาสำหรับจำเลยที่ยื่นคำให้การเสร็จสิ้นแล้ว ก็ให้ศาลมีคำสั่งพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีไปตามรูปคดีสำหรับจำเลยทุกคน

ในกรณีที่จำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การไม่มาศาลในวันสืบพยานของคู่ความอื่น มีให้ถือว่าจำเลยนั้นขาดนัดพิจารณา

มาตรา ๑๕๕ ถ้าจำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การมาศาลก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี และแจ้งต่อศาลในโอกาสแรกว่าตนประสงค์จะต่อสู้คดี เมื่อศาลเห็นว่า การขาดนัดยื่นคำให้การนั้นมีได้ เป็นไปโดยจงใจหรือมีเหตุอันสมควร ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยยื่นคำให้การภายใน กำหนด เวลาตามที่ศาลเห็นสมควรและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ตั้งแต่เวลาที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การมิได้แจ้งต่อศาลก็ดี หรือศาลเห็นว่า การขาดนัดยื่นคำให้การนั้น เป็นไปโดยจงใจหรือไม่มีเหตุอันสมควรก็ดี ให้ศาลดำเนิน กระบวนการพิจารณาต่อไป ในกรณี เช่นนี้ จำเลยอาจถามศาลพยานโจทก์ที่อยู่ระหว่างการสืบได้ แต่จะนำสืบพยานหลักฐานของตนไม่ได้

ในกรณีที่จำเลยมิได้ยื่นคำให้การภายในกำหนด เวลาตามวรรคหนึ่ง หรือศาล ไม่อนุญาตให้จำเลยยื่นคำให้การตามวรรคสอง หรือศาลเคยมีคำสั่งให้พิจารณาคดีใหม่ ตามคำขอของจำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การตามมาตรา ๑๕๕ ครี มา ก่อน จำเลยนั้นจะขอ ยื่นคำให้การตามมาตรา นี้ อีกหรือจะร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ไม่ได้

มาตรา ๑๕๕ ทวิ เมื่อศาลพิพากษาให้จำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การแพ้คดี ศาลอาจกำหนดการอย่างใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อส่งค้ำบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้แก่จำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การโดยวิธีส่งหมายธรรมดาหรือโดยวิธีอื่นแทน หรือศาลจะให้ เลื่อนการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง เช่นว่านั้นไปภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งแก่จำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การนั้น ให้บังคับตามมาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๑๗

มาตรา ๑๕๕ ตริ จำเลยซึ่งศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้แพ้คดี โดยขาดนัดยื่นคำให้การ ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น จำเลยนั้นอาจมีคำขอ ให้พิจารณาคดีใหม่ได้ เช่นนี้

- (๑) ศาลเคยมีคำสั่งให้พิจารณาคดีนี้ใหม่มาครั้งหนึ่งแล้ว
- (๒) คำขอให้พิจารณาคดีใหม่นั้นต้องห้ามตามกฎหมาย

LIRT

มาตรา ๑๔๙ จัตุรา คำขอให้พิจารณาคดีใหม่นั้น ให้ยื่นต่อศาลภายใน สิบห้าวันนับจากวันที่ได้ส่งคำบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งให้แก่จำเลยที่ขาดนัดยื่นคำให้การ แต่ถ้าศาลได้กำหนดการอย่างไร ๆ เพื่อส่งคำบังคับ เช่นว่านี้โดยวิธีส่งหมายธรรมดา หรือโดยวิธีอื่นแทน จะต้องได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดนั้นแล้ว ในกรณีที่จำเลยที่ขาดนัด ยื่นคำให้การไม่สามารถยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยพฤติการณ์นอกเหนือ ไม่อาจบังคับได้ จำเลยนั้นอาจยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่พฤติการณ์นั้นได้สิ้นสุดลง แต่กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตามห้ามมิให้ยื่นคำขอ เช่นว่านี้ เมื่อพ้นกำหนดหก เดือนนับแต่วันที่ได้ยึดทรัพย์หรือได้มีการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยวิธีอื่น

คำขอตามวรรคหนึ่งให้กล่าวโดยชัดแจ้งซึ่งเหตุที่จำเลยได้ขาดนัดยื่นคำให้การ และข้อคัดค้านคำตัดสินชี้ขาดของศาลที่แสดงให้เห็นว่าหากศาลได้พิจารณาคดีนั้นใหม่ตอนอาจเป็น ฝ่ายชนะ และในกรณีที่ยื่นคำขอล่าช้า ให้แสดงเหตุแห่งการที่ล่าช้าอีกด้วย

มาตรา ๑๔๙ เบญจ เมื่อศาลได้รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่แล้ว หากเห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งให้งดการบังคับคดีไว้ก่อนก็ได้ ในกรณี เช่นนี้ ให้ศาลแจ้งคำสั่งให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ

ในการพิจารณาคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่าการขาดนัด ยื่นคำให้การนั้นมีได้ เป็นไปโดยจงใจหรือมีเหตุอันสมควร และศาลเห็นว่า เหตุผลที่อ้างมา ในคำขอนั้นผู้ขออาจมีทางชนะคดีได้ ทั้งในกรณีที่ยื่นคำขอล่าช้าและผู้ขอได้ยื่นภายในระยะเวลา ที่กำหนด ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอ ในกรณี เช่นนี้ ถ้ามีการอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษา หรือคำสั่งที่ให้คู่ความฝ่ายที่ขาดนัดยื่นคำให้การแพ้คดี ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณีทราบด้วย

เมื่อศาลได้มีคำสั่งอนุญาตตามคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ตามวรรคสอง คำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลโดยจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การและคำพิพากษาหรือคำสั่งอื่น ๆ ของศาล อุทธรณ์หรือศาลฎีกาในคดีเดียวกันนั้น และวิธีการบังคับคดีที่ได้ดำเนินไปแล้ว ให้ถือว่า เป็นอัน เพิกถอนไปนับตัว และให้ศาลแจ้งให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ แต่ถ้าเป็นการพ้นวิสัยที่จะให้

LIART

คู่ความกลับคืนสู่ฐานะ เดิมดัง เช่นก่อนบังคับคดีได้ หรือ เมื่อศาล เห็นว่าไม่จำเป็นที่จะบังคับ เช่นนั้น เพื่อประโยชน์แก่คู่ความหรือบุคคลภายนอกให้ศาลมีอำนาจสั่งอย่างใด ๆ ตามที่ เห็นสมควร แล้วให้ศาลพิจารณาคดีนั้นใหม่ตั้งแต่ เวลาที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ โดยให้ จำเลยยื่นคำให้การภายในกำหนด เวลาตามที่ศาล เห็นสมควร

คำสั่งศาลที่อนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่ให้ เป็นที่สุด แต่ในกรณีที่ศาลมีคำสั่ง ไม่อนุญาตผู้ขอออกอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ให้ เป็นที่สุด

ถ้าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การโดยจงใจหรือไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้ คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งต้อง เสียค่าฤชาธรรมเนียมมากกว่าที่ควรจะต้อง เสีย ค่าฤชาธรรมเนียม ที่เพิ่มขึ้นนั้นให้ถือว่า เป็นค่าฤชาธรรมเนียมอันไม่จำเป็นตามความหมายแห่งมาตรา ๑๒๖

มาตรา ๑๔๕ ฉ ในกรณีที่โจทก์มิได้ให้การแก้ฟ้องแย้งของจำเลยภายใน ระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ นี้มาใช้บังคับ เพียงเท่าที่เกี่ยวกับฟ้องแย้ง เช่นว่านั้นโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การขาดนัดพิจารณา

มาตรา ๒๐๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๔ ทวิ และมาตรา ๑๔๕ ตรี ถ้าคู่ความ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาศาลในวันสืบพยาน และไม่ได้รับอนุญาตจากศาลให้เลื่อนคดี ให้ถือว่า คู่ความฝ่ายนั้นขาดนัดพิจารณา

ถ้าคู่ความฝ่ายใดไม่มาศาลในวันนัดอันมิใช่วันสืบพยาน ให้ถือว่าคู่ความฝ่ายนั้น สละสิทธิการดำเนินกระบวนการพิจารณาของตนในนัดนั้น และทราบกระบวนการพิจารณาที่ศาลได้ ดำเนินไปในวันนัดนั้นด้วยแล้ว

LIRT

มาตรา ๒๐๑ ถ้าคู่ความทั้งสองฝ่ายขาดนัดพิจารณา ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้น เลียบจากสารบบความ

มาตรา ๒๐๒ ถ้าโจทก์ขาดนัดพิจารณา ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้น เลียบจากสารบบความ เว้นแต่จำเลยจะได้แจ้งต่อศาลในวันสืบพยานขอให้คำ เน้นการพิจารณาคดีต่อไป ก็ให้ศาลพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีนั้นไปฝ่ายเดียว

มาตรา ๒๐๓ ห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์คำสั่งจำหน่ายคดีตามมาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๐๒ แต่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ คำสั่ง เช่นว่านี้ไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะ เสนอคำฟ้องของตนใหม่

มาตรา ๒๐๔ ถ้าจำเลยขาดนัดพิจารณา ให้ศาลพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีนั้นไปฝ่ายเดียว

มาตรา ๒๐๕ ในกรณีดังกล่าวมาในมาตรา ๒๐๒ และมาตรา ๒๐๔ ถ้าคู่พิพาทยังไม่ เป็นที่พอใจของศาลว่าได้ส่งหมายกำหนดวันนัดสืบพยานไปให้คู่ความฝ่ายที่ขาดนัดทราบโดยชอบแล้ว ให้ศาลมีคำสั่งเลื่อนวันสืบพยานไป และกำหนดวิธีการอย่างใดตามที่เห็นสมควร เพื่อให้มีการส่งหมายกำหนดวันนัดสืบพยานใหม่แก่คู่ความฝ่ายที่ขาดนัดพิจารณา โดยวิธีส่งหมายธรรมดาหรือโดยวิธีอื่นแทน ถ้าได้กระทำดัง เช่นว่ามาแล้ว คู่ความฝ่ายนั้นยังไม่มาศาลก่อน เริ่มสืบพยานในวันที่กำหนดไว้ในหมายนั้น ก็ให้ศาลดำ เนินคดีนั้นไปตั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๒ หรือมาตรา ๒๐๔ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐๖ คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะร้องต่อศาลให้วินิจฉัยชี้ขาดคดีให้ตน เป็นฝ่ายชนะ โดยอาศัย เหตุแต่เพียงว่าคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งขาดนัดพิจารณา ~~ในที่สุดก็ตัดสิน~~ หาได้ไม่ ให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีให้คู่ความที่มาศาล เป็นฝ่ายชนะต่อ เมื่อศาล เห็นว่าข้ออ้างของคู่ความ เช่นว่านี้มีมูลและไม่ขัดต่อกฎหมาย ในการนี้ ศาลจะยกขึ้นอ้างโดยลำพังซึ่งข้อกฎหมายอัน เกี่ยวด้วยความสงบ เรียบร้อยของประชาชนก็ได้

LIART

มาตรา ๒๐๗ เมื่อศาลพิพากษาให้คู่ความฝ่ายที่ขาดนัดพิจารณาแพ็คดี
ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๕ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และคู่ความฝ่ายนั้นอาจมีคำขอ
ให้พิจารณาคดีใหม่ได้ ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๕ ตริ มาตรา ๑๕๕ จีควา
และมาตรา ๑๕๕ เบญจ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างถึงบทบัญญัติในหมวด ๒ การพิจารณา
โดยขาดนัด แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ดังกล่าวนั้นอ้างถึงบทบัญญัติในหมวด ๒ การพิจารณาโดยขาดนัด แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในบทมาตรานี้มีนัย เช่น เดียวกัน

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่คดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้แล้วก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นฟ้องนี้บังคับแก่คดีดังกล่าว
จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการ มีอะไรจะแถลงเชิญเลยครับ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติ กระผม สรรเสริญ ไกรจิตติ ในฐานะ

ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง ตามที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบมาแล้ว และลงมติตั้งคณะ

กรรมการวิสามัญขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา แล้วก็มีการไปกำหนดการแปรญัตติ

ภายใน ๑ วัน สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน

คือภายในวันที่ ๓๑ เดือนนี้ เพราะรับมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม บัดนี้คณะกรรมการวิสามัญ

ได้ทำการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งมีข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่อง

เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเราได้รับหลักการ ไปแล้ว จึงไม่อาจจะไปแก้ไขได้

ขอตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ตามที่รายงานดังที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้แล้ว

ประธานวุฒิสภา : เชิญเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข ถ้าปรารถ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ และมาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข มาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดจะขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขอแก้ไข)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ เ็นอันจบการพิจารณาในวาระที่ ๒

ผมจะขอมติในวาระที่ ๓ ว่า จะเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ

หรือไม่นะครับ เชิญลงคะแนนได้ครับ เรียบร้อยนะครับ รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นส่วนมาก)

LIRT

๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุภาภรณ์ ๒/๒

ประธานวุฒิสภา : ที่ประชุมเห็นชอบด้วยเป็นเสียงส่วนใหญ่คณะกรรมาธิการ
เชิญกรับ เครื่องไม่ทำงานคณะกรรมาธิการ ขอบคุณกรับ เป็นอันว่าที่ประชุมพิจารณาผ่าน
ระเบียบวาระที่ ๓ แล้วคณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการมีท่านผู้ใดตั้งใจ
หรือไม่เห็นด้วยไหมกรรับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีน่ะกรรับ ก็เป็นอันจบ ขอบพระคุณคณะกรรมาธิการกรรับ

ต่อไป ๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

- ๓/๑

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พ.ศ.

วุฒิสภา

กองบรรณาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

===== * * * * * =====

ต่อมาวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาออกไป

เป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๘/(๖๑๕๕)

วุฒิสภา

ณณอยู่ที่หอองใบ กท ๑๐๑๑๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ทั้งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.... (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการ
วิสามัญ คณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกระชัง จารุพฤกษ์พันธ์	๒. นายเมธีรติพงษ์ น้อยใจบุญ
๓. นายแก้วสรร อติโพธิ์	๔. นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์
๕. นายโชคชัย ถักขรวิวัฒน์	๖. นายดำริ สุใจแข็ง
๗. นายธรรมมา ปิ่นสุภาบุญนะ	๘. นายนิพนธ์ วิศิษฐ์ยุทธศาสตร์
๘. ท่านผู้หญิงนิรมล สุริยศักดิ์	๑๐. นายปิยะบุตร พลวิจารณ์
๑๑. นางพินิต อารยะศิริ	๑๒. นายไพโรจน์ เวียงพวงสานต์
๑๓. นายมนัส สุขภมาน	๑๔. นายมนู ถ้อยวิไพโรจน์
๑๕. นายลิขิต เทอดสนธิ์รศักดิ์	๑๖. นายวิจิตร ณะระนอง
๑๗. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา	๑๘. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
๑๘. นายสถาพร เวทีตานนท์	๒๐. นายสำเภา หอรุ่งเรือง
๒๑. นายสุเทพ วงศ์วีระพรหม	๒๒. นายสุธรรม วิชชุไตรภพ
๒๓. นายโสภณ สุภาพงษ์	๒๔. นายอดิศักดิ์ โพธารามิก
๒๕. นายอโนทัย เศษมนตรีกุล	๒๖. นางอรนุช โอระถานนท์
๒๗. นายอริชัย ขวรมโน	

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้านการเงิน วุฒิสภาคัดกรองพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (ถ้าหาแต่วันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ และระยะเวลาดังกล่าวให้สิ้นสุดลงในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ... ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑๘ บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ท่านผู้หญิงนิรมล สุริยศักดิ์

(นิรมล สุริยศักดิ์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ

ผู้แทนถูกต้อง

(นายจักรกฤษ ศวิตชาต)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๑

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๕๑๕๖๑, ๒๕๕๑๗๓๕

โทรสาร ๒๕๕๑๕๖๑

จุฬารัตน์ ฟีบพี

องศ์กรเทพแก้วคนีย์ ทาน

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๑ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑ วัน (ตามข้อบังคับ) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้านการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ และระยะเวลาดังกล่าวได้สิ้นสุดลงในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๑ วัน ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑๘ ให้มี คณะกรรมการวิสามัญฯ ให้ดำเนินการเสร็จแล้วปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ ท่านผู้หญิงนิรมล สุริยศักดิ์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๒ นายวุฒิชัย สวงวงศ์ชัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายอดิศักดิ์ โพธารมิก	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สอง
๑.๔ นายมนู เลียวไพโรจน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๕ นายดำริ ศุโขชนันท์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
๑.๖ นายอินทัย เศรษฐนครีกุล	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สอง
๑.๗ นายไทยบุตร ขลววิจารณ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญฯ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แต่งตั้ง นายจิรยศ พิพิธเขต หัวหน้าฝ่ายประชุม ๑ กองกรรมการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๘ บรรคสาม

LIRT

๓. ที่ประชุมได้แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ดังนี้
๓.๑ นายกมล สรศักดิ์เกษม	สมาชิกวุฒิสภา
๓.๒ นางมนีวรรณ พรหมน้อย	ผู้อำนวยการกองกฎหมายต่างประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
๓.๓ รองศาสตราจารย์อนันต์ จันทโรภากร	อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้มอบหมายให้มาชี้แจง แสดงความคิดเห็น คือ

กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจมหคลัง

(๑) นางสาวพวง พันธุ์จันทรวุฑูร	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
(๒) นายกฤษฏา สุทยานิน	รักษาการแทนผู้อำนวยการกองนโยบาย
การเงินและสถาบันการเงิน
(๓) นางสุนัดตรา เสททิเสฎฐพงษ์	เศรษฐกร ๘ ว.
(๔) นางสาวกตศุตา สุประดิษฐ์	เศรษฐกร ๙ กองนโยบายการเงิน
และสถาบันการเงิน

กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

(๑) นายอาทิตย์ วุฒิกะโร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายแผน ๘ ชช.
(๒) นางสาวเยาวนิจ แจตั้ง	นักวิชาการอุตสาหกรรม ๕

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(๑) นายสมพงษ์ นามภา	ที่ปรึกษาด้านการลงทุน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๑๐
นิติกร ๑
(๒) นายอภิวัฒน์ ชัยประเสริฐกุล	นิติกร ๖
(๓) นางสาวกอบสิริ เขี่ยมสุวิชัย	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน ๖
นิติกร ๕
(๔) นายวิภาค มัชฌาภิเกียรติ	
(๕) นางสาวสุรวิรัตน์ มีท่าเล็ง	

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีสมาชิกเสนอคำแปรญัตติ

บ. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
ถึงปรากฏ	มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๓ ทวิ	คณะกรรมการฯ เสนอเพิ่มเติม
มาตรา ๔	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๑ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๒ <u>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ</u> <u>ขนาดกลางและขนาดย่อม</u>	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	มีการแก้ไข

นายวิชัย โฉมธรรมจินดา (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
โดยให้แก้ไขความในมาตรา ๑๕ วรคท้าย ดังนี้

“กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วย
การคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วย
การประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่ทั้งนี้สำนักงานต้อง
กำหนดผลประโยชน์ซึ่งสิทธิการให้พนักงานและลูกจ้างประจำไม่น้อยกว่า
หลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วย
การประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

มาตรา ๑๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	มีการแก้ไข

(๕)

<u>มาตรา ๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓. กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม</u>	ไม่มีการแก้ไข

(๖)

<u>มาตรา ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<p>นายวิชัย โฉมธรรมจินดา (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยให้ความในมาตรา ๓๑ (๑) เป็นดังนี้ “(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้แต่ละจังหวัด <u>ไม่น้อยกว่า หนึ่งพันล้านบาท</u>”</p>	
<u>มาตรา ๓๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑๕</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔. แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๐</u>	มีการแก้ไข

(๗)

<u>หมวด ๕ การส่งเสริมและการสนับสนุนของรัฐ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๒ พิ</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>หมวด ๖ การเพิกถอนการส่งเสริม และการสนับสนุนของรัฐ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๕</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๗ บทกำหนดโทษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>บทเฉพาะกาล</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๗</u>	มีการแก้ไข

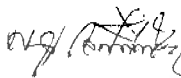
๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม พ.ศ. แล้ว เห็นสมควรตั้งข้อสังเกตเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา ดังนี้

(๑) คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่า การกำหนดโครงสร้างของวิสาหกิจขนาดกลาง และวิสาหกิจขนาดย่อมมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่จะพัฒนาได้อย่างยั่งยืน และถาวร ดังนั้น ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๓ ทวิ ควรคำนึงถึงจำนวนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะให้การส่งเสริม และควรกำหนดให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในอนาคต ความเป็นไปได้ และความจำเป็นในทางเศรษฐกิจ การเงิน การลงทุน และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี

(๒) การพิจารณาการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนในด้านเงินทุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรกำหนดเงื่อนไขในการให้กู้ยืม โดยเฉพาะเรื่องอัตราดอกเบี้ยซึ่งควรเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างน้อยหรือต่ำกว่าการส่งเสริมแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งควรพิจารณาถึงการกำหนดระยะเวลาชำระคืน หรือหลักประกันที่อยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีเช่นกัน ซึ่งควรกำหนดเป็นนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้กลไกในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเกิดประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมอย่างแท้จริง

๘. คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายบุญ เสือว่าไพโรจน์)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญฯ

LIRT

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับทางจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๓๔ ประกอบกับมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิสาหกิจฯ” หมายความว่า กิจกรรมผลิตสินค้า กิจกรรมให้บริการ กิจกรรมค้าส่ง
กิจกรรมค้าปลีก หรือกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“วิสาหกิจขนาดกลางและเล็ก” หมายความว่า วิสาหกิจที่มีผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการที่ขายต่อสาธารณะ
ที่มีอยู่ไม่น้อยนี้

๕๑) วิสาหกิจขนาดกลางและเล็ก มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงสหกรณ์
หรือมีผู้ถือหุ้นเกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์เกินกว่าห้าสิบล้านบาท และไม่รวมถึงสหกรณ์
ที่กระทรวงพาณิชย์ไม่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ของตน

๕๒) วิสาหกิจขนาดกลางและเล็ก มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงสหกรณ์
หรือมีผู้ถือหุ้นเกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์เกินกว่าห้าสิบล้านบาท และไม่รวมถึงสหกรณ์
ที่กระทรวงพาณิชย์ไม่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ของตน

๕๓) วิสาหกิจขนาดเล็ก มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงวิสาหกิจ
หรือมีผู้ถือหุ้นเกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์เกินกว่าห้าสิบล้านบาท และไม่รวมถึงวิสาหกิจ
ที่กระทรวงพาณิชย์ไม่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ของตน

๕๔) วิสาหกิจขนาดย่อมมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงวิสาหกิจ
หรือมีผู้ถือหุ้นเกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์เกินกว่าห้าสิบล้านบาท และไม่รวมถึงวิสาหกิจ
ที่กระทรวงพาณิชย์ไม่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ของตน

๕๕) วิสาหกิจวิสาหกิจ มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงวิสาหกิจ
หรือมีผู้ถือหุ้นเกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์เกินกว่าห้าสิบล้านบาท

“วิสาหกิจขนาดย่อม” หมายความว่า วิสาหกิจที่มีผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการที่ขายต่อสาธารณะ
ที่มีอยู่ไม่น้อยนี้

๕๖) วิสาหกิจขนาดย่อมมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีผู้ถือหุ้น
เกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์เกินกว่าห้าสิบล้านบาท และไม่รวมถึงวิสาหกิจ
ที่กระทรวงพาณิชย์ไม่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ของตน

๕๗) วิสาหกิจขนาดย่อมมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีผู้ถือหุ้น
เกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์เกินกว่าห้าสิบล้านบาท และไม่รวมถึงวิสาหกิจ
ที่กระทรวงพาณิชย์ไม่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ของตน

๕๘) วิสาหกิจขนาดเล็ก มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีผู้ถือหุ้น
ไม่เกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์ไม่เกินกว่าห้าสิบล้านบาท

๕๙) วิสาหกิจขนาดเล็ก มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีผู้ถือหุ้น
ไม่เกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์ไม่เกินกว่าห้าสิบล้านบาท

๕๑๐) วิสาหกิจขนาดย่อม มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีผู้ถือหุ้น
ไม่เกินกว่าห้าพันคนหรือมีสินทรัพย์ไม่เกินกว่าห้าสิบล้านบาท

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"องค์กรของรัฐ" หมายความว่า องค์กรของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการหรือวัตถุประสงค์สาธารณะอื่นใด และให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีวัตถุประสงค์อื่นของรัฐที่รัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบ

"องค์การเอกชน" หมายความว่า องค์กรของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือตามกฎหมายเฉพาะที่มีสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อมที่ดำเนินการในทางการอุตสาหกรรม การบริการ หรือการค้า และให้หมายความรวมถึงองค์กรเอกชนอื่นที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"คณะกรรมการบริหาร" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓ วิชาวิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่ วิชาธุรกิจที่มีจำนวน ปาร์จางงาน มูลค่าสินทรัพย์ถาวร หรือทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีกรแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม มาตรา ๖๖ แห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
- (๒) มาตรา ๖๖ แห่งรัฐธรรมนูญ กำหนดลักษณะของกิจการอันตามมาตรา ๓ มาตรา ๖๖ แห่งรัฐธรรมนูญ ที่ มาตรา ๖๖ แห่งรัฐธรรมนูญ กำหนดลักษณะของกิจการอันตามมาตรา ๓ มาตรา ๖๖ แห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติภารกิจใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำมาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การปฏิบัตินี้ที่ของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงาน ส่วนราชการ *ศูนย์ศึกษาวิจัยและส่งเสริมวิสาหกิจ* หรือองค์การเอกชน เป็นผู้ปฏิบัติภารกิจหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๑๔ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

มาตรา ๑๕ ให้จัดตั้งสำนักงานขึ้นเรียกว่า "สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดประเภทและขนาดวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

(๒) กำหนดประเภทและขนาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่สมควรได้รับการส่งเสริม รวมทั้งเสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๓) ประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับส่วนราชการ *ศูนย์ศึกษาวิจัยและส่งเสริมวิสาหกิจ* หรือองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๔) ศึกษาและจัดทำรายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศ

(๕) เสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้การดำเนินการให้มีกฎหมายใหม่ การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๖) บริหารกองทุนตามนโยบายและมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร

(๗) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหาร และคณะอนุกรรมการ
ซึ่งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
หรือตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย

ให้สำนักงานเป็น ผู้ถือหุ้น ของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม
กฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจประเภท ระยะเวลาหรือกฎหมายอื่น

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน
กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๖ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์
ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๕ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น ให้เช่า
เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นใด
ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้ทอดทิ้ง

(๒) กู้ยืมเงิน หรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือลงทุน
ทั้งนี้เพื่อการวิจัย พัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
โดยรวมเท่านั้น

(๓) ให้ความอุดหนุนหรือช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๔) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือวิสาหกิจขนาดกลาง
เพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๕) ร่วมมือกับส่วนราชการ ผู้ถือหุ้น ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชน
ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๖) รับค่าตอบแทนและค่าบริการในการให้บริการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์
ของสำนักงาน รวมทั้งค่าความตกลงกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น

(๗) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวข้องกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ของสำนักงาน

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การลงทุน การให้ความอุดหนุน การให้ความช่วยเหลือ
จากเงินกองทุนหรือการเข้าร่วมกิจการหรือถือหุ้นตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ถ้าเป็นจำนวนเงินเกิน
วงเงินที่คณะกรรมการบริหารกำหนดตามมาตรา ๑๙ (๑๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการก่อน

(๑) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การลดจางาน วินัย การลงโทษและการอุทธรณ์ การลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งการบริหารงานบุคคลโดยทั่วไป

(๑๐) ออกข้อบังคับว่าด้วยการคัดเลือกผู้ช่วยราชการ การปฏิบัติงานของผู้ช่วยราชการ และการมอบให้ผู้ช่วยราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนผู้ช่วยราชการ

(๑๑) ออกข้อบังคับว่าด้วยสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้าง

(๑๒) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการกู้ยืมเงิน และการให้กู้ยืมเงิน รวมทั้งการกองทุน การให้ความช่วยเหลือ หรือการให้ความช่วยเหลือจากเงินกองทุน หรือการเข้าร่วมกิจการ หรือมีหุ้น

(๑๓) วางระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีการบริหารหรือจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๓๘

(๑๔) วางระเบียบการรับและเบิกจ่ายเงินของกองทุน

(๑๕) จัดทำรายงานการรับและการจ่ายเงินของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการจัดสรรเงินกองทุนตาม (๕) และการกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบไปตาม (๑๒) (๑๓) และ (๑๔) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว จึงให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายได้

ให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการในคณะกรรมการบริหาร ได้รับเบี้ยประชุมและค่าะโยชน์ตอบแทนกันตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการบริหารได้ชุดชั่วคราวในวาระที่ครบกำหนดตั้งผู้ช่วยราชการ ได้ชุดใหม่หรือรวมทั้งกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนของผู้ช่วยราชการชุดที่ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารชุดหนึ่งและให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๒๓ ผู้อำนวยการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม
- (๒) เป็นผู้สามารถปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา
- (๓) ไม่เป็นข้าราชการ *ข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ* ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พนักงานส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงาน หรือลูกจ้างประจำของรัฐ
- (๔) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

มาตรา ๒๔ ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ผู้อำนวยการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๒๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๔ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการบริหารให้ออกโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓

มาตรา ๒๖ ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานและตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของคณะกรรมการบริหาร และบังคับบัญชา พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๒) รับผิดชอบในการจัดการและดำเนินงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๒๘ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้ผู้กำกับการเป็นผู้แทนของ
สำนักงานและให้ยานวี ผู้กำกับการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้
ทั้งนี้ ยานวีต้องแจ้งที่คณะกรรมการกฤษฎีกาทราบ

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานวางและถือไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตาม
ประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีแสดงรายการรับและจ่ายเงิน สิทธิทรัพย์สิน และหนี้สินที่แสดงกิจการ
ที่เป็นอยู่คราวละหนึ่งปี และถูกต้องตามระเบียบกระทรวง พร้อมด้วยข้อความและหลักฐานอันเป็นที่มาของ
รายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานจัดทำงบดุลบัญชีทำการ มีบัญชีแสดงรายการรับ และบัญชีแสดง
รายการจ่าย ส่งผู้สอบบัญชี และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปี
บัญชีทุกปี และให้ถือวันที่ ๓๑ ธันวาคม เป็นวันสิ้นปีบัญชี

ให้ผู้สอบบัญชีที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานทุกฉบับ
แล้วทูลรายงานผลการสอบบัญชีโดยละเอียดคณะกรรมการบริหารเพื่อเสนอคณะกรรมการ

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับตรวจรายงานผลการตรวจสอบบัญชี
ตามวรรคสอง

มาตรา ๓๑ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี ให้สำนักงาน
ทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเสนอคณะกรรมการ โดยแสดงงบดุล
บัญชีทำการ มีบัญชีแสดงรายการรับ และบัญชีแสดงรายการจ่ายของผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว
พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชีรวมทั้งแสดงผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาด้วย

หมวด ๓

กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

มาตรา ๓๑ ให้จัดตั้งกองทุนที่กองทุนหนึ่งในสำนักงานเรียกว่า "กองทุนส่งเสริม
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" ประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนที่ระดมที่รัฐมาจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐมาจัดสรรให้จากงบประมาณจากเจ้าอุปประจำปี
- (๓) เงินที่ทรัพย์สินที่ไม่มีดอกเบี้ยมอบให้เพื่อตั้งกองทุน

L I R T

(๔) คอกมลนครศรีพรายใต้ของกองทุน

(๕) เงินอื่นที่ได้เข้ามาเพื่อดำเนินการกองทุน

เงินทุนระดมตาม (๑) และเงินอุดหนุนตาม (๒) นั้น รัฐสภาพึงจัดสรรให้แก่

สำนักงานโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

มาตรา ๓๒ รายได้ของกองทุนและของสำนักงานให้นำส่งเข้ากองทุนเพื่อใช้ในกิจการกิจการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๓๓ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

(๑) ให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กู้ยืมค่าหรือดำเนินการก่อตั้ง ปรักปรำ และพัฒนากิจการของวิสาหกิจ หรือกลุ่มวิสาหกิจนั้นให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้นด้วยวิธีที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเห็นสมควร

(๒) ให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ *องค์กรที่รับใบอนุญาตของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชน* เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๓) เป็นเงินช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการใด ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนใด ที่เกี่ยวกับภารกิจตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนาและเผยแพร่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวม ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานและการบริหารกองทุน

มาตรา ๓๔ ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนตามมาตรา ๑๙ (๕) ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๖

ในกรณีเป็นการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลาง วิสาหกิจขนาดย่อม หรือกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกู้ยืม ตามมาตรา ๓๓ (๑) ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณากำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินที่กู้ยืมจากกองทุน *อัตราดอกเบี้ย และหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสมด้วย*

LIRT

ในกรณีที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งระหว่าง **ศูนย์พัฒนาระบบงานของรัฐ** วิทยาลัยอาชีวศึกษา หรือองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๓๑ (๒) ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาความจำเป็นตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของส่วนราชการ **ศูนย์พัฒนาระบบงานของรัฐ** วิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือองค์การบริหารส่วนใด โดยในส่วนของส่วนราชการ **ศูนย์พัฒนาระบบงานของรัฐ** วิทยาลัยอาชีวศึกษา ให้คำนึงถึงรายละเอียดตามแผนดำเนินการ **ศูนย์พัฒนาระบบงานของรัฐ** วิทยาลัยอาชีวศึกษา นั้นได้รับการจัดสรรไว้แล้วด้วย

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการบริหารอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินที่มีนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ที่เห็นสมควรเป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๖ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการ **ศูนย์พัฒนาระบบงานของรัฐ** วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ระเบียบบริหารราชการหนึ่งที่จะมี **ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม** แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗

หมวด ๕

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

มาตรา ๓๖ ให้สำนักงานจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า “แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๑ (๒) ส่งต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อเสนอให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามวรรคหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงพาณิชย์ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๖ ให้สำนักงานจัดทำโดยพิจารณางานกับส่วนราชการ **ศูนย์พัฒนาระบบงานของรัฐ** วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลกระทบเชิงลบและขนาดลดงบประมาณอุดหนุนที่เป็นและเงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ และสังคมของปัญหาตั้งแต่ในส่วนราชการ **ศูนย์พัฒนาระบบงานของรัฐ** หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาแล้วต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยอาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ทั้งในส่วนกลางและส่วน

ภูมิภาคตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือมาตรการ
ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในชุมชน ในภูมิภาคและในท้องถิ่น
ชนบท โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

(๒) การสนับสนุนและช่วยเหลือด้านทางการเงินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

(๓) การพัฒนาหรือจัดตั้งตลาดทุนหรือตลาดเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม

(๔) การพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ประกอบการและบุคลากรในวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านการบริหาร การจัดการ การตลาด การผลิต และการพัฒนา

(๕) การพัฒนาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านการจัดการการผลิต
การบริหารงานบุคคล การเงิน การตลาด ตลอดจนการจัดการเชิงประยุกต์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในด้านคุณภาพ
และมาตรฐาน รวมถึงการส่งเสริมภาพลักษณ์ การพัฒนารูปแบบ และการบรรจุผลิตภัณฑ์

(๗) การส่งเสริมหรือการสนับสนุนด้านการตลาด การขยายตลาดทั้งระดับในประเทศ
และต่างประเทศ

(๘) การส่งเสริม วิจัย และพัฒนา รวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม
สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนการผสมผสานหรือประยุกต์เทคโนโลยีที่ทันสมัย
กับภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๙) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิสาหกิจ ตลอดจน
การส่งเสริมพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑๐) การส่งเสริมเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและสนับสนุนระหว่างวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมกับวิสาหกิจขนาดใหญ่

(๑๑) การส่งเสริมการรวมกลุ่มของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกัน หรือเพื่อดำเนินธุรกิจร่วมกัน

(๑๒) การส่งเสริมและพัฒนาองค์การเอกชนที่มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑๓) การจัดตั้งอำนาจความสะดวกในการลงทุนและการประกอบวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม

(๑๔) การให้สิทธิและประโยชน์เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ เพื่อซัพพอร์ตความยืดหยุ่นหรือความจำค้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑๕) การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ การดำเนินงานวิจัยและพัฒนาและสิ่งแวดลอม และ ด้านสุขภาพอนามัย

(๑๖) การให้บริการแก่ผู้ประกอบการรายย่อย ขั้นตอน วิธีการและวิธีปฏิบัติที่เป็นคุณประโยชน์ และเพิ่มต้นทุนต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑๗) การส่งเสริมสนับสนุนด้านสิทธิที่ สิทธิบัตร สิทธิกฎหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาอื่น

(๑๘) เมืองขึ้น ๆ ที่มีระบบการค้าเสรีบางแห่งเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดตั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขึ้นใหม่ ตลอดจนการช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถดำเนินการค้าต่อไป หรือรวมกิจการระหว่างกิจการ และแข่งขันกับกิจการที่ขึ้นตั้งในประเทศและต่างประเทศได้

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ดำเนินงานประสานกับองค์การเอกชนดังก

มาตรา ๓๑๖ ให้ส่งมอบการ สวัสดิ์ที่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รายงานผลการดำเนินงาน ต่อคณะกรรมการ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามแบบรายงานที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๑๗ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมตามมาตรา ๓๑๖ บรรลุเป้าหมายและเพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนและการกำหนดแผนปฏิบัติการส่งมอบ ให้ส่งมอบการ สวัสดิ์ที่หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจัดทำและรับรอง สวัสดิ์ข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของเอกชน

รายละเอียดของสวัสดิ์ข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด สวัสดิ์ข้อมูลที่จะทำการเผยแพร่ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นสถิติข้อมูลที่แสดงภาพรวมของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแต่ละสาขา เว้นแต่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีส่วน ได้เสียในเมื่งนั้นจะยินยอมให้เผยแพร่สถิติข้อมูลในรายละเอียดอื่นได้ด้วย

LIART

ให้ส่วนราชการ ศูนย์พัฒนาเยาวชนของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจส่งสถิติข้อมูลที่กำหนดขึ้นตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานเพื่อเก็บรวบรวมไว้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงการจัดทำรายงานสถานการณ์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของส่วนราชการ ศูนย์พัฒนาเยาวชนของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๓๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนที่ต้องรายงานสถิติข้อมูลต่อส่วนราชการ ศูนย์พัฒนาเยาวชนของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๓๙

หมวด ๕

การส่งเสริมและการสนับสนุนของรัฐ

มาตรา ๔๑ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชน ที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนจากกองทุนตามมาตรา ๓๓ ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงาน หรือสถาบันการเงินที่คณะกรรมการบริหารฯ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นผู้จัดการกองทุน หรือส่วนราชการ ศูนย์พัฒนาเยาวชนของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมอบหมาย แล้วแต่กรณี พร้อมด้วยรายละเอียดแผนงานและโครงการที่จะดำเนินการ

การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน ตลอดจนคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชน ที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ ในการพิจารณาคำขอรับความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน ตามมาตรา ๔๑ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพิจารณาจัดสรรให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือมาตรการตามมาตรา ๓๗ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และความจำเป็นในทางเศรษฐกิจการเงินการลงทุน และเงินทุนหมุนเวียนของวิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนผู้ยื่นคำขอ

มาตรา ๔๑ ทวิ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อส่งเสริม และพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีความสามาถในกาประกอบกิจการและแข่งขัน กับกิจการอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดประเภทและขนาดของวิสาหกิจที่คณะกรรมการ เห็นว่าสมควรได้รับสิทธิและประโยชน์ เพื่อเสนอแนะให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่มีอำนาจหน้าที่ในเชิงสถิติและประโยชน์ดังกล่าว พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนั้น

ในการเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุรายละเอียดของสิทธิและประโยชน์ที่จะให้ เพื่อเป็นการจูงใจในการประกอบกิจการ รวมตลอดถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและระยะเวลาในการรับสิทธิ และประโยชน์ของวิสาหกิจนั้นได้ด้วย

หมวด ๖

การเพิกถอนการส่งเสริมและการสนับสนุนของรัฐ

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การ เอกชนใด กระทำการโดยไม่สุจริต เพื่อให้วิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนของตนมีสิทธิ ได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนตามมาตรา ๔๑ หรือได้รับสิทธิและประโยชน์ที่ส่วนราชการ องค์กรหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจหน้าที่กำหนดตามข้อเสนอนแนะของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๔๑ (๒) ๔๒ ทวิ หรือที่ตนให้ได้รับพระราชทานพิเศษ ส่งเสริม หรือสนับสนุนพระราชกฤษฎีกา ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือให้สิทธิพิเศษพิเศษ ส่งเสริม หรือสนับสนุน หรือสั่งการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน รวมถึงให้สิทธิและประโยชน์วิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนได้รับ ตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณาสั่งเพิกถอนหรือให้สิทธิพิเศษพิเศษ ส่งเสริม หรือสั่งการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน และให้สิทธิและประโยชน์ ดังกล่าว

มาตรา ๔๔ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือองค์กรเอกชนใด มิได้รายงานสถิติที่ถูกต้องตามมาตรา ๔๐ อาจถูกตัดสิทธิการได้รับ สิทธิพิเศษพิเศษ ส่งเสริม หรือสนับสนุน และสิทธิและประโยชน์ ตามพระราชกฤษฎีกา ๔๑ (๒) ส่งเสริม มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ทวิ

LIRT

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรตัดสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และสิทธิและประโยชน์ ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานแจ้งรายชื่อวิชาศึกษานากลางและขนาดย่อม กลุ่มวิชาศึกษานากลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนนั้น ให้ส่วนราชการผู้สรรหาหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิชาศึกษานากลางและขนาดย่อม หรือที่ผู้อำนวยการมีหน้าที่ในเรื่องสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา ๘๘ (๕) (๕๒) ๕๒ ๕๒ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ผู้สรรหาหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๔๕ ส่วนราชการ ผู้สรรหาหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๕) (๕) (๖) และ (๗) และ (๘) มาตรา ๔๒ ๕๒ หรือต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๔ วรรคสอง ต้องพิจารณา ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะหรือข้อกำหนดของคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามข้อเสนอแนะหรือข้อกำหนดของคณะกรรมการได้ให้รายงานประธานกรรมการ หรือผู้ซึ่งประธานกรรมการมอบหมายพิจารณาพร้อมรายละเอียดเหตุผลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอแนะหรือข้อกำหนดเช่นนั้น หรือได้รับแจ้งคำสั่งของคณะกรรมการ

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งประธานกรรมการมอบหมายเห็นควรดำเนินการ กับรายงานตามวรรคหนึ่งประการใด ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ ในรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่ ๒๐ ได้มีบทบัญญัติว่า สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้ช่วยกันตั้งเสริมวุฒิสภาชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการและคณะกรรมาธิการพิจารณา และให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการในหน้าที่ของสำนักงานไปก่อนจนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสำนักงานและมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานขึ้น ทั้งนี้ ภายในวันที่หนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการแถลงครับ

ท่านผู้หญิงนิรมล สุริยสัจย์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภา และท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้ลงมติ เห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งพิจารณากำหนดการแปรญัตติ ตามข้อบังคับ ซึ่งเมื่อครบกำหนดตามการขอแปรญัตติแล้วปรากฏว่า ไม่มีสมาชิกฯ เสนอ คำแปรญัตติ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องทางการเงิน วุฒิสภา ต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ดังปรากฏในรายงานของกรรมการที่นำเสนอมานสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านไปแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีการพิจารณาหาบทวนร่างพระราชบัญญัตินี้ และขอแก้ไขเพิ่มเติมใน หน้า ๑๘ มาตรา ๔๒ ทวิ บรรทัดที่ ๖ คำว่า “หรือวิสาหกิจนั้น” แก้เป็น “หรือรัฐวิสาหกิจ นั้น” เพื่อให้รายงานของคณะกรรมการมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงเรียนเสนอ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. เพื่อที่ประชุม วุฒิสภาได้โปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ขอบคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : เชิญเลขานุการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข ถ้าปรารถนาก็แก้ไข มาตรา ๑ และมาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข มาตรา ๓ ทวิ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มีการ แก้ไข มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘ มีการแก้ไข มาตรา ๙ ไม่มีการ แก้ไข มาตรา ๑๐ มีการแก้ไข มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๒ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
 และขนาดย่อม ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น
 มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙
 มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข -----

มาตรา ๒๓ มีการแก้ไข มาตรา ๒๔ ถึงมาตรา ๓๐ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๓ กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๑ ไม่มีการแก้ไข มีการมาธิการขอสงวนความเห็น

ประธานวุฒิสภา : เชิญต่อไป

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๓๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๓ มีการแก้ไข มาตรา ๓๔ มีการแก้ไข มาตรา ๓๕ มีการแก้ไข หมวด ๔ แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๗ มีการแก้ไข มาตรา ๓๘ มีการแก้ไข มาตรา ๓๙ มีการแก้ไข มาตรา ๔๐ มีการแก้ไข หมวด ๕ การส่งเสริมและการสนับสนุนของรัฐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๑ มีการแก้ไข มาตรา ๔๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๒ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ หมวด ๖ การเพิกถอนการส่งเสริมและการสนับสนุนของรัฐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๓ มีการแก้ไข มาตรา ๔๔ มีการแก้ไข มาตรา ๔๕ มีการแก้ไข หมวด ๗ บทกำหนดโทษ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๖ ไม่มีการแก้ไข บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๗ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง มีท่านผู้ใดจะแก้ไขด้อยค่าอะไรไหม

(ไม่มีสมาชิก ขอแก้ไข)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ผมจะขอมติในวาระที่สามว่า จะเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมาธิการหรือไม่ คุณเกษมมีอะไรครับ

นายเกษม สรศักดิ์เกษม : ท่านผู้เป็นประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม เกษม สรศักดิ์เกษม ขออนุญาตย่อนิดหนึ่งมาตรา ๑๐ ด้อยค่า มาตรา ๑๐ (๒) ท่านกรรมาธิการได้โปรดพิจารณา มีการตัด แต่ตัดเกินไปหรือเปล่า คือว่า “(๒) กำหนดลักษณะของกิจการอื่นตามมาตรา ๓ ต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา” ตามมาตรา ๓ แล้วนี้มีคำว่า “เสนอต่อ” ด้วยหรือเปล่า ตกคำว่า “เสนอ” ไปหรือเปล่าครับ มาตรา ๑๐ (๒) ท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : ตกไปใช้ไหมครับ “เสนอต่อ” ใช้ไหม “กำหนดต่อ” หมายความว่า ตั้งใจจะให้คณะกรรมการเป็นคนกำหนด แต่ให้รัฐมนตรีเป็น
นุรุษไปรษณีย์ หรือว่าให้รัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณา ความตั้งใจ

ท่านผู้หญิงนิรมล สุริยสัตย์ (ประธานคณะกรรมการฯ) : ให้
คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดค่ะ

ประธานวุฒิสภา : ถ้าอย่างนั้น ทำไมให้รัฐมนตรีไปดำเนินการ
ประกาศ คณะกรรมการเขาส่งไปประกาศได้ ไปใช้รัฐมนตรีเขาอย่างนั้น เขาจะ
โกรธเขา เชิญครับ

นายคำริ สุโขษนัง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมขออนุญาตกราบเรียนชี้แจง คือตามขั้นตอนของกฎหมาย ท่านรัฐมนตรีต้องรักษาการตามกฎหมายนี้ครับ เพราะฉะนั้นท่านควรจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาครับ

ประธานวุฒิสภา : แต่ในลักษณะที่เขียนอย่างนี้กำหนดเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี ไม่ใช่กำหนดต่อรัฐมนตรี ข้อทักท้วงของคุณเกษมมาจะถูกแล้ว มาตรา ๒ ทวิก็เสนอต่อเหมือนกัน คกลงเดิมคำว่า “เสนอ” นะครับ ขอบพระคุณคุณเกษมมาก ที่นี้เราถึงขั้นตอนการลงคะแนน เชิญลงคะแนนได้ เรียบร้อยแล้วนะครับ รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ประธานวุฒิสภา : ที่ประชุมเห็นเป็นเอกฉันท์ เห็นชอบด้วย มีข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการในท้ายรายงาน มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ เชิญคุณพนัสครับ

นายพนัส ไทยล้วน : ขอบคุณครับ ท่านประธานวุฒิสภาครับ ผม พนัส ไทยล้วน สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ คือคุณวิชัยได้แปรญัตติไว้ในมาตรา ๑๕ แต่ปรากฏว่าผู้แปรฯ ไม่มา ผมอยากตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมไว้ว่า เมื่อมีสำนักงานเกิดขึ้นมาแล้วก็ต้องมีลูกจ้าง ซึ่งมีลูกจ้างนั้นจะต้องมีลูกจ้างหลายระดับ ซึ่งทั้งลูกจ้างประจำอาจจะมีลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งลูกจ้างนี้นะครับตามหลักแล้วเขาก็จะต้องได้รับสิทธิพิเศษ ได้รับสิทธิในการที่จะได้รับค่าจ้างสวัสดิการ แต่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปยกเว้นลูกจ้างเขาไว้ตั้งแต่พระราชบัญญัติว่าด้วยด้านการแรงงานสัมพันธ์ คู่คุ้มครองแรงงาน ประกันสังคมและกองทุนทดแทน ที่คุณวิชัยแปรญัตติไว้ความจริงผมจะขอสนับสนุนสถานะอยู่ด้วยนะครับ เพราะว่า ถ้าเมื่อลูกจ้างในสถานประกอบการนี้ ในหน่วยงานนี้ไปประสบอุบัติเหตุระหว่างการทำงานนี้ คือออกไปส่งหนังสือก็ดี อะไรก็ดีนี่เกิดไปประสบอุบัติเหตุขึ้นเขาก็ควรจะได้รับการดูแล เพราะฉะนั้นอยากจะตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ถ้ากำหนดไว้ให้เขาออกจาก การได้รับสิทธิจากหน่วยงานที่เป็นสวัสดิการ ไม่ว่าจะ เป็นกองแรงงานสัมพันธ์ คู่คุ้มครองแรงงาน ประกันสังคมและกองทุนทดแทนก็ควรจะกำหนดสวัสดิการอย่างอื่นไว้ให้เขาด้วย ถ้าเขาบาดเจ็บหรือว่าเขาเจ็บป่วย จะได้รับการดูแลอย่างไร ในอัตราอย่างไร อันนี้น่าจะ

เป็นเรื่องที่จะได้กำหนดไว้ ตั้งไว้เป็นข้อสังเกตเพื่อที่จะให้หน่วยงานนั้นได้ไปกำหนด
สถิติการสำหรับพนักงานประจำหรือพนักงานชั่วคราวที่จะได้ทำงานในหน่วยงานนั้นด้วย
ขอพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ฟากข้อสังเกตไว้เลย ๆ ไซ้ใหม่ครับ มีท่านผู้ใด

จะขัดข้องต่อข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ขอขอบคุณคณะกรรมการ

ต่อไประเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

๖.๑ ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร

ลงมติเห็นชอบแล้ว

รายงาน

ของ

คณะกรรมการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กองกรรมาธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ ๒๕๕๔๒ / ๒๕๕๒

วุฒิสภา
ณณัฐห้องใน กท ๑๐๓๐๐

๒๕๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔๒

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาตีพิมพ์พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการพิจารณาตีพิมพ์พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประธานวุฒิสภาได้มีคำสั่งวุฒิสภา ที่ ๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตีพิมพ์พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาตีพิมพ์พระราชบัญญัติ สาระสำคัญ สดกระทัน ข้อดีและข้อบกพร่อง หากจะพิมพ์ของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นการด่วน และให้ รายงานผลการพิจารณาตีพิมพ์ต่อประธานวุฒิสภา เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา ต่อไป ทั้งนี้ ก่อนที่จะมีการพิจารณาตีพิมพ์ดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเอก ชวัล กุลละวณิชย์	ประธานกรรมการ
๒. พลเรือเอก เกาะเหล็ก เจริญรุกษ์	รองประธานกรรมการ
๓. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์	กรรมการ
๔. นายบดี จุฬณานนท์	กรรมการ
๕. ศาสตราจารย์ไพบุณย์ ช่างเขียน	กรรมการ
๖. พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร	กรรมการ
๗. นายวิจิตร ศรีสอ้าน	กรรมการ
๘. พลเอก วิฑิต มุณะวัฒน์	กรรมการ
๙. พลเอก สิริจันทร์ ญูปกล้า	กรรมการ
๑๐. พลตำรวจโท สมควร หริกุล	กรรมการ
๑๑. นายสมพงษ์ ศวณะพันธุ์	กรรมการ
๑๒. พลเอก สิทธี จีรโรจน์	กรรมการ

๑๓. พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณี	กรรมการ
๑๔. นายเสรี สุขสถาพร	กรรมการ
๑๕. นายอาทิตย์ วงศ์อารยะ	กรรมการ
๑๖. นายอำนาจ สอนอิมศาสตร์	กรรมการ
๑๗. นายพชร ยุติธรรมดำรง	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. นางพนมพร จันทร์กระจำว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

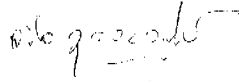
บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ..... เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดั่งมีรายละเอียดปรากฏตามรายงานผลการพิจารณาศึกษาที่แนบเสนอมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาตามที่เห็นเป็นการสมควรต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(จรัล กุลละวณิช์)

ประธานกรรมการ

กองกรรมวิธีการ

โทร. ๒๕๔๑๕๖๓๒ , ๒๕๔๑๖๗๐

โทรสาร ๒๕๔๑๕๖๓๒

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของคณะกรรมการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ตามที่ประชุม คณะกรรมาธิการได้มีคำสั่งวุฒิสภา ที่ ๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๑
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยไม่ได้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์
รายละเอียดสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบ ข้อดีและข้อบกพร่อง หากจะพึงมีของ
ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวก่อนปรีมาณครบ และให้รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อประธาน
วุฒิสภา เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป ทั้งนี้ ก่อนที่จะมีการ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ใน ภาวะที่หนึ่ง

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติ
เทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสร็จเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการจึงขอรายงานผลการ
พิจารณาศึกษาตามลำดับ ดังนี้

๑. วิธีการพิจารณาศึกษา

๑.๑ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาโดยพิจารณาเจตนารมณ์ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๘ การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ มาตรา
๒๕๘๕ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕๘๕ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและ
คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง
คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนี้มาจากการเลือกตั้งโดยตรง
ของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่นนี้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้ใช้วิธีการเลือกตั้งแบบ
และลับ

สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระ
การดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น มิได้

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้ถิ่นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการยุบสภาท้องถิ่น หรือในกรณีที่สมาชิกท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งทั้งหมดตามมาตรา ๒๘๖ และต้องมีการแต่งตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว มิให้นำบทบัญญัติวรรคสอง วรรคสาม และวรรคหก มาใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

๑.๒ คณะกรรมการได้เชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้รายละเอียดข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ คือ

- ๑) นายถายา เมฆสวรรค์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง
- ๒) นายธนิต เศรษฐบุตร์ สมาชิกวุฒิสภา
- ๓) นายถวิล ไพรสมณ์ ที่ปรึกษายาพิภพหมาขรณ์มนตรี
ว่าราชการกระทรวงมหาดไทย
- ๔) นายสาโรช ถังมาดย์ รองอธิบดีกรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย
- ๕) นายสุวัฒน์ ดันประวัติ ผู้อำนวยการสำนักบริหารราชการ
ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย
- ๖) นายพิสิษฐ บุญช่วง ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาโครงสร้าง
และระบบงาน กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย
- ๗) นายวีรชัย มูลทองโรยก หัวหน้างานบริหารทั่วไป
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย
- ๘) นายศักดิ์สิทธิ์ ฟานิชวงศ์ นักการ ๖ สำนักบริหารราชการ
ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย

๑.๓ คณะกรรมการ ได้ตั้ง ผศ.ดร. สุวสิทธิ์ วัชรขจร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาประเด็นรูปแบบการปกครองที่เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

๑.๔ คณะกรรมการ ได้พิจารณาศึกษาวิเคราะห์บทความจากหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ บันทึกความเห็นของบุคคลและคณะบุคคล ทั้งกรณีเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

๒. ข้อพิจารณาของคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ได้พิจารณาศึกษาหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. แล้วมีความเห็นเป็นดังนี้

๒.๑ ข้อเสนอหลักการในร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาล กำหนดหลักการแยกเป็น ๑ เรื่อง สำหรับหลักการ (๔) กำหนดให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ส่วนหลักการในข้ออื่นคือ (๑) (๒) (๓) (๕) (๖) และ (๗) มีความเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกัน

๒.๒ ข้อสรุปหลักสำคัญของารเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ตามร่างพระราชบัญญัติเทศบาลฯ

๑) มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยไม่มีคณะเทศมนตรีและมีสมาชิกสภาเทศบาล ลักษณะเป็นการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นรูปแบบที่กำหนดให้ผู้บริหารมีอำนาจมาก (Strong Mayor) เป็นการจำลองแบบมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งรากฐานการจัดรูปการปกครองของอเมริกานั้น เป็นระบบสาธารณรัฐซึ่งมีประธานาธิบดี (Presidential System) การจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปนี้ จึงสอดคล้องกับหลักการปกครองในระบบรัฐ ที่ผู้ว่าการมลรัฐมาจากการเลือกตั้งโดยตรง และประธานาธิบดีซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารสูงสุดของประเทศก็มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนเช่นเดียวกัน

การปกครองท้องถิ่นรูปแบบนี้ ยึดมั่นในหลักการที่ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการเมืองมากกว่าการบริหารปกติ ดังนั้น จุดประสงค์จึงอยู่ที่ความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากกว่าที่จะคำนึงถึงประสิทธิภาพในการบริหารท้องถิ่น

๒) เป็นการแยกอำนาจเด็ดขาดระหว่างผู้บริหารกับสภาออกากันและไม่ขึ้นแก่กัน โดยเชื่อว่า การให้อำนาจแต่ละฝ่ายไปอย่างเด็ดขาดนั้น จะลดการจัดแย้งและสร้างความมั่นคงทางบริหารและทางการเมืองมากขึ้น

๓) ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารจะแน่นอนมีเวลาที่ทำงานได้อย่างต่อเนื่อง เช่น ๔ ปี

๔) ฝ่ายบริหารจะไม่ถูกแทรกแซงจากสภาในการใช้อำนาจทาง
การบริหาร ซึ่งจะเห็นการลดการขัดแย้งในทางการเมืองของท้องถิ่น

๕) บทบาทของสภาเทศบาลอยู่ที่ออกข้อบังคับ การควบคุมการ
ใช้จ่าย และการตรวจสอบการบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารโดยนายกเทศมนตรีนั้นจะเป็นผู้
กำหนดนโยบายและบริหารงานของท้องถิ่นโดยรับผิดชอบตรงต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น
แต่เพียงผู้เดียว ระบบท้องถิ่นแบบนี้ให้อำนาจนายกเทศมนตรีคนเดียว มีอำนาจมากกว่าสภา
ท้องถิ่นที่ประกอบด้วยคณะบุคคล นายกเทศมนตรีแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีขึ้นได้เอง
โดยตรงนายกเทศมนตรีไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

๖) ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับสภา จะเป็นการ
สัมพันธ์ที่แยกออกจากกัน กล่าวคือ ฝ่ายสภาและฝ่ายบริหารจะไม่สามารถควบคุมตรวจ
สอบการใช้อำนาจของกันและกันได้อย่างระบอบรัฐสภา

๒.๓ ผลที่อาจเกิดจากรูปแบบการปกครองที่นายกมมาจากอาจเลือกตั้งโดยตรง

๑) ไม่มีระบบการถ่วงอำนาจ ระหว่างสภา กับฝ่ายบริหาร กล่าวคือ
แต่ละฝ่ายไม่สามารถจะลงมติให้กับฝ่ายหนึ่งพ้นจากตำแหน่งได้เมื่อกระทำผิดหรือก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ประชาชน เหมือนกับในระบอบรัฐสภา

๒) ผู้บริหารเป็นบุคคลคนเดียว ที่มีอำนาจเด็ดขาดซึ่งจะไม่มีผู้ใดเข้ามา
มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือตรวจสอบได้เหมือนในรูปนายกเทศมนตรี นายก
เทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจะมีอำนาจเด็ดขาด ดังกล่าวไว้ว่า เป็นผลดีในการ
ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่มีผู้ใดหรือฝ่ายใดจะถ่วงอำนาจได้โดยเห็น
จริง **นายกเทศมนตรีซึ่งเป็นผู้บริหารจะเป็นตำแหน่งที่มีอิทธิพล และยิ่งใหญ่ใน
ท้องถิ่น ผู้บริหารจะเป็นศูนย์รวมของบุคคลในท้องถิ่น และที่ในตัวแทนแห่งความยิ่งใหญ่ใน
ท้องถิ่น ทั้งนี้ เพราะอาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้แทนของประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจบริหาร
และรับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นแต่เพียงผู้เดียว ความรับผิดชอบทั้งหมดในท้องถิ่น
ต้องสิ้นสุดลงที่ผู้บริหารท้องถิ่น**

๓) การพ้นจากตำแหน่งเป็นไปได้ยาก เนื่องจากได้กำหนดให้อำนาจใน
ตำแหน่งที่แน่นอน แม้จะมีการกระทำผิดพลเดหรือประพฤติมิชอบ กฎหมายก็
กำหนดการออกจากตำแหน่งไว้ค่อนข้างยาก จึงอาจทำให้นายกเทศมนตรี ไม่ระมัดระวัง
และจะหาเหตุผลประ โยชน์ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่ง ไปทรงทำห้และ ไม่ระมัดระวังการ
ปฏิบัติหน้าที่ ตรงกันข้ามกับระบอบรัฐสภา ที่ฝ่ายบริหารจะต้องระมัดระวังการตรวจสอบ
ของฝ่ายสภา ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ หากสภาเห็นว่า คณะผู้บริหารกระทำผิดก็จะ
ออกจากตำแหน่งได้

๔) การยกอำนาจออกจากกันอย่างเด็ดขาดระหว่างสภาผู้บริหารอาชญากรรมให้แก่อัยการทำงานแยกส่วน ไม่ให้มีซ้ำซ้อนกัน ก่อนให้เกิดการจัดแข่งขันในท้องถิ่นมากขึ้น ความเคลื่อนไหวเช่นนี้ จะฝังรากลึกอยู่ในสังคม ซึ่งจะนำไปสู่ความแตกแยกกันในชุมชนนั้นต่อไปอย่างไม่มีสิ้นสุด โดยเฉพาะเมื่อแยกทนายคดีและสภาผู้แทนประชาชนและพรรคกัน

๕) ก่อนให้เกิดการสร้างฐานอำนาจแบบเผด็จการ และการสืบทอดอำนาจในวงศ์ตระกูล เพราะการเมืองท้องถิ่นจะนำไปสู่การผสมผสาน เสนอแนะและผลประโยชน์ที่มิได้ชัดเจนให้เห็นระบุทุกสิ่งทุกอย่างได้โดยตรง ก็ย่อมจะสร้างฐานอำนาจเพิ่มขึ้นโดยทางการเงิน ทางอิทธิพลหรือหรือการใช้อำนาจในทางลับที่จะควบคุมประชาชนให้อยู่ในอาณัติ สิ่งเหล่านี้อาจเกิดขึ้นในสังคมที่มีการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนโดยตรง โดยเฉพาะในสังคมที่กึ่งเผด็จการ

๖) ไม่ช่วยให้อำนาจพัฒนาทางกฎหมาย ในระบอบรัฐสภาที่มีความมุ่งหมายให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพรรคการเมืองให้ขยายตัวและเข้มแข็งมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะการเลือกตั้งสามารถทำได้จึงล้าหลังตนเอง ไม่มีการรวมพลังเป็นกลุ่มหรือเป็นการดำเนินเฉพาะพรรคการเมือง

๗) ฐานอำนาจและอิทธิพลของ ทนายเมื่อเลือกตั้งโดยตรงมีความเหมาะสมกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในสาธารณรัฐที่มีประชาชนที่มั่งคั่ง ในประเทศที่มีมาตรฐานการศึกษาระดับสูง ความยากง่ายของผู้ลงทะเบียนเลือกตั้ง เพราะท้องถิ่นจะสร้างความเข้มแข็งให้ระบอบประชาธิปไตยประชาชนได้เริ่มรับรู้การถ่ายทอดและเชื้อเชิญ ย่อมจะรักษากระบวนการปกครองนี้ ส่วนผู้เข้ามาผู้ลงการเมืองท้องถิ่นก็จะได้เรียนรู้ระบบนี้ เมื่อไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับชาติก็ย่อมจะดำเนินการต่อไปได้ทันที เพราะเป็นระบบเดียวกัน ตรงกันข้ามกับของไทยหากนำรูปแบบนี้มาใช้ จะเปลี่ยนรูปแบบการบริหารระดับท้องถิ่นเป็นระบบสาธารณรัฐที่มีประชาชนตัดสินคดีในระดับชาติเป็นระบอบรัฐสภา ซึ่งกันได้มีการเมืองสองระดับจะขัดแย้งกันเอง

๒.๕ ความเห็นของคณะกรรมาธิการ

๑) เป็นถาวรเปลี่ยนรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงตามระบบประชาชนคิด ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการปกครองในระดับชาติของไทยที่ใช้ระบบรัฐสภาและการปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ เพราะภาพรวมของระบบการปกครองท้องถิ่นของไทยในเบื้องต้นจะประกอบด้วย ๖) การปกครองท้องถิ่นที่มุ่งเน้นที่กระจายอยู่ที่ประเทศ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาล ส่วนเมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ถือเป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่ให้อำนาจกับพื้นที่ที่มีสภาพแตกต่าง รูปแบบการปกครองอื่น โดยไม่รวมศูนย์

การปกครองท้องถิ่นพื้นฐานสามหน่วยที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน จะพบว่า มีรูปแบบที่สอดคล้องใกล้เคียงกันทั้งสิ้น นับตั้งแต่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ประกอบด้วยฝ่ายสภาและคณะกรรมการบริหาร โดยฝ่ายสภามีบทบาทในการควบคุมตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร (ถ่วงดุลอำนาจ) เช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีการถ่วงดุลโดยสภาจังหวัด และการได้มาซึ่งฝ่ายบริหารของหน่วยการปกครองท้องถิ่นทั้งสองรูปแบบนี้หน้าทีของฝ่ายสภาซึ่งมีบทบาท ในการแต่งตั้งฝ่ายบริหารทั้งสิ้น รูปแบบที่กล่าวนี้จะสอดคล้องใกล้เคียงกับการจัดโครงสร้างการทำงานของเทศบาลในปัจจุบัน

ดังนั้น การที่จะนำรูปแบบการจัดโครงสร้างการปกครองของกรุงเทพมหานครซึ่งมีหน่วยงานการปกครองที่มีลักษณะเฉพาะตัว และมีสภาพที่แตกต่างจากสภาพของเทศบาลอื่นโดยเฉพาะเทศบาลตำบลมาใช้จึงยังไม่เหมาะสม และจะทำให้เกิดความสอดคล้องกับรูปแบบการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลประมาณ ๑,๐๐๐ แห่ง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑๕ แห่งทั่วประเทศ อันจะทำให้เกิดความสับสนแก่ประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งคุ้นเคยกับระบอบการปกครองที่จำลองมาจากรูปแบบรัฐสภาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๒) การกำหนดรูปแบบของเทศบาลให้เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงโดยยังมีได้ฟังความเห็นของประชาชนไม่เป็นที่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๒ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๑ รัฐจะต้องให้หม่อมเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น” การที่รัฐบาลได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลเป็นยกเว้นเมื่อตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง โดยไม่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับนี้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ

อนึ่ง เทศบาลในปัจจุบันได้ดำเนินการมานานถึง ๖๖ ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๖) ประชาชนคุ้นเคยและไม่ได้เรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด น่าจะพออนุมานได้ว่าประชาชนยอมรับรูปแบบเทศบาลดังกล่าวแล้ว ผิดกับรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงที่เสนอขึ้นใหม่ โดยการสนับสนุนจากสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย อันเป็นเพียงการรวมตัวของผู้บริหารเทศบาลและกรุงเทพมหานคร ซึ่งยังไม่เคยผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกสภาเทศบาลและประชาชน ผู้ซึ่งจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓) การเปลี่ยนแปลงให้มีก ารเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงยังไม่สามารถประกันได้ว่าประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลจะดีขึ้น

การนำเอารูปแบบการเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรงซึ่งเป็นรูปแบบพิเศษที่ใช้บริหารกรุงเทพมหานครมาใช้กับการบริหารเทศบาลทุกแห่งทั่วราชอาณาจักรแทนที่ระบบรัฐสภา ที่ผู้บริหารต้องได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายสภา ตามระบบการแต่งตั้งบุคลากรซึ่งอาศัยคลึงกับการเมืองในระดับชาติเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยังไม่ชอบด้วยเหตุผล ระบบเทศบาลปัจจุบันมีเสถียรภาพและมีประสิทธิภาพดีเมื่อเทียบกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น ปัจจัยสำคัญ คือ ความพร้อมของท้องถิ่นที่มีลักษณะของชุมชนในเขตเมือง จำนวนรายได้ที่ น่าจะเพียงพอแก่การดำเนินกิจกรรมของเทศบาล จำนวนบุคลากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ชำนาญในงานที่รับผิดชอบ ที่สำคัญที่สุดคือ ความคล้อยคลึงและสอดคล้องกับระบบการเมืองระดับชาติอันจะช่วยให้ประชาชนสามารถเรียนรู้และเข้าใจระบบการบริหารงานของเทศบาลได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการที่จะเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานเทศบาล จากระบบรัฐสภามาเป็นระบบเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรงทั่วประเทศ เหมือนอย่างในกรุงเทพมหานคร จึงเป็นเรื่องที่ยังไม่สมควรและไม่ใช่ว่าสิ่งที่จะได้ประกันได้ว่าระบบการบริหารราชการแบบพิเศษแห่งกรุงเทพมหานครจะสามารถไปแทนที่ระบบของเทศบาลปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ปัญหาเรื่องความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับสภาเป็นเรื่องธรรมดาในระบบการเมืองทุกระดับ และไม่ว่าจะเป็นระบบที่มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง หรือโดยสภาท้องถิ่น การแก้ไขให้มีการเลือกตั้งเทศมนตรีโดยตรงไม่อาจแก้ไขปัญหาได้ ตรงไปตรงมาที่พรรคการเมืองต่าง ๆ เข้าไปแทรกแซงการเมืองท้องถิ่นอย่างไรในปัจจุบัน เมื่อมีแนวร่วมพรรคการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งด้านการบริหารและสภาที่อาจเกิดการกดดันไม่ด้านใดก็ตามหนึ่งให้การบริหารดำเนินไปในทางเกิดประโยชน์แก่พรรคแต่ไม่เกิดประโยชน์แก่ประชาชน

อนึ่งการเผชิญหน้าระหว่างนายกเทศมนตรีที่เลือกตั้งโดยตรงกับสภาเทศบาล ต่างฝ่ายถือว่ามีอำนาจประชาชน การประนีประนอมจะมีได้ยาก และผู้ว่าราชการจังหวัดจะให้อำนาจกำกับดูแลที่มีอยู่ตามกฎหมายก็กระทำได้ยากขึ้น ความขัดแย้งดังนี้จะมิผลเสียแก่ส่วนรวมถือประชาชน

๕) ระบบเทศบาลรูปแบบใหม่จะมีผลกระทบต่อเทศบาลที่เพียยกฐานะจากสุขาภิบาล

การยกฐานะของสุขาภิบาลทั่วประเทศ จำนวนกว่า ๕๐๐ แห่งให้เป็นเทศบาลเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๒ ทำให้ประเทศไทยมีเทศบาลใหม่ เป็นส่วนใหญ่ (เทศบาลเดิมมีอยู่เพียง ๑๕๓ แห่ง) การกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารงาน

ความร่างพระราชบัญญัตินี้จึงมีผลต่อเทศบาลที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่เหล่านี้้อย่างแน่นอน เพราะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานจากระบบเดิมโดยมิได้มีการพิจารณาถึงความพร้อมของเทศบาลส่วนใหญ่ที่เพิ่งเกิดขึ้น

๒.๕ ผลกระทบต่อรูปแบบการปกครองในปัจจุบัน

๑) ปัญหาการเลือกตั้งยังมีจุดอ่อน ทั้งข้อเสียร้ายแรงหรือโครงการเลือกตั้ง ซึ่งกำลังแพร่ระบาดจากระดับชาติไปท้องถิ่น หากยังไม่มีการแก้ไขที่เข้มแข็งเด็ดขาดในการป้องกันการซื้อสิทธิ์ขายเสียงแล้ว การนำเอาระบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบนายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงมาใช้ก็จะเป็นช่องทางให้การโครงการเลือกตั้งแพร่ขยายออกไปมากยิ่งขึ้น

๒) ประเทศไทย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา (Parliamentary System) มาตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ ซึ่งได้จัดระเบียบการปกครองประเทศโดยราษฎรใช้อำนาจอธิปไตยทางผู้แทน ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารมีอำนาจกำกับกัน และมีการเหนี่ยวรั้งและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน (Check and Balance) ถ้านางทั้งสองไม่เป็นอิสระแก่กัน โดยฝ่ายบริหารจะอำนาจการปกครองได้ต่อเมื่อฝ่ายนิติบัญญัติให้ความไว้วางใจ แต่ขณะเดียวกันฝ่ายบริหารก็มีอำนาจที่จะยุบสภาได้ เมื่อรากฐานการปกครองประเทศเป็นมาเช่นนี้ ทั้งคณะราษฎรและรัชกาลที่ ๗ มีความเห็นสอดคล้องให้ประเทศไทยปกครองโดยระบอบรัฐสภาที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข **และรัฐบาลได้จำลองรูปแบบการปกครองประเทศในระบอบรัฐสภา มาเป็นรูปแบบการปกครองของเทศบาล ให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เป็นโรงเรียนประชาธิปไตยตามระบอบรัฐสภา (Parliamentary System) อันจะทำให้ประชาชนคุ้นเคย เป็นการสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) โดยสองกันมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๖ เก็บมรดกตกทอดจากชนรุ่นก่อนมาชนรุ่นหลัง ทำให้คนในชาติมีวิถีชีวิต ทักษะคติ ความรู้สึก ความเชื่อในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (Parliamentary System) ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นอย่างหนักปัดล้นเป็นระบบเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรงตามหลักการของระบอบประธานาธิบดี (Presidential System) แล้ว จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองในปัจจุบัน ซึ่งเป็นระบอบรัฐสภา (Parliamentary System) ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันจะเห็นการขัดกับมาตรา ๒ ของรัฐธรรมนูญฯ**

๓. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาถึงหน้าที่กระทรวงมหาดไทยและเจ้าคณะผู้แทนสำคัญ ผลกระทบ ข้อดีและข้อบกพร่องของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... เปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งตรวจสอบ

บัญญัติรัฐธรรมนูญ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นต่าง ๆ อย่าง
ละเอียดรอบคอบแล้ว เห็นว่าแนวทางในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. ฉบับแก้ไขของวุฒิสภาในวาระที่หนึ่งมี ๒ แนวทาง คือ

๓.๑ ไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการ

หากพิจารณาเห็นว่าพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับปัจจุบันซึ่งกำหนดให้
คณะผู้บริหารท้องถิ่น คือ นายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรีมาจากความเห็นชอบของสภา
ท้องถิ่นเป็นเรื่องที่เหมาะสมอยู่แล้ว ก็ไม่สมควรเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัตินี้ หรือ

๓.๒ เห็นชอบด้วยกับหลักการ

หากพิจารณาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
ที่สามารถเสนอรายฎการเสนอมานี้ ยังสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ ก็สมควรเห็นชอบด้วยกับ
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ โดยขงคงใช้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
ข้อ ๑๐๘ เพื่อให้สามารถปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ทั้งหมด

(นายเพชร ยุติธรรมดำรง)

กรรมการและเลขานุการ

ภาคผนวก

เรื่อง

- ความเห็นแย้งของ นายอาษา เมฆสวรรค์
(รองประธานวุฒิสภา คนที่ ๑)
- ความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง
นายอารีย์ วงศ์อารยะ (ประธานคณะกรรมการ
การปกครอง วุฒิสภา)
- แนวทางการปรับปรุงรูปแบบเทศบาลของ
พื้นที่ กมล ประจวบเหมาะ
(นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย)

บันทึก

ความเห็นแย้ง ของ นายอาษา เมฆสวรรค์
เรื่อง การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้เสนอให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองของเทศบาล
เสียใหม่ โดยใช้วิธีเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง เพื่อไม่ให้นายกเทศมนตรีต้องรับผิดชอบต่อ
สภาเทศบาล และยกเลิกละให้มิคณะเทศมนตรีอีกต่อไป โดยอ้างเหตุผลว่า เพื่อให้เป็น
ไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจของฝ่ายสภาเทศบาล และ ฝ่ายบริหาร พร้อมด้วยข้อดีต่าง ๆ
ของระบบนี้ ซึ่งคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจไปสู่
ท้องถิ่น ได้มีมติเห็นชอบด้วย ในการประชุมครั้งที่ 9/2541 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2541 นั้น
ผมไม่เห็นพ้องกับกรณีนี้ ทั้งที่ได้พยายามโน้มน้าวจิตใจตนเองเป็นอย่างมาก ทั้งนี้
ด้วยเหตุผลหลายประการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการสวนทางกับรูปแบบการปกครองประเทศ

ประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองตามระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์เป็น
ประมุข เป็นเป้าหมายสูงสุด

นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศมาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อ
พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา รัฐบาลไทยทุกชุดได้ยึดมั่นระบบนี้ เป็นจุดมุ่งหมายโดยตลอดอย่าง
แน่วแน่ จะเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นมิได้

ฉะนั้น เพื่อวางรากฐานการปกครองระบบรัฐสภาให้เป็นปึกแผ่นและฝังแน่นใน
สังคมไทย รัฐบาลได้จำลองรูปแบบการปกครองของประเทศ มาเป็นรูปแบบการปกครองของ
เทศบาล เพื่อให้สอดคล้องกัน โดยมุ่งหวังให้เทศบาลเป็นโรงเรียนฝึกสอนประชาธิปไตยตาม
ระบบรัฐสภาแก่ประชาชนในท้องถิ่น ให้ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตามหลักที่เรียกว่า
"learning by doing"

โดยนัยนี้ เมื่อนักการเมืองท้องถิ่นได้ก้าวไปสู่การเมืองระดับชาติ ก็จะมีความเข้าใจ และคุ้นเคย กับการดำเนินงานการปกครองของประเทศ และสามารถปฏิบัติได้โดยถูกต้อง เรียบร้อยต่อไป

แนวคิดดังกล่าว เป็นเป้าหมายสำคัญสูงสุดในการปกครอง ที่ประเทศไทยได้ยึดถือ ปฏิบัติตลอดมาจนถึงปัจจุบัน เป็นเวลากว่า 65 ปีแล้ว

ในขณะที่เดียวกัน ต้องยอมรับว่า แม้ถึงบัดนี้การปกครองทั้งระดับชาติ และท้องถิ่น ยังคงมีปัญหา อุปสรรค และความไม่ราบรื่นอยู่มาก แต่ก็ต้องถือเป็นเรื่องปกติของการบริหาร และการปกครองบ้านเมือง ทางออกที่ควรจะเป็น คือ ต้องช่วยกันปรับระดับระบอบการปกครอง ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งมาดปรารถนาให้จงได้ ทั้งนี้เพราะ “ระบบรัฐสภา” เป็นระบบการปกครองของเราที่จะต้องรักษาไว้ตลอดไป

อีกประการหนึ่ง พึงตระหนักอยู่เสมอว่า หลักสำคัญของระบบนี้ คือ การปฏิบัติ ด้วยความโปร่งใส ซึ่งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน หรือ ฝ่ายบริหารกับสภา จะต้องปฏิบัติ ต่อกันด้วยความโปร่งใสและสมานฉันท์ จึงจะประสบความสำเร็จด้วยดีได้ มิฉะนั้น ก็จะมี ประสิทธิภาพยุ่งยากและขัดแย้ง อยู่ตลอดไป

2. กระบอบต่อรูปแบบการปกครองระบบรัฐสภา

การเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรงนี้ ใช้หลัก “Separation of Powers” คือ การ แยกอำนาจออกจากกัน ระหว่างฝ่ายสภาและฝ่ายบริหาร ซึ่งเป็นหลักการของ “ระบบ ประธานาธิบดี” (Presidential System) ของสหรัฐอเมริกา

ประเทศไทยได้นำหลักการของระบบนี้ มาใช้เป็นรูปแบบบริหารของ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษ ทำนองเดียวกับรูปแบบบริหารของเมือง ใหญ่ ๆ ในสหรัฐฯ ที่เรียกว่าแบบ “Strong Mayor - Council Form” จึงจำลองรูปแบบนี้มาใช้ สำหรับกรุงเทพฯ เพียงแห่งเดียว และได้้นำรูปแบบสภาที่ผู้จัดการ (Council - Manager Form) มาทดลองใช้กับเมืองพัทยาอีกแห่งหนึ่ง เพราะเห็นว่า เป็นรูปแบบการบริหารเทศบาล ขนาดกลางที่ใช้ได้ผลดีในสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกัน

ผมเห็นว่า การเสนอให้เลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรงนี้ จะมีผลกระทบอย่าง

รุนแรงต่อระบบการปกครองของประเทศไทยต่อไป เพราะ

1) การกำหนดให้เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ก็คือ การยกเลิกรูปแบบการปกครองของเทศบาลตามระบบรัฐสภา และนำเอารูปแบบของระบบประธานาธิบดีมาใช้แทน

2) การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ต้องถือว่า จะไม่มีการส่งเสริมระบบรัฐสภาในระดับเทศบาลและในระดับท้องถิ่นอื่น ๆ อีกต่อไป เพราะท้องถิ่นรูปอื่นก็คงเปลี่ยนรูปแบบเป็นเช่นเดียวกับเทศบาล

3) ต่อไปในภายหน้า นักการเมือง นักศึกษา นักเรียน และประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น จะไม่รู้จักการปกครองระบบรัฐสภาเหมือนอย่างปัจจุบัน และจะไม่เข้าใจถึงเหตุผลว่าทำไมระบบบริหารท้องถิ่นที่เคยยึดถือปฏิบัติมาแต่ก่อน จึงเปลี่ยนเป็นอีกระบบหนึ่งที่ไม่สอดคล้องกับระบบที่ใช้ปกครองประเทศ และคงต้องเข้าใจว่า “ระบบรัฐสภา” ไม่ได้ หรือ ใช้ไม่ได้ จึงเลิกใช้ และเปลี่ยนใหม่เป็นรูปแบบตามอย่างระบบอเมริกัน เช่นนี้

4) จากนั้นไป ประเทศไทยจะเหลือการปกครองระบบรัฐสภาเฉพาะที่รัฐบาลกลางแต่เพียงแห่งเดียว ในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศก็จะเป็นรูปแบบตามระบบประธานาธิบดีของอเมริกันทั้งสิ้น เข้าทำนองเป็น “ห้วมังกุ ห้ายมังกุ” ก็ว่าได้ และคงต้องถามว่า เป้าหมายสำคัญของการปกครองต่อไปนี้ จะเน้นที่ระบบใด

ฉะนั้น เมื่อพิจารณาถึงการเสนอเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้ ก็รู้สึกเกรงเป็นอันมากว่า น่าจะเป็นอันตรายต่อ “ระบบรัฐสภา” ของเรา ในที่สุด

3. การยกญี่ปุ่นเป็นประเทศตัวอย่าง น่าจะเป็นเพียงข้อยกเว้น

แต่ผู้เสนอและผู้สนับสนุนเรื่องนี้มีความเห็นว่า การปกครองระดับชาติและระดับท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องเหมือนกันหรือสอดคล้องกันแต่อย่างใด และอาจจะแตกต่างกันก็ได้ พร้อมกับอ้างถึงประเทศญี่ปุ่นเป็นตัวอย่างที่สามารถปกครองได้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ทั้ง ๆ ที่การปกครองในรัฐบาลกลางเป็น “ระบบรัฐสภา” แบบอังกฤษ แต่ระดับท้องถิ่นมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด และนายกเทศมนตรีโดยตรง ตามระบบอเมริกัน

ผมเห็นด้วยกับข้ออ้างนี้เป็นบางส่วน เพราะญี่ปุ่นเป็นเพียงประเทศเดียวในโลก ที่ทำได้สำเร็จน่าชื่นชม แต่ไม่ใช่เพราะระบบการปกครองของญี่ปุ่นวิเศษพิศดารแต่อย่างใด หากเป็นเพราะคนญี่ปุ่นมีคุณภาพวิเศษพิศดารกว่าชนชาติอื่น ซึ่งผมขออธิบายเพิ่มเติมดังนี้

ญี่ปุ่นเป็นประเทศเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์การปกครอง แบบรวมอำนาจไว้ในส่วนกลางอย่างเป็นระบบที่เข้มแข็งมาก มีพระเจ้าจักรพรรดิปกครองติดต่อกันมาไม่ขาดสายนานกว่า 2,600 ปี วิถีชีวิตของคนญี่ปุ่นได้รับการหล่อหลอมมา ทำให้ชาวญี่ปุ่นเป็นคนแข็งแกร่ง มีระเบียบวินัย มีความเป็นชาตินิยมสูง มีความจงรักภักดี และมีความเสียสละอย่างแน่วแน่ ต่อดองค์พระเจ้าจักรพรรดิและชาติญี่ปุ่น ความแน่วแน่นี้เป็นความแน่วแน่ที่เด็ดเดี่ยวที่สุดในโลกนี้ไม่มีใครเหมือน

หลังจากที่ญี่ปุ่นต้องเปิดประเทศให้แก่มหาอำนาจตะวันตก คืออังกฤษ และอเมริกา ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ญี่ปุ่นได้รวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลางของรัฐ คือองค์พระเจ้าจักรพรรดิอย่างเต็มที่ แม้จะยอมให้มีสภาท้องถิ่นในหัวเมืองหรือจังหวัดต่าง ๆ ได้ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและแต่งตั้งโดยรัฐบาล ในส่วนของรัฐบาลเองก็เป็นลักษณะของรัฐบาลทหารของพระเจ้าจักรพรรดิ และในที่สุดด้วยแสนยานุภาพอันเกรียงไกรของประเทศ ญี่ปุ่นก็ได้เข้าสู่สงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตรตะวันตกในสงครามโลกครั้งที่สอง (ค.ศ. 1939 - 1945)

ประวัติศาสตร์อันเกรียงไกรของญี่ปุ่นได้ปิดฉากลง หลังจากสหรัฐอเมริกาได้ทิ้งระเบิดปรมาณูทำลายเมืองฮิโรชิมา และนางาซากิอย่างราบเรียบ จนพระเจ้าจักรพรรดิได้ทรงประกาศยอมแพ้สงครามอย่างไม่มีเงื่อนไข หลังจากนั้นกองทัพสหรัฐอเมริกาได้เข้ายึดครองประเทศญี่ปุ่น และจัดการเปลี่ยนโครงสร้างการปกครองประเทศเสียใหม่ โดยมีจุดประสงค์มิให้ญี่ปุ่นเป็นมหาอำนาจทางทหารได้อีกต่อไป เพราะฉะนั้น จึงต้องจัดการแก้ไขส่วนสำคัญถึง 3 ประการ คือ

1. ตัดทอนพระราชอำนาจของพระเจ้าจักรพรรดิ ให้คงเหลือเป็นเพียงพระประมุขอันเป็นสัญลักษณ์ของประเทศเท่านั้น โดยนัยนี้ พระเจ้าจักรพรรดิคงเป็นเพียงบุคคลธรรมดาไม่ไร้สมมุติเทพ (Sun - God) ตั้งแต่บัดนี้

LIRT

2. ญี่ปุ่นจะมีกองทัพไม่ได้ และจะต้องประนามการสงคราม
3. ญี่ปุ่นต้องจัดการปกครองประเทศด้วยการกระจายอำนาจ จะรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางอย่างแต่ก่อนมิได้ เพราะฉะนั้น จึงต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ เป็นตำแหน่งเลือกตั้งโดยประชาชน และมีหน่วยปกครองท้องถิ่นอื่นเป็นหน่วยปกครองตนเองของประชาชน เช่นเดียวกัน

ปัจจุบัน ประเทศญี่ปุ่นมีการปกครองเฉพาะการปกครองส่วนกลาง และการปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ด้วยผู้ชนะสงครามคือสหรัฐอเมริกา เป็นผู้เขียนรัฐธรรมนูญและกำหนดรูปแบบโครงสร้างต่าง ๆ ให้ทั้งสิ้น คนญี่ปุ่นมิได้เป็นผู้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงการปกครองของตนเองให้เป็นลักษณะเช่นนี้ แต่อย่างไร

แม้จะอยู่ในภาวะจำยอมทุกด้าน แต่ประเทศญี่ปุ่นก็ประสบความสำเร็จทุกประการ ด้วยความมีคุณลักษณะประจำชาติ และความมีคุณภาพสูงของคนญี่ปุ่น น่าจะเชื่อได้ว่า หากจะมีการกำหนดโครงสร้างการปกครองในรูปแบบอื่นใด หรือ วางกติกาไว้ประการใดก็ตาม คนญี่ปุ่นก็น่าจะกระทำและปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมายด้วยดี ตามวัฒนธรรมประจำชาติของตนอย่างแน่นอน

โดยสรุป อาจกล่าวได้ว่า คนญี่ปุ่นเป็นทหาร ก็สามารถสร้างแสนยานุภาพไปรบกับโลกได้ คนญี่ปุ่นทำธุรกิจ ก็เป็นนายทุนของโลกได้ การปกครองรูปแบบใดที่คนญี่ปุ่นจำเป็นต้องยึดถือปฏิบัติ เขาก็สามารถปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้

เพราะฉะนั้น กรณีของญี่ปุ่นต้องถือว่า เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ซึ่งควรศึกษาไว้เป็นตัวอย่าง น่าจะยังสรุปและยึดถือไว้ เป็นความเหมาะสมสำหรับประเทศอื่น คงไม่ได้เรื่องของญี่ปุ่น จึงเป็นข้อยกเว้นกรณีหนึ่งเท่านั้น

4. ไทยแตกต่างกับญี่ปุ่น

เมื่อพิจารณาเป็นส่วนย่อย คนไทยหลายคนอาจเก่งกว่าและมีความสามารถมากกว่าคนญี่ปุ่น ในขณะที่เดียวกัน คนญี่ปุ่นหลายคนก็อาจเก่งกว่าและมีความสามารถมากกว่าคนไทย เช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นส่วนรวมแล้ว ชาวไทยและชาวญี่ปุ่นก็แตกต่างกัน ไม่ว่าจะพิจารณาถึงเรื่องการเคารพศอก เรื่องวินัย เรื่องความรับผิดชอบ และความเสียสละ รวม

ตลอดถึงปัญหาส่วนตัวและส่วนรวมที่ต้องแยกออกจากกัน โดยนัยนี้ ถึงแม้จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบหรือแก้ไขกติกาเป็นอย่างไร เราก็คงกระทำและปฏิบัติอย่างไทย คงไม่เหมือนญี่ปุ่น และไม่เหมือนฝรั่ง อยู่นั่นเอง

เพราะฉะนั้น การนำเพียงรูปแบบหรือโครงสร้างของระบบใดระบบหนึ่งมาเป็นแบบอย่าง โดยมิได้วิเคราะห์ถึง เอกลักษณะ คุณลักษณะ คุณภาพ และวัฒนธรรมประเพณีของคนในสังคมที่แตกต่างกันแล้ว น่าจะไม่ลมประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับระบบการปกครองของประเทศดังเช่นกรณีนี้ ยิ่งจำเป็นต้องมีความรอบคอบ เป็นอย่างยิ่ง

5. ควรแก้ไขจุดอ่อนที่มีอยู่ด้วยการปฏิรูป มิใช่ด้วยการปฏิวัติ

อีกประการหนึ่ง เหตุผลข้อวิตกของผมในกรณีการยกเลิกหลักการบริหารเทศบาลตามระบบรัฐสภานี้ นอกจากความไม่สบายใจที่จะละทิ้งระบบเดิมที่ใช้กันมานานกว่า 65 ปีแล้ว ก็คือ ความวิตกกังวลถึงผลกระทบอันจะเกิดจากการนี้ แม้ในระยะต้น อาจะยังไม่มีเปลี่ยนแปลงใดๆ ในระดับชาติ หรือยังมองไม่เห็นผลกระทบดังกล่าว แต่อย่างน้อยที่สุดก็ย่อมจะไม่มีการส่งเสริมและพัฒนาระบบรัฐสภาในระดับเทศบาล และท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ อีกต่อไป

เมื่อนักการเมืองจากท้องถิ่นที่เคยปฏิบัติและเคยชินกับหลักการของ “ระบบประธานาธิบดี” ที่แก้ไขใหม่ ได้รับเลือกตั้งเข้าสู่การปกครองระดับชาติ เขาจะเข้าใจ อดทน และยอมรับวิธีการ มาตรฐาน และระเบียบกติกาของ “ระบบรัฐสภา” ของชาติเพียงใด ด้วยเขาจะไม่คุ้นเคย หรืออาจไม่เข้าใจดีพอ ทั้งไม่มีโอกาสฝึกฝนปฏิบัติอีกต่อไป เนื่องจากบรรพบุรุษของเขาได้ยกเลิกไปแล้ว เป็นการยกเลิกระบบรัฐสภา ทั้งที่ตระหนักถึงความสำคัญต่อการปกครองของประเทศ ซึ่งได้ประดับประดารักษามากว่าก่อนศตวรรษ โดยคิดหวังว่าจะได้สิ่งที่ดีกว่าจากระบบที่ยังแน่ใจไม่ได้ว่า จะเหมาะสมกับคนในชาติเพียงใด และคนในชาติจะสามารถใช้ระบบใหม่ให้เป็นคุณแก่ส่วนรวม คือ ชาติ ได้ดีจริงหรือไม่

LIRT

กล่าวโดยสรุป ภาคปฏิบัติตามระบบปกครองย่อมชี้ให้เห็นอุปสรรคจากหนาม และปัญหาต่าง ๆ มากมาย จุดอ่อนเหล่านี้ น่าจะได้รับการตรวจสอบและแก้ไข ด้วยกระบวนการปฏิรูป มากกว่ากระบวนการปฏิวัติ

6. เป็นเรื่องใหญ่และสำคัญ ต้องรอบคอบ

ในประการสุดท้าย ผมเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่และสำคัญเกินกว่าที่จะเล่นอแก้ไขเปลี่ยนแปลง โดยไม่มีการศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบถึงผลดี - ผลเสีย ข้อดี - ข้อด้อย ของการเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับระบบการปกครองของประเทศเป็นส่วนรวม เรื่องนี้เท่าที่ทราบ เพียงแต่มีแบบสอบถามความคิดเห็นของบรรดานายกเทศมนตรีของเทศบาลต่าง ๆ ผ่านทางสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยเท่านั้น ส่วนประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ได้รับการบริการจากการปกครองกิติ สมัชชิกสภาเทศบาลซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์โดยตรงกับกระบวนการการปกครองกิติ ต่างยังไม่มีโอกาสได้พิจารณาหรือแสดงความคิดเห็น ทั้ง ๆ ที่การบริหารเทศบาลตามโครงสร้างปัจจุบัน ถือว่า สภาเทศบาลเป็นองค์กรสำคัญสูงสุด

ผมจึงไม่เห็นชอบด้วยกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ตามเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ในขณะที่เดียวกัน ผมยังไม่เข้าใจและไม่ทราบด้วยว่า การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ ที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ โฉมจึงแปรเปลี่ยนเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองท้องถิ่นไปได้ในที่สุด ทั้ง ๆ ที่สามารถจะกระจายอำนาจไปโดยไม่ต้องเปลี่ยนระบบ ก็ได้

12 สิงหาคม 2541

LIRT

(ตำนาน)

ที่ 1737/2542

วุฒิสภา

ถนนอุทธรณ์ กท 10300

๒/ กรกฎาคม 2542

เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรงของประชาชน

กรามเรียน ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา

ตามที่คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นซึ่งตั้งขึ้นโดย คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและประสานงานการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ที่ 2/2540 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2540 โดยมีนายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบกับหลักการให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองของเทศบาลใหม่ จากปัจจุบันที่กำหนดให้ นายกเทศมนตรีมาจากความเห็นชอบของสภาเทศบาล เป็นให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามที่กระทรวงมหาดไทยโดยคณะที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 10/2540 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2541 โดยมีนายถวิล ไพรสณฑ์ เป็นประธาน เป็นผู้เสนอเพื่อไม่ให้นายกเทศมนตรีต้องรับผิดชอบต่อสภาเทศบาล และยกเลิกไม่ให้มีคณะเทศมนตรีอีกต่อไป โดยอ้างเหตุผลว่า เพื่อให้เป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจของฝ่ายสภาเทศบาลและฝ่ายบริหาร พร้อมข้อดีต่างๆ ของระบบนี้ นั้น

คณะกรรมการการปกครอง วุฒิสภา ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับหลักการที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบใหม่ดังกล่าว เพราะเท่ากันเป็นการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่ระบบการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลที่ไม่ใช่ระบบรัฐสภาเกิดขึ้นทั่วประเทศ ทั้งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์และหลักการของระบบการปกครองประเทศ ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ว่า “ (มาตรา 1) ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้ (มาตรา 2) ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (มาตรา 202) ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ฯลฯ (มาตรา 211) คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ฯลฯ ”

ดังนั้น การที่กระทรวงมหาดไทยโดยคณะที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ได้รับความเห็นชอบดังกล่าวไปแล้วจะเป็นการสมควรหรือไม่ เพราะเนื่องจากเป็นความเห็นที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องสำคัญซึ่งต้องผูกพันถึงอนาคตของประเทศไทยต่อไปอีกยาวนาน จึงควรที่ทุกฝ่ายจะได้พิจารณาโดยละเอียดรอบคอบ

สำหรับเหตุผลที่คณะกรรมการการปกครอง วุฒิสภา ไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงของประชาชนมีดังนี้

1. เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการปกครองของประเทศไทยที่เป็นระบบรัฐสภา

โดยจะเห็นได้ว่าความรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 202 ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ที่มาของนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยในปัจจุบันจึงมีที่มาจากระบบรัฐสภาเพียงประการเดียว โดยจะมาจากวิธีอื่นหรือมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนไม่ได้ ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลที่ว่าประเทศไทยมีการปกครองในระบอบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีตามความเห็นชอบของรัฐสภา แต่ถ้ากำหนดให้ประชาชนเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง ก็เท่ากับเป็นการตัดพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในฐานะทรงเป็นประมุขของประเทศ ที่ทรงใช้พระราชอำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรีออกไป

ดังนั้น ด้วยเหตุนี้นับแต่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา รัฐบาลทุกชุดจึงได้ยึดมั่นในระบบรัฐสภานี้มาโดยตลอดไม่เปลี่ยนแปลงและมีเจตจำนงแน่วแน่ที่จะวางรากฐานการปกครองตามระบอบรัฐสภาในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้เป็นปึกแผ่นและฝังแน่นในจิตสำนึกของสังคมไทยเกิดขึ้นทั่วประเทศ เพราะได้ตระหนักดีแล้วว่าไม่มีระบบและระบอบการปกครองใดที่จะเหมาะสมกับประเทศไทยเท่ากับระบบและระบอบการปกครองนี้ ขณะเดียวกันรัฐสภาก็ได้จำลองรูปแบบการปกครองของประเทศในระบอบรัฐสภามาใช้ในการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลที่พัฒนามาจากรูปแบบสุขาภิบาล ซึ่งเริ่มต้นมาแต่ครั้งสมัยรัชกาลที่ 5 จนมีสถานะเป็นปึกแผ่นมั่นคงและส่งเสริมให้การพัฒนาท้องถิ่นเจริญก้าวหน้าถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลาเกือบ 100 ปี ย่อมแสดงให้เห็นว่าระบบรัฐสภาเป็นระบบที่มีความเหมาะสมกับการปกครองของ

LIART

ประเทศและการปกครองท้องถิ่นในสภาพแวดล้อมของสังคมไทยเป็นอย่างดี เนื่องจากระบบรัฐสภาเป็นระบบแห่งการปรองดองของคนในชาติ ที่มีหลักการสำคัญในเรื่องการคานอำนาจหรือการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาได้อย่างเหมาะสม โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะไม่สามารถให้อำนาจเกินขอบเขตของกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายได้และเป็นระบบที่มีการบริหารงานอยู่ในรูปของคณะบุคคลมิใช่โดยบุคคลคนเดียวเหมือนระบบประชาธิปไตยทำให้มีการถ่วงดุลการบริหารงานเป็นไปโดยละเอียดรอบคอบ

2. เป็นการเปลี่ยนแปลงที่อาจนำไปสู่ระบบประธานาธิบดี

ทั้งนี้เพราะการเลือกตั้งผู้บริหารประเทศ หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือนายกเทศมนตรีโดยตรงของประชาชนนั้น ถือเป็นหลักการสำคัญของการปกครองในระบบประธานาธิบดี ที่กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจมากกว่าฝ่ายสภา จึงมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจบริหารแบบเบ็ดเสร็จโดยบุคคลคนเดียวที่ได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชน และเป็นระบบที่มีการแยกอำนาจจากกันระหว่างฝ่ายสภาและฝ่ายบริหาร การที่ประเทศและท้องถิ่นจะปกครองในระบบนี้ได้ ส่วนใหญ่ประเทศนั้นจะไม่มีพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ถาวรเป็นชาติ ธรรมเนียมประเพณีการปกครองและสังคมนำก่อตั้งประเทศที่ยาวนานมาก่อน แต่เป็นประเทศที่มีการต่อสู้ระหว่างชนชั้นของกลุ่มสังคมที่มีอยู่เพื่อให้ได้รูปแบบการปกครองขึ้นใหม่ หรือเป็นประเทศที่เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของต่างชาติมาก่อน เพราะประเทศเหล่านี้จะไม่ยึดถือประวัติศาสตร์ ไม่ยึดถือธรรมเนียมประเพณีการปกครอง เพราะไม่มีประวัติศาสตร์และธรรมเนียมประเพณีการปกครองของประเทศให้ยึดถือ จึงจำเป็นต้องหากระบวนการปกครองที่คิดค้นขึ้นใหม่มาใช้ให้เหมาะสมกับประเทศตั้งใหม่หรือประเทศที่มีการจัดระบบการปกครองขึ้นใหม่ หรือนำเอากระบวนการปกครองของประเทศที่ตนเองเคยตกอยู่ภายใต้การปกครองหรืออิทธิพลมาก่อนมาใช้ รูปแบบการปกครองระบบประธานาธิบดีจึงมีผู้นำมาใช้กับกลุ่มประเทศที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา แอฟริกาใต้ บราซิล อาจนติว่า โคลัมเบีย และรัสเซีย เป็นต้น

สำหรับในกลุ่มประเทศที่มีประวัติศาสตร์และธรรมเนียมประเพณีการปกครอง สืบทอดมาช้านาน จะยึดถือรูปแบบการปกครองในระบบรัฐสภาเป็นระบบการปกครองประเทศ เนื่องจากเพราะเห็นว่า เป็นระบบที่มีการปรองดองถือการประสานประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญและเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เหมือนกับประเทศไทย เช่น ประเทศอังกฤษ สวีเดน เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม สเปน โมร็อกโค เดนมาร์ก มาเลเซีย บรูไน และญี่ปุ่น เป็นต้น และสาเหตุที่กลุ่มประเทศเหล่านี้ยังคงยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ก็ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ

- (1) เพื่อคงไว้ซึ่งสัญลักษณ์และความดั้งเดิมของประเทศ
- (2) เพื่อเป็นสถาบันศูนย์กลางจิตใจของประชาชนในชาติ ให้เกิดความรักความสามัคคี

(3) เพื่อให้เป็นสถาบันในการประสานประโยชน์ทางการเมือง และการปกครองของ
ประเทศ

(4) เพื่อแสดงถึงความเป็นเอกภาพของราชอาณาจักรที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นชาติมี
ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามสืบทอดมาแต่โบราณ

ฉะนั้นระบบการปกครองของประเทศเหล่านี้ จึงต้องยึดมั่นในระบบรัฐสภา ที่ผู้นำฝ่าย
บริหารหรือนายกรัฐมนตรีจะต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น โดยจะให้
มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนไม่ได้เพราะไม่เช่นนั้นอาจนำมาซึ่งผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
ได้ในภายหลัง และสาเหตุที่ระบบพระมหากษัตริย์สามารถสืบทอดต่อมาได้เป็นระยะเวลาอันยาวนาน
กว่าพันปี ก็เนื่องมาจากแต่ละประเทศมิได้ยึดมั่นอยู่ที่ตัวบุคคลอย่างเดียวแต่ยึดมั่นอยู่ที่สถาบันเป็นสำคัญ

ในส่วนสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทยนอกจากคงความสำคัญดังกล่าวข้างต้นแล้ว
พระองค์ยังทรงเป็นที่พึ่งของประชาชนในประการต่าง ๆ ทรงเป็นภาระในการแก้ไขวิกฤตการณ์ของประเทศ
ให้สงบร่มเย็น ทรงช่วยขจัดทุกข์ที่เหนือเหล่าพสกนิกรได้รับ จนไม่อาจนับครั้งได้

ดังนั้น กลุ่มประเทศที่มีการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุขซึ่งที่กล่าวแล้ว รูปแบบการปกครองประเทศทั้งหมดจึงเป็นระบบรัฐสภาที่นายกรัฐมนตรีมาจากความ
เห็นชอบของรัฐสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร โดยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งและ
ในส่วนการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลของประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมด ใช้รูปแบบการ
ปกครองท้องถิ่นอันจำลองจากระบบรัฐสภาเช่นเดียวกัน คือนายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาจากความ
เห็นชอบของสภาท้องถิ่นมิได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน โดยมีเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว
ข้างต้น

แต่ก็ยังมีบางประเทศที่มีประวัติศาสตร์การเป็นชาติมายาวนาน และมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุขและปกครองประเทศมาก่อน แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศเกิดขึ้นในภายหลัง
และประชาชนได้ใช้กำลังต่อสู้กันอย่างรุนแรง โดยไม่มีลักษณะของการประนีประนอม ไม่มีการปรองดอง
ระหว่างชนในชาติเดียวกัน ทำให้เมื่อฝ่ายที่ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นผลสำเร็จจึงมีอาระบบการ
ปกครองตามที่ต้องการมาใช้บังคับกับการปกครองประเทศแทนระบบเดิมทั้งหมด ทั้งนี้เกิดจากวิถีทางการเมือง
บางกัทธิเข้าครอบงำ แต่ในบางประเทศก็ได้มีระบบกษัตริย์กลับมาใช้อีก เช่น ประเทศ สเปน กัมพูชา
 เป็นต้น

ดังนั้น การที่นำรูปแบบเทศบาลในระบบประธานาธิบดีมาใช้โดยมิได้ศึกษาผลดีเสียให้ถี่
ถ้วนอย่างรอบครอบก่อน จึงเท่ากับเป็นการสร้างความอับอายและความแตกแยกให้เกิดขึ้นกับประชาชน
ที่อยู่ในท้องถิ่น เพราะแม้แต่องค์กรปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นใหม่และมีจำนวนมากที่สุดคือองค์กร

บริหารส่วนตำบล ซึ่งเปรียบเทียบเป็นท้องถิ่นระดับรากหญ้าของประเทศ กฎหมายก็ยังกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการคัดเลือกของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามกลไกในระบบรัฐสภาเช่นกัน

3. เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองของประเทศไทย

เมื่อจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดเรื่องการปกครองประเทศและการปกครองท้องถิ่นไว้เป็นหลักการสำคัญว่า ให้นำกรอบรัฐธรรมนูญตราจากความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้นำจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

การที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดเป็นหลักการไว้ดังกล่าวเช่นนั้น ก็เพื่อให้ระบบการปกครองของประเทศเป็นระบบรัฐสภา ส่วนการปกครองท้องถิ่นให้สามารถเลือกได้ทั้งสองระบบก็เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศและท้องถิ่นที่เป็นอยู่จึงมิได้บัญญัติไว้เป็นการบังคับที่ตายตัว

แต่การที่กระทรวงมหาดไทยโดยคณะที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการปฏิรูประบบกฎหมายท้องถิ่นและกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ได้เห็นชอบที่จะให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงของประชาชน จึงเท่ากับเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองของประเทศไทยโดยตรง เพราะเป็นการยกเลิกการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลในระบบรัฐสภาที่ใช้มานานเกือบหนึ่งศตวรรษ ไปเป็นรูปแบบเทศบาลที่จำลองมาจากระบบประชาชนาธิบดี นอกจากนี้จะไม่สอดคล้องกับรูปแบบการปกครองในระดับประเทศที่เป็นระบบรัฐสภาตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังเป็นการสร้างระบบใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยว่าผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนเท่านั้น

4. เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เหมาะสมกับพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ความเป็นชาติไทย

อย่างกล่าวโดยสรุปได้ว่า เมื่อพื้นฐานของประเทศเป็นประเทศที่มีความเป็นชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณีการปกครองที่สืบทอดมายาวนานนับแต่ราชอาณาจักรสุโขทัย จนถึงปัจจุบันกว่า 800 ปี และไม่เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองหรืออิทธิพลของประเทศใด ๆ ประเทศไทยจึงไม่ควรนำเอารูปแบบการปกครองของประเทศอื่นที่ไม่มีลักษณะของความเป็นชาติเหมือนประเทศไทยมาใช้และการที่มีผู้นำอาคารปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลของประเทศไทย ไปเปรียบเทียบกับรูปแบบเทศบาลของประเทศญี่ปุ่นที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเช่นเดียวกับประเทศไทย ก็ไม่อาจเปรียบเทียบกันได้เพราะอำนาจอธิปไตยของผู้ปุ่นได้สูญเสียไประยะหนึ่ง เนื่องจากตกอยู่ภายใต้การปกครองและอิทธิพลของต่างชาติ การรับรู้วัฒนธรรมประเพณีการปกครองของญี่ปุ่นจึงรับรู้มาอย่างผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของประเทศที่ปกครอง เพราะหลังจากประเทศญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว ผู้นำกองทัพของอเมริกาได้เข้าไปมีบทบาทในการจัดการปกครองญี่ปุ่น โดยเริ่มต้นจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่เป็นแบบที่อเมริกาบังคับต้องการ โดยนำระบบประธานาธิบดีมาใช้กับการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ด้วยการให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น

และผู้ว่าราชการจังหวัดที่ถือว่าเป็นผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงของประชาชน ซึ่งเท่ากับเป็นการยกเลิกพระราชอำนาจของพระจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่นในการมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นตัวแทนของส่วนกลางที่ไปประจำอยู่ในส่วนภูมิภาคโดยปริยาย ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลที่ไม่ต้องการให้มีการรวมศูนย์อำนาจการบริหารและการปกครองประเทศไว้ที่ส่วนกลางเหมือนอย่างเดิมเพื่อป้องกันมิให้ประเทศญี่ปุ่นกลับมาเป็นชาติมหาอำนาจทางทหารได้อีก

แต่ข้อเท็จจริง การที่ประเทศญี่ปุ่นเจริญก้าวหน้าเป็นมหาอำนาจทางทหารและทางเศรษฐกิจนั้นเป็นการเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นก่อนที่ประเทศญี่ปุ่นจะแพ้สงครามมิใช่ความเจริญก้าวหน้าที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองท้องถิ่นตามที่อเมริกันได้วางไว้ และประการสำคัญชนชาติญี่ปุ่นเป็นคนที่มีความรักชาติเหนือถึงถิ่นใดเนื่องจากได้รับการปลูกฝังมายาวนานและไม่มีชนชาติเผ่าพันธุ์อื่นอาศัยอยู่มากเหมือนกับประเทศอื่น ระบบการปกครองท้องถิ่นที่อเมริกันวางไว้จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศของญี่ปุ่นแต่อย่างใด

ฉะนั้น การปกครองรูปแบบหนึ่งอาจจะใช้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคมของความเป็นชาติของประเทศหนึ่ง แต่กับอีกประเทศหนึ่งที่มีความเป็นชาติและสภาพแวดล้อมและสังคมที่แตกต่างกัน ก็ไม่อาจที่จะนำมาใช้ได้กับประชาชนที่มีพื้นฐานทางภูมิหลัง อารยธรรม ความรู้สึกนึกคิด ลัทธิความเชื่อที่แตกต่างกันได้

ประเทศไทยก็เช่นกัน ได้มีการนำรูปแบบการปกครองประเทศและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในระบบรัฐสภามาใช้เป็นเวลานานกว่า 65 ปี จึงเป็นที่ยอมรับของรากฐานสังคมไทยในทุกระดับแล้วว่า ระบบรัฐสภาเป็นระบบที่เหมาะสมกับการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยมากที่สุด

5. การเปลี่ยนแปลงการปกครองท้องถิ่นโดยอ้างกรุงเทพมหานครเป็นตัวอย่าง

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่น โดยให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงของประชาชน และได้ย้ายเอกราชเรียกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นตัวอย่างนั้น มีข้อแตกต่างที่สำคัญจะเห็นได้ว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนั้นมีสถานะมาจากการเลือกตั้ง จึงมิได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและมีฐานะเป็นทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรีของกรุงเทพมหานคร ความขัดแย้งของผู้ดำรงตำแหน่งทั้งสองนี้จึงไม่มี นอกจากนี้รูปแบบทางสังคม เศรษฐกิจ และภูมิหลังของประชาชนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดก็แตกต่างกัน

ส่วนจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทยทุกจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นตัวแทนของราชการส่วนกลางไปทำหน้าที่ประจำอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ อยู่แล้ว การที่จังหวัดส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่ที่เป็นทั้งสังคมชนบทและสังคมเมืองปะปนอยู่ด้วย และมีรูปแบบการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบ รวมกันอยู่ในจังหวัดคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล สุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล หากให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหรือ

ผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงของประชาชน ก็อาจจะทำให้การบริหารงานท้องถิ่นเกิดความขัดแย้งกับผู้บริหารจังหวัดชั้นใต้ ดังนั้น การจะนำเอาการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษของกรุงเทพมหานครมาเป็นแบบอย่างกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลที่มีอยู่ทั้งหมดจึงไม่เหมาะสม

6.ผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีมีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

(1) ก่อให้เกิดความสับสนขึ้นในสังคมและเยาวชนของชาติในการปรับแนวความคิดเดิมจากที่เคยเชื่อมั่นในรูปแบบการปกครองท้องถิ่นระบบรัฐสภาไปเป็นระบบประธานาธิบดี ซึ่งอาจพัฒนาไปสู่อุทธานุภาพการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองประเทศเป็นระบบประธานาธิบดีในที่สุดแม้จะใช้เวลานานยาวนานก็ตาม เพราะการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้ระบบประธานาธิบดีแข็งแกร่งขึ้นในรูปแบบการปกครองของประเทศ

(2) ก่อให้เกิดความแตกแยกทางความคิดความสมัครสมานสามัคคีของชนในชาติที่อาจนำไปสู่การต่อสู้กันด้วยวิถีทางการเมืองอย่างรุนแรงและใช้กำลังเพื่อให้เป็นไปตามแนวความคิดที่ต้องการและจะเป็นการสร้างระบบใหม่ขึ้น ในทำนองว่าผู้ครองอำนาจปกครองต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนเท่านั้น

(3) ก่อให้เกิดกระแสการโน้มนำทางความคิด โดยอาศัยกลไกของอำนาจรัฐที่นำประชาชนให้หลงเชื่อว่าการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นหรือนายกเทศมนตรี โดยตรงของประชาชน แล้วจะนำมาซึ่งการกระจายอำนาจของรัฐที่ถูกต้องเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมได้ แต่ข้อเท็จจริงมิได้เป็นเช่นนั้นและในที่สุดก็จะก่อกระแสความคิด โน้มนำไปสู่การขึ้นำให้มีการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรี โดยตรงของประชาชนตามมา

(4) ก่อให้เกิดการบริหารงานของท้องถิ่นที่ขัดแย้ง ขาดการถ่วงดุลที่เหมาะสม เกิดการผิดพลาดในการบริหารงานได้โดยง่ายเพราะผู้บริหารมิได้ทำงานเป็นแบบหมู่คณะแต่เป็นการบริหารแบบคิดคนเดียวทำคนเดียว รวมทั้งก่อให้เกิดอิทธิพลและเกิดการแข่งขันเพื่อแสวงหาอำนาจระหว่างกลุ่มของประชาชนในท้องถิ่นสูงขึ้น

(5) ก่อให้เกิดการขาดการประสานงานระหว่างราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลางได้โดยง่าย เนื่องจากผู้ที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนจะถือว่าตนเองเมื่อได้รับมอบอำนาจจากประชาชนแล้วสามารถจะบริหารงานได้อย่างอิสระไร้ขอบเขต ซึ่งไม่คอยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร อันจะเป็นอุปสรรคต่อการกำกับดูแล การรักษาความมั่นคงและการพัฒนาประเทศในฐานะที่เป็นรัฐเอกราชเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งเดียวผู้ใดจะแบ่งแยกมิได้ เพราะการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงของประชาชน อาจจะนำไปสู่การเลือกตั้งในระดับอื่นโดยตรงของประชาชนตามมาในภายหลัง และจะส่งผลกระทบต่อไปถึงความต้องการของเมืองหรือท้องถิ่นต่าง ๆ ที่จะแยกตัวออกไปเป็นรัฐอิสระเกิดขึ้นตามมา ถึงแม้ว่าจะต้องใช้เวลาอันยาวนานก็ตาม

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วโดยลำดับข้างต้น คณะกรรมาธิการการปกครองวุฒิสภา จึงไม่เห็นชอบด้วยที่จะให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงของประชาชน แต่เห็นควรที่จะได้ปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลในระบอบรัฐสภา ที่ใช้อยู่ปัจจุบันในบางประการที่ยังไม่บังเกิดผลสมบูรณ์ อาทิ ในด้านการกระจายรายได้ การกระจายอำนาจการตัดสินใจ หรือการกำหนดอำนาจหน้าที่ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเทศบาลและท้องถิ่น ก็จะช่วยให้เทศบาลสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณา ทั้งนี้ หากเห็นเป็นการสมควร ขอให้โปรดนำเสนอฯพล.ฯ นายกรัฐมนตรี พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

ประธานคณะกรรมการการปกครองวุฒิสภา

กองกรรมาธิการ
โทร. 2441572, 2441670
โทรสาร 2441572

ที่ ส.ป.ท./ ๕๑

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย
442 ถนนนครสวรรค์ แขวงสี่แยกมหานาค
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

๒๑. กรกฎาคม 2541

เรื่อง ข้อเสนอแนวทางการปรับปรุงรูปแบบเทศบาล

เรียน ประธานกรรมการปรับปรุงกฎหมายปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น
(นายพิชัย วัชรดกุล รองนายกรัฐมนตรี)

ตามที่ได้มีกระแสเรียกร้องจากนักวิชาการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางคน ขอให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่าการบริหารกิจการเทศบาลของนายกเทศมนตรีในปัจจุบันจะต้องพึ่งพาเสียงสนับสนุนจากสมาชิกสภาเทศบาล ทำให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความไม่สะดวก คล่องตัว เกิดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ นั้น

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทยขอเรียนว่าสมาคมฯ ไม่เห็นด้วยกับการเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ทั้งนี้เพราะโครงสร้างและรูปแบบเทศบาลที่ใช้อยู่ถือเป็นหลักที่ใช้กับการปกครองประเทศที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว กล่าวคือ

1. เป็นการจำลองและสอดคล้องกับรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยระดับชาติ โดยฝ่ายบริหารคือ คณะเทศมนตรี กับฝ่ายนิติบัญญัติคือ สมาชิกสภาเทศบาลต่างมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ที่สำคัญคือ ฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม (Indirect Election) โดยประชาชนเลือกสมาชิกสภาเทศบาล จากนั้นสมาชิกสภาเทศบาลจึงไปเลือกนายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรีอีกทอดหนึ่ง จึงถือว่าการจัดตั้งฝ่ายบริหารเป็นไปตามคะแนนเสียงข้างมากของสภาเทศบาล (Majority)
2. มีการตรวจสอบและถ่วงดุลย์อำนาจ (Check and Balance) ระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งแต่ละฝ่ายสามารถควบคุมและตรวจสอบซึ่งกันและกัน
3. มีการแบ่งหน้าที่กันระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติโดยฝ่ายนิติบัญญัติจะทำหน้าที่กลั่นกรองผู้มีความสามารถมาบริหารงานและทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนอีกชั้นหนึ่ง
4. เป็นการสะดวกต่อการสร้างความเข้าใจต่อประชาชน เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลแบบนี้ได้สอดคล้องและคล้ายคลึงกับการปกครองระดับชาติมากที่สุด ไม่เพียงแต่เท่านั้น

ประชาชนยังได้รับการปลูกฝัง ปีกอบรม ได้รับความรู้ มีส่วนร่วม และคุ้นเคยกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลนี้มานาน ถือเป็นโรงเรียนสอนประชาธิปไตยเบื้องต้นให้แก่ ประชาชนจนถึงระดับชาติ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักการ โครงสร้างและรูปแบบของเทศบาลจะไม่ตรงกับรูปแบบของรัฐบาลระดับชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ในทุกประเด็น เช่น ไม่มีสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อ (Party List) แต่ก็อาจปรับปรุงรูปแบบให้เหมือนกันได้ ซึ่งหากจัดรูปแบบเทศบาลให้มีการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้รัฐบาลในระดับชาติที่ดีด้วย

สำหรับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง นอกจากจะเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักการยังถือว่ามีไม่เป็นการแก้ไขปัญหาเหมือนดังเช่นกรุงเทพมหานครได้ประสบอยู่ ที่สภากรุงเทพมหานครกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นคนละฝ่ายทำให้กรุงเทพมหานครต้องเสียงบประมาณในการจัดสรรให้สมาชิกนำไปใช้ในการพัฒนาเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกัน

นอกจากนี้ จากผลการวิจัย เรื่อง "การจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในอนาคต : กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี นครราชสีมา และระนอง" โดย ดร.วิรัช วิรัชนิการวรรณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการการปกครอง วุฒิสภา ที่เสนอต่อคณะกรรมาธิการการปกครอง วุฒิสภา และสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย มีความเห็นว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นน่าจะมีรูปแบบเดียว คือ รูปแบบเทศบาล โดยแบ่งเป็นหลายระดับ เช่น เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลอำเภอ เทศบาลตำบล เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน โดยเฉพาะในประเด็นการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงนั้น จะทำให้หัวหน้าฝ่ายบริหารมีอำนาจมากและไม่มีการถ่วงดุลย์อำนาจจากฝ่ายนิติบัญญัติอย่างแท้จริง ทำให้หัวหน้าฝ่ายบริหาร อาจนำอำนาจไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ส่วนตัวได้ง่าย และการควบคุมดูแลของรัฐบาลในส่วนกลางก็จะกระทำได้อย่างขึ้น ทั้งยังขัดกับการเมืองการปกครองตามระบบรัฐสภาของไทยและไม่สอดคล้องกับการเมืองในระดับชาติ แต่จะไปสอดคล้องกับระบบประธานาธิบดี

ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าวทางสมาคมฯ จึงไม่เห็นด้วยที่จะสร้างรูปแบบเทศบาลขึ้นมาใหม่ ซึ่งรูปแบบใหม่นี้ก็ไม่ได้แก้ปัญหามาต่าง ๆ ให้ดีขึ้นได้ จึงขอยืนยันให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีทางอ้อมและปรับปรุงกลไกขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับรัฐบาลแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยเฉพาะในประเด็นต่าง ๆ เช่น เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารมี

LIRT

พิธีอุปสมบท หรือฝ่ายนิติบัญญัติหรืออภิปรายนายกรัฐมนตรี เป็นต้น ซึ่งจะทำให้การบริหารงานของ
เทศบาลมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่าง
แท้จริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พันโท *Pro Uro/Thm*

(กมล ประจวบเหมาะ)

นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย

ฝ่ายเลขานุการสมาคม

งานเลขานุการ

โทร. (02) 281-0529

โทรสาร (02) 281-2693

เรื่อง นำหนังสือแจ้งการเลิกขอ

ไปดัดสันหนนบุรีคือมีเรื่องเสนอ
ที่ประชุมในวันพุธที่ ๒๙ ธ.ค.

๒๕๖๖

๒๙ ธ.ค. ๖๖

(นายพิชัย รัตตกุล)

รองนายกรัฐมนตรี

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน
งานที่สุด

ที่ สผ ๐๐๐๘/๒๐๕๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 31/2526
วันที่ 14 ต.ค. ๕๖
เวลา 16.35 น.

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองน กท ๑๐๓๐๐

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภา
พิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๕

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายจรัมพร มุตตนา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๕๑๑๓๓

LI RT
เทศบาล/1

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
(นายสุรสิทธิ์ นิติวัดวรวิทย์ และนายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง เป็นผู้เสนอ)
ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นางรัตนา จงสุทธนามณี
เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นายอิสสระ สมชัย
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. (นายถวิล ไพรสณฑ์
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. (นายอดิศร เพียงเกษ
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ทั้งหกฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญ
นิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว
จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญ
นิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติ
ในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา
ต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๒

(นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รักษาการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดเรื่องการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของประธาน
สภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล และการปฏิบัติหน้าที่ของสภาเทศบาล
(เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๐ ตติ และแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔)

(๓) กำหนดเรื่องการออกเสียงประชามติสำหรับกิจการในเรื่องที่อาจ
กระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น (เพิ่มมาตรา ๓๒ ทวิ)

(๔) กำหนดให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎร
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี การดำรงตำแหน่ง
และการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีและ
รองนายกเทศมนตรี และการบริหารราชการของเทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๒
คณะเทศมนตรี มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๔๘ และเพิ่มมาตรา ๔๘ ทวิ ถึงมาตรา ๔๘ อัฐ
และแก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๘)

(๕) กำหนดเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเทศบัญญัติ และเทศบัญญัติ
ชั่วคราว (เพิ่มมาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๑ ตติ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒
มาตรา ๖๒ ทวิ และวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๔)

LIPT
(ไปรษณีย์)
เทศบาล/3

(๖) กำหนดเรื่องอำนาจของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการตั้งเกิดถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๒)

(๗) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีสิทธิเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีออกจากตำแหน่งได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือมาจากการเห็นชอบของสภาท้องถิ่น และการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ สมควรปรับปรุงรูปแบบการบริหารเทศบาลจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่ให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งเองของสมาชิกสภาเทศบาล เป็นให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในเขตเทศบาล เพื่อให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องถิ่นโดยตรง นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของสภาเทศบาลให้เหมาะสมและสอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

เหตุผล

เพื่อให้สอดคล้องตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน
ในท้องถิ่น โดยเฉพาะประชาชนในเขตเทศบาลมีความประสงค์ให้นายกเทศมนตรี ซึ่งเป็น
ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งจะได้มีการบริหารท้องถิ่นตามความต้องการของประชาชน
โดยประชาชนดูแลเองโดยตรงอีกทางหนึ่งนอกจากสมาชิกสภาเทศบาล และให้รัฐกำกับดูแล
เทศบาลเท่าที่จำเป็น และมีความอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหาร การบริหาร
การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง ของเทศบาลมากขึ้นตามมาตรา ๒๘๗ ของ
รัฐธรรมนูญ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะของตนเอง จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายนี้

(นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรวิรัช และนายสมชาย สหทัยรุ่งเรือง เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และเพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางรัตนา จงสุทธานามณี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

(๒) กำหนดให้องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

(๓) กำหนดจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลตำบล สภาเทศบาลเมือง สภาเทศบาลนคร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๔) กำหนดเรื่องการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของประธาน สภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล และการปฏิบัติหน้าที่ของสภาเทศบาล (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๐ ตริ และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔)

(๕) กำหนดเรื่องการออกเสียงประชามติสำหรับกิจการในเรื่องที่อาจกระทบ ถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น (เพิ่มมาตรา ๓๒ ทวิ)

(๖) กำหนดให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรผู้มีสิทธิ เลือกตั้งในเขตเทศบาล กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นนายกเทศมนตรี การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรี และการบริหาร ราชการของเทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๒ คณะเทศมนตรี มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๔๘ และเพิ่มมาตรา ๔๘ ทวิ ถึงมาตรา ๔๘ อัญญา และแก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๘)

LIART

(๗) กำหนดเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเทศบัญญัติ และ เทศบัญญัติ ชั่วคราว (เพิ่มมาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๑ ดสี่ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๒ ทวิ และวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๔)

(๘) กำหนดเรื่องอำนาจของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการ สั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๒)

(๙) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีสิทธิเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีออกจากตำแหน่งได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือมาจากความเห็นชอบ ของสภาท้องถิ่น และการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ สมควรปรับปรุงแบบการบริหารเทศบาลจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่ให้นายกเทศมนตรี มาจากการเลือกตั้งกันเองของสมาชิกสภาเทศบาล เป็นให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในเขตเทศบาล เพื่อให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องถิ่นโดยตรง นอกจากนี้สมควรปรับปรุงการปฏิบัติงาน ของสภาเทศบาลให้เหมาะสมและสอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายอิสสระ สมชัย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

เหตุผล

เนื่องจาก เทศบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก แต่การปกครองท้องถิ่นในรูปของเทศบาลในปัจจุบัน เป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาวการณ์การเมืองท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เพื่อให้เทศบาลเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นที่บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมควรจัดองค์กรของเทศบาลให้เหมาะสม ตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

เหตุผล

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐจะต้องให้
ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน
ในท้องถิ่นนั้น และมีนโยบายความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร
การบริการงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ นอกจากนี้
ยังได้บัญญัติถึงการเข้าดำรงตำแหน่งของคณะผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นไว้
ให้สามารถมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ทั้งนี้ เนื่องจากการเลือกตั้งโดยตรง
เป็นรากฐานของผู้เข้าผู้การดำรงตำแหน่งทางการเมืองอย่างแท้จริง ซึ่งระบบดังกล่าว
ประชาชนสามารถควบคุมและตรวจสอบผู้บริหารท้องถิ่นได้โดยตรง เช่นเดียวกัน จึงเป็น
การสร้าง ความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการปกครอง
ท้องถิ่นเป็นรูปแบบของเทศบาลในปัจจุบัน เป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
ซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาวะการผลทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เพื่อให้เทศบาลเป็น
องค์กรส่วนท้องถิ่นที่สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามเจตนารมณ์
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้มีอำนาจหน้าที่กว้างขวางมากขึ้น รวมทั้ง
การกำกับดูแลองค์กรส่วนท้องถิ่นนี้ให้มีความคล่องตัวมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

LIR

ร่าง
พระราชบัญญัติ
เทศบาล (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...)
พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๐ เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะ เป็นเทศบาลเมือง พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและ เขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๑ เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะ เป็นเทศบาลนคร พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและ เขตของเทศบาลไว้ด้วย"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔ องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๕ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามจำนวนดังต่อไปนี้

- (๑) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน
- (๒) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน
- (๓) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่"

LIART

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖

"ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล หรือมีการยุบสภาเทศบาล หรือถือว่ามีการยุบสภาเทศบาลตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม"

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐ ทวิ และมาตรา ๒๐ ตริ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖

"มาตรา ๒๐ ทวิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) พ้นจากสมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาล

(๒) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๐ ตริ ในกรณีที่ตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งตามมาตรา ๒๐ ทวิ ให้สภาเทศบาลเลือกสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างแทนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๗ การประชุมสภาเทศบาล ต้องมีสมาชิกสภาเทศบาลมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี หรือผู้ซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภาเทศบาล และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน"

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ถ้านายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๑ ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมีสิทธิตั้งกระทุ้งถามนายกเทศมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของนายกเทศมนตรี แต่นายกเทศมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของเทศบาล

มาตรา ๓๒ สมาชิกสภาเทศบาลมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภาเทศบาล และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาล เพื่อกระทำการกิจการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล แล้วรายงานต่อสภาเทศบาล

ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง นายกเทศมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก เพื่อให้สภาเทศบาลแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

คณะกรรมการที่สภาเทศบาลตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่ง จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้"

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

"มาตรา ๓๒ ทวิ ในกรณีกิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น นายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก ทำที่มีอยู่อาจเสนอต่อประธานสภาเทศบาล เพื่อให้มีภาวะออกเสียงประชามติในท้องถิ่นได้ และประกาศให้ประชาชนทราบ

การออกเสียงประชามติต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการขอปรึกษาความเห็นของประชาชนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกิจการสำคัญในเรื่องใด เรื่องหนึ่งตามวรรคหนึ่งซึ่งมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย การออกเสียงประชามติที่เกี่ยวกับตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคณะบุคคลใดคณะบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะจะกระทำมิได้

บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ

LIRT

การออกเสียงประชามติตามมาตรา นี้ให้มีผล เป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่สภาเทศบาลหรือนายกเทศมนตรีใน เรื่องนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด"

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๔ สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการเทศบาลโดยไม่มี การลงมติ

ญัตติตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อประธานสภาเทศบาล และให้ประธานสภาเทศบาล กำหนดวันสำหรับการอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าห้าวันและไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับญัตติ แล้วแจ้งให้นายกเทศมนตรีทราบ"

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๒ คณะเทศมนตรี มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"บทที่ ๒
นายกเทศมนตรี

มาตรา ๓๖ ให้เทศบาลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีให้กระทำโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ
หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีให้เป็นไป
ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๓๗ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทย
มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง
และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน
นับถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๓๘ บุคคลผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคล
ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

(๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๓๙ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็น
นายกเทศมนตรี

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลในวันสมัครรับเลือกตั้ง
และได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
ให้แก่เทศบาลในปีที่สมัครหรือในปีก่อนปีที่สมัครหนึ่งปี

มาตรา ๔๐ บุคคลผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้าม
มิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นนายกเทศมนตรี

(๑) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตาม มาตรา ๓๘ (๑) (๒)
หรือ (๔)

(๒) ดิถยาเสพติดให้โทษ

LIRT

- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๕) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมา
ยังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือ
รัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตก เป็นของแผ่นดิน
เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๘) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๙) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา
- (๑๐) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจ
หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าของหน้าที่อื่นของรัฐ
- (๑๑) อยู่ในระยะต้องห้ามหรือตัดสิทธิมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- (๑๒) เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่ง
เนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- (๑๓) เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งราษฎรลงคะแนนเสียง
ให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น และยังไม่พ้นกําหนดห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งครั้งสุดท้ายจนถึง
วันเลือกตั้ง

มาตรา ๔๑ ให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระ
อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

เมื่อนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้จัดให้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายใน
สี่สัปดาห์นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๒ นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิก
สภาเทศบาล เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย
ได้ตามจำนวนดังต่อไปนี้

LIR

- (๑) เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสองคน
- (๒) เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสามคน
- (๓) เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสี่คน

มาตรา ๔๓ รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๙ (๑)

และ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐

มาตรา ๔๔ นายกเทศมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลโดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง

ก่อนแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล นายกเทศมนตรีต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาเทศบาลว่าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชนทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้ เป็นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราหฎรหรือราชการ นายกเทศมนตรีที่เข้ารับหน้าที่ จะดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นก็ได้

ให้นายกเทศมนตรีรายงานและแถลงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ตามวรรคหนึ่งต่อสภาเทศบาลเป็นประจำทุกปี

ในกรณีที่ประธานสภาเทศบาลไม่เรียกประชุมสภาเทศบาลภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

มาตรา ๔๕ นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย เทศบัญญัติ และนโยบาย
- (๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล
- (๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรีและ อาจแต่งตั้ง และถอดถอนที่ปรึกษานายกเทศมนตรีหนึ่งคน และ เลขานุการนายกเทศมนตรีหนึ่งคน
- (๔) วางระเบียบเพื่อใช้ทำงานของเทศบาล เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๕) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

LIRT

มาตรา ๔๖ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และ เลขานุการนายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาล บริษัทที่เทศบาลถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาลหรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้น นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาลหรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้นปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

(๓) เป็นคู่สัญญาหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาล หรือการพาณิชย์ของเทศบาล หรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้น

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และ เลขานุการนายกเทศมนตรี ได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และ เลขานุการนายกเทศมนตรี รับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใด เนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภาหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่นหรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

มาตรา ๔๗ นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ถึงคราวออกตามวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) เมื่อมีการยุบสภาเทศบาลตามมาตรา ๖๒ ทวิ
- (๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๕ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐
- (๖) กระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๖
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

LIR
(โปรดพลิก)

(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๒

(๙) นายกรัฐมนตรีมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้หลักเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนกว่านายกเทศมนตรีซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เมื่อมีกรณีสงสัยว่าความเป็นนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงตาม (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนโดยเร็วและเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๘ รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

(๒) นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

(๓) ตาย

(๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗๙ (๑) และ (๒) หรือมีลักษณะต้องห้าม

ตามมาตรา ๔๐

(๖) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๖

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๒

ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับกับกรณีรองนายกเทศมนตรีด้วย โดยอนุโลม"

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๘ ทวิ มาตรา ๔๘ ทริ มาตรา ๔๘ จิตวา มาตรา ๔๘ เบญจ มาตรา ๔๘ ฉ มาตรา ๔๘ สัตต และมาตรา ๔๘ อัญญ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

"มาตรา ๔๘ ทวิ ให้นายกเทศมนตรีควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล

LIRT

มาตรา ๔๘ ตริ เทศบาลแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักปลัดเทศบาล

(๒) ส่วนราชการอื่น ตามที่นายกเทศมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักปลัดเทศบาล และส่วนราชการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่นายกเทศมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๔๘ จัตวา ให้มีปลัดเทศบาลคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล และลูกจ้างเทศบาลรองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

การบริหารงานบุคคลของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๘ เบญจ อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกเทศมนตรีตามลำดับที่นายกเทศมนตรีจัดไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองนายกเทศมนตรีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดเทศบาลเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายกเทศมนตรีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นไม่ได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกเทศมนตรีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกเทศมนตรี เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีก็ได้ แต่ห้ามมอบให้ปลัดเทศบาลหรือรองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ

การปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีตามวรรคสาม ต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลและกรอบนโยบายที่นายกเทศมนตรีกำหนดไว้

มาตรา ๔๘ ฉ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี และพนักงานเทศบาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๔ สักต ถ้ายในเขตเทศบาลใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นเป็นการสมควรให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าส่วนราชการในเขตเทศบาลนั้นมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อได้เปรียบเทียบคดีแล้ว ให้รีบส่งบันทึกการเปรียบเทียบพร้อมด้วยสำนวนไปยังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งเขตท้องที่ซึ่งเทศบาลนั้น ตั้งอยู่ เพื่อดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่มีพักชำระ

มาตรา ๔๕ อัญญา เมื่อพันกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านบรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๓

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑ ทวิ และมาตรา ๖๑ ตริ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖

"มาตรา ๖๑ ทวิ ร่างเทศบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดย

- (๑) นายกเทศมนตรี
- (๒) สมาชิกสภาเทศบาล หรือ
- (๓) ข้าราชการผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ

ข้อบัญญัติท้องถิ่น

LIRT

ในกรณีที่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้เสนอร่างเทศบัญญัติต้องมีสมาชิกสภาเทศบาล
ลงนามไว้รับรองไม่น้อยกว่าสองคน

ร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภาเทศบาลจะ เสนอได้ต่อเมื่อมีคำรับรอง
ของนายกเทศมนตรี

มาตรา ๖๑ ตี ร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างเทศพาณิชย์
หรือร่างเทศบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดเก็บ ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบ
การบังคับอื่นเกี่ยวกับภาษีอากร

(๒) การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน หรือการโอนงบประมาณของเทศบาล

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จาก
ทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างเทศบัญญัติใดเป็นร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
ที่จะต้องมีการรับรองของนายกเทศมนตรี ให้ประธานสภาเทศบาลเป็นผู้วินิจฉัย"

มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๒ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีมติเห็นชอบด้วยกับ
ร่างเทศบัญญัติใด ในกรณีเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัติไปยัง
นายก อบ.เภอ เพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ในกรณีเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร
ให้ประธานสภาเทศบาลส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาว่าร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้เสร็จและส่งคืน
ประธานสภาเทศบาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด
ไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบ
ด้วยกับร่างเทศบัญญัติดังกล่าว

LIART

ในกรณีนี้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งนายกเทศมนตรีลงนามไว้บังคับ เป็นเทศบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่เห็นชอบด้วย ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสภาเทศบาล เพื่อพิจารณาใหม่ ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดอยู่ ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินี้ให้นายกเทศมนตรีลงนามไว้บังคับ เป็นเทศบัญญัติ และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป"

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๒ ทวิ ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้สภาเทศบาลตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการจำนวนสิบห้าคน เพื่อพิจารณาหาข้อยุติ ความขัดแย้งในสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในร่างเทศบัญญัติตั้งงบประมาณรายจ่ายนั้น

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งสภาเทศบาลแต่งตั้ง จำนวนเจ็ดคน และบุคคลซึ่งมีหรือมิได้เป็นสมาชิกซึ่งนายกเทศมนตรีเสนอจำนวนเจ็ดคน และให้กรรมการทั้งสิบสี่คนร่วมกันปรึกษาและเสนอบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการและมีได้เป็นสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่กรรมการครบจำนวนสิบสี่คน

ในกรณีที่ไม่สามารถเสนอบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นประธานได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวตามวรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการและมีได้เป็นสมาชิกขึ้นทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการดังกล่าว

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาและรายงานผลการพิจารณาต่อสภาเทศบาลให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่แต่งตั้งประธานคณะกรรมการ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะกรรมการรวบรวมผลการพิจารณา แล้ววินิจฉัยชี้ขาดและรายงานต่อสภาเทศบาลโดยเร็ว

LIRT

ถ้าสมาชิกเทศบาลยังไม่เห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ
หรือผลการวินิจฉัยของประธานคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี ด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า
สามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ให้ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น
เป็นอันตกไปและให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน
ในกรณีเช่นว่านี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภาเทศบาล ถ้ามีข้อเสนอ
ของนายกเทศมนตรี"

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๔ ในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัย
สาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะและจะเรียกประชุมสภาเทศบาลให้ทันที่วงที่มี
นายกเทศมนตรีอาจออกเทศบัญญัติชั่วคราวได้เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด
และเมื่อได้มีมติประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลแล้ว ก็ให้ใช้บังคับได้"

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๕ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น
ของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี
ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา"

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๗๒ เมื่อนายอำเภอ ในกรณีเทศบาลตำบลในอำเภอนั้น หรือ
ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร เห็นว่านายกเทศมนตรี
หรือรองนายกเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติราชการของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหาย
แก่เทศบาลหรือเสียหายแก่ราชการ และนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี
ได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี
มีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนชั่วคราวหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของนายกเทศมนตรีหรือรองนายก
เทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้รีบรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายใน
กำหนดสิบห้าวัน เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร"

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๗๓ ในกรณีที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติราชการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติราชการ ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทาง จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีผู้นั้นออกจากตำแหน่งก็ได้"

มาตรา ๒๖ บรรดาสมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

เมื่อได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นใหม่ ให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ในคราวเดียวกัน

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่นายกเทศมนตรีซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งและยังไม่มีนายกเทศมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนกว่านายกเทศมนตรีซึ่งได้รับเลือกตั้งจะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๘ ในระหว่างที่ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลมาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหรือนายกเทศมนตรีเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี ให้เทศบาลเรียกเก็บค่าสมัครเป็นเงินจำนวนห้าพันบาท

ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ให้เสียเขตเทศบาลเป็นเขตเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีในคราวเดียวกัน ให้ใช้หน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง เจ้าหน้าที่งานผู้ดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการตรวจคะแนน เจ้าหน้าที่คะแนน และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันก็ได้

ใบสมัครและบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล หรือนายกเทศมนตรีให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยเรียบร้อย กระทรวงมหาดไทยอาจออกระเบียบกำหนดวิธีปฏิบัติในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหรือนายกเทศมนตรีเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลได้

มาตรา ๒๙ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึงคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น อ้างถึงนายกเทศมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

4 R
(นางบุษกร กสิกร)

หัวหน้าฝ่ายนิติ กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ ในระหว่างที่ปิด เรื่องนี้มาถึงเรา ก็ปิดสมัยประชุม และเพื่อมิให้เกิดความซักช้าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผมจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อ ได้ศึกษาในระหว่างปิดสมัยประชุม เพราะตอนนั้นตั้งกรรมการไม่ได้แล้ว ก็ได้มีการทำรายงานเสนอผลการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาตามที่ตั้งให้ท่านสมาชิกฯ แล้ว ท่านประธานคณะกรรมการ คือ พลเอก จรัล มีอะโรจะสรุปให้สมาชิกฯ ฟังหน่อยไหมครับ เชิญครับ

- ๖/๑

พลเอก จรัล กุลละวณิชย์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก จรัล กุลละวณิชย์ ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการ ๑๕ คนที่ท่านประธานวุฒิสภาแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ให้มีหน้าที่พิจารณาศึกษารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบ ข้อดี ข้อบกพร่องหากจะมีและรายงานให้ทราบ คณะกรรมการได้ประชุมกัน ๘ ครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และรายงานผลเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ปรากฏรายงานในเอกสารที่แจกไปหมดแล้ว เป็นเอกสารปกสีฟ้า และมีภาคผนวก ๓ เรื่อง กับมีใบแก้ไขรายงานอีก ๓ หน้า สำหรับร่างพระราชบัญญัติเทศบาล ฉบับนี้ได้มีผู้เสนอเข้าไปยังสภาผู้แทนราษฎร ๖ ราย สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ ลงมติเห็นชอบและส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ หลักการได้เสนอเข้ามา ๗ ประการ ปรากฏตามเอกสารแล้ว มีสาระสำคัญพอสรุปได้ก็คือ

ในประการที่ ๑ มีการปรับปรุงองค์การจากปัจจุบัน ซึ่งประกอบไปด้วยสภาเทศบาลกับคณะเทศมนตรีที่มาจากสภาเทศบาล ให้เป็นประกอบด้วยสภาเทศบาลกับนายกเทศมนตรีแยกจากกัน โดยมีการแก้ไขมาตรา ๑๔ ยกเลิกส่วนที่ ๒ ของพระราชบัญญัติเทศบาลปี ๒๕๓๖ ทั้งหมด

ในประการที่ ๒ กำหนดให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎร ซึ่งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๕ ปี นับแต่วันที่เลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติเทศบาลปัจจุบันมีคณะเทศมนตรีและนายกเทศมนตรีบริหารงานเทศบาล โดยมาจากการมีมติของสภาเทศบาลและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสภาเทศบาล

ในประการที่ ๓ นายกเทศมนตรีแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ซึ่งมีผู้สมาชิกสภาเทศบาลขึ้นมา เป็นผู้ช่วยบริหารราชการของเทศบาลได้ตามร่างใหม่นี้

มาตรา ๔๒ ตามพระราชบัญญัติปัจจุบันคณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ตามที่กฎหมายบัญญัติที่มาจากความเห็นชอบของสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

ในประการที่ ๔ มีการกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี ในกฎหมายปัจจุบันไม่ได้กำหนดไว้ เพราะไม่เคยมีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีมาก่อน แต่เจตนาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็เช่นเดียวกันกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ที่ตามร่างมาตรา ๓๗ ส่วนผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีกำหนดคุณสมบัติทั่วไป กระทบจะยก ๒ - ๓ ประการ ประการที่ ๑ ก็คือ กำหนดให้อายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปีบริบูรณ์ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลที่จะเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับแต่วันสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นผู้อยู่ในเขตเทศบาลในวันสมัครรับเลือกตั้ง และได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้แก่เทศบาลในปีที่สมัคร หรือในปีก่อนปีที่สมัคร ๑ ปี พร้อมกับมีเงื่อนไขอื่น ๆ อีก ๓ ประการ

ประการที่ ๕ มีการกำหนดการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีไว้ชัดเจน ในกฎหมายปัจจุบัน คณะเทศมนตรีบริหารราชการของเทศบาล โดยให้เป็นไปตามมติและความไว้วางใจของสภาเทศบาล

ในประการที่ ๖ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการออกเทศบัญญัติไว้ตามข้อเสนอร่างมาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๑ ตริ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๒ ทวิ มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นจากกฎหมายปัจจุบัน การออกเทศบัญญัติขึ้นอยู่กับสภาเทศบาลเป็นหลักสำคัญ แต่เมื่อแยกอำนาจกันเด็ดขาดระหว่างนายกเทศมนตรีกับสภาเทศบาล การกำหนดกลไกในการออกเทศบัญญัติก็จะเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบัน โดยมุ่งจะให้ลดข้อขัดแย้ง คือทำให้เกิดปัญหาระหว่างการออกเทศบัญญัติ

๑๓

ว.๑ (ส.ทั่วไป)

ทิพวรรณ ๘/๑

ในประกาศที่ ๘ การดำรงตำแหน่งและการพ้นตำแหน่งของประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล ให้อยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะครบอายุของสภาเทศบาล กฎหมายปัจจุบันไม่ได้กำหนดเอาไว้ ประธานสภาเทศบาลกับรองประธานสภาเทศบาลจะอยู่นานเท่าไร แต่ในทางปฏิบัติกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบให้มีการเลือกประธานสภาเทศบาลในการประชุมสมัยสามัญทุกครั้ง คราวละ ๑ ปี

ประกาศที่ ๘ กำหนดให้มีมาตรการในการออกเสียงประชามติสำหรับกิจการที่อาจจะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประชาชนในเขตเทศบาลหรือในท้องถิ่น อันนี้เป็นการเพิ่มมาตรา ๓๒ ทวิ ในกฎหมายปัจจุบันไม่ได้กำหนดไว้ในเรื่องการที่จะให้ประชาชนแสดงประชามติในเรื่องของการบริหารงานของเทศบาล

ประกาศที่ ๘ กำหนดภาระหน้าที่ของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในการสั่งเพิกถอนให้ระงับการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับพระราชบัญญัติปัจจุบันซึ่งเคยกำกับคณะเทศมนตรี คราวนี้ก็กำกับนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีแทน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและการเปลี่ยนแปลงของหลักการเลือกนายกเทศมนตรี

ในประกาศที่ ๑๐ ก็กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีสิทธิเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีออกจากตำแหน่งได้ตามร่างมาตรา ๘๑ ปัจจุบันหลักการเหมือนกันแต่พูดถึงนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีแทน

กระผมขออนุญาตกราบเรียนสิ่งที่ไปที่มาของร่างพระราชบัญญัติอันนี้เท่าที่ได้ศึกษา คณะกรรมการได้ศึกษาทราบว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้เกิดจากการที่สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นสมาคมของเทศบาลทั่วประเทศได้ยื่นข้อเสนอต่อกระทรวงมหาดไทย แล้วต่อมาคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายท้องถิ่นและการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐบาลได้พิจารณา โดยมีคณะทำงานไปศึกษาในเรื่องนี้มา ปัญหาของเทศบาลที่ได้ศึกษาและทราบมาก็คือมีปัญหาระหว่างสภาเทศบาลกับนายกเทศมนตรีกับคณะเทศมนตรี ก็จึงมีความปรารถนาที่จะให้ฝ่ายบริหารเทศบาลมีประสิทธิภาพในการบริหารงานมากขึ้น ไม่ต้องกังวลต่อเสียงสนับสนุนจากสภาเทศบาล ซึ่งอาจจะเป็นไปตามวิถี

ของประชาธิปไตย หรืออาจจะเป็นวิถีทางอื่นก็ตามที่ทำให้การบริหารงานของเทศบาล
ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร บางท่านอาจจะกล่าวไปถึงว่าเทศบาลล้มลุกคลุกคลานมานาน จากการ
ตรวจสอบข้อมูลปรากฏว่า คณะเทศมนตรีที่ต้องออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ โดยไม่ได้
รับเสียงสนับสนุนจากสภาเทศบาลมีน้อยมาก ก็ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ - ๒๕๔๒
เป็นเวลา ๘ ปีมีเพียง ๒ ครั้ง เฉลี่ยปีละครั้ง โดยในเรื่องของการออกจากตำแหน่งเป็นเรื่อง
ของงบประมาณของเทศบาลซึ่งไม่ผ่านสภาเทศบาล แต่ในขณะเดียวกันสถิติในรอบปี
๒๕๓๘ - ๒๕๔๒ ได้รับการร้องเรียนให้มีการตรวจสอบผู้บริหารคณะเทศมนตรีปฏิบัติ
หน้าที่โดยมิชอบเป็นจำนวนถึง ๑๑๕ เรื่อง คณะกรรมการได้ทราบผลการพิจารณาของ
คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายท้องถิ่นและกระจายอำนาจการปกครอง ซึ่งกำหนดไว้เป็น
พิจารณาไว้เป็น ๓ แนวทาง คือแนวทางที่ ๑ จะเปลี่ยนแปลงเฉพาะเทศบาลเดิม ๑๔๕ แห่ง
เทศบาลนี้เดิมมี ๑๔๕ แห่งนะครับ พอวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ก็ได้ยกฐานะของสุขาภิบาลขึ้น
มาอีก ๘๘๐ แห่ง เดิมแนวทางที่ ๑ ก็ว่าจะให้เลือกนายกเทศมนตรีสำหรับ ๑๔๕ แห่งนั้น
แนวทางที่ ๒ ก็คือให้ประชาชนในเขตเทศบาลทั้งหมด ทั้งเก่าและใหม่ นะครับ ๑,๑๒๕ แห่ง
นี้ตัดสินใจก่อนว่าจะเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรงหรือเปล่า และในแนวทางที่ ๓ ก็คือเอาทั้ง
๑,๑๒๕ แห่งเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรง เรื่องนี้ก็เสนอลับเข้าไปสู่รัฐบาลแล้วออกมาเป็น
ร่างพระราชบัญญัติตามที่ว่านั้น ในประเด็นนี้คณะกรรมการมีความเห็นว่า ความขัดแย้ง
ระหว่างผู้บริหารกับสภาเทศบาลนั้นเป็นเรื่องธรรมดา ได้ปรากฏอยู่ในรายงานปกสีฟ้าอ่อน
นั้น หน้า ๗ ข้อที่ (๔) -----

๑๕

ว. ๓ (ส. ทั่วไป)

นนทพร ๘/๑

วิธีการพิจารณาของคณะกรรมการนั้น ได้พิจารณาโดยอาศัยรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๗ และหมวด ๑ บททั่วไปหลายมาตรา

ประการที่ ๒ ได้เชิญบุคคลและผู้แทนหน่วยงานมาแสดงความคิดเห็น รายละเอียดข้อมูลปรากฏรายนามอยู่ในหน้า ๒ และหน้า ๓

ประการที่ ๓ ได้ศึกษาวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ผลการพิจารณาโดยสรุป ประเด็นสำคัญก็คือ การเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรงนั้น เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาการบริหาร แต่การแยกอำนาจฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาออกจากกัน โดยเด็ดขาดไม่ขึ้นแก่กัน นายกเทศมนตรีและสภาเทศบาลต่างรับผิดชอบตรงต่อประชาชน นายกเทศมนตรีมีอำนาจสามารถลดการขัดแย้งต่าง ๆ ลงได้ หากนายกเทศมนตรีเป็นคนที่ดี ถ้าหากว่า นายกเทศมนตรีไม่ดีก็อาจจะเกิดปัญหาเกิดขึ้น ประชาชนก็จะต้องรับผิดชอบแก้ไขปัญหานั้น โดยตรง เพราะว่าจะไม่มีผู้แทนเข้าไปช่วยแก้ปัญหาให้

อีกประการหนึ่งก็คือ นายกเทศมนตรีเลือกตั้งรองนายกเทศมนตรีเองได้ โดยตรงจากบุคคลที่ไม่ได้รับเลือกจากประชาชนมาช่วยบริหาร ซึ่งก็อาจจะรับคำสั่งจาก นายกเทศมนตรีไปดำเนินการต่าง ๆ ได้

ประการที่ ๔ ได้สอดคล้องกับการปกครองในระดับชาติที่ใช้ระบบบริหาร กับสภา นายกรัฐมนตรีเองได้รับการพิจารณาเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร และรับผิดชอบตรงต่อสภา สภารับผิดชอบต่อประชาชน มีปัจจัย ๔ ประการที่คณะกรรมการได้พิจารณาเห็น ปรากฏอยู่ในหน้า ๗ ของเอกสารที่เป็นข้อพิจารณาว่า หากจะเลือกนายกเทศมนตรีนั้น

ประการที่ ๑ ก็คือความพร้อมของท้องถิ่นที่มีลักษณะของชุมชนในเขตเมือง
ประการที่ ๒ จำนวนรายได้ที่ว่าจะเพียงพอแก่การดำเนินกิจกรรมของ
เทศบาล

ประการที่ ๓ จำนวนบุคลากรที่เพียงพอ และมีความชำนาญในงานที่
รับผิดชอบ

ประการที่ ๔ ความคล้อยคลึงและสอดคล้องกับระบบการเมืองระดับชาติ
อันอาจจะช่วยให้ประชาชนสามารถเรียนรู้และเข้าใจระบบการบริหารงานของเทศบาลได้

ข้อเสนอของคณะกรรมการปรากฏอยู่ในเอกสารหน้า ๕ เป็น ๒ ประการ
ก็คือ

ประการที่ ๑ ไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการ ซึ่งหากพิจารณาเห็นว่า
พระราชบัญญัติเทศบาลฉบับปัจจุบัน ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการท้องถิ่นคือนายกเทศมนตรี
และคณะเทศมนตรีมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้ว
ก็ไม่สมควรเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

หรือในหนทางที่ ๒ เห็นชอบด้วยกับหลักการ หากพิจารณาเห็นว่า
ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอมานี้ยังสามารถ
นำมาปรับปรุงแก้ไขได้ก็สมควรเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
โดยขอแก้ไขข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐๘ เพื่อให้สามารถปรับปรุง
แก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ทั้งหมด ขอบพระคุณครับท่านประธานฯ

ประธานวุฒิสภา : เชิญเลขานุการดำเนินการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

“สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ รวมหกฉบับ ที่ประชุม
ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ทั้งหมดฉบับ ในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๘
ตุลาคม ๒๕๔๒ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโดยถือร่าง

๒๑ สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

บทบรรณ ๘/๓

ของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่

๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๒

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๒

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรใช้เป็นหลักในการพิจารณา

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดเรื่องการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล และการปฏิบัติหน้าที่ของสภาเทศบาล

๒๒

ว. ๓ (ส. ทวิไป)

นนทพร ๘/๔

(เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๐ ตริ และแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๑ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔)

(๓) กำหนดเรื่องการออกเสียงประชามติสำหรับกิจการในเรื่องที่อาจ
กระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น (เพิ่มมาตรา ๓๒ ทวิ)

(๔) กำหนดให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎร
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีและผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี การดำรงตำแหน่ง
และการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีและ
รองนายกเทศมนตรี และการบริหารราชการของเทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๒
คณะเทศมนตรี มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๔๘ และเพิ่มมาตรา ๔๘ ทวิ ถึงมาตรา ๔๘ อัญญา
และแก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๘)

- ๕/๑

(๕) กำหนดเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเทศบัญญัติและเทศบัญญัติชั่วคราว (เพิ่มมาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๑ ตริ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๒ ทวิ และวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๔)

(๖) กำหนดเรื่องอำนาจของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒)

(๗) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีสิทธิเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีออกจากตำแหน่งได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น และการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ สมควรปรับปรุงรูปแบบการบริหารเทศบาลจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่ให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งเองของสมาชิกสภาเทศบาล เป็นให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในเขตเทศบาล เพื่อให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องถิ่นโดยตรง นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของสภาเทศบาลให้เหมาะสมและสอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลมีอะไรจะชี้แจงไหมครับ ในชั้นนี้

นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :

ในชั้นนี้ยังไม่มีการรับ ท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านรองฯ อาษาครับ

นายอานา เมฆสวรรค์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม ไม่เคยอภิปรายเลยเป็นเวลาหลายปีมาแล้วครับ วันนี้ขออนุญาตลงมาอภิปรายด้วยความจำเป็นครับ ก็บังเอิญเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เข้ามาทางสายงานของกระผมและกระผมก็รู้เรื่อง มีประสบการณ์โดยตรง แล้วกระผมก็มีความเป็นห่วงก็ได้ชี้แจงหลายครั้งในที่ประชุม ทางฝ่ายที่กระผมเป็นกรรมการร่วมอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อเรื่องมาถึงตอนนี้กระผมก็เป็นที่ทราบไว้แล้วว่า กระผมจะต้องขอแสดงความคิดเห็นของกระผมเพื่อให้ปรากฏไว้เท่านั้น จึงจะเป็นไปตามกำหนดของประธาธิปไตยนะครับ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า ร่างพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับนี้มีหลักการสำคัญ ให้ยกเลิกระบบการปกครองเทศบาลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันตั้งแต่ต้นมา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ ถึงปัจจุบันให้ยกเลิกเสีย แล้วใช้ระบบใหม่แทน ซึ่งกระผมคิดว่า การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ไม่ใช่เรื่องธรรมดาหรือถกครับ ไม่ใช่เรื่องเล็ก ๆ เพราะเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากเกี่ยวกับทิศทางการปกครองประเทศ ซึ่งเรานำประเทศไปสู่ทิศทางใด ไปสู่จุดไหน เรื่องนี้เป็นนโยบายทางการเมืองของรัฐบาลครับ ซึ่งกระผมก็ยังไม่อาจเข้าใจได้ว่า รัฐบาลมีเป้าหมายอะไร แล้วจุดมุ่งหมายจะนำการปกครองประเทศไปสู่ทิศทางใดในอนาคต โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องซับซ้อนนะครับ แล้วกระผมมีประสบการณ์โดยตรง กระผมจึงขออภิปรายเพื่อให้ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นดังเช่นที่วุฒิสภาเราได้เคยปฏิบัติมา โดยตลอดครับ กล่าวคือสมาชิกฯ ท่านใดที่มีประสบการณ์หรือมีความรอบรู้เกี่ยวกับเรื่องใด เมื่อมีการพิจารณาในเรื่องนั้น ท่านก็ได้อภิปรายชี้แจงให้เพื่อนสมาชิกฯ ได้ทราบและเข้าใจร่วมกันด้วย กระผมก็มีวัตถุประสงค์ของปฏิบัติอย่างเดียวกันเท่านั้นนะครับ ท่านประธานฯ ครับ ในการอภิปรายครั้งนี้ กระผมมีความไม่สบายใจอย่างน้อย ๒ ประการ ในประการแรก นั่นคือ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เสนอโดยกระทรวงมหาดไทยหรือสภานิติบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ซึ่งตลอดชีวิตราชการของกระผมนั้นก็มีความผูกพันใกล้ชิดเป็นอย่างมากทีเดียว กระผมรัก ๒ หน่วยงานนี้มาก ทีนี้เมื่อคล้าย ๆ ว่ากระผมต้องอภิปรายชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น กระผมเป็นคนคอยขัดแย้งอยู่ คือความจริงไม่ใช่อย่างนั้นเลยนะครับ เนื่องจากเป็นเรื่องส่วนรวมของการปกครองประเทศ คือเรื่องที่กระผมมี

๒๕

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุภัสถ์กษณ์ ๘/๓

ประสพการณัฐเรื่องมาโดยตลอด กระทบจำเป็นต้องให้ความเห็นเพียงท้วงติงเท่านั้นนะครับ
ด้วยความซื่อตรง แม้ว่าจะเป็นพวกเดียวกันก็ตาม กระทบก็หวังว่า กระทบงมหาดไทยก็ดี
สันนิบาตเทศบาลก็ดีคงเข้าใจและให้อภัยกระทบด้วยนะครับ คงไม่โกรธผม -----

- ๑๐/๑

อีกประการหนึ่งที่เป็นเรื่องสำคัญมากก็คือ ขณะนี้มีการปลุกเร้าและสร้างกระแสความ
ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองเทศบาลนี้อย่างกว้างขวางและรุนแรงยิ่ง
ดูเหมือนจะไม่มีใครสามารถทัดทานได้เสียแล้ว ไม่มีใครสามารถจะยับยั้งความต้องการนี้
ได้อีกแล้ว คล้าย ๆ อย่างนั้น เป็นไปทั่วไปหมด ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากลัวมากจนกระทั่ง น่ากลัว
ว่าจะขาดความรอบคอบ และน่ากลัวถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ระบบการปกครองของ
ประเทศต่อไปในอนาคตก็ได้ กรุณาอย่ามองข้ามตรงนั้นนะครับ ท่านประธานฯ กับการ
อภิปรายนี้กระผมเขียนแนวคำอภิปรายมาถึง ๑๕ หน้า แต่กระผมคงอ่านตามนี้คงไม่ได้
กระผมก็จะขอเล่าโดยสรุปไปก็แล้วกัน

ในประการแรกนั้นเราพิจารณาถึงว่า เป้าหมายการปกครองประเทศ
ของเราเป็นอย่างไร การจัดการปกครองบ้านเมืองนั้นต้องมีเป้าหมายมีอุดมการณ์
เพราะฉะนั้นเราก็คิดว่าประเทศไทยมีการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
มาหลายร้อยปี จนมาถึงปี ๒๔๗๕ ก็มีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบ
ประชาธิปไตย โดยคณะปฏิวัติซึ่งเรียกชื่อว่าคณะราษฎร ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายทหารและฝ่าย
พลเรือน ฝ่ายทหารก็มี พันตรี หลวงพิบูลสงคราม จอมพล ป. พิบูลสงคราม ฝ่ายพลเรือน
ก็มีหลวงประดิษฐมนูธรรม หรือท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ เป็นหัวหน้านะครับ
ท่านเหล่านี้ได้เสียชีวิตทวนคำสาบานน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ต้องการเปลี่ยนแปลงการ
ปกครองด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญก็คือต้องการประชาธิปไตยมาให้ชาวไทยครับ ท่านทำไป
โดยวัตถุประสงค์อย่างนี้ ไม่ใช่เพราะขาดความจงรักภักดีแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นเมื่อ
ท่านทั้งหลายเหล่านี้ซึ่งเป็นผู้รอบรู้ มีการศึกษาสูงมาก แล้วก็ท่านเป็นครูบาอาจารย์ของ
ลูกหลานไทยต่อมาจนทุกวันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ซึ่งต่อมา
เป็นรัฐบุรุษอาวุโส เป็นผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง และเป็น
ผู้ประกาศการคนแรกของมหาวิทยาลัยด้วยครับ หลังจากที่ได้พินิจพิจารณาทั้งหมด
รอบคอบแล้วถึงการปกครองนี้จะต้องสอดคล้องกับสภาพของประเทศ สอดคล้องกับ
พื้นฐานการปกครองและพื้นฐานทางสังคมของแต่ละสังคมนั้น ๆ เมื่อท่านพิจารณา
เสร็จแล้วท่านก็ได้กำหนดรูปแบบการปกครองประเทศไทยเป็นระบบรัฐสภา ที่เราเรียก

๒๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สรีฎญา ๑๐/๒

ระบบรัฐสภาคือ พาร์เลียเมนทารีซิสเต็ม (Parliamentary system) อันนี้เพื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยซึ่งเป็นราชอาณาจักร เป็นคิงดอม (Kingdom) นะครับ ก็กำหนดอันนี้เพราะระบบนี้เป็นพื้นฐานของระบบปกครองสำหรับระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยตรง เพราะฉะนั้นเป้าหมายการปกครองของประเทศไทยตั้งแต่ต้นมาก็คือระบบสภา หรือระบบรัฐสภา เมื่อเราพูดรวม ๆ ถึงรัฐบาลกลาง เป็นอุดมการณ์ทางประชาธิปไตยโดยทางสภาที่เรียกว่า พาร์เลียเมนทารีดีมีอครซี่ (Parliamentary democracy) รัฐธรรมนูญทุกฉบับก็ได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระบอบนี้ของสภาของคณะรัฐบาล และของพระราชฐานะ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ไว้ชัดเจนรวมอยู่ในระบบนี้ เพราะฉะนั้นระบบนี้จึงเป็นระบบที่สนองระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อความเข้าใจอันดีกระผมขอชี้แจงสรุปอีกนิดหนึ่ง เกี่ยวกับระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยพอสังเขปดังนี้ครับ คือระบอบประชาธิปไตยนั้นมีระบบหลักอยู่ ๒ ระบบ คือ ๑. ระบบรัฐสภา ๒. ระบบประธานาธิบดี ระบบรัฐสภานั้นเป็นระบบประชาธิปไตย โดยทางสภาถือว่าสภาเป็นองค์กรการเมืองที่สำคัญที่สุด ซึ่งอาจจะมีสภาเดียวหรือ ๒ สภาก็ได้ ซึ่งใช้สำหรับคิงดอมสำหรับราชอาณาจักรอย่างที่กระผมได้กราบเรียนมา มีอังกฤษเป็นต้นแบบ มีหลักการก็คือถือหลักว่า อำนาจปกครองสูงสุดรวมอยู่ในสภานี้เป็นอำนาจเชื่อมโยงอยู่ในสภานี้ โดยเรียกว่า ฟิวชันออฟพาวเวอร์ (Fusion of Power) เหมือนฟิวส์ไฟฟ้าที่เชื่อมอยู่ไม่ได้แยกอำนาจออกจากกัน แต่แบ่งทางการทำหน้าที่ว่าเป็นฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ-----

- ๑๑/๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

หัวหน้าฝ่ายบริหารคือนายกรัฐมนตรีนั้นก็เลือกมาจากสภา ได้รับการแต่งตั้งจากประมุขของรัฐ ซึ่งอาจจะเป็นพระมหากษัตริย์หรือเป็นประธานาธิบดีในประเทศสหรัฐฯ ที่ใช้ระบอบนี้ก็ได้ ระบอบนี้ประเภทที่ ๒ ถือว่าสภานี้เป็นใหญ่ ที่เรียกว่า สุพรีมเอซีออฟพาร์เลียเมนต์ (Supremacy of parliament) เมื่อสภานี้เป็นใหญ่ สภาก็มีหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล ฉะนั้นรัฐบาลจะต้องได้รับความไว้วางใจจากสภาถึงเป็นรัฐบาลได้ ถ้าสภาไม่ไว้วางใจก็ต้องลาออกหรือยุบสภา เพื่อให้ราษฎรตัดสินใจเลือกตั้งใหม่ และระบอบนี้เอ็กซีค्यूทีฟ กระผมกล่าวสรุปว่า มีผู้บริหารหลายคนรวมเป็นคณะ เรียกว่าคณะรัฐมนตรี มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารับผิดชอบร่วมกันต่อสภา หลักการรับผิดชอบร่วมกันต่อสภาเป็นหลักสำคัญของการปกครองระบอบนี้ เพราะฉะนั้นฝ่ายบริหารต้องพยายามรักษาสถียรภาพและควบคุมสภา โดยให้มีสมาชิกให้มากจึงจะทำงานได้ ระบบประธานาธิบดีคือระบบนี้ เป็นระบบการปกครองที่ใช้สำหรับประเทศที่เป็นสาธารณรัฐ มีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นต้นแบบ ระบอบนี้ใช้หลักการแยกอำนาจที่เราเรียกว่า เซฟเพอเรนซ์ออฟพาวเวอร์ (Separation of power) ซึ่งแยกอำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหารออกจากกันเด็ดขาดเป็นคนละส่วน แล้วก็เกี่ยวข้องกัน ก็เกี่ยวข้องโดยวิธีว่า มีการตรวจสอบถ่วงดุลกัน ที่เรียกว่า เช็กอพบาลานซ์ (Check of balance) เท่านั้น แต่ไม่ได้ควบคุมกัน ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์รายละเอียดนั้นเราคงไม่ต้องกล่าว แต่ว่าในหลักการนี้ฝ่ายสภาไม่มีอำนาจคุมฝ่ายบริหารเหมือนระบบรัฐสภา ระบอบอย่างนี้ฝ่ายบริหารมีคนเดียว มีอำนาจที่ทุกอย่างคนเดียว จะมีใครเป็นผู้ช่วยก็ไม่มีอำนาจ เพราะหลักอำนาจนั้นผู้บริหารมีคนเดียวที่เราเรียกว่า ซิงเกิลชีฟเอกซ์ekutives (Single chief executive) อันนี้ครับเมื่อเป็นอย่างนี้แล้วฝ่ายบริหารก็ได้รับเลือกตั้งจากราษฎรโดยตรง สมาชิกสภาก็ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรงดังก็ถือว่า รับผิดชอบโดยตรงต่อประชาชนไม่ขึ้นต่อกันอันนี้เป็นหลักระบบ ซึ่งการปกครองดังจากนี้ก็มีใหม่ มีครับ แต่เป็นการปกครองประยุคต์หรือปรับปรุงให้เหมาะกับสังคมของตัว อย่างของฝรั่งเศสนี้ก็ไม่ใช่ระบอบอย่างนี้ แต่ว่าเราก็ไม่ถือเป็นระบบหลักอีกแล้ว ระบบหลักมีอยู่ ๒ อัน อันหนึ่งระบอบพระมหากษัตริย์มีเป็นกึ่งคอมมิวนิสต์ระบบหนึ่งระบบนี้ที่ทั่วโลก (Republic) อย่างนี้ละครับ ที่นี้รัฐบาลที่เขาเป็นรัฐบาลเลือกตั้งมาบูบเขาก็เรียก พอเลือกตั้งโดยตรงนั้นมารบอบนี้

ง่ายมาก เพราะอเมริกาเป็นประเทศใหม่จัดการระบบการปกครองง่าย ๆ บอกว่า แยกอำนาจกันเล็กน้อยแบบนี้ พอเลือกตั้งผู้ปกครองก็เป็นผู้บริหารของประชาชน แต่สำหรับประเทศที่มีการปกครองเป็นจิงคอม เป็นพระมหากษัตริย์ตามระบอบรัฐสภานั้น เราไม่เรียกรัฐบาลของประชาชน เราเรียกว่า รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือรัฐบาลของพระมหากษัตริย์ ประเทศไทยเราก็เป็นเช่นนั้น อันนี้เป็นหลักการปกครองที่เราเรียกรัฐบาลของเราคือรัฐบาลของพระเจ้าอยู่หัว ข้าราชการแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประชาชนก็เป็นพสกนิกร อันนี้เป็นการประยุกต์การปกครองให้พระมหากษัตริย์มาอยู่ใต้การปกครอง ได้รัฐธรรมนูญ แล้วเป็นการประยุกต์ด้อยค่าให้สวยงามไพเราะเป็นการเทิดทูนสถาบันที่เหมาะสมอย่างส่งลยกรับ เมื่อเป็นอย่างนี้ระบบก็ต่างกัน ๒ ระบบนี้เท่านั้นที่กระผมพูดตรงนี้บอกทำไมกระผมพูดเสียยาว เพราะอยากขอร้องให้ผู้ที่ทำเวลาเสนอมานำให้ถือถ้อยแถลงเทศนาโดยตรง และมีคนเขาไปว่า บอกว่าอันนี้ระบบประธานาธิบดีนะ ท่านจะได้ไม่ร้อนใจ เป็นระบบทางการทางวิชาการ ที่จริงไม่มีใครว่า ว่าไม่มีใครอยากให้ใครมีประธานาธิบดีซึ่งไม่ใช่ของเราเป็นสังคมที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพราะฉะนั้นที่กระผมพูดก็จำเป็นต้องพูดเป็นระบบประธานาธิบดี เพราะวิชาการเขาว่าอย่างนั้น ท่านอย่าไปร้อนใจ ไม่มีใครเป็นประธานาธิบดีไปได้ในสังคมอย่างเราานี้ ที่นี้กระผมอยากขอใคร่ขอเพิ่มเติมว่า ถึงการปกครองท้องถิ่นเมื่อคณะปฏิวัติท่านยึดอำนาจมาไปแทนที่ประเทศชาติจะเจริญ มีการปกครองประชาธิปไตยเจริญได้ต้องอบรมสั่งสอนประชาชน ต้องให้ประชาชนได้ปกครองตนเองถึงจะเป็นประชาธิปไตยตามปรารถนา ที่นี้ประชาชนจะสอนการปกครองตนเองจะให้ทำอย่างไร ท่านก็ตั้งเทศบาลเท่าที่จะตั้งได้ พอเป็นชุมชนเจริญก็ตั้งเทศบาลหมดเท่าที่เต็มที่จะทำได้ในขณะนั้น ที่นี้เทศบาลจะเป็นอย่างไร รูปร่างอย่างไร ท่านก็บอกว่าเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ระบบการปกครองรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนี้ ให้ลูกหลานไทยได้เข้าใจอย่างกว้างขวาง การปกครองท้องถิ่นนี้ก็กำหนดว่า เทศบาลนี้ตั้งมาเมื่อปี ๒๔๗๕ ครับ

รูปแบบจะเอาอย่างไร ท่านก็กำหนดรูปแบบ โครงสร้าง ทำนองเดียวกับรูปแบบของรัฐบาล กลางให้สอดคล้องกัน ให้เข้าใจตรงกัน เพราะฉะนั้นเพื่อให้การปกครองประเทศสอดคล้องกัน ให้เทศบาลเป็นระบบสภามีรัฐสภาเหมือนกัน จำลองรูปลงไป ให้เทศบาลเป็นโรงเรียนฝึกสอนประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นตามระบบสภา เพราะฉะนั้นเพื่อให้เรียนรู้จากโครงสร้างจริง การปฏิบัติจริงที่เราเรียกตามหลักการว่า เลิร์นนิ่งบายดูอิง (Learning by doing) ที่เดียว มันมีเป้าหมายกำหนดอย่างนี้ ท่านอาจารย์เรวัติท่านชี้แจงไว้ในสภานะครับ อันนี้เพราะฉะนั้นถ้าประชาชนเข้าใจโครงสร้างของเทศบาล ก็จะเข้าใจโครงสร้างของรัฐบาลกลางถ้าปฏิบัติ เมื่อนักการเมืองท้องถิ่นเข้ามาอยู่ในรัฐส่วนกลางเขาก็จะทำงานส่วนกลางได้โดยไม่เกะเจิน ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นของไม่เคย เป็นของที่กระทำได้ดีโดยความคุ้นเคย ทำงานได้ด้วยดี ด้วยความเรียบร้อย แนวคิดดังกล่าวนี้ครับเป็นเป้าหมายสำคัญสูงสุดในการปกครองประเทศไทยตั้งแต่ต้นมา เรามีการปกครองประชาธิปไตยปี ๒๔๘๕ เรามีการปกครองท้องถิ่นปี ๒๔๘๖ ระบบการปกครอง หลักการปกครองสอดคล้องกันมาอย่างนี้ เป็นเป้าหมายหลักของการปกครองประเทศตั้งแต่ต้น เพราะฉะนั้นท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ด้วยเหตุนี้รัฐสภาของไทยจึงกำหนดไว้ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญทุกฉบับครับ อย่างชัดเจนว่า ประเทศไทยมีระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ก็คือว่า ต้องมีการปกครองรูปนี้เป็นอุดมการณ์สูงสุดของประเทศ ระบบอื่น ระบวงเลือกตั้งโดยตรง ระบบประธานาธิบดีไม่ใช่ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่เรย์คิดมาตั้งแต่ต้นนะครับ ที่นี้เขาปกครองมา วันนี้กระผมก็สรุปได้ว่า แล้วงู ๆ ครับก็มีการเสนอให้เปลี่ยนแปลงยกเลิกระบบนี้เสียก่อน ยกเลิกการปกครองระบบสภา รูปแบบนี้เปลี่ยนแปลงเสียใหม่ ให้ยกเลิกระบบสภาแล้วให้ใช้การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงแทน กระผมมีประสบการณ์โดยตรงในเรื่องนี้ครับ ก็มีการเสนอเรื่องนี้ในที่ประชุมคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นที่รัฐบาลตั้งขึ้น เผอญุกระผมเป็นกรรมการร่วมอยู่ด้วย กระผมก็ได้ท้วงติงว่า กระผมไม่เห็นด้วยนะครับ เพราะว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงใช้หลักการแยกอำนาจ ซึ่งกับหลักการของระบบประธานาธิบดีที่เป็นประเทศสาธารณรัฐ ของประเทศสหรัฐอเมริกา คือสวนทางกับหลักการปกครองประเทศไทยกับราชอาณาจักรไทยที่เราเห็นเป้าหมายมาตั้งนานแล้ววันนี้ ทำไมจะแก้ระบบมันเสียละครับ การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้มีมัน

กระทากระเทือนต่อระบบการปกครองประเทศเป็นอย่างมากทีเดียว กระผมก็เสนอข้อแย้งว่าอย่างนี้ แต่ว่ากระผมพยายามอธิบายชี้แจงอย่างมากแล้วก็ได้ไร้ผลครับ เพราะว่า ดูเหมือนจะไม่มีใครสนใจเป็นห่วงเรื่องระบบหรือครับ ไม่ค่อยสนใจเรื่องนี้ ไม่ค่อยสนใจเรื่องระบบอย่างที่กระผมพูด คือพูดไปก็เหมือนกับพูดไปอย่างนั้น ฝ่ายที่ผู้เสนอสนับสนุนเรื่องนี้ก็พูดแต่เรื่องประสิทธิภาพ บอกระบบนี้ประสิทธิภาพน้อย ระบบใหม่นี้ประสิทธิภาพจะมาก ล้มดูกลูกกลานยุ่งยากมามาก ก็เทียบกันแค่นั้นเอง กระผมก็บอกต้องพิจารณาให้ดี เป็นเรื่องคนหรือเรื่องระบบอะไร ก็ไม่ต้องพูดยาว ผลที่สุดเขาก็ถือประสิทธิภาพเป็นประเด็นหลักที่จะให้แก้ไขเรื่องนี้ แล้วยกเรื่องบริหารกรุงเทพมหานครไปเป็นตัวอย่งบอกกรุงเทพมหานครยังเลือกตั้งโดยตรงได้ ทำไมเรื่องของท้องถิ่นทั่วประเทศจะเลือกตั้งไม่ได้.....

๓๒

ว. ๓ (ส. ทั่วไป)

มธุรี ๑๓/๑

กระผมที่บอกขออธิบายว่า กรุงเทพมหานครเราจัดเป็นรูปแบบพิเศษสำหรับนครหลวงเมืองใหญ่ นครหลวงของประเทศเราจัดเป็นรูปพิเศษ ไม่ใช่หลักการปกครองท้องถิ่นของไทยครับ เป็นรูปพิเศษเพื่อให้มีเสถียรภาพ ให้มีประสิทธิภาพที่หวังว่า ปกครองท้องถิ่นที่นี้ภายใต้หูตาผู้คนมากมาจะทำได้ดีขึ้น เป็นข้อยกเว้นเท่านั้น แต่ว่าผู้ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงเขาก็บอกว่า การปกครองระดับชาติกับระดับท้องถิ่นไม่ต้องเหมือนกัน ไม่ต้องสอดคล้องก็ได้ แตกต่างก็ได้ ยกตัวอย่างประเทศญี่ปุ่นว่า รัฐบาลกลางประเทศญี่ปุ่นเป็นระบบรัฐสภาแบบอังกฤษ แต่ท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นระบบเลือกตั้งโดยตรงแบบอเมริกันหมด แบบประธานาธิบดีหมดเขาอยู่ได้ แล้วก็โซคิช่วงชั่วคราวใช้ ๒ ระบบในประเทศเดียวกัน กระผมก็ชี้แจงว่า เราต้องชื่นชมคุณภาพของคนที่ญี่ปุ่นนะครับ แต่เราอย่าไปชื่นชมการปกครองของญี่ปุ่น ระบบการปกครองในประเทศเดียวกันที่ใช้ ๒ ระบบให้แย้งกันอยู่ในประเทศนั้นนะ ในโลกไม่มีใครเขาทำหรอกครับ แต่ญี่ปุ่นเป็นอย่างนี้ก็เพราะว่า ญี่ปุ่นเขาไม่ได้จัดการปกครองเอง อเมริกานะเขาชนะสงคราม ญี่ปุ่นไม่มีอธิปไตย ตอนนั้นอเมริกาเขามายึดประเทศแล้วเขาก็จัดกำหนดรูปไปอย่างนี้ ประเทศญี่ปุ่นมีเอมเพอเรอร์ (Emperor) ที่จัดระบบปกครองรัฐสภาในส่วนกลาง นอกนั้นเอาแบบอเมริกันทั้งหมดตามความต้องการของอเมริกา ญี่ปุ่นเขาไม่มีสิทธิ เพราะฉะนั้นกระผมยังนึกว่า คนญี่ปุ่นเขาแพ้สงครามเขาไม่มีทางเลือก แต่ถ้าเขาเลือกได้เอง เขาปรับปรุงของตัวเองอย่างนี้ เขาจะทำการแบบนี้หรือไม่ กระผมก็ไม่แน่ใจว่า เขาจะเป็นอย่างนั้นะครับ เพราะฉะนั้นกระผมก็บอกว่ากระผมไม่เข้าใจทำไมเราจะต้องทำอย่างญี่ปุ่น ที่เราไปทำอย่างญี่ปุ่น เพิ่งมารู้ว่าเราไปเห็นเราไปชื่นชมเขาเรียบร้อย เขาเรียบร้อยเขาทำได้อย่างนี้ แล้วก็จำรูปแบบมาว่า ประเทศไทยเอาอย่างนี้จะดีเรียบร้อยอย่างเขา เราคิดอย่างนี้ได้หรือครับ ในการประชุมคณะกรรมการกระผมบอกว่า กระผมไม่เห็นด้วยนะครับ ก็ไม่เป็นไร ที่ประชุมขณะเสด็จก็ชนะไป กระผมไม่เห็นด้วย กระผมก็ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้ ที่ประชุมก็ตกลงกันว่า เอาให้อย่างนั้น และเอาบันทึกความเห็นแย้งของกระผมนี้เสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบ แต่ต่อมานักนี้พัฒนาการมาถึงที่ว่า เรื่องนี้เข้ามาสู่สภาโดยอย่างที่กระผมได้กราบเรียน มีกรรมาธิการ (Lobby) หาเสียงอย่างมาก เป็นความต้องการของเขา ว่าใครไม่ได้ เขาขอให้สำเร็จเขาก็ทำอย่างนั้น สภาผู้แทนราษฎรก็ผ่านกฎหมายฉบับนี้มาอย่างรวดเร็วมาก อย่างรวดเร็วและ

๓๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

มยุรี ๑๓/๒

ถูกละทิ้งที่สุด ละทิ้งตอนท่านประธานฯ ไปประชุมสหภาพรัฐสภาที่ประเทศเยอรมนี
กระผมอยู่ที่นั่นคนเดียว กระผมต้องรับพิจารณา ชี้แจงเรื่องเหล่านี้พอสมควรจนครบ
พอเสร็จแล้ว คือสภาเราจะเปิดวันที่ ๒๑ ตุลาคม ประชุมวันสุดท้ายของสภา วันศุกร์ที่ ๑๕
ตุลาคม กฎหมายฉบับนี้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรกลางคืนวันพุธที่ ๑๓ วันที่ ๑๔ ก็ถึงที่เรา
ก็มีกณมาหากระผมว่า เอาเข้า ๆ แล้วก็เจ้าหน้าที่บางคนที่บอก ว่า เรื่องนี้เขาอยากให้เรา
อยากให้ด่วนเป็น ๓ วาระด้วยซ้ำ กระผมบอกว่า ด่วนแล้ว การปกครองเป็นเรื่องสำคัญมาก
เราก็ยังไม่ได้เห็นเลย เราจะทำอย่างไรได้ เราไม่รู้จะอนุมัติได้อย่างไร พอใครมาหา กระผม
ก็ชี้แจง ในขณะที่เดียวกันวันที่ ๑๕ กระผมก็บอกไม่ได้ เราไม่เห็นกฎหมายเลย กระผมก็ยัง
ไม่เห็น แล้วเรื่องอย่างนี้จะทำได้ไหม มันกระเทือนนะครับ เขาก็บอกไม่เห็นเป็นไร ทุกคน
ต้องการ กระผมเป็นทุกข์มากตอนนั้น -----

- ๑๔/๑

ในที่สุดเมื่อผ่านไปวันที่ ๒๐ ตุลาคม เป็นวันพฤหัสบดี วุฒิสภาจะต้องเปิดประชุมเรื่อง คณะกรรมการพอกเงิน กฟง. เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งไม่ใช่วันประชุมวุฒิสภา วันที่ ๑๙ ก่อนหน้านั้นหนึ่ง วันพุธ คณะกรรมการสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย นายกเทศมนตรีทั้งหลาย จำนวนกระผมไม่ทราบว่าจะครบทุกคนหรือเปล่า แต่จำนวน ๑๐ กว่าท่าน ก็มาหากระผมที่ห้องทำงานของกระผม ก็มาพูดกันเรื่องนี้ครับ ก็บอกท่านไป ไม่เอาเข้าเร็ว ๆ นี้ทุก ๆ คนต้องการ กระผมก็บอกท่านนายกฯ กระผมทำไมมีกรรมต้องมา เคียงกับท่านนายกฯ เราเป็นคนรัก เป็นคนชอบพอกัน ถึงจะเป็นรุ่นหลังไม่ค่อยสนิทกัน แต่มีหลายคนที่กระผมรู้จัก ทำไมต้องทำอย่างนี้ เขาบอกเรื่องนี้ต้องทำ เพราะระบบเก่าไม่อยากจะเอาละ กระผมบอกอย่างนี้กระเทือนบ้านเมือง กระเทือนการปกครองของเทศบาลฯ เสียหายอะไร ก็บอกถ้าหากต้องเอาใจกันแทบแย่ง ไม่ได้เอใจหรืออก สัมลูกลูกหลาน ต้องนั่นอะไร คือสารพัดทุกปัญหาที่พูดมา กระผมเห็นด้วยหมด เป็นปัญหาทางปฏิบัติจริง ๆ แล้วผู้ยาก แล้วบอกเอาระบบใหม่เออะ กระผมก็บอกถ้าอย่างนี้กระทบกระเทือนระบบ รัฐสภาภาคนี้ครับ เขาบอกไม่กระเทือนหรือกระเทือนอย่างไรคนละเรื่อง ท้องถิ่นก็ท้องถิ่น ส่วนกลางก็ส่วนกลาง กระผมบอกการปกครองบ้านเมืองเราไม่ต้องสั่งสอนให้ ลูกหลานเอาใจระบบการปกครอง ให้ชื่นชมระบบการปกครองแล้วหรือครับ เราต้องทำอย่างนั้น ไม่อย่างนั้นปกครองจะเป็นปึกแผ่นเจริญได้อย่างไร ซึ่งบรรพบุรุษเราทำมาก็ถูก แล้ว ท่านก็บอกว่า ก็ทำไป แต่ว่าตอนนี้เราเปลี่ยนอย่างนี้ก็ไม่เป็นไร ญี่ปุ่นยังทำได้ กระผมก็บอกที่นั่นละครับ แล้วท่านว่าไม่กระเทือนอย่างไรครับ ก็ถามขณะนี้ท่านอยากเลิกใช้ไหม ท่านไม่เอาแล้วระบบสภาเทศบาล ไม่เอาใช้ไหม ท่านจะเอาระบบใหม่ คือระบบ รัฐสภาของชาติท่านก็ไม่เอา แล้วท่านเองยังไม่ชื่นชม แล้วลูกหลานต่อไปในอนาคตซึ่งไม่รู้เรื่องเลยเขาจะชื่นชมได้อย่างไร นี่กระเทือนหรือไม่ครับ ท่านก็นิ่ง เคียงไปกระผมก็พยายามชี้แจงเท่าที่จะทำได้ แต่กระผมไม่อยากจะขัดแย้งนะครับ กระผมก็บอกเอาอย่างนี้ ก็แล้วกัน เรื่องนี้อ่าให้กระผมสอคดลองหรือไม่ให้ความเห็นเลย ก็บอกท่านอย่าคิดกันนะ บอกไม่ได้หรือก ถ้าอย่างนั้นกระผมไม่ควรไปเขียนหนังสือ กระผมไม่ควรเป็นข้าราชการ กระผมเป็นอาจารย์สอนหนังสือมา กระผมไปเรียนหนังสือเรื่องนี้แล้วกระผมทำงานอย่างนี้ ถ้าไม่ให้กระผมชี้แจงแสดงความเห็นกระผมก็ไม่ควรเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นอย่างไร

กระทบก็ชี้แจง ส่วนกระทบจะได้เสียงเพื่ออะไรกระทบไม่ว่าหรือครับ กระทบอยากให้
 ปรากฏว่ากระทบทั้งวงดิงแล้ว เขาก็บอกว่า ถ้าอย่างนั้นไม่เป็นไรท่านพูดได้ แต่ท่านอย่า
 ลีบบินะ เขาก็บอกอย่างนี้ครับ ท่านอย่าลีบบินะ กระทบก็เรียนท่านตรง ๆ กระทบพูดที่นี้
 พูดเท่านี้กระทบไม่ลีบบินี่ท่านสักคนเดียว กระทบเขียนหนังสืออย่างนี้มาเป็นแนวทางแล้ว
 กระทบก็ไม่เคยให้ใคร แต่ว่าท่านก็บอกท่านกรรมการสันนิบาตเทศบาลยกก็ลีบบินี่ทั้งหมด
 แล้วทุกคนเห็นชอบ กระทบก็บอกไม่เป็นไรหรือครับ แต่ให้กระทบพูดก็แล้วกัน ให้หมด
 เรื่องของกระทบ ผลที่สุดกระทบก็มาพูดอย่างนี้ ที่นี้เมื่อมาเป็นอย่างนี้ กระทบใหม่ครับ
 กระทบก็เรียนท่าน กระทบก็เรียนที่ประชุมได้ทราบ ท่านประธานฯ ที่เคารพ เรียน
 ท่านประธานฯ ว่า ผลกระทบจะเป็นอย่างไร เพราะระบบการปกครองของเรามีคู่กันมา
 ของเทศบาลกับรัฐบาลกลางเหมือนกัน เวลาที่ท้องถิ่นไม่เอา เทศบาลไม่เอา เหลือไว้แค่
 รัฐบาลกลาง เพราะรัฐบาลกลางมีรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่า ต้องเป็นการปกครองระบบนี้
 ท้องถิ่นไม่มีรัฐธรรมนูญกำหนด เลิกไปให้หมด ใช้ระบบเลือกตั้งโดยตรงมาใช้ กระทบ
 ของอำเภอครับ เขาใช้ระบบประธานาธิบดีเข้ามา ไม่ได้ว่าเรื่องประธานาธิบดีท่านอย่าเข้าใจผิด
 แต่ต้องพูดตามระบบ ให้ใช้ ที่เลิกได้เลิกให้หมด ที่ยังเลิกไม่ได้ก็ให้อยู่ ก็อยู่ได้แต่รัฐบาล
 กลางอันเดียวเท่านั้นเอง กระทบใหม่ครับ แล้วต่อไปนี้ครับ ถ้าเป็นอย่างนั้นนะครับ
 ประธานฯในท้องถิ่นทั้งหมดจะไม่ได้สัมผัสอีกแล้วครับ ต่อการปกครองระบบสภาเทศบาล
 ระบบที่สภาเป็นองค์กรหลักในการควบคุมดูแลการบริหารงาน ไม่ว่าจะเทศบาลเล็ก เทศบาล
 น้อยจะเป็นอย่างนี้หมด ทั้งประเทศจะไม่ได้รู้จักแล้วครับ จะไม่มีใครส่งเสริม ไม่มีใคร
 ปลุกฝังอย่างนี้อีกแล้ว ก็จะปลุกฝังเฉพาะระบบเลือกตั้งโดยตรงใหม่ คือปลุกฝังระบบ
 ประธานาธิบดีใหม่ดังไป ก็เป็นอย่างนี้กระทบใหม่ครับ กระทบบอกกระทบแน่ ๆ แล้ว
 แล้วอีกอย่างหนึ่งคือไปในภายหน้าครับ นักการเมืองที่มาจากท้องถิ่นเข้ามาในสภาระดับชาติ
 นักศึกษา นักเรียน ประชาชนก็ไม่เข้าใจครับว่า ระบบระดับชาติดีหรือไม่ดีอย่างไร เมื่อก่อน
 ท้องถิ่นเขามิได้ย่นี่เขาเลิกหมดแล้ว เขาใช้ระบบอื่นมาแทน ก็แสดงว่า ระบบรัฐสภา
 รัฐสภาที่ใช้ไม่ได้ ไม่ดี ถ้าดีแล้วรัฐบาลไม่เลิกหรือครับ ถ้าเป็นอย่างนี้แล้วใครจะขึ้นชม
 ระบบรัฐสภาต่อไป กระทบก็คิดว่า กระทบกระทบใหม่อย่างนี้ ๆ เลยครับ

๓๖

ว. ๓ (ส. ทั่วไป)

อรสา ๑๔/๓

อีกประการหนึ่งที่ว่า เมื่อคิดว่า ต่อไปนี้ประเทศไทยจะเหลือระบบรัฐสภาอยู่เพียงแค่ส่วนกลางคือที่นี้เท่านั้น น่าใจหายไหมครับ โอกาสที่จะพัฒนาให้ประเทศนี้เจริญขึ้นชมในระบบรัฐสภาก็หมด กระทบก็คิดว่า เช่นนี้ก็น่ากังวลว่า จะเกิดอันตรายต่อระบบรัฐสภา กระทบมีสิทธิคิดได้ในระดับ แล้วคนอื่นก็คิด ก็เป็นอย่างไรที่น่าห่วงใย กระทบไม่ชัดเจนเรื่องประสิทธิภาพ เรื่องแก้ไข แก้ไปเถอะครับ เพราะฉะนั้นข้อวิตกกของกระทบประการหนึ่ง ก็คือว่า เมื่อเราคิดว่า แม้ว่าขณะนี้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในระดับชาติเลย ยังมองไม่เห็นผลกระทบดังกล่าวสักนิดเดียว เพราะคนรุ่นเราไม่มีกระทบหรอกครับ คนรุ่นเราไม่กระทบแน่ ๆ แต่ก็ต้องกล่าวย้าว่า อย่างน้อยที่สุดจากนี้ต่อไปคนไทยในท้องถิ่นทั่วประเทศจะรู้จักเฉพาะหลักการแยกอำนาจตามระบบประธานาธิบดี จะไม่รู้จักรบบรัฐสภาอีกแล้ว ที่รู้มาก็รู้ไป แต่ต่อไปไม่รู้อีกแล้ว ไม่มีใครไปสอนหรอกครับ อันนี้เราก็เรียนตรง ๆ ว่าใครจะไปสอน-----

- ๑๕/๑

เรานึกว่ากระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลพัฒนาการปกครองส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ก็เมื่อท้องถิ่นรูปนี้ยกเลิกไปแล้วท่านก็คงไม่พูดถึง ไปด้วยอะไร ก็ต้องเอาระบบใหม่เสนอให้ประชาชนตื่นชมระบบใหม่ให้ได้ กระเทือนใหม่ครับ เพราะฉะนั้นกระผมจึงนึกว่าเมื่อเป็นเช่นนี้ในภายหน้าหลังจากคนรุ่นเราผ่านไปแล้ว ๒๐ - ๓๐ ปีข้างหน้าก็แล้วกัน นักการเมืองที่มาจากท้องถิ่นที่เคยปฏิบัติ เคยชินกับระบบ การปกครองแบบระบบประธานาธิบดี เต็มอกตั้งโดยตรงทำคนเดียว ทำให้ทุกอย่างหมด เขาก็ทำอย่างนี้เคยชินมาอย่างนั้น เข้ามาเป็นนักการเมืองสู่ระดับชาติเขาคงเข้ามาทำงาน ระบบรัฐสภาระบบนี้จะเป็นระบบใหม่แน่ครับ มีระเบียบกติกาดแตกต่างกันเยอะ ยุ่งยากต้อง มารับผิดชอบต่อสภาต้องมาทำร่วมกันเป็นคณะ ต้องมีวินัยอย่างโน้นอย่างนี้ มีกติกา อย่างโน้นอย่างนี้ไม่เหมือนที่เราเคยทำมา ทำคนเดียว อำนาจคนเดียว ไม่ต้องขึ้นต่อใคร เขาจะเข้ามาหาระบบใหม่นี้เขาจะทนไหวหรือ เขาจะรับได้หรือ ที่เคยทำมาตลอด จนกระทั่งโตมาเป็นนักการเมืองระดับชาตินี้ไม่เคยอย่างนี้เลย เขาจะชื่นชมระบบใหม่ แค่ไหน พวกเราที่นั่นเรารู้ครับ เรายังทน เรายังเมื่อเลขอย่างนี้บอกมันยุ่งยาก ที่นี้เขาจะ ทำอย่างไรครับ เพราะฉะนั้นกระผมจึงว่า เมื่อเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นมาถึงขั้นนี้ก็ตั้ง คำถามว่า ทำไมต้องเปลี่ยนแปลงการปกครองอันเป็นเป้าหมายแล้วเหมาะสมกับ ประเทศไทยตามหลักที่เป็นระบบรัฐสภาซึ่งเป็นระบบสำหรับใช้ที่พระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุขนี้ ทำไมต้องเลิกละครับ ก็ตั้งคำถามว่า รัฐบาลจำเป็นต้องเลิกหรือ ต้องกระทำอย่างนี้ กระผมคิดว่า ขอเสนอเป็นข้อ ๆ อย่างนี้ จะจบแล้วว่า ขอให้ทำใจให้ กว้างและให้เป็นกลางมองภาพรวมของประเทศ มองปัญหาธรรม ๆ ของประเทศรวมทั้งแล้ว วิจารณ์ว่า ปัญหาที่เราประสบอยู่ขณะนี้เกิดจากระบบหรือเกิดจากคนหรือเกิดจาก พฤติกรรมของคนมากน้อยแค่ไหนอันนี้ช่วยดูให้ดี กระผมขอสรุป ขอเสนอเป็นประเด็น วิจารณ์หลายประการดังนี้คือ

ประการที่ ๑ กระผมคิดว่า การปกครองระบบปัจจุบันนี้เหมาะสมกับ สภาพของสังคมแล้ว ระบบปกครองต้องขึ้นอยู่กับสภาพของประเทศ พื้นฐานการปกครอง พื้นฐานของผู้คน เราเป็นลัทธิคอม เป็นราชอาณาจักร ระบบอเมริกันเขาเป็นสาธารณรัฐ การปกครองต่างกันสิ้นเชิง เราจะเอาระบบของอเมริกันมาเป็นกิ่งหนึ่งของประเทศไทย

เหลือไว้เฉพาะส่วนกลางแบบที่ว่า ญี่ปุ่นทำได้ เราก็อยากทำเราจะทำอย่างนั้นหรือครับ คิดว่าสำเร็จหรือครับ ทำไปจะต้องเอาระบบประธานาธิบดีมาเป็นหลักแทนระบบรัฐสภา

ประการที่ ๒ เราพูดถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพนี้มีอยู่ในทุกระบบ แล้วครับ ทุก ๆ ระบบต้องมีประสิทธิภาพมากบ้างน้อยบ้าง เราคิดว่า ประสิทธิภาพนี้เป็นหลักประกอบกับความสะดวกที่ผู้บริหารจะมีอำนาจคนเดียวจนครบ นายเทศมนตรีจะมีอำนาจคนเดียวไม่บริหารเป็นคณะอีก ไม่ต้องรับผิดชอบต่อสภาอีก ถือว่ารับผิดชอบต่อประชาชนเลยในท้องถิ่นนะครับ ใครจะมาคุมเขา ๕ ปีก็ต้องอยู่อย่างนั้นนะ อย่างนั้นเรามั่นใจได้ว่า วิธีเปลี่ยนแปลงอย่างนี้จะเป็ผลดีต่อชาติบ้านเมืองเป็นส่วนรวมได้ โดยจะเพิ่มประสิทธิภาพจริง จะเพิ่มประชาธิปไตยจริง และจะช่วยให้เกิดเหตุการณ์ในท้องถิ่นได้ดีกว่า เราเชื่ออย่างนั้นหรือครับ อย่างไรก็ตามว่าคนเราต้องคิดเห็นแตกต่างกันครับ เพราะฉะนั้นเหตุผลที่กระผมได้ยินเสมอก็คือว่า ระบบประธานาธิบดีหรือเลือกตั้งโดยตรงมีประสิทธิภาพ มีเสถียรภาพมากกว่า ในขณะที่ขบถกว่า ระบบประชาธิปไตยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนี่ก็มีที่ส่วนกลางแล้ว ท้องถิ่นจะเป็นอย่างไรก็ได้ ปกครองอย่างไรก็ได้ กระผมก็คิดว่า ความคิดนี้น่าจะขัดแย้งกับอุดมการณ์นะครับ ประเทศทั้งประเทศมีระบอบการปกครองประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ไม่ใช่รัฐบาลไทยมีการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อรัฐธรรมนูญเขียนว่าประเทศมันจะรวมแต่ไหนหรือจะรวมแบ่งส่วนอย่างนี้ได้ กระผมก็ไม่สบายใจ ทีนี้คำว่าประสิทธิภาพมีทุกระบบแหละครับ อังกฤษปกครองอย่างหนึ่ง อเมริกันปกครองอย่างหนึ่ง ทั้ง ๒ ประเทศเป็นตัวอย่าง เราจะบอกได้ไหมว่าอเมริกันประชาธิปไตยมากกว่าเพราะเลือกตั้งโดยตรง อเมริกันประสิทธิภาพมากกว่าอังกฤษ เป็นเรื่องเปรียบเทียบยากมาก-----

๓๕

ว. ๑ (ส. ทัวไป)

ภาวณา ๑๖/๑

เพราะฉะนั้นความสำคัญอยู่ที่ว่าเป้าหมายการปกครองประเทศเราจะใช้ระบบใด เราก็ต้องยึดถือหลักการของระบบที่เป็นจุดหมายนั้น เราจะนำเอาสิ่งดี ๆ ของระบบอื่นมาใช้ได้ อเมริกาเป็นประเทศที่เจริญใครก็อยากเอาตามครับ เขาเป็นสังคมใหม่ที่จริง ทุกอย่างเขาง่าย ๆ หมด เลือกตั้งโดยตรงอะไรหมด เขาเจริญใครก็เห็นว่าดี แต่ถ้าเป็นระบบปกครองซึ่งไม่สอดคล้องกับสังคมนี้ กระทบไม่อย่าให้อามา ระบบจัดการเมเนจเมนต์ (Management) ก็ดี อะไรก็ดี วิทยาศาสตร์ก็ดีเอามาชึครับ หรือแม้ระบบปกครองที่เป็นส่วนดี ๆ ใดสักอย่างเอามาใส่ได้หรือมาใช้ได้ หรือทำเป็นบางจุดได้ อย่างนั้นกระทบจะไม่ขัดข้องเลยนะครับ ประเทศชาติต้องมีอุดมการณ์ในการปกครอง กระทบขออย่า

อีกประการหนึ่ง กระทบเห็นว่าระบบรัฐสภานี้ดีอยู่แล้วครับ ระบบรัฐสภาทำมาประธาฯ ครับ เป็นระบบที่สังคมตะวันตกได้พัฒนาไว้อย่างงดงามมาก และสามารถวิเคราะห์จิตใจทางประชาธิปไตยได้ก็เป็นอย่างดีครับ ด้วยเหตุนี้แม้จะมีความลำบากยุ่งยากอย่างไรประเทศต่าง ๆ เขาก็ไม่ละทิ้งครับ ประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้นใช้ระบบนี้ทั้งนั้น ประเทศที่เป็นสาธารณรัฐใช้ระบบนี้อีกจำนวนมาก ยกตั้งขึ้นเป็นประมุขของรัฐ เป็นประธานาธิบดีขึ้นไป เขาก็ใช้ระบบอื่นนี้มากกว่าระบบของอเมริกัน โดยตรงเสียอีก เพราะฉะนั้นประเทศอังกฤษเขาก็ทำตัวอย่างให้เห็นแล้วว่าระบบนี้ดีงามอย่างไร ประเทศอื่น ๆ ที่ใช้ระบบนี้เขาก็ทำได้ดีลัดหล่นกันลงมา ที่มีปัญหา ก็มีมากครับ แต่เขาก็ยึดถือเป็นระบบของเขาไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นครับ ประเทศไทยเราก็ด่านประชาธิปไตยมาถึงขนาดนี้พอสมควร แต่เนื่องจากพื้นฐานของเรา พื้นฐานทางปกครอง พื้นฐานสังคมเรามีแต่มันฝังลึกครับ แล้วก็เพิ่งจะหันจากการปฏิวัติรัฐประหารมาไม่นานนี้ แม้การปกครองที่ท้องถิ่นเราก็เพิ่งจะหันระบบแต่งตั้งมาไม่นาน เลือกตั้งติดต่อกันมาก็ไม่นานนัก เราก็น่าจะภูมิใจ ขณะนี้เห็นประชาธิปไตยเต็มรูปเต็มใบ ก็น่าจะภูมิใจ และพยายามพัฒนาต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชาติที่บรรพบุรุษได้มอบหมายให้เรารักษาไว้ให้เราทำ เราม่าจะทำอย่างนั้น กระทบคิดว่าจุดอ่อนนี้อยู่ที่คน กระทบเชื่อว่าคนไทยเป็นคนฉลาด มีคนจงรักภักดีอย่างสูง ถ้าได้รับการแนะนำกระตุ้นบำรุงจิตใจที่ถูกทาง แนะนำว่าแต่ละอย่างมันสำคัญอย่างไร ให้เขาทำชึครับ กระทบเชื่อว่าคนไทยสู้ไม่ถอยครับ คนไทยจะทำตามนั้น คนไทยสามารถ

ปกครองประเทศให้เจริญได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนระบบการปกครอง แต่ระบบรัฐสภาของเราก็จะเจริญในประเทศไทยต่อไปในภายหน้า กระผมรู้สึกอย่างนั้นจริง ๆ นะครับ ท่านประธานฯ ครับ อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าขณะนี้การปกครองทั้งระดับชาติก็ดี ท้องถิ่นก็ดี มีปัญหาอุปสรรคความยุ่งยากคลอมาครับ ไม่ใช่ไม่มี มีมาก เป็นอยู่อย่างนี้เรารู้ แต่เมื่อพิจารณาถึงหลักการทางประชาธิปไตยที่เป็นของใหม่ ประกอบกับพื้นฐานของคนไทยซึ่งยังขาดวินัย แล้วไม่คุ้นเคยกับวิธีทำงานเป็นคณะที่รับผิดชอบร่วมกันก็จะต้องมีปัญหาหลากหลายแล้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนนะครับส่วนใหญ่ ไม่ใช่เรื่องระบบหรือองค์กร ระบบมันยากหน่อย มันไม่ซิมเพิล (Simple) ง่าย ๆ เหมือนระบบอเมริกัน แต่เป็นเรื่องของคน เพราะฉะนั้นเราก็ช่วยกันปรับระดับปกครองรักษาจนบัดนี้ ก็ก้าวมาได้ระดับหนึ่งแล้ว เราทำอย่างนั้นแล้วไม่ใช่หรือครับ ทางออกที่ดีกระผมว่าต้องพัฒนาระบบนี้อย่างจริงจัง ท่านประธานฯ ครับ รัฐบาลรู้ปัญหาต่าง ๆ ดินะครับ รัฐบาลต้องเผชิญปัญหาอยู่ตลอด แล้วรัฐบาลก็ตระหนักถึงความสำคัญของการปกครองระบบรัฐสภาที่จำเป็นต่อประเทศไทย กระผมว่ารัฐบาลจึงควรพัฒนาระบบรัฐสภาให้แก่ท้องถิ่นอย่างจริงจังต่อไป

อีกประการหนึ่ง ก็เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่และสำคัญมาก เกินกว่าที่เราจะเสนอให้แก้ไขระบบการปกครองเปลี่ยนแปลงอย่างสะควก ๆ โดยไม่มีการศึกษาวิเคราะห์ให้ละเอียดรอบคอบอย่างที่ควร ทั้งที่เป็นระบบเป้าหมายของประเทศตั้งแต่ต้น ซึ่งเป็นระบบสำคัญที่ประเทศต่าง ๆ เขายังถือปฏิบัติกัน แต่เรากำลังจะเลิก กระผมว่าเรื่องนี้เราน่าจะทบทวนและพิจารณาศึกษาให้กว้างขวางและต้องทำให้แน่นอนเสียก่อนนะครับ โดยพิจารณาถึงสาเหตุแห่งปัญหา วิธีแก้ปัญหาให้อุจจุก ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะการเปลี่ยนแปลงหลักการปกครองประเทศนั้นไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยจริง ๆ ครับ ต้องพิจารณาไตร่ตรองดำเนินการด้วยความระมัดระวังและให้รอบคอบเป็นพิเศษ ไม่ใช่ด้วยวิธีปฏิบัติครับ ท่านประธานฯ ครับ ตอนนี้การเสนอเปลี่ยนแปลงการปกครองมีคนพูดกับกระผม เขาพูดกันไม่ได้ เขาพูดกับกระผมบอกว่า มีบางคนกล่าวว่าเรื่องนี้เป็นการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งที่ ๒ หลังจากการปฏิวัติเมื่อปี ๒๔๗๕

แต่เป็นการปฏิวัติขนาดย่อม ปฏิวัติการปกครองแค่ระดับท้องถิ่นเท่านั้น คำพูดอย่างนี้รับ
 อาจจะรู้สึกว่ารุนแรงนะครับ แต่ก็น่าจะนึกคิดเหมือนกัน กระผมเองได้ฟังแล้วกระผมก็รู้สึก
 เราต้องนึกคิดครับ กระผมคิดในประการสุดท้ายว่า การปกครองเทศบาลกับการปกครอง
 ประเทศต้องกลมกลืนกัน ไม่ใช่ทำคนละอย่าง อย่างที่หัวอย่างท้ายอย่าง ที่เราเรียกว่าหัวมังกู
 ท้ายมังกร มันก็ไปด้วยกันไม่ได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกระผมคิดไปจริง ๆ ส่วนตัวกระผม
 กระผมใจหายครับท่านประธานฯ ครับ กระผมไม่เคยคิดว่า ในประเทศไทยจะมีการยกเลิก
 การปกครองระบบรัฐสภาได้ แม้จะเป็นการปกครองท้องถิ่นก็ตาม เพราะระบบของเทศบาล
 กับระบบของประเทศชาติเป็นเป้าหมายเคียงคู่กันมาทีเดียว ในใจของกระผมจริง ๆ
 ท่านประธานฯ ครับกระผมว่ารัฐบาลที่ดี กระทรวงมหาดไทยที่ดี หรือเทศบาลที่ดี กระผม
 ไม่คิดเลย ไม่เชื่อว่าท่านจะมีความภูมิใจกับการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองเช่นนี้
 เพราะบรรพบุรุษของไทยที่เสี่ยงชีวิตนำประชาธิปไตยมาสู่ชาติไทยนั้น ท่านมันมุ่งหมายจะ
 นำระบบประชาธิปไตยโดยทางรัฐสภามาให้ถูกหลานทั้งการปกครองระดับชาติและระดับ
 ท้องถิ่น ท่านคงมิได้ประสงค์ให้นำประชาธิปไตยแบบสหรัฐฯ มาใช้เป็นหลักการปกครอง
 แต่อย่างใด เมื่อเจตนาแรกของท่านถูกเปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ะครับ กระผมว่าคงวิญญูณ
 ของท่านคงผิดหวังและเสียใจอย่างแน่นอนครับ ท่านประธานฯ ครับ เมื่อเร็ว ๆ นี้ะครับ
 องค์การยูเนสโก (UNESCO) เพิ่งประกาศยกย่องท่านอาจารย์วีรดี พนมยงค์ เป็นบุคคล
 สำคัญของโลก เพราะมีความเชื่อถือตามที่รัฐบาลไทยเสนอถึงผลงานอันดีเด่นของท่านที่มี
 คุณูปการแก่ประเทศไทย ซึ่งเป็นที่ยกย่องและยอมรับนับถืออย่างยิ่งของประชาชนชาวไทย
 ทั้งประเทศทั้งด้านการเมือง การปกครองและอื่น ๆ แต่บัดนี้รัฐบาลไทยกำลังจะเสนอให้
 ยกเลิกผลงานอันสำคัญของท่านอาจารย์วีรดี คือระบบการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นที่ยอมรับ
 นับถืออย่างยิ่งนั้นเสียแล้ว ซึ่งก็ย่อมหมายความว่า ที่ท่านกระทำไว้นั้น ไม่ถูกใช้ใหม่ครับ
 กระผมไม่สบายใจเลยจริง ๆ ท่านครับกระผมขอกล่าวขำประเด็นสุดท้าย ในระยะนี้ได้มีการ
 ใช้หลังต่าง ๆ สร้างกระแสความต้องการอย่างกว้างขวางหนาแน่นเพื่อให้การเปลี่ยนแปลง
 การบริหารเทศบาลเป็นเรื่องการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงตามระบบประธานาธิบดี
 ให้บังเกิดผลสำเร็จโดยเร็วที่สุด โดยพยายามพูดถึงแต่ข้อดีของระบบนี้เท่านั้นเอง พร้อมทั้ง
 ชี้แจงยกตัวอย่างประเทศญี่ปุ่นที่ใช้ระบบนี้มา ๕๐ ปีแล้วนะครับ นี้ก็มีแต่ผลดี ระบบรัฐสภา

๔๒

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ตุวิมถ ๑๗/๒

ในส่วนกลางที่อยู่เรียบร้อย และไม่เห็นว่าเป็นอเมริกาจะมากอบงำประเทศ
ตั้งปุ่นได้ -----

- ๑๘/๑

ยกตัวอย่างไปถึงประเทศเยอรมนีซึ่งก็แพ้สงครามเหมือนญี่ปุ่นี่แหละ ก็ชอบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง และยังยกตัวอย่างอีกว่า ประเทศอังกฤษที่กำลังจะมีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในเมืองใหญ่ ๆ บางเมืองเป็นต้น ข้อคิดดังกล่าวมานี้กระผมไม่เคยได้แย้งเลยครับ เป็นข้อเท็จจริงว่า กระผมไม่เคยโต้แย้ง แต่กระผมก็ไม่ทราบว่าคุณผู้ป็นเขาคิดอย่างไรกับระบบการปกครองของเขา แต่แน่นอนละเขาปฏิบัติได้ดีเยี่ยมดังที่กระผมได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น แต่เราจะทักท้วงว่า เมื่อคนญี่ปุ่นทำได้คนไทยก็ทำได้เช่นนี้ กระผมว่าน่าจะไม่มีสมเหตุผลเราจะตามญี่ปุ่นยกเลิกระบบของเราทำไมแล้ว ๖๗ ปีเริ่มจากศูนย์ใหม่ เอาระบบใหม่ซึ่งไม่สอดคล้องกัน โดยหวังว่าจะเกิดความ โชติช่วงชัชวาลทั้งสองระบบอย่างประเทศญี่ปุ่นเหตุผลอย่างนี้จะยอมทำได้หรือครับ กระผมไม่เห็นด้วยเลย ส่วนประเทศเยอรมนีนั้นก็เป็นประเทศสาธารณรัฐเราก็ไม่เอาเป็นตัวอย่างอยู่แล้ว ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ในส่วนตัวของกระผม กระผมเห็นว่า รัฐบาลควรมีคัมมิตีเป้าหมายการปกครองของประเทศและรักษาระบบสภาพเทศบาลไว้ เพราะเรากระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นอย่างไรก็ได้ โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบบอย่างอื่นเลยครับ ส่วนตัวกระผมมนะครับ กระผมไม่เห็นด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ครับ ขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณมนัสครับ

นายมนัส รุ่งเรือง : กรทเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผมขออนุญาตแสดงความคิดเห็นสั้น ๆ ครับ เกี่ยวกับวิธีการต่าง ๆ ของเทศบาลนี้กระผมเองอาจจะไม่รอบรู้ แต่ก็ได้คลุกคลีกับเทศบาลมานาน มีบ้านเรือนอยู่ตั้งแต่เริ่มเป็นนายกความใหม่ ๆ ในเขตเทศบาลตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ เรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้ และก็ได้ผ่านงานเทศบาลมาพอสมควร เป็นสมาชิกสภาเทศบาลมาทั้งหมด ๕ สมัย เป็นเทศมนตรี ๑ สมัย เป็นนายกเทศมนตรีมา ๒ สมัย และเป็นกรรมการบริหารสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยอีกด้วย มีประสบการณ์มากพอสมควร ที่กระผมสงสัยคิดไม่ตกตอนนี้ก็คือว่า ระบบใหม่กับระบบเก่าอันไหนดีกว่ากัน ระบบเก่ามีข้อเสียอะไรบ้างที่จะทำให้บ้านเมืองวิบัติลงไปหรือชาวบ้านเขาไม่ต้องการแล้ว ชาวบ้านต้องการระบบใหม่นี้หรือที่จะให้เลือกนายกเทศมนตรีโดยตรง

คนไทยเรายังไม่คุ้นเคยเลยครับ เขาคุ่นเคยกับระบบเก่า ผลงานจะดีหรือไม่ดีนั้นอยู่ที่ตัวบุคคล ถ้าคนเป็นนายกเทศมนตรี เป็นเทศมนตรีมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรักบ้านรักเมืองไม่มุ่งที่จะเข้าไปกอบโกย ไปรับเหมาสร้างถนน ไปรับเหมาสร้างท่อระบายน้ำ รับเหมาสร้างอาคารโรงเรียนเทศบาล ถ้าทำอย่างนี้แล้วต้องดีครับ นอกจากว่า เมื่อตอนหาเสียงชื่อเสียงมากไปหน่อยพอเป็นนายกเทศมนตรีเลยต้องถอนทุน อันนี้คือหลักแห่งความเป็นจริงครับ กระทบสาบานได้ว่า กระทบเป็นนายกเทศมนตรี ๑๐ ปีกระทบผมไม่เลขถอนทุน กระทบมีความภูมิใจในชีวิตของผม ฉะนั้นกระทบจึงกล้าพูดดัง ๆ ผู้ที่ฟังการถ่ายทอดคงจะรู้ว่า จริงหรือไม่จริงที่กระทบพูดนี้ เคยล้มเหลวมาแล้วครับ ในระบบการปกครองท้องถิ่น ตอนที่ตั้งเมืองพัทยาใช้ระบบผู้จัดการเมือง ซึ่งตอนนั้นกระทบเป็นนายกเทศมนตรี เคยทักท้วงในที่ประชุมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยว่ามันไม่เหมาะ นายกเมืองพัทยาทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุม ทำหน้าที่เป็นประธานในการเปิดป้ายห้างร้าน เวลาชาวบ้านเขาจะเปิดป้ายร้านค้าที่เชิญนายกเมืองพัทยาไปเป็นประธาน มันไม่เหมาะกับประเทศไทยครับ และผลที่ตามมาปัจจุบันนี้ทั่วไปก็ยอมรับกันแล้วว่า เป็นระบบใหม่ที่ผู้คิดค้นได้นำมาใช้และเกิดความล้มเหลวในภายหลัง กระทบไม่ทราบว่า ท่านผู้ใดเป็นผู้คิดค้นวิธีการที่จะให้ได้นายกเทศมนตรีโดยตรง ไม่ทราบความประสงค์เพื่ออะไร อยากสร้างประวัติศาสตร์ว่า เป็นผู้คิดค้นระบบใหม่ขึ้นมาหรืออย่างไร อันนี้กระทบไม่แน่ใจนะครับ การที่จะบริหารงานเทศบาลนั้น ผู้เป็นนายกเทศมนตรีจะต้องมีฐาน คือมีสภาเทศบาลให้การสนับสนุน เหมือนกับรัฐบาลของ ๆ พลฯ ขวน ถ้าคุณเสี่ยงในสภาไม่อยู่การบริหารงานที่ลำบากจะครับ เทศบาลก็เหมือนกัน คนที่จะเป็นนายกเทศมนตรีก็ต้องมีเสียงข้างมากในสภาให้การสนับสนุน สมาชิกก็จะให้การสนับสนุนในทางที่ชอบที่ควร และในขณะที่เดียวกันก็จะประสานประ โยชนกับประชาชนด้วย ผู้ที่จะเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนั้นเขามีบ้านเรือนกระจายกันอยู่ อยู่ที่หมู่บ้านบ้าง อยู่ที่หมู่บ้าน สมาชิกเหล่านั้นแหละครับจะเป็นตัวแทนของคณะเทศมนตรี -----

ในการดูแลที่จะดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเรื่องแก้ปัญหาคาความเดือดร้อน ฝนตก น้ำท่วมตรงไหน ถนนเป็นโคลนตรงไหนสมาชิกสภาเทศบาลก็จะรู้ และนำมาบอก นายกเทศมนตรีเพื่อแก้ปัญหา แก้ปัญหาคาความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน ได้อย่างทันท่วงที แต่เข้ามาแยกเสียใหม่เป็นว่านายกฯ มาจากการเลือกตั้งโดยตรงสมาชิกสภาที่เลือกไปอีก ส่วนหนึ่ง ถ้ายังเชิญนายกเทศมนตรีกับสมาชิกนั้นคนละพวกคนละฟ้องกัน มีแต่ข้อเสีย คร้า ข้อดีไม่มีเลย มีแต่ที่จะกลั่นแกล้งกันเพื่อทำลายกันหวังว่าวันหน้ามันจะเป็น นายกเทศมนตรีข้าง เพื่อจะโอบได้ กระผมไม่เห็นด้วยเลยครับ กระผมกราบเรียนด้วยความสัจย์จริง ด้วยความสุจริตใจ ถึงแม้กระผมจะไม่มีคาความรอบรู้เรื่องระบบเทศบาล แต่กระผมก็มีประสบการณ์ในการบริหารงานเทศบาลมาอย่างน้อยก็ ๒๕ ปีในช่วงที่เป็น เทศมนตรีสมัยหนึ่งก็เ็นนายกฯ ๒ สมัย สมัยละ ๕ ปี กระผมรู้ข้อดีข้อเสียของท้องถิ่น มากพอสมควร กระผมกราบเรียนสั้น ๆ ว่า การที่จะเปลี่ยนวิธีการเสียใหม่นี้ กระผมไม่เห็นด้วยครับ และพระราชบัญญัติฉบับนี้กระผมขออนุญาตบอกล่วงหน้าว่า กระผมไม่รับหลักการครับ กระผมกราบขอบพระคุณท่านครับ

(การประชุมคานินมาถึงตอนนี้ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พลอากาศเอก ประพันธ์ ชูประเดมิย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณนิติวัฒน์ใหม่ครับ
เชิญครับ

นายนิติวัฒน์ พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมเองในฐานะที่อยู่เกี่ยวกับเทศบาลมา ๓ สมัยก็พอจะทราบว่ สำหรับกฎหมายฉบับนี้ผมอ่านดูแล้วการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบบนี้้น ผมไปเปรียบเทียบกับ การปกครองท้องถิ่นแล้ว ผมค่อนข้างจะมีปัญหา ออกไปทางเทศบาลไปทาง อบจ. ไปอีกทางยังไม่มีการรวมทั้ง ๓ อย่างนี้เข้ามาขงพร้อมกัน เทศบาลเกิดจะเปลี่ยนแปลงไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเท่าที่ผมอยู่มา ๓ สมัยก็ทำให้พบว่า การปกครองระบบของเทศบาลนั้นก็คือว่า เป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์ เพราะวามากจากสภาโดยตรง แล้วก็เลือกจากประชาชนทั้งหมด การที่จะไปเลือก

นายกเทศมนตรีอย่างเดียวนั้น ผมคิดว่ายังไม่ถึงเวลา ขณะเดียวกันในสภาเทศบาล หรือว่าการบริหารงานของเทศบาลจริง ๆ แล้ว นายกเทศมนตรีไม่ได้ขาดสิ่งที่เรากำลังจะยื่นให้ ขาดอำนาจบางอย่างที่ว่า ไม่สามารถกระทำได้อย่างกรณีที่ผมเคยปฏิบัติหน้าที่อยู่ ณ ตรงนั้นนี้ การที่เราดูแลปกครองดูแลท้องถิ่นนี้ครับ ที่ของหลวงเรามีสิทธิดูแล แต่เราไม่มีสิทธิที่จะฟ้องร้อง เรามีสิทธิที่จะจับได้แต่เขาไม่ไปเราก็อะไรไม่ได้ เราก็ต้องไปบอกนายอำเภอให้ฟ้อง นายอำเภอท่านก็คอยแต่จะย้ายย้ายแล้วท่านก็ต้องกลับมาเป็นพยานอีก ก็เลขไม่มีใครฟ้อง สุดท้ายอำนาจพวกนี้ก็เท่ากับไม่มี เหมือนกับให้ไปโลก ผิดคาบเราไปแล้วก็เกี่ยวไปเกาะหัวเขา พอเกาะหัวเขาแล้วเขาก็ค้ำแม่เรา เพราะว่าในฐานะเราผู้ได้รับการแต่งตั้งจากประชาชน ขณะเดียวกันเรามาบอกนายอำเภอ ลูกพี่แกงซี ลูกพี่แกงซี ลูกพี่ก็จะย้ายอยู่แล้ว ลูกพี่จะไปแกงทำไม สุดท้ายอำนาจตรงนี้หายไป ถ้าเลือกมาในลักษณะของนายกเทศมนตรีอย่างเดียวผมก็ไม่แน่ใจว่า สภาจะมีอำนาจพอหรือเปล่าที่จะไปให้จับให้นายกเทศมนตรีลาออก เพราะผมอ่านในกฎหมายอันนี้ที่แก้ไขออกมามีอันหนึ่งว่า สมาชิกหนึ่งในสามของสภาสามารถที่จะอภิปรายไม่ไว้วางใจได้ แต่ไม่มีสิทธิที่จะลงมติ ผมก็บอกไว้บางส่วนที่ขาด ผมคิดว่าควรจะเกินอำนาจหน้าที่ของผู้ปกครองท้องถิ่นในฐานะที่เป็นนายกเทศมนตรีนั้น อำนาจอย่างอื่นไม่พอหรือเปล่า ส่วนที่จะแยกส่วนกันตรงนี้ผมคงจะไม่เห็นด้วย เพราะผมถือว่าแม่แบบประชาธิปไตยที่ดีที่สุดเท่าที่ผมก็คือสภาเทศบาล ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ ผมก็พยายามให้ทุกท่านได้อภิปราย แต่ขอให้กระชับนิดหนึ่ง ผมว่าคุณนิวัฒน์ครับ เมื่อคืนนี้คำว่า “ค้ำแม่” ไม่ค่อยสุภาพอ่อนน้อมครับ

นายนิวัฒน์ พันธุ์ : ผมขอถอนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณหญิงนั้นทกครับ เชิญครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ : ท่านประธานฯ ที่เคารพ ดิฉัน นันทกา สุประภาตะนันท์ ค่ะ ดิฉันเพียงแต่จะขอเวลาเล็กน้อยที่จะกราบเรียนถึง ข้อมูลบางประการเพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุม เวลานี้เรามีเทศบาลทั้งหมดอยู่ ๑,๑๒๘ แห่ง ในจำนวนนี้เป็นเทศบาลอยู่เดิม ๑๔๕ แห่ง นอกนั้นเป็นเทศบาลขนาดเล็ก ที่เปลี่ยนสภาพจากสุขาภิบาลมา ๕๘๐ แห่ง แล้วในจำนวน ๕๘๐ แห่งมีแห่งเดียวที่มี ประชากรเกิน ๑ แสนคน คือเทศบาลตำบลบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วน ประชากรนอกนั้นของเทศบาลพวกนี้จะเป็นเรือนหมื่นอยู่เสีย ๑๖๐ แห่ง ที่เหลือ จากนั้นทั้งหมดจะเป็นประชากรแต่เรือนพัน ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ไปจนกระทั่งไม่ถึงก็ร้อยคน ก็มีในเทศบาลหนึ่ง ๆ นะคะ เทศบาลขนาดเล็กเหล่านี้ เราคิดหรือจะว่าจะปลอดจากการ ที่จะมียุคคนเข้าไปแผ่อิทธิพลในด้านใดด้านหนึ่งเพื่อที่จะเข้ามาเป็นนายกเทศมนตรี เพราะว่าเขาจะหาเสียงได้อย่างง่ายมากทีเดียว ที่พูดอย่างนี้ขอความกรุณาย่คิดว่า ดิฉันมองว่าประชาชนมีความรู้หรือว่าจะไยอย่างนั้นนะคะ แต่เราต้องยอมรับว่า การเลือกตั้งของประเทศเรามีการซื้อสิทธิขายเสียงกันทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับ ท้องถิ่น ระดับชาติอะไรก็ตามที เรายังมีการซื้อเสียงกันอยู่ ทั้งนี้ถ้อยเขตเทศบาล เล็กนิกเดียวประชากรแค่เรือนพันเรือนหมื่นอะไรเหล่านี้ การซื้อเสียงก็ย่อมจะกระทำ ได้มากขึ้น แล้วคุณดี ๆ ที่เขาอยากจะมีกรรมเขาก็คงไม่กล้า เพราะเขามองเห็นตัวคน กันอยู่เลยว่า คนนี้จะต้องได้ เพราะว่า เขาเป็นคนมีอิทธิพลอยู่ในเทศบาลแห่งนั้น ที่นี้ ถ้าเทียบกับเทศบาลตามระบอบปัจจุบันนี้ ราษฎรเลือกสมาชิกเข้ามาจำนวนหนึ่งก่อน แล้วสมาชิกก็มาร่วมกันเลือกนายกเทศมนตรีคนหนึ่งจากสมาชิก แล้วก็เลือกอีก ๔ คน บ้าง ๓ คนบ้าง ๒ คนบ้าง แล้วแต่ประเภทเทศบาลให้เป็นเทศมนตรี แล้วเขาก็ร่วมกัน เป็นคณะในการบริหารงานของท้องถิ่น ที่นี้การซื้อเสียงอย่างนี้จริงอยู่จะหมดไป ไม่ได้หรอก ในประเทศเราจะขจัดให้หมดไปไม่ได้ แต่ท่านลองกรุณานึกดูว่า จะยากกว่า ไข่มุขยากกว่ากับการที่ว่า เทศบาลเล็ก ๆ ตั้งหลายร้อยเทศบาลจะอยู่ภายใต้ความ ครอบงำของผู้ที่เขามีอิทธิพลมีอะไรอยู่ในท้องถิ่นนั้น อันนี้ดิฉันขอเสนอเป็นข้อ ประกอบการพิจารณาของท่านผู้มีเกียรติคะ

อีกประการหนึ่ง อีกนิตเดียวจะพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจฝ่ายบริหารกับนิติบัญญัติ มีบางท่านดูเหมือนจะพูดไว้แล้วเหมือนกันว่า ฝ่ายนิติบัญญัติไม่สามารถจะคุมฝ่ายบริหารได้เลย คือไม่มีบทบัญญัติที่จะถ่วงรั้งอำนาจอย่างเพียงพอ เพราะฉะนั้นก็ทำให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจในทางบริหารมากเกินไป เท่าที่เคยมีข้อมูลประสาหมาก็ถือว่าทำให้สมาชิกฯ แสวงหาวิธีที่นอกกรอบในการที่จะโจมตีฝ่ายบริหาร เช่นเป็นต้นว่าพยายามมีการให้ข่าวในการบริหารงานของฝ่ายบริหารว่า การบริหารอย่างนี้ไม่ดี ไม่ถูกต้องอะไรต่าง ๆ แล้วเป็นเหตุให้ประชาชนมองดูเหมือนกับว่าฝ่ายบริหารเป็นผู้ที่ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง แต่อันนี้เป็นกรต้อผู้กั้นนอกระบบไปหน่อยหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งคือการแทรกแซงทางการเมือง หรือความขัดแย้งในทางบริหารทางการเมือง เป็นเรื่องธรรมดา คิดกันคิดว่า ไม่ว่าจะป็นระบบท้องถิ่นหรือระบบการปกครองของชาติ อันนี้ก็มีปรากฏอยู่ในรายงานการศึกษาของเราแล้วว่า การแก้ไขที่จะให้นายกเทศมนตรีเลือกตั้งโดยตรงก็ไม่ได้ช่วยให้การขัดแย้งนี้น้อยลงคราใดที่พรรคการเมืองต่าง ๆ เข้าไปแทรกแซงท้องถิ่นอย่างในปัจจุบันนี้ หรือว่ามีแนวร่วมเข้าไปแทรกแซงอาจจะป็นพรรคเป็นพวกเป็นอะไรก็ตามก็ยอมจะไม่ทำให้การบริหารดำเนินไปในทางที่จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชน อาจจะเกิดประโยชน์กับพรรคเท่านั้น ขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณชูวงศ์ศรี

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณชวงศ์กรับ

นายชวงศ์ ฉายะบุตร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายชวงศ์ ฉายะบุตร สมาชิกวุฒิสภา กระผมใคร่ขออนุญาตกราบเรียนต่อวุฒิสภาแห่งนี้ว่า ในการพิจารณานั้นกฎหมายฉบับนี้จำเป็นจะต้องพิจารณาหลักของรัฐธรรมนูญเป็นสำคัญ และที่กระผมเห็นด้วยนะครับ ที่รัฐบาลเสนอกฎหมายฉบับนี้เข้ามา รัฐบาลได้กระทำการถูกต้องตามรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๘๕ ถูกต้อง แต่สิ่งหนึ่งที่ได้มีหลายท่านอภิปรายไปแล้วนั้นกระผมคิดว่า ทางรัฐบาลไม่ถูกต้องตามที่ผู้อภิปรายไปแล้ว คือหมายความว่า ผู้อภิปรายไปแล้วนั้นอภิปรายถูกต้องด้วย เพราะว่า ในมาตรา ๒๘๕ ของรัฐธรรมนูญนั้น เขาเขียนว่าคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น อันนี้ประเด็นที่สำคัญก็คือว่า กฎหมายฉบับนี้ทั้งรัฐธรรมนูญไปอันหนึ่ง เขาจะบอกกว่าปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญก็ถูกต้อง จะปฏิบัติไม่ตามรัฐธรรมนูญเพราะตัดคำว่า “หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น” เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า กฎหมายฉบับนี้มีทางเลือกกระผมเห็นด้วยที่สภานแห่งนี้จะรับหลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้ แต่ว่าจะต้องแก้ไขให้รัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๘๕ ก็จะต้องให้เทศบาลในประเทศไทยนั้นสามารถมีการปกครองได้เป็น ๒ แบบด้วยกันคือ แบบที่ ๑ เป็นแบบที่มีสภาเทศบาลโดยมีองค์ประกอบสภาเทศบาลกับคณะเทศมนตรีและแบบที่ ๒ คือสภาเทศบาลกับนายกเทศมนตรีแบบที่รัฐบาลเสนอ อันนี้ถูกต้องรัฐธรรมนูญเลยครับ และจะไม่มีใครว่าท่านเป็นอันขาด เพราะไม่อย่างนั้นวันหนึ่งข้างหน้าก็ต้องมีบอกว่าจะเสียคดียกกฎหมายฉบับนี้เสนอเข้ามาที่จะบอกว่าท่านประธานาธิบดีเสนอเข้ามาอย่างนี้เป็นต้น จะเป็นลักษณะอย่างนั้น เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้กระผมคิดว่าสภารับหลักการไปแล้วนะครับ และถ้ารัฐบาลเห็นชอบด้วยที่จะเดิมข้อความหรือว่าเปลี่ยนข้อความใหม่จากข้อความเดิมการแก้ไขมาตรา ๑๔ โดยไม่ยกเลิกของเดิมแต่เพิ่มเติมเป็นมาตรา ๑๔ ทวิ การปกครองให้มีอีกแบบหนึ่งจะโดยอนุมัติของกระทรวงมหาดไทยหรือโดยประจําติแล้วแต่เพื่อให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ กระผมคิดว่าปัญหาของสภานี้ก็จะหมดไปได้ในประเด็นที่สำคัญอันนี้นะครับ กฎหมายฉบับนี้มีข้อดีในแง่ที่ว่า ตามมาตรา ๓๒ ของกฎหมายฉบับนี้ในแง่ที่ว่าทางสภาเทศบาลสามารถจะส่งเรื่องที่เป็นปัญหาไปให้

ประชาชนลงประชามติได้ ซึ่งได้มีท้องถิ่นหลายประเทศด้วยกันดำเนินการอย่างนี้ อย่างในสหรัฐอเมริกาอย่างนี้ กระผมเคยไปดูงานเขามีประเด็นความเห็นใจให้ราษฎรลงมติว่าจะเพิ่มภาษีของตนเองหรือไม่ หมายความว่า ประชาชนจะเสียภาษีเพิ่มขึ้นหรือไม่ ประชามติแห่งหนึ่งออกมาว่ายอมให้เสียภาษีเพิ่มขึ้น อย่างนี้เป็นต้น อันนี้ก็เป็นสิ่งที่ดินะกรับในเรื่องที่เสียหาย แต่ว่ามีอีก ๒ ประเด็นด้วยกันที่กระผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ คือในประเด็นของมาตรา ๗ กฎหมายฉบับนี้เขียนให้ประธานสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งตลอดระยะเวลา ๔ ปี โดยไม่ต้องออก ในปัจจุบันนี้ทางกระทรวงมหาดไทยได้มีระเบียบให้มีการเลือกประธานสภาเทศบาลทุกปี การเลือกประธานสภาเทศบาลทุกปีก็เป็นการตีฝืนนะครับ ให้คนเปลี่ยนทำหน้าที่เป็นประธานเหมือนกับเราเข้าหลักสูตรอะไรสักอย่างหนึ่ง เปลี่ยนให้วันนี้เห็นเลขาฯ พรุ่งนี้เห็นประธาน วันข้างหน้าเป็นกรรมการอะไรอย่างนี้ อย่างหลักสูตร วาอ. อย่างนี้เป็นต้น -----

กระผมคิดว่าเป็นเรื่องที่สำคัญในการสั่งสอนประชาธิปไตยแก่ประชาชน กระผมไม่ทราบว่าคุณหมายฉบับนี้ตกลงอย่างไรถึงเปลี่ยนมาเป็น ๕ ปีเลย อย่างนี้เป็นการผูกขาดอำนาจทั้งด้านฝ่ายบริหารและทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรีที่ท่านเสนอมานี้ผูกขาดอำนาจฝ่ายบริหารโดยตรง ไม่มีใครผู้ใดจะอภิปรายไม่ไว้วางใจไม่ได้ อยู่ในตำแหน่งตลอด ๔ ปี แล้วประธานสภาฯ อยู่ในตำแหน่งตลอด ๔ ปีเช่นเดียวกัน อันนี้เป็นสิ่งที่น่าจะต้องออก ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนทุกปีในะครับเปลี่ยนทุกปีก็เปลี่ยนกันไป ๑๘ คนก็เปลี่ยนเป็นประธานสภาฯ บ้าง ปีหน้าเปลี่ยนใหม่ อะไรอย่างนี้ กระผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย สิ่งหนึ่งที่ไม่มิต่างผู้ใดพูดถึงนะครับ แล้วกระผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุดอันหนึ่งของประเทศไทยในวันข้างหน้า คือมาตรา ๔๘ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ รัฐ เมื่อเทศบาลได้มีการเลือกตั้งครบหนึ่งปีแล้ว ในเขตเทศบาลนั้น อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งหมดหมดสิ้นลง ตามมาตรา ๔๘ กระผมกราบเรียนว่า ในเวลาสี่เขตพื้นที่ของประเทศไทย เทศบาลประมาณ ๑๑๕ แห่งของเดิมนะครับ ของใหม่อีก ๕๐๐ กว่าแห่ง ทั้งหมด ๑,๐๐๐ กว่าแห่ง เขตท้องที่ทั้งหมดในประเทศไทยนั้นเป็นเขตเทศบาลมากขึ้นประมาณ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๐ เปอร์เซ็นต์เวลานี้ คิดโดยสังเขปนะครับ หมายความว่า กำนัน ผู้ใหญ่ จะหมดอำนาจลงทั้งหมด อันนี้กระทรวงมหาดไทยไม่รับผิดชอบเลยนะครับ เพราะว่าเวลานี้ราชการต่าง ๆ กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ยังจำเป็นจะต้องอาศัย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในปัจจุบันนี้ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่า คุณหมายเทศบาลซึ่งเพิ่งแก้ไขไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังมีอำนาจอยู่ต่อไป กระผมเข้าใจว่า ๕ ปีจนกว่าจะหมด เพราะฉะนั้นอันนี้ก็หมดสิ้นภายใน ๑ ปี ตามกฎหมายเทศบาลฉบับนี้ะครับ กระผมคิดว่า รวดเร็วเกินไป แล้วจะทำให้เกิดปัญหาในทางบริหารในทางปกครองเป็นอันอย่างร้ายกั้นนะครับ กระผมขออนุญาตสรุปที่กราบเรียนมานี้ว่า คุณหมายฉบับนี้มีประโยชน์ ปฏิบัติตามถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ แต่ถูกต้องไม่หมด เพราะว่า ฝั่งไปบางส่วน ทำให้ไม่ถูกต้องนะครับ เพราะฉะนั้นควรจะแก้ไขให้ถูกต้องกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณเกิดครับ

นายเกิด พัฒนกุล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม ปกิต พัฒนกุล สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ กระผมได้มีโอกาสอ่าน
 รายงานของคณะกรรมการศึกษาพระราชบัญญัติเทศบาล ตามที่ได้พิมพ์แจกแล้ว
 นะครับท่าน ท่านประธานฯ ครับ กระผมพิเคราะห์ดูเหตุผลแล้วนะครับ
 ท่านคณะกรรมการได้ศึกษามาอย่างดี และได้ลำดับเรียงเรียงข้อปัญหาที่จะให้
 สมาชิกฯ ได้พิจารณา ซึ่งถ้าดูตามรายงานนี้ก็พอฟังซึ่งน้ำหนักได้เลยว่า
 ท่านคณะกรรมการที่ท่านไปศึกษามานั้น ท่านคงไม่เห็นพ้องด้วยกับพระราชบัญญัติ
 ฉบับนี้ และกระผมได้อ่านดูต่อไปอีก ในรายงานของท่านประธานกรรมาธิการ
 การปกครองของวุฒิสภา ท่านอารีย์ วงศ์อารยะ ทำหนังสือถึงท่านประธานวุฒิสภา
 ได้แสดงเหตุผลคัดค้านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยข้อหาซึ่งฉกรรจ์พอสมควร
 ท่านประธานฯ ครับ ความละเอียดปรากฏอยู่ตรงนี้แล้ว ได้ระบุถึงการที่จะนำอาระบบ
 ประธานาธิบดีมาใช้ก็ดี ระบุถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ดี กระผมดูแล้วก็เห็น
 ข้อคัดค้านอย่างฉกรรจ์ และก็ยังมีความเห็นแย้งของท่านอาษา ซึ่งท่านได้อภิปราย
 ไปแล้วเมื่อสักครู่ นั้น กระผมได้พิเคราะห์ประเด็นตรงนี้ ก็พยายามซึ่งน้ำหนักว่า
 จะทำอะไร-----

เนื่องจากรัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้และรัฐธรรมนูญผ่านการพิจารณาของสภามาตามรูปแบบที่ได้อ่านกันอยู่ร่วมกันอย่างไร เมื่อรัฐธรรมนูญผ่านสภามาและใช้บังคับแล้วตาม มาตรา ๒๘๕ ก็ยังได้แสดงเจตนาที่จะให้รัฐบาลหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกที่จะ เสนอออกกฎหมายได้ในลักษณะที่ได้เสนอมานี้คือให้มีการเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง ทั้ง ๆ ที่กฎหมายรัฐธรรมนูญก็เปิดช่องว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการ เลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น ซึ่งรัฐธรรมนูญ ก็ไม่บังคับแต่รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีได้เลือกแล้ว ก็เลือกให้มาจากการเลือกตั้งของ ประชาชนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับบรรทัดฐานที่บอกว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและ คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้ใช้ วิธีออกเสียงลงคะแนน โดยตรงและลับ กระผมเห็นว่ากรณีที่ (๓) ได้บัญญัติต่อไปว่าขณะนี้ เป็น ทำนองเปิดทางให้คณะรัฐบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอกฎหมายได้ คณะผมคิดว่า มีบทมาตราอีกมาตราหนึ่งที่คือมาตรา ๒๘๒ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญก็บอกว่า ภายใต้ บังคับมาตราหนึ่ง รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ท่านประชาชนฯ ครับ กฎหมายเขียนไว้แบบนี้ ปัญหาว่าเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นมีว่าอย่างไร มีหรือยัง รัฐบาลได้เคยทำ ประชามติเรื่องนี้หรือไม่ กระผมเชื่อว่ารัฐบาลไม่เคยทำและไม่เคยถามประชาชนในท้องถิ่น ด้วย แต่ที่พออนุমানได้ว่าประชาชนในท้องถิ่นนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชน เลือกมาและฝ่ายที่มีเสียงข้างมากก็ไปจัดตั้งรัฐบาล และคณะรัฐมนตรีเสนอกฎหมายนี้มา จัดไปมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายคณะเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้ามาเช่นเดียวกัน ซึ่งมีทั้งฝ่ายที่เป็นฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านที่เสนอเข้ามา ตรงนี้ละครับท่านประธานฯ ทำให้อ่านแล้วก็มีความรู้สึกหนักใจ และกระผมคิดว่าวันนี้วุฒิสภาของเราที่กึ่งพิจารณา กฎหมายซึ่งมีความสำคัญต่อการปกครองของประเทศเป็นอันมาก ซึ่งจะนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดประโยชน์ ดังที่ฝ่ายที่เสนอกฎหมายเข้ามาโดยเฉพาะรัฐบาลเล็งเห็น หรืออาจจะเกิดผลร้ายต่อบ้านเมืองอย่างที่สมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายมาแล้ว รวมทั้ง รายงานของคณะกรรมการศึกษาเรื่องนี้ด้วย แต่ก่อนอันกระผมคิดว่า กระผมอยากจะได้ตาม ทางรัฐบาลเสียก่อนเพื่อประกอบการพิจารณา

ประการแรก ก็อยากจะถามไปทางรัฐบาลว่า การที่รัฐบาลเสนอกฎหมายฉบับนี้มามุ่งประสงค์ที่จะให้มาใช้บังคับได้ รัฐบาลได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในประเทศได้รับทราบวิธีการผลดีผลร้ายเรื่องนี้หรือยังครับ กระผมเชื่อว่าคงยังไม่ได้ประชาสัมพันธ์ เพราะถามประชามติก็ยังไม่เคยถาม ถามความเห็นราษฎรก็ยังไม่เคยถาม ถัดไปกระผมอยากจะเรียนถามว่า ที่ยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นมาเป็นเทศบาลตำบลนั้นมีจำนวนจริง ๆ เท่าไหร่ครับ และจะใช้งบประมาณในการจัดตั้งโดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลจำนวนเท่าไร ถัดไปมีเทศบาลเมืองที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลนครอีกจำนวนเท่าไร และรัฐบาลต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนเท่าใด งบประมาณเพื่อการนี้ทั้งหมดที่จะให้กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับได้และเกิดประโยชน์ตามที่รัฐบาลตั้งใจนั้น รัฐบาลได้จัดงบประมาณไว้แล้วหรือยัง และใช้เงินจำนวนเท่าไร-----

- ๒๔/๑

และอีกประเด็นหนึ่งที่กระผมอยากจะใคร่ได้รับคำยืนยันจากรัฐบาล หรือถามไปทางรัฐบาลว่า รัฐบาลได้หาทางป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งระดับต่าง ๆ ที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิไว้ได้เทียบขาดสัมฤทธิ์ผลได้มากน้อยแค่ไหนเพียงใด และรัฐบาลรับรองได้ใหม่ว่า เมื่อกฎหมายฉบับนี้ใช้แล้วจะไม่มีการซื้อเสียงในท้องถิ่น ถัดไปกระผมอยากจะเรียนถามไปทางรัฐบาลว่า รัฐบาลได้หาทางศึกษาและป้องกันความขัดแย้ง ความแตกแยกในท้องถิ่น ในเรื่องด้านของความสามัคคีต่าง ๆ ไว้แค่ไหนเพียงใด และรัฐบาลได้ศึกษาผลดีผลร้ายที่จะเกิดขึ้นในท้องถิ่นเกี่ยวกับประเด็นนี้อย่างไรครับ ท่านประธานฯ ครับ ถ้ารัฐบาลสามารถตอบคำถามนี้แล้วทำให้เกิดความกระจ่างก็จะเห็นเหตุผลในการประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจที่จะรับหลักการหรือไม่ และกระผมคิดว่า ถ้าจะรับหลักการกฎหมายฉบับนี้เพื่อไปพิจารณาในชั้นกรรมาธิการในวาระ ๒ ก็น่าที่จะได้งดการใช้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๐๘ ซึ่งท่านคณะกรรมการท่านได้ศึกษาไว้แล้ว เพื่อที่จะได้มีการศึกษาแก้ไขให้เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับได้และเกิดประโยชน์สูงสุด หรือตัดทอนในสิ่งที่ไม่สมควรอย่างที่ท่านชูวงศ์ ได้กรุณาอภิปรายเมื่อสักครู่นั้น ท่านประธานฯ ครับ และถ้าหากว่ากรรมาธิการได้ไปปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้แล้ว แล้วสมาชิกฯ ยังเห็นว่าจะเกิดความเสียหายเกิดขึ้นในบ้านเมืองมากกว่าประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในขณะนี้ ก็ไม่สายเกินไปในการที่สภาแห่งนี้จะไม่รับกฎหมายฉบับนี้ในวาระที่ ๓ ซึ่งนั่นหมายความว่า ท่านสมาชิกฯ มีโอกาสศึกษา มีโอกาสฟังความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งฟังความคิดเห็นจากองค์กรต่าง ๆ ในบ้านเมืองของเรา และถ้าจะเป็นไปได้ก็อาจจะมีโอกาสที่จะฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชน เพราะเหตุว่าสมาชิกวุฒิสภานั้นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้แทนของราษฎรเช่นเดียวกัน ขอขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ได้กลับมายืนบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ เรามีกฎหมายอีก ๘ ฉบับ ซึ่งจะต้องนำเขาให้เสร็จในวันนี้นะครับ เพราะฉะนั้นอาจจะต้องพิจารณากันถึงช่วง

บายด้วย ถ้าการอภิปรายจะถูกรวบรวมไว้ประเด็นได้บ้างก็จะช่วยทำให้ไม่ต้องเลิกเขียนนัก แล้ววันศุกร์หน้าจะได้ไปพักผ่อนในวันหยุดได้สบายใจขึ้น เชิญคุณ โกวิทกรับ

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา กฎหมายฉบับนี้ถ้าเราดูแล้วไม่ใช่กฎหมายที่เหมือนกับกฎหมายหลาย ๆ ฉบับที่ออกมา เพราะว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับการปกครองของประเทศทั้งระบบ เราจะเห็นได้ชัดว่า ในส่วนระดับชาตินั้นคือรัฐสภา ในส่วนระดับท้องถิ่นนั้นก็มีการปกครองในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือแม้กระทั่งเทศบาล สุขาภิบาลเราคงไม่ต้องกล่าวถึง รูปแบบการปกครองพิเศษที่มีเห็นเป็นตัวอย่างแก่กรุงเทพมหานครและพัทยา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้กระผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานฯ ว่าสิ่งที่มีความจำเป็นก็คือการมองภาพรวมทั้งหมด กระผมเคยกราบเรียนท่านประธานฯ ไว้หลายครั้งหลายคราวผ่านไปยังรัฐบาล แต่รับแล้วก็ยังไม่เคยทำ ก็คือในมาตรา ๘๙ ในมาตรา ๘๘ บอกไม่รู้กี่ครั้งก็เห็น จนกระทั่งจะหมดวาระ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๓ บอกว่า มีความจำเป็น จำเป็นจริง ๆ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญในหมวดที่เกี่ยวกับนโยบายแห่งรัฐ เขาให้มีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อจะให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล มองภาพรวมครับ และในขณะที่เดียวกัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานี้ ถ้าหากว่าได้ทำอย่างนั้นกฎหมายฉบับนี้จะไม่ต้องออกมาวันนี้ การละเลยไม่ปฏิบัติ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของการเมือง เศรษฐกิจสังคม โพร่ฟ้าไม่พ่นน้ำใส่เลยในขณะนี้-----

ความเสียหายต่อบ้านเมืองนี้จะบอกว่า รับผิดชอบต่อประชาชน จะรับผิดชอบอย่างไร กระทบยกจะกราบเรียนต่อท่านประธานฯ ว่า ในขณะนี้ที่เป็นจริงก็คือว่า เรามีองค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภออยู่อย่างไร กำนัน ผู้ใหญ่บ้านอยู่อย่างไร เทศบาลเกิดขึ้นส่วนหนึ่งเลือกตั้งโดยตรง เลือกตั้ง คณะผู้บริหารโดยตรง องค์การบริหารส่วนจังหวัดมาโดยอ้อม องค์การบริหารส่วนตำบลมาโดยอ้อม รัฐสภามาโดยอ้อม กระทบดูแลกิจการและเหตุผลตามที่ได้เขียนในกฎหมายฉบับนี้แล้วไม่ได้ถือโทษอะไรเลยให้เห็นถึงว่า สิ่งที่เปลี่ยนแปลงนั้นจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร กระทบเรียนท่านประธานฯ แล้วเพราะว่าเกี่ยวพันกับในหลาย ๆ เรื่อง เราจะไปมองแต่เพียงว่า จะเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรงอย่างเดียวนั้นไม่ได้ เราจะต้องอธิบายถึงความสัมพันธ์ขององค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้งระบบใหญ่ ทั้งในส่วนของระดับชาติ ต้องอธิบายให้เห็นชัดว่า ที่สุดของที่สุดแล้วนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร แล้วในขณะที่เดียวกันคงจะมีตัวตกที่เห็นชัดเจนว่า เมื่อเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางใหม่แล้ว จะก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างไร แล้วสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปแล้วนั้นจะเป็นการพัฒนาทางการเมืองไปในแนวทางที่เหมาะสมที่สุดต้องเหมาะสมอย่างไร ต้องไปดูเนื้อหาในท่านประธานฯ ครับ เราจะเห็นได้ชัดว่า ในส่วนของฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารยังมองไม่ออกว่า จะมีความสัมพันธ์ที่มีความสมดุลในเรื่องของการดำเนินงานกันอย่างไร พอไปมองถึงกฎหมาย กระทบขออนุญาตขออนไปอีกนิดหนึ่งว่า กฎหมายที่ออกมาฉบับนี้รัฐธรรมนูญบอกให้เน้นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน อันนี้กระทบยกจะฝากกราบเรียนท่านประธานฯ ไปถึงรัฐบาลให้ท่องจำเอาไว้เลยว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกเรื่อง เพราะฉะนั้นอันนี้จุดต่าง ๆ เหล่านี้เรามาบอกว่า เราจะทำอย่างนี้แล้วไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม กฎหมายรัฐธรรมนูญเขาบอกว่า จะทำอย่างนั้นหรืออย่างนั้น เรามาบอกว่า เราจะเอาอย่างนี้ แต่ไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพราะฉะนั้นอันนี้กระทบถึงเรียนว่ามันเป็นจุดอ่อนที่เกิดขึ้น กระทบยกจะกราบเรียนท่านประธานฯ ไปยังรัฐบาลว่า คำตอบที่กระทบจะได้รับในสภาแห่งนี้ไม่ว่าจะบอกว่า รัฐบาลจะรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น กระทบไม่เชื่อ เพราะความเสียหายที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองทุกวันนี้ ในที่สุดของที่สุดแล้วกระทบไม่เห็นรัฐบาลไหนจะมารับผิดชอบ รับผิดชอบอย่างไร กระทบเห็นด้วยต่อการ

๕๖

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุภาภรณ์ ๒๕/๒

ที่จะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง แต่กระผมไม่เห็นด้วยเลยต่อกรณีอย่างนี้ ซึ่งการเสนอภาพเป็นเฉพาะส่วน และกระผมเรียนท่านประธานฯ ณ ตรงนี้ว่า กระผมไม่รับหลักการ ขอขอบคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญ คุณธนนิติ ครับ

- ๒๖/๑

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายบรรณิณี เศรษฐบุตร สมาชิกวุฒิสภา กระผมอยากกราบเรียนว่า ร่างกฎหมายอันนี้นั้นการที่ รัฐบาลเสนอนั้นกระผมคิดว่า เป็นทางเลือก แต่มีข้อคำถามคล้ายกับท่านที่ ขอเอ่ยชื่อ ท่านชูวงศ์ว่า เป็นทางเลือกทางเดียว ที่จริงในระบบเทศบาลหรือการปกครองส่วนท้องถิ่น นั้นน่าจะเปิดทางเลือกมากกว่านี้ น่าจะสัก ๓ ทางเลือก เพราะในรัฐธรรมนูญเองก็เปิดไว้ถึง ๓ ทางเลือก ทางเลือกที่ ๑ นั้นก็องทางเลือกเดิม ทางเลือกที่ ๒ คือทางเลือกที่เรียกว่า สตรีองเมย์ (Strong Mayor) หรือผู้บริหารที่เข้มแข็ง และทางเลือกที่ ๓ ที่จริงประสบความสำเร็จล้มเหลวในกรณีเมืองพัทยา แต่อาจจะไม่ประสบความสำเร็จล้มเหลว และอาจจะเป็นที่ต้องการ ของเทศบาลเล็ก ๆ ที่เพิ่งยกฐานะจากสุขาภิบาลมา เพราะว่า ในกรณีต่างประเทศหลายแห่ง นั้น ในเขตท้องถิ่นที่ยังไม่พัฒนา ยังไม่เจริญมากนั้น อาจจะทำให้ผู้บริหารที่มีความสามารถ ได้ ยาก ก็อาจจะจำเป็นที่จะต้องตั้ง หรือจ้างซีดีแมนเนเจอร์ (City manager) ไป ในกรณีนั้นก็ น่า จะเป็นทางเลือกทางที่ ๓ แต่อย่างไรก็ตาม ในประเด็นเรื่องความคิด กระผมต้องขอความ กรุณาที่จะเห็นว่า การเสนอนั้นนี้คงไม่ได้เป็นเจตนาที่จะทำลายระบบการปกครองของ ประเทศ กระผมเรียนได้ว่า ไม่น่าจะไปไกลถึงระบบประธานาธิบดี ซึ่งจะเป็นสิ่งที่หลาย อันนี้ เป็นทางเลือก แล้วเป็นระบบการปกครองที่อยู่ในระดับต่าง ๆ ว่าที่จริงถ้าดูด้านการปกครองใน ประเทศต่าง ๆ แล้ว เรามียกตัวอย่างของสหรัฐอเมริกาในเรื่องการปกครองระบบ ประธานาธิบดี เรยกตัวอย่างของอังกฤษในเรื่องการปกครองระบบพาร์เลียเม้นทารีซีสเต็ม หรือระบบรัฐสภา แต่ในขณะเดียวกันนั้น ระบบการปกครองของฝรั่งเศสก็เลือกยกณะคริบ ว่าจะเอาอะไร แล้วระบบการปกครองของฝรั่งเศสซึ่งใครคิดว่าจะล้มเหลวก็อยู่มา ทั้ง ๆ ที่ ประธานาธิบดีกับนายกรัฐมนตรีอาจจะมาคนละพรรคและขัดแย้งกัน แล้วมีอำนาจที่ช่วยกัน ตรวจสอบซึ่งกันและกัน ก็สามารถร่วมมือกันบริหารประเทศได้ ในกรณีการเสนอรูปแบบนี้ กระผมไม่คิดว่าเป็นเรื่องใหม่เอี่ยม เป็นเรื่องต่างด้าวที่ไม่มีใครรู้จักมาก่อนแล้วทำให้ เกิด ความคิดว่าจะกระทบกระเทือนอะไรนะครับ กระผมอยากกราบเรียนว่า ที่จริงนั้นเป็นของเก่า ความคิดในกระทรวงมหาดไทยเริ่มมาเมื่อ ๒๐ ปี เมื่อกระผมเป็นคณะกรรมการร่วมใน กระทรวงมหาดไทย คนคิดอยู่ในกระทรวงมหาดไทยแต่แรกนั้น แล้วมาถึงวันนี้ที่เสนอ ก็ ไม่ใช่ใหม่ เพราะเหตุว่า เมืองไทยทำให้กรุงเทพมหานครปกครองแบบนี้ แล้วที่ยังไม่ใหม่

แล้วผ่านวุฒิสภาแห่งนี้ไป คือการปกครองเมืองพัทยา เราปรับให้เมืองพัทยาก่อร่างในแบบกรุงเทพมหานคร ถ้าเราเห็นว่า แบบนี้รับไม่ได้ทำในเราปรับเรื่องเมืองพัทยา หรือว่าจะต้องเป็นเมืองชายทะเล เพราะฉะนั้นก็เกี่ยวกับสมุยก็คงจะได้ เมืองอื่นคงลำบาก หรือว่าต้องเป็นเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานคร เพราะฉะนั้นก็เตรียมรับว่า เชียงใหม่ ขอนแก่นคงเตรียมร่างพระราชบัญญัติที่จะออกมาเป็นเมืองอย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงแล้ว การให้ทั้งจังหวัดเป็นแบบกรุงเทพฯ การให้ทั้งอำเภอ ทั้งเขตอะไรเป็นแบบเมืองพัทยานั้น เผลอ ๆ ในกรณีกรุงเทพฯ มีข้อยกเว้น แต่เมืองพัทยาอาจจะเป็นปัญหาก็ได้ ในเมื่อจังหวัดชลบุรีไม่สามารถจะดูอะไรในเมืองพัทยาได้ใกล้ชิด ทั้ง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรี กระผมคิดว่า การให้แก่เทศบาลเท่านั้น คือให้เทศบาลเชียงใหม่ เทศบาลนคร เทศบาลหาดใหญ่ เทศบาลสงขลาเป็นเทศบาลแล้วเลือกตั้งได้เอง ที่จริงในเรื่องอำนาจหน้าที่ของเทศบาลก็การให้บริการเท่านั้น แล้วก็บริหารการบริการนั้นให้ดี เรื่องนั้นหนักไปในทางปกครองนั้นเข้าใจว่ายังจะเป็นรองเสียด้วยซ้ำไปนะครับ เพราะฉะนั้นความแตกต่างกระผมจึงคิดว่าไม่น่าจะกระทบ และถ้าดูกันจริง ๆ เข่าระบบรัฐสภาของไทยตามรัฐธรรมนูญใหม่ไม่ได้สะท้อนความคล้ายกันมากนักกับเทศบาลในปัจจุบัน เช่น นายกรัฐมนตรีในอนาคตเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้ รัฐมนตรีเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้ ถ้ามว่าในปัจจุบันนี้นายกเทศมนตรีกับเทศมนตรีเป็นสมาชิกสภาเทศบาลใหม่ เป็นครับ ไม่ได้แยก แต่ว่าระบบระดับชาตินั้นเราแยกระหว่างนิติบัญญัติกับบริหาร ทำไม่แยก เพราะเรารู้ว่ามีปัญหาที่ต้องการให้แยกออกไป ไม่มีการวิ่งเต้นแข่งตำแหน่งหรือลุ่มกันในเรื่องตำแหน่งหรือในเรื่องอื่น ๆ -----

แล้วตัวอย่างของเทศบาลนั้นก็ยังมีอยู่ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า การที่เสนออันนี้ในเรื่องระดับชาติ คือต้องการผู้บริหารท้องถิ่นที่เข้มแข็ง ความจำเป็นจริง ๆ ของท้องถิ่นที่เข้มแข็งนั้นก็คือ ผู้บริหารสามารถจะบริหารได้ระยะเวลายาวนานเป็นทอม ถ้าทอมบอกว่า ๔ ปีก็รู้ว่า จะวางแผนจะบริหารอย่างไร ๔ ปี จะกำหนดนโยบายที่รู้ว่า จะกำหนดนโยบายอย่างไรในระแวกนี้ อย่าลืมว่า เราไม่ส่งเสริมให้พรรคการเมืองเข้าไปยุ่งกับท้องถิ่น เพราะฉะนั้นที่บอกว่า ระบบพรรคการเมืองที่จะเข้าไปทำ เราก็ไม่ยอม เราก็ไม่สนับสนุน แต่ว่าไม่ต้องการผู้นำท้องถิ่นที่เข้มแข็ง เพราะฉะนั้นในที่สุดท้องถิ่นไม่สามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่จริงตัวอย่างมียกขึ้นมา ตัวอย่างที่เกิดปัญหาหนีลาออกอาจจะน้อย แต่ตัวอย่างที่ต้องผลัดกันเปลี่ยนเวียนกันเป็นนั้นก็ยังมีตัวอย่าง ที่กระทรวงมหาดไทยน่าจะให้ข้อมูลแก่ที่ประชุมว่า มีปัญหาอย่างไรบ้างในกรณีเทศบาลต่าง ๆ หรือในกรณีที่จะเกี่ยวกับการซื้อเสียง ถ้าจะต้องซื้อเสียงทั้งเขต คนเป็นจำนวนหมื่น แต่ถ้าซื้อเสียงเฉพาะในเทศบาล ในสถานนั้นคน ๑๒ คน คน ๑๘ คน คน ๒๔ คน หนังสือพิมพ์ก็รายงานว่า ต้องเก็บตัวกัน ไปนอนพักที่ไหน ก่อนที่จะมีการลงมติเลือกผู้บริหารท้องถิ่น นั่นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น กระผมจึงคิดว่า มีปัญหา เพราะฉะนั้นเขาถึงต้องการแก้ปัญหา แต่ไม่มีใครสามารถประกันอนาคตได้ว่า แก้แล้วจะดี เมื่อตอนที่ตั้งเมืองพัทธานันท์ก็ระกั้นว่า ถ้าใช้ระบบซิติแมนเนเจอร์ ที่เมืองพัทธานแล้วจะดี แต่ก็ต้องยอมรับว่า คนไทยไม่ยอมนายกเมืองพัทธานแล้วไม่ได้บริหารรับไม่ได้ ใต้รับเลือกจากประชาชนมาแล้ว ไปตั้งเป็นซิติแมนเนเจอร์ มาทำ ในกรณีเมืองพัทธานเมื่อรับไม่ได้ก็เปลี่ยนแปลง กระผมคิดว่า การที่รัฐธรรมนุญเขียนให้ไว้หลายอย่างนั้นเพื่อเกิดทางเลือก ไม่จำเป็นที่ประเทศไทยทั้งประเทศต้องมีระบบเทศบาลระนาบเดียว กระผมเชื่อว่า อันนั้นจะช่วยแก้ไข แต่ถามว่า ใครจะเป็นคนตอบ คนในท้องถิ่นน่าจะตอบว่า เทศบาล ก ต้องการระบบสตริงเมย์ เทศบาล ข ต้องการระบบที่มีสภาและมีนายกเทศมนตรีที่เช็กแอนด์บาลานซ์ (Check and balance) กันอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือต้องการซิติแมนเนเจอร์ อันนั้นเป็นเรื่องที่คนจะต้องเป็นผู้ตอบ กระผมคิดว่า สิ่งที่เรากำลังพูดนั้น เรากำลังเสนอรูปแบบที่น่าจะเป็นที่รับได้ แล้วก็ได้โอกาสแก่คนในท้องถิ่นที่จะเลือก และกระผมคิดว่า น่าจะไม่มีความหมายที่จะไปเปลี่ยนแปลงการปกครองในแผ่นดินนี้ แล้วการปกครองที่จะ

เปลี่ยนแปลงต้องนับที่ตัวสำคัญคือตัวระดับชาติ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่ท้องถิ่นนั้น กระผมว่าที่จริงเขาตั้งใจเพื่อจะให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นเอง คงไม่มีเจตนาไกล กระผมขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเกษมครับ

นายเกษม สรศักดิ์เกษม : ท่านผู้เป็นประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมเกษม สรศักดิ์เกษม ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานฯ ในเบื้องต้นว่า จากกรณีพิจารณารายงานศึกษาของคณะกรรมการที่ท่านประธานฯ กรุณาตั้งไปแล้วนั้นกระผมไม่เห็นด้วยทั้งหมด ที่เห็นเช่นนี้กระผมขออนุญาตกราบเรียนเหตุผลต่อไปโดยลำดับว่า ในการเลือกตั้งประเด็นเฉพาะประเด็นเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเท่านั้น ถ้าท่านประธานฯ จะย้อนสังเกตไปในบ้านเมืองของเรา เอาใจกลางกรุงเทพมหานคร คือกรุงเทพมหานครนั้น แต่ก่อนรอนะไรมาไม่ได้เป็นอย่างนี้ มีนายกเทศมนตรีกรุงเทพฯ มีนายกเทศมนตรีธนบุรี ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงควบเข้าทั้ง ๒ เทศบาล เป็นเทศบาลนครหลวงกรุงเทพฯ ๒ นครบุรี ผลัดเปลี่ยนกลับมาเป็นเทศบาล ๒ ฟังอีก ถึงวันนี้มาที่ในกรุงเทพมหานครเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรง ถ้าย้อนไปดูเทศบาลต่าง ๆ ที่ผ่านมาในบ้านเมืองเรา การสมัครรับเลือกตั้งเทศบาลนั้น ส่วนใหญ่เกือบร้อยทั้งร้อยสมัครกันเป็นทีม ใครเป็นหัวหน้าทีมนั้นแปลว่า เป็นนายกเทศมนตรีเงาแล้ว ท่านประธานฯ ครับ ในการพิจารณาเหตุผลของกระผมที่จะกราบเรียนต่อที่ประชุมแห่งนี้ ต้องยึดเอากรอบของรัฐธรรมนูญเป็นหลัก เราเชื่อกันว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นเรื่องของการปฏิรูปการเมือง เพราะฉะนั้น รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘๕ ที่ท่านผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปแล้วนั้น พรรคสามและพรรคสี่ จะเห็นชัดในพรรคสามว่ามี ๒ ทางเลือกในการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนนั้น จะมาจากเลือกตั้งโดยตรงหรือมาจากผู้บริหาร หรือสภาท้องถิ่นผ่านการเห็นชอบนั้นก็ได้ แต่ในวันนี้รัฐบาลที่ดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างน้อย ๔ พรรคก็ดี ท่านได้เลือกหนทางที่ ๑ คือการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชนโดยลงคะแนนลับ -----

เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นอย่างนี้แล้วเมื่อการพิจารณาไปถึงชั้นวุฒิสภา ตามว่า การเสนอมารูปแบบที่ผ่านมาเป็นกฎหมายฉบับนี้นั้นมีความเป็นไปได้หรือไม่ ถ้ามอดตมกรอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นไปได้ อย่างการเลือกตั้งต่อไปนี้นั้นน่าจะแปลว่าเป็นการเลือกตั้งโดยตรง แต่ที่ผ่านมานั้นแววก่ออกว่าเป็นการเลือกตั้งโดยตรง การปฏิรูปการเมืองนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญครับ ท่านประธานฯ ครับ ในวันที่ ๒๐ ธันวาคมนี้จะเปิดรับสมัครการเลือกตั้งในแผ่นดินนี้ครั้งแรก ที่ผ่านมามาตลอด ประวัติศาสตร์ของการตั้งประเทศไทยนั้นสมาชิกวุฒิสภาหรือวุฒิสภามาก่อนนั้นไม่มีการเลือกตั้ง แต่บัดนี้จะมีการเลือกตั้งวันที่ ๔ มีนาคมศกหน้าแล้ว นั้นแปลว่าการปฏิรูปการเมืองเดินทางมาถึงวันนี้เปลี่ยนแปลงไปมาก อาจจะพูดว่า ทฤษฎีการเมืองและการปกครองถึงวันนี้เปลี่ยนแปลงไปมากก็ได้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบระบบแก๊งูริยาชชือ ท่านประธานฯ ครับ ถ้านึกถึงภาพในการเลือกตั้งต่อไปนั้นถ้าผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อเบอร์ ๑ นั้นมีนัยแปลว่าจะเป็นการยกฐานะมนตรีจากการเลือกตั้งเฉพาะประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง มีอีก ๓๕ คนต่อมานั้นมีนัยมีเงาว่าจะเป็นการรัฐมนตรีในรัฐบาล ความหมายนัยแปลออกอย่างนี้ แปลว่าการเลือกตั้งโดยตรงทั้งประเทศนั้นส่อเค้าแล้วมีแววแล้ว นั้นแปลว่าการเลือกตั้งตามการปฏิรูปการเมือง ท่านประธานฯ ครับ การเลือกตั้งทั้งหลายทั้งปวงนั้นที่เดินทางมาถึงวันนี้อยากจะเรียนกับท่านประธานฯ ว่า ณ วันนี้สายลมเปลี่ยนทิศ สายน้ำนั้นเปลี่ยนทางแล้ว เราต้องให้โอกาสเพื่อพิสูจน์รัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่า การปฏิรูปการเมืองได้สำเร็จตามประสงค์ตามเจตนารมณ์หรือไม่เราต้องทำดังนี้ เมื่อกฎหมายฉบับนี้ได้เดินทางมาถึงตรงนี้น่าจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะพิสูจน์ว่า ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงนี้ในบ้านเมืองเราจะไปได้หรือไม่ การจะเป็นไปได้หรือไม่ไม่ใช่อยู่ที่ประชุมวันนี้ กระผมขออนุญาตเรียนว่า ในอนาคตต่างหากเถิด ถ้าสมมุติว่ากฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับมีการเลือกตั้งแล้วผลร้ายนั้นจะเกิดขึ้นในบ้านเมืองหรือไม่ ถ้าไม่เกิดก็ปฏิบัติต่อไป ถ้าเกิดไม่ได้หมายความว่าแก้ไขไม่ได้ คงเทพมหานครเปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมาหลายครั้งแล้วสามารถเปลี่ยนได้ เพราะฉะนั้นท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผมตั้งข้อสังเกตเป็นแนวความคิดนี้ว่า กฎหมายฉบับนี้อาจจะเป็นกฎหมายปฏิรูปการเมืองนำไปสู่ความสำเร็จที่หลายคน ผู้คนในบ้านเมืองคาดหวังว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้

จะเป็นยาวิเศษที่สามารถทำให้บ้านเมืองนี้ประสบความสำเร็จในทางการเมืองและการปกครอง ขอบนุญาตกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า โดยเบื้องต้นแล้วกระผมคิดว่าพอไปได้ ไปแก้ไขกันในชั้นกรรมาธิการวิสามัญก็น่าจะไปได้ครับ ท่านประธานฯ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวัลลภ

นายวัลลภ ตังคณานุก์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมวัลลภ ตังคณานุก์ สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ กระผมได้มีโอกาสศึกษารายงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้โดยตรงและก็ตามไปอ่านบทความอีก ๓ บทความที่เนนท้าย อ่านได้ ๒ วันแล้วครับ กระผมอ่านแล้วกระผมมีความรู้สึกตั้งคำถามกับตัวเอง ไม่ได้ถามท่านใดในห้วงนี้ คือถามตัวเองว่า การสรุปเหล่านั้นเป็นจริงหรือไม่มีข้ออะไรเลยหรือสำหรับพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับนี้ นั่นเป็นการตั้งคำถามเปรย ๆ ไว้กับตัวเอง หลังจากนั้นกระผมก็พยายามตามไปอ่านดูว่ามีท่านใดที่เคยเสนอ เคยพูดคุยและเคยบอกกล่าวว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้มีอะไรที่ดีบ้าง กระผมพบเห็นว่ามีหลายบทความและหลายข้อคิดอยู่เหมือนกันที่แสดงออกถึงว่า จุดเด่นของ พ.ร.บ. ฉบับนี้คืออะไร ซึ่งกระผมคงจะละที่จะไม่กล่าวไว้ในที่นี้ นี่เป็นความรู้สึกประการแรกครับ

ประการที่ ๒ ครับท่านประธานฯ กระผมอาจจะบอกไม่ได้ว่า กระผมเห็นด้วยกับหลักการของ พ.ร.บ. ฉบับนี้หรือเปล่า แต่กระผมบอกได้ครับว่า กระผมมีความเชื่อในเรื่องการเลือกตั้งโดยตรง ในการเลือกนายกเทศมนตรี ที่พูดว่าเห็นด้วยกับการเลือกตั้งนั้นมาจากพื้นฐานที่เคารพการใช้สิทธิใช้เสียงของประชาชนที่จะเลือกผู้บริหารของเขาโดยตรง ที่กระผมพูดว่า กระผมเชื่อการเลือกตั้งนั้นและยังตอบไม่ได้ว่าเห็นด้วยกับหลักการหรือไม่ เพราะกระผมเชื่อว่า ถ้าเราไปพิจารณาดูรายละเอียดให้ดี กระผมค่อนข้างที่จะเห็นคล้อยกับ ท่านอาจารย์นิติ กระผมขออนุญาตที่จะเอ่ยนามท่าน จริง ๆ แล้วที่มาของนายกเทศมนตรีน่าจะมาจากหลายลักษณะและจะดูความพร้อมน่าจะดูมิติของเวลา และก็ดูสัดส่วนของประชากรรวมทั้งองค์ประกอบอีกหลายส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ฉะนั้นถ้าเอาส่วนต่าง ๆ เข้าไปพิจารณาร่วมไม่ว่าจะเป็นสัดส่วนประชากร ความพร้อมหรืออะไรต่าง ๆ กระผมเชื่อว่ายังมีหลายเมืองที่น่าจะพร้อมที่จะเลือกตั้งนายกเทศมนตรีได้ และเป็นไปได้หรือไม่ที่บางเมืองอาจจะละเว้นบางเวลาเอาไว้ระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้มีการเลือกตั้งในอนาคต กระผมคิดว่าอันนี้น่าจะเป็นประเด็นหนึ่งที่กระผมอยากจะนำเสนอว่า ถ้าเป็นไปได้น่าจะสนับสนุนหลักการของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ แต่อาจจะต้องไปเขียนในบทเฉพาะกาลว่า เราอยากจะให้เกิดขึ้นสำหรับเมืองลักษณะเช่นใดเสียก่อน แล้วก็อาจจะมองไปไกลกว่านั้นว่า กำหนดกรอบระยะเวลาให้ชัดเจนแน่นอนเพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งที่ขยายวงกว้างมากขึ้นไปเรื่อยไป นั่นคือเหตุผลของกระผมเห็นว่าควรจะไป แล้วก็ไปกำหนดกรอบเหล่านั้นขึ้นมาทีหลัง ขอบคุณมากครับ ท่านประธานฯ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเกาะหลักครับ

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุจักษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ กระผม พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุจักษ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมอยากจะแสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้บ้าง โดยที่จะไม่ให้ซ้ำกับคนอื่น เพราะกระผมนั่งฟังมานานแล้ว ก็รู้สึกขอบคุณทุกท่านที่ให้ความรู้และความกระจ่างในสิ่งต่าง ๆ ที่กระผมยังไม่ได้รู้ แต่ก็มีบางจุดบางประเด็นซึ่งยังไม่ได้รับคำอธิบายจากท่านผู้ใดเลย กระผมก็เลยอยากจะขอกราบเรียนอย่างนี้ครับ

LIRT

ประการแรก กระผมมองเห็นว่าเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่อ้างมานั้นไม่สอดคล้องกับหลักการที่ว่าไว้ เป็นเหตุผลที่ยังฟังไม่ได้ ดังที่ท่านผู้มีเกียรติหลายท่านได้ชี้แจงไปแล้ว คือไม่ครบถ้วนกระบวนการหรืออ้างอย่างที่คุณเองต้องการมากกว่า และส่วนที่ไม่ต้องการตัดทิ้งไปเสีย ทำให้ผู้อ่านหรือราษฎรหลาย ๆ คนที่ฟังอยู่คิดว่าระบบที่เสนอนานี้เป็นระบบเดียวเท่านั้น ตรงนี้เป็นประการแรก

ประการต่อไปก็คือว่า ระบบที่วานี้ที่บอกว่า คงไม่ได้มีเจตนาที่จะนำไปสู่ระบบการปกครองแบบที่มีประธานาธิบดี กระผมก็เห็นด้วยว่าคงไม่มีเจตนาหรือกรอกรับแต่อย่าลืมว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันจะลื่นไหลของมันไปเอง แล้วสุดท้ายมันจะไปสู่ตรงนั้น ท่านเดินเข้าป่าท่าน ไม่มีเจตนาที่จะหลงป่า แต่ท่านเดินผิดทางสุดท้ายแล้วท่านก็หลงป่าจนได้ เมื่อไปถึงตรงนั้นท่านออกไม่ได้เสียแล้ว อันนี้ขอจะฝากเป็นข้อคิดให้ได้คิดเอาไว้

ประการต่อไปก็คือว่า กระผมได้รับฟังจากผู้ที่ได้พิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้ ท่านให้เหตุผลในการที่จะเปลี่ยนแปลงไว้ ซึ่งกระผมยอมรับได้ว่าเหตุผลเหล่านั้นเป็นเหตุผลซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่น่าจะต้องรับฟัง แต่ไม่ได้ปรากฏในร่างของรัฐบาล กระผมอยาก จะกราบเรียนอย่างนี้ว่า ท่านอ้างเหตุผลว่า ระบบปัจจุบันเทศบาลอ่อนแอ ท่านอ้างเหตุผลว่า เทศบาลปัจจุบันขัดกันในเรื่องผลประโยชน์ ผู้บริหารดำรงตำแหน่งอยู่ไม่นาน การหาเสียงหรือการที่จะเสนอตัวเข้ามาก็ไม่สามารถจะบอกนโยบายของตนเองได้ชัดเจน ท่านบอกว่าไม่สามารถจะเข้ามาแล้วจะทำงานให้ประชาชนได้ เพราะไปคำนึงถึงผลประโยชน์ของสภาเทศบาลมากกว่าประโยชน์ของประชาชน ท่านบอกว่าถ้าอยู่ไม่ครบวาระก็ไม่มีเวลาทำงานสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นเหตุผลที่อ้างขึ้นมาว่า เป็นข้อบกพร่องของระบบปัจจุบันนี้ ซึ่งกระผมก็เห็นด้วย แล้วก็เห็นด้วยกับสมาชิกฯ หลาย ๆ ท่านที่บอกว่าเป็นเรื่องของระบบปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติมากกว่าเป็นเรื่องของระบบ กระผมก็อยากจะถามว่า -----

คือมันมีข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ แล้วท่านจะไปโมเมเอาว่า อ้ายนี้แหละระบบมันไม่ดีแล้ว โยนระบบเก่าเขาทิ้ง แล้วเอาระบบใหม่เข้ามา ตามเหมือนอย่างที่ท่านหลายท่านได้ถามว่า แล้วอ้ายระบบใหม่ท่านแน่ใจอย่างไรว่ามันจะดี ท่านแน่ใจอย่างไรจะไม่มีข้อบกพร่อง ระบบเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ถ้ากระผมจำไม่ผิดมาจนถึงบัดนี้ พวกเราทุกคนก็รู้สึกว่าจะเข้าใจ แล้วทุกคนก็รู้สึกว่าได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้มายาวนานพอสมควร แล้วของประเทศที่เป็นระบบนี้อยู่ แล้วกระผมบอกว่ายู๋ ๆ ท่านก็บอก เอ๊ย โยนทิ้งไปเถอะ ครองนี้เป็นเรื่องข้อขัดข้องแล้ว ถามว่า มันเป็นเหตุเป็นผลคืออยู่หรือ ทางออกของตรงนี้นั้นทำไมไม่คิดให้หลาย ๆ ทางดังที่ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติหลายท่าน ได้ชี้แจงไปเรียบร้อยแล้ว อย่างลืมว่าตรงนี้อะไรที่ท่านอ้างถึงระบบว่ามันไม่ค่อยจะเป็นประชาธิปไตย ท่านอยากจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม ระบบที่ท่านว่านี่จะมีส่วนร่วมมากกว่าระบบเดิมหรือครับ ถ้าเลือกนายกเทศมนตรีแล้วก็จบกัน แล้วก็ไปทำอะไรอีกไม่ได้ นายกเทศมนตรีก็อยู่ต่อไป ๆ จนครบ ๔ ปี รวมตรงไหน ราษฎรร่วมตรงไหน ท่านบอกว่าคุณไปเลือกสภา สภามีน้ำยาอะไรครับ สภาเทศบาลอ่านตามนี้แล้วนี่ ปฏิเสธสภาเกือบสิ้นเชิงนะครับ นายกเทศมนตรีรวบรวมมาวางไว้คนเดียว แม้แต่เรื่องเทศบัญญัติงบประมาณ อะไรก็แล้วแต่ ท่านไปขอร้องให้ครบเถอะครับ มันจะมีเช่นนั้น เพราะฉะนั้นกระผมไม่เห็นเลยว่าที่ท่านอ้างว่าให้ราษฎรมีส่วนร่วมนั้นเขาไปร่วมตรงไหน กระผมว่าคงพูดไปให้มันวาทะให้มันสวย ๆ งาม ๆ เพื่อจะได้ฟังรื่นหูเท่านั้นเองมากกว่า เพราะฉะนั้นตรงนี้เองกระผมคิดว่า มันไม่เป็นการสมควรที่จะนำมาพูดให้เกิดการเข้าใจผิดเช่นนั้น ปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นนั้น ถามว่า ระบบเดิมสามารถแก้ไขได้หรือไม่ กระผมว่าท่านคิดแล้วหรือยัง มีประเทศในต่างประเทศเขาเขาสามารถจะแก้ไขได้ด้วยระบบเดิม อาจจะออกมาเป็นแบบในลักษณะของปาร์ตี้ลิสต์ (Party list) ออกอย่างที่ท่านสมาชิก ชี้แจงไปแล้วก็ได้ว่า เทศมนตรีระ นายกเทศมนตรีคือหัวหน้าคณะที่เข้ามา แล้วก็แบ่งสัดส่วนกันว่า คณะไหนจะได้ทำใจเข้ามาก็เป็นรายละเอียดอีกอย่างหนึ่ง แต่เขาก็ประสบความสำเร็จ แล้วประเทศที่ว่านั้นเขาผ่านการปกครองมาทั้งระบบประธานาธิบดี คือเป็นสาธารณรัฐ เป็นเผด็จการ เป็นพระมหากษัตริย์ เป็นทุกสิ่งทุกอย่าง สุดท้ายแล้วเขาก็ต้องมาลงอยู่ในระบบสภา แม้แต่ในส่วนของท้องถิ่น แล้วในส่วนท้องถิ่นนั้นเขาก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเรามี แล้วเขาไม่เคยแก้กลับไปสู่ระบบใน

ลักษณะที่จะนำไปสู่สาธารณรัฐอีกเลย เขาก็แก้ด้วยระบบเดิม แล้วเอาส่วนที่บกพร่องนั้นมาแก้ไขเสีย เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ตรงนี้ผู้ที่มีเจตนาจะยกทรงพระราชบัญญัติขึ้นมานี้ ไม่ได้มีเจตนาร้าย อยาคจะแก้ไขปัญหา แต่ว่าท่านมองทางเดียวเสียแล้ว ท่านบอกแก้ยังไงที่รอลงแต่ที่ท่านบอกโยนรถทิ้งเลยไปซื้อเกวียนดีกว่า ทำไมท่านถึงไม่ประยารรถแล้วก็วิ่งไปให้มันได้ คือท่านมองแคบเกินไป ขอบอกถ้าจะพูดอย่างนี้กระเทือนใจท่านบ้างนะครับ แต่ก็ต้องพูดความจริงว่า ในทัศนะของกระผมแล้วว่ายังแคบไป เปิดใจให้กว้างแล้วรับเอาของเดิมมาคิดดูบ้าง อย่าไปคิดว่าของเดิมนั้นเสียหาย อะไรที่เป็นของเดิมเสียหายหมด วันหนึ่งคนแก่อย่างกระผมก็จะต้องเสียหายไปบ้างเหมือนกันเพราะว่ามันเป็นของเดิมอย่างนี้หรือกระผมก็มีดี ๆ อะไรเหมือนกันที่จะบอกท่านได้ เพราะฉะนั้นกรุณาให้เกียรติหรือให้ความสำคัญแก่ของเดิมด้วย เพราะรักษากันมาตั้ง ๖๐ - ๗๐ ปีแล้ว ในที่สุดนี้กระผมก็คิดว่าสำหรับกระผมเองแล้ว กระผมอยากจะเสนอว่า การที่เราจะไปอ้างของกรุงเทพฯ ก็ดี พัทยาที่ดี เข้ามาเป็นตัวอย่างนั้น อย่าลืมนะครับรัฐธรรมนูญนี้ออกมาขณะที่มีกรุงเทพฯ อยู่แล้ว ลักษณะนี้ มีพัทยาอยู่แล้ว เขาก็ต้องมีบทบัญญัตินี้ออกมาเพื่อไม่ให้กรุงเทพฯ และพัทยาจะต้องสิ้นสภาพไปถ้าไม่มีตรงนี้ออกมา ก็เปิดทางเอาไว้ให้ แต่รัฐธรรมนูญก็ได้บอกกว่าอันใหม่ที่คุณจะต้องรับทำ ต้องทำเดี๋ยวนี ต้องเสนอภายใน ๑ วัน กรรมการพิจารณาภายใน ๑ วัน รับเสนอออกมาเลยเพื่อให้ทันการเลือกตั้งครั้งนี้ กระผมถาม ทำไม่ละ เปลี่ยนระบบทั้งที่ทำนรับร้อนถึงขนาดนั้นหรือ ช่วยบอกความในใจกระผมหน่อยได้ไหมว่า ท่านต้องการอย่างนั้นทำไม -----

กระผมขอกราบเรียนกับท่านประธานฯ ว่า ในเบื้องต้นนี้สำหรับหลักการที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตรงนี้ควรจะต้องมี เพราะว่า มีข้อบกพร่องในทางปฏิบัติอยู่ แต่การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตรงนี้ไม่สามารถที่จะชี้ประเด็นว่า เอาเฉพาะอย่างนี้เท่านั้น เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า กระผมเองนั้นรับหลักการที่จะมีการเปลี่ยนแปลง แต่ไม่รับเหตุผลและความคิดเห็นว่า จะต้องมีระบบนี้อย่างเดียว เพราะฉะนั้นน่าจะคืองของคิใช้ข้อบังคับข้อ ๑๐๘ ถ้าหากมีการรับหลักการกัน กระผมขอกราบเรียนแต่เพียงเท่านี้ครับ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ไพศาล

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ไพศาล กุมาลย์วิสัย จะขอกราบเรียนท่านเพียงสั้น ๆ ที่สั้น ๆ ก็คือว่าการที่จะพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้นั้นเราจะต้องดูกรอบของรัฐธรรมนูญเป็นหลัก กระผมจะไม่กราบเรียนถึงความชอบหรือไม่ชอบระบบใดระบบหนึ่ง แต่จะขอกราบเรียนว่า ตามรัฐธรรมนูญนั้นการปกครองส่วนท้องถิ่นได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๒ ว่า รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นที่เขาจะเลือก และมาตรา ๒๘๕ วรรคสามบอกว่ สำหรับผู้บริหารท้องถิ่นนั้นอาจจะมิได้เป็นคณะหรือเป็นคนเดียว คณะหรือคนเดียวนี้อาจจะมาจาก การเลือกตั้งโดยตรง หรือจากการเลือกตั้งทางอ้อม นั้นเป็นโครงสร้างของรัฐธรรมนูญที่เขียนไว้เช่นนั้น เพราะฉะนั้นในการออกกฎหมายนี้จะต้องให้โอกาสกับประชาชนเขาเลือกทางใดทางหนึ่งตามที่รัฐธรรมนูญวางกรอบเอาไว้ กระผมกราบเรียนว่า ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นการที่รัฐไปกำหนดทางเดียวเท่านั้น อาจจะไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นกระผมกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า ถ้าหากจะไปในรูปแบบที่ร่างกฎหมายฉบับนี้อาจจะมีปัญหาได้อย่างกรณีจัดตั้งศาลปกครอง ด้วยความเคารพ จึงขอตั้งประเด็นนี้ไว้เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณสุลัยมาลย์

นายสุลัยมาลย์ วงษ์พานิช : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผม สุลัยมาลย์ วงษ์พานิช สมาชิกวุฒิสภา คือผมอ่านตามพระราชบัญญัตินี้แล้วเห็นว่า รัฐบาลพยายามที่จะรักษากฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘๒ ไว้ เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิที่จะปกครอง

ตนเองแต่เรามานิยามาดูซิว่า กฎหมายเทศบาลฉบับเก่าดีหรือเสียอย่างไร ปรากฏว่าพระราชบัญญัติเทศบาลที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันนี้นานหลายสิบปีแล้วก็ได้ไม่ได้ทำให้ประชาธิปไตยในท้องถิ่นเกิด กลับปรากฏว่า ทำความเสียหายให้แก่ระบอบประชาธิปไตยมาก เนื่องจากว่า ในพระราชบัญญัติเทศบาลนั้นกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลนั้นเลือกนายกฯ ปรากฏว่า ทุกครั้งที่มีการเลือกนายกฯ นั้นก็ได้มีการจ่ายเงินกันเพื่อสนับสนุนให้คนนั้นคนนี้ นาย ก นาย ข เป็นนายกฯ ล้มลุกคลุกกลานมาตลอดครับ

ข้อ ๒๓ การกำหนดให้ประธานสภามีอายุแค่ ๑ ปีก็เหมือนกัน นายกฯ เองไม่มีจิตใจที่จะบริหารท้องถิ่นหรือกรับพ้อที่จะรักษาเก้าอี้ที่ต้องเอาใจสมาชิกอยู่ตลอดเวลา คนนั้นจะเอาอย่างนั้น คนนี้จะเอาอย่างนี้ ไม่มีเวลาที่จะมาคิดเพื่อที่จะพัฒนาท้องถิ่นหรือจะทำงานอะไรต่ออะไรโปรเจกต์ (Project) ที่ออกมาหรืองานที่ออกมา โครงการพัฒนาท้องถิ่นออกมานั้นนี่ก็ต้องสนองเจตนารมณ์ของสมาชิกเทศบาล เพื่อเขาจะได้งานบ้าง ได้เปอร์เซ็นต์บ้างอะไรบ้างอย่างนี้มาตลอดอันนี้เป็นข้อเท็จจริง-----

๓๑

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สกุลอักษร ๓๑๓/๑

แล้วอีกประการหนึ่งประชาชนไม่ทราบมาว่า นโยบายของเทศบาลมีอะไร เพราะเราไม่มีตัวผู้รับผิดชอบโดยตรงมาก่อนก็ไม่รู้ว่าใครจะได้เป็นนายกฯ มารู้เอาที่เมื่อตอนที่มิสกาแล้วเลือกขึ้น แต่ว่าพระราชบัญญัติใหม่นี้เรารู้ทันทีเลยว่า ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบท้องถิ่นเราชอบหรือไม่ชอบรู้จักกันก่อน แล้วเราถามได้ว่า คุณเป็นนายกฯ แล้วคุณจะทำอะไร ลองบอกมาซิ ถ้าเราพอใจเราก็เลือก ไม่พอใจเราก็ไม่เลือก แล้วอีกอย่างหนึ่งการที่จะให้มีนายกฯ โดยตรงนั้นไม่ต้องไปเอาใจสมาชิกมากหรือกลัวใคร เอาใจประชาชน ระบอบประชาธิปไตย เราต้องการให้เอาใจประชาชนครับ ไม่ต้องเอาใจสมาชิก เมื่อประชาชนต้องการอย่างนี้ ต้องการนาย ก นาย ข เป็นผู้บริหารก็ต้องเป็นอย่างนั้น ที่แล้วมาไม่เป็นอย่างนั้นครับ ประชาธิปไตยในท้องถิ่นไม่เกิดเลย ผมว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญที่ท่านเขียนไว้ให้มีการเลือกตั้งโดยตรงนั้นเป็นเจตนารมณ์เพื่อจะแก้ปัญหาที่ผมว่านี่มากกว่า อย่างกับที่ท่านผู้มีเกียรติเราอภิปรายกันบางท่าน ซึ่งกินเลยไปถึงระบบประธานาธิบดีบ้าง อะไรบ้าง ผมก็ไม่ทราบว่า ประธานาธิบดีจะเกิดที่ท้องถิ่นหรือเกิดที่ประเทศชาติ ผมก็ไม่ทราบนะครับ แต่ว่าอย่างไรเสียก็แล้วแต่ว่าเมื่อเรามาในระบอบประชาธิปไตยตามกฎหมายรัฐธรรมนูญนี้ เราเดินมาไกลแล้วนะครับ แล้วเราจะหันหลังกลับไปอีกหรืออย่างไร เวลาที่เราเดินมาไกลพอควรแล้ว ซึ่งไม่กี่วันเราจะมีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาขึ้นเป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์ไทยว่า เราจะมีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาขึ้น เวลานี้ประเทศเราได้พัฒนาประชาธิปไตยมากขึ้นทุกอย่งนั้นลงไปสู่ประชาชนหมด สมาชิกวุฒิสภาจะเป็นก็ไม่มีเหตุวาทินมาตั้งอีกแล้ว นายกฯ ก็ไม่มีอำนาจให้ประชาชนเขา ท้องถิ่นก็เหมือนกันให้กับประชาชนเขา เวลานี้ประชาธิปไตยเรามอบให้ประชาชนหมดแล้ว

นายสุชน ชาลีเครือ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม สุชน ชาลีเครือ สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตด้วยความเคารพท่านผู้มีเกียรติกำลังอภิปรายอยู่ สมาชิกวุฒิสภาไม่มีเหตุวาทัง รู้สึกจะไม่มีการตั้งสมาชิกวุฒิสภา ขอให้ท่านได้กรุณาเปลี่ยนคำพูดใหม่จะเหมาะสมกว่าครับ

นายสุธัยมาลย์ วงษ์พามิซ : ขอโทษครับ คือที่ผมบอกนั้นนะครับ พูดเพลิน คือว่าพยายามที่จะให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียแก่แผ่นดินมากขึ้น แต่ผมว่า ท่านประธานฯ ครับ เสียหายไหม ถ้าร่างพระราชบัญญัติอันนี้ซึ่งรัฐบาลนี้

๓๒

ว. ๓ (ส.ทั่วไป)

ศกสัถยณ์ ๓๒/๒

จะผ่านไป ผมฟังดูก็ไม่เห็นมีใครบอกว่า ถ้าร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านไปแล้วจะเสียหายแก่แผ่นดิน ผมก็ไม่ทราบครับ เสียหายตรงไหน ก็ไม่เห็นบอก เขาบอกว่า จะมีระบบประธานาธิบดีก็พยายามที่จะลากกฎหมายฉบับนี้ให้ไปเกี่ยวกับเบื้องสูง ผมว่าไม่สมควรมากกว่า อีกประการหนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เราลองใช้ดูสักทีหนึ่ง ได้ไหม ให้ประชาชนเขากำหนดนโยบายของตัวเอง ให้เขาจัดแจงท้องถิ่นเขาเอง เพื่อให้ท้องถิ่นเขาได้เกิดความเข้มแข็ง ถ้าท้องถิ่นนั้นเกิดความเข้มแข็งเมื่อไร ผมว่าประเทศชาติก็น่าจะเข้มแข็ง เวลานี้ประเทศไทยเราล้มลุกคลุกคลาน เพราะท้องถิ่นเราอ่อนแอครับ อันนี้แหละครับ ผมจึงขอฝากท่านผู้มีเกียรติและสภานี้ไว้ว่า ถ้าว่าไม่เหลือบ่ากว่าแรง ผมอยากจะให้พระราชบัญญัตินี้ผ่านครับ ขอบพระคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรีเชิญครับ

นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ธานี ศักดิ์เศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย กระผมต้องกราบเรียนท่านสมาชิก ผู้อภิปรายทั้ง ๑๓ ท่านด้วยความเคารพ กระผมคิดว่า ความเห็นของท่านจากการอภิปรายไปแล้วมีอยู่ประมาณ ๓ กลุ่มด้วยกัน กลุ่มที่ ๑ ไม่รับหลักการ กลุ่มที่ ๒ ให้ความเห็นว่า ควรที่จะได้มีการปรับปรุงเลือกบางพื้นที่มาสู่ใช้เงื่อนไขของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำหรับท่านสมาชิก ท่านสุดท้ายได้เรียกร้องให้มีการรับหลักการฉบับนี้ ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผมนั่งฟังความเห็นของท่านสมาชิกวุฒิสภาด้วยความเคารพ กระผมไม่รู้รู้สึกสะเทือนใจอะไรเลยครับ เพราะกระผมทราบว่ากระผมจะต้องมานั่งรองรับบรรยากาศนี้อย่างแน่นอน กระผมเป็นคนทำกฎหมายนี้ รับฟังติดตามการเคลื่อนไหวในการให้ความเห็นพระราชบัญญัติฉบับนี้ตลอดมาแต่ในระยะเวลา ๒ ปีเต็ม เรื่องนี้ไม่ได้เริ่มต้นเมื่อสมัยประชุมที่แล้วหรอกครับ รัฐบาลทำงานในนามของคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายการปกครองท้องถิ่น มีท่านอาษา เมฆสวรรค์ เป็นท่านหนึ่ง ต้องขออนุญาตเอ่ยนามเป็นกรรมการ -----

๓๓/๑ LIRT

เราได้แสดงความคิดเห็น แสดงข้อมูลหลากหลายมากพอในการพิจารณาของ คณะกรรมการหลายครั้ง เรื่องนี้ถูกชะลอไว้ด้วยเหตุผลที่ถูกท้วงติง และไปหาข้อมูลเพิ่มเติม รัฐบาลก็ทำครับ และใช้ระยะเวลา ๒ ปีนั้นจนกระทั่งออกมาเป็นพระราชบัญญัติได้ ออกมา แล้วกระบวนการพิจารณาในสภาก็รออยู่ไม่ใช่บ่อยทีเดียว แต่อยากเรียนครับว่า มีผู้เสนอ กฎหมายนี้ ๖ ฉบับ มติของสภาผู้แทนราษฎรเป็นเอกฉันท์ตั้งแต่วาระที่ ๑ และวาระที่ ๓ กราบเรียนท่านอย่างนี้ก็เพื่อที่จะยืนยันครับว่า ไม่ใช่เป็นความคิดของคนอย่างกระผมแต่เพียง ฝ่ายเดียวหรอกครับ ไม่ได้คิดว่ารัฐบาลอาศัยเงื่อนไขอะไรมุ่งหมายจะไปเปลี่ยนแปลงอะไร ไม่ได้มีเจตนาอย่างนั้น ชื่อเรียกร้องเหล่านี้ก็เกิดขึ้นจริง โดยสมาคมสันนิบาตเทศบาล แห่งประเทศไทย ชื่อเรียกร้องเหล่านี้ได้แสดงออกโดยการทำโพลล์ (Poll) ครับ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยก็แสดงออก ข้อมูลนั้นอาจจะใช้ได้ก็ได้ อาจจะใช้ไม่ได้ก็ได้ หรืออาจจะ ไม่จำเป็นต้องใช้ได้ แต่ว่าข้อเท็จจริงเหล่านี้ได้มีกระบวนการทำงานด้วยความคิด ด้วยความรอบคอบ และพิจารณาเห็นครับ แม้กระทั่งเหตุผลที่เสนอมาในพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาบางท่านบอกว่า อย่างเหตุผลเพียงบางส่วน อย่างเหตุผลเพียง สิ่งที่ต้องการ ไม่ใช่หรอกครับ รัฐธรรมนูญเขียนชัดเจนครับ ในมาตรา ๑๘๕ คณะผู้บริหาร ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน นี่เป็นเจตนารมณ์ ข้อแรกเลยครับ หรือถ้าจะอนุโลมกันอีกก็คือว่า มาจากสภาก็ได้ ถามว่า ถ้าเราต้องการให้ใช้ ระเบาการเลือกตั้งในรูปของสภาที่ว่าเป็นหลัก ทำไมไม่เขียนบอกว่า ผู้บริหารท้องถิ่น มาจากสภา หรือมาจากการเลือกตั้งของประชาชนล่ะครับ กระผมจะได้เรียนกับท่านครับว่า ชอบหรือไม่ชอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่นี่เป็นสิ่งที่มียุ่จริง เขียนไว้จริง และเรากำลั้ดำเนินการ ไปสู่การปฏิบัติ ถามว่า ทำไมเวลาเราจะอ้างเหตุผลในกฎหมายต้องอ้างทุกมาตราอย่างนั้น หรือครับ ต้องอ้างทุกถ้อยคำอย่างนั้นหรือครับ ถามว่า ถ้าอ้างว่าสภาจากการเลือกตั้ง มาจากการเลือกตั้งของสภาที่ไม่ต้องเสนอกฎหมายฉบับนี้ครับ เพราะวันนี้เทศบาลเขาเลือก ตั้งเขาอยู่แล้ว เขามีสภาเทศบาล เขาเลือกนายกฯ เขาอยู่แล้ว แต่วันนี้ก็คือนโยบายจะเลือก นายกเทศมนตรีโดยตรง เวลาอ้างรัฐธรรมนูญก็จะอ้างอะไรล่ะครับ ก็อ้างที่รัฐธรรมนูญ บอกให้เลือกตั้งโดยตรงยังงั้นครับ ถ้าไม่ต้องการให้เลือกตั้งจะอ้างมาทำไม นี่คือข้อเท็จจริง

ที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ข้อเท็จจริงที่ท่านจัด กุลละวณิชย์ ได้กรุณาสรุปให้ทราบ ว่า ในรอบระยะเวลาหลายสิบปีมานี้มีเทศบาลที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งที่มีความขัดแย้งประมาณ ๖ - ๗ แห่งนั้นจริงครับ แต่ว่าข้อเท็จจริงของการเปลี่ยนแปลงเทศบาลไม่ได้อยู่ในการขูดขาก ไม่ได้อยู่ในการถอดถอน วันนี้เทศบาลผลัดกันเป็นครับ ท่านครับ เปลี่ยนกันเป็น เทศบาล ๔ ปีบางที่ ๖ นายภจ. ครับ ครบไปไม่ได้ เสนอกฎหมายงบประมาณไม่ได้แน่นอน วิธีการของเขาก็คือ ผลัดกันเป็น ๒ ปี ๓ ปี เวลาที่มีอดีตนายกฯ ตั้งมากมาย ระบบอย่างนี้ครับ ถามว่า เรามีไว้เพื่อผู้บริหารจะได้ผลัดกันเป็น เราจะมีประธานสภาไว้ผลัดกันเป็นให้ครบ ๑๘ คน ได้ช่วยยัดตาประธานสภาฯ หรือมีองค์กรปกครองท้องถิ่นไว้แก้ไขปัญหาของท้องถิ่น เวลาที่สภาเทศบาลไม่ใช่โรงเรียนประชาธิปไตยแล้วครับ ไม่ใช่ที่ฝึกคนเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยเป็นเรื่องหลักอีกแล้วครับ องค์กรปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีขึ้นและดำรงอยู่เพื่อแก้ไขปัญหามานะชีวิตจริงของพี่น้องประชาชน และในอนาคตพระราชบัญญัติถ่ายโอนพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจ รัฐจะต้องทำหน้าที่ถ่ายโอนกิจกรรมจากภาครัฐ ไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ๆ เรื่อย ๆ กิจกรรมเหล่านี้เราจำเป็นหรือไม่ต้องมีผู้บริหารที่เข้มแข็ง กิจกรรมเหล่านี้ต้องมีผู้บริหารที่มีความรู้มีความสามารถเข้ามาทำหน้าที่ในการจัดการในอนาคตเวลานี้องค์กรปกครองท้องถิ่นไม่ใช่มีเฉพาะเทศบาลนี้ครับ เรามีเมืองพิเศษ เรามี อบจ. เรามี อบต. เรามีเทศบาล ถามว่า ทำไมรัฐบาลถึงตัดสินใจเสนอกฎหมายเฉพาะเทศบาลล่ะครับ ถามว่า ทำไมวันนี้กฎหมายไม่มา ๓ ฉบับเลย ไม่เอา อบจ. มาด้วย ไม่เอา อบต. มาด้วย เพราะเห็นแล้วครับว่า พัฒนาการของระบบเทศบาลบ้านเรานั้นมีพัฒนาการที่ค่อนข้างเข้มแข็งดีกว่าระบบอื่น ๆ เมื่อก่อนนั้นเทศบาลเลือกบางที่บางจุดที่ตั้งศาลากลางดำเนินมาได้ตั้ง ๔๐ - ๕๐ ปี ๖๐ ปีเพิ่งได้ ๑๕๕ แห่ง แต่ต่อไปนี้หลังจากที่สถานีได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลแล้ว เรามีเทศบาลจาก ๑๔๕ แห่ง เพิ่มอีก ๕๘๐ แห่ง วันนี้มี ๑,๑๒๕ แห่ง เพราะฉะนั้นระบบเทศบาลต่อไปนี้ไม่ใช่ระบบบางพื้นที่ ไม่ใช่ระบบติดอยู่กับความหนาแน่น ไม่ใช่ผู้ติดกับรายได้ ไม่ใช่เทศบาลสี่แยก แล้วก็เกิดเป็นเทศบาลได้อีกแล้ว ระบบเทศบาลกลายเป็นระบบทั่วไป

๓๕

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สรุปัญญา ๓๓/๓

เป็นระบบที่เป็นสากลทำหน้าที่บริหารและพัฒนาเมืองอย่างเป็นจริงในอนาคต ถามว่า
ถ้าอย่างนั้นเราประนีประนอมกันหน่อยดีไหม กระทบไม่มีความเห็นที่จะให้ท่านเลือก
อย่างใดอย่างหนึ่งนะครับ แต่ถ้าตั้งเรียนท่านว่า เคยมีคนเสนอความคิดเหมือนกันว่า
ถ้าอย่างนั้นเราเลือกนายกฯ บางแห่ง แล้วนายกฯ บางที่ก็เลือกมาจากสภาเทศบาลแล้วกัน
กระทบก็ต้องถามอีกว่า ทำไมครับ ก็บอกว่า เทศบาลบางแห่งใหญ่ บางแห่งเล็ก และกระทบ
ว่า ถ้าจะเลือกตั้งโดยตรงต่างกันตรงไหนล่ะครับ ใหญ่ ๆ ให้เลือก เล็ก ๆ บอก
ไม่ต้องเลือก แท้จริงแล้วเรากำลังด้วยอะไรกันแน่ครับ-----

- ๓๔/๑

เวลานี้เราเลือกกำนันโดยตรง ประชาชนทั้งตำบลเลือกกำนันโดยตรง แล้วนายกเทศมนตรี
พื้นที่แคบกว่ากำนันไม่รู้สึกก็เท่า เทศบาลหนึ่ง ๆ หมู่บ้าน ๒ หมู่บ้าน อย่างดีก็ ๒ หมู่บ้าน
ครั้งเท่านั้น เวลานี้ประชาชนเขาเลือกสภาเทศบาลมาแล้ว และสภาเทศบาลนั้นเองครับ
ผลัดกันเป็น เปลี่ยนกันเป็น ไม่มีความเข้มแข็งเขาก็เลือกนายกฯ ชนิดเดียวเท่านั้นแหละครับ
ว่า ให้ประชาชนเขาเลือกนายกฯ ด้วยได้ใหม่ แทนที่จะให้ ๑๒ คนมาเลือกนายกฯ ก็เท่านั้น
เอง แล้วก็เหตุผลที่แท้จริงก็คือว่า กระทบไม่จำเป็นต้องอธิบายในรายละเอียด เพราะว่า
หลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้าเห็นด้วยว่าเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง
รายละเอียดข้างในก็เป็นอย่างนี้ไม่มีทางเป็นอย่างอื่นเลย ปรับปรุงแก้ไขอย่างอื่นเท่านั้น
ถ้าไม่เห็นด้วยกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง พระราชบัญญัติเทศบาลปัจจุบันก็มีอยู่
แล้ว ก็ไปตามนั้น เวลานี้เราบอกใหญ่เลือกได้ เล็ก ๆ ไม่เลือกกระทบว่าเป็นประหลาดมาก
ใจกระทบยังเห็นว่า เล็ก ๆ น่าเลือกเหลือเกิน สรรหาผู้บริหาร โดยตรงที่ประชาชนเขามีส่วน
ร่วมโดยตรง ตรงนี้ใจครับ กระทบต้องเรียนท่านเกาะหลักว่า นี่ใจครับ ว่าการมีส่วนร่วม
ตรงไหน ก็เมื่อก่อนนี่คน ๑๒ คนแอบเลือกกันเป็นนายกฯ และต่อไปนี่ชาวบ้านร้านถิ่น
ก็ช่วยเลือกนายกฯ ด้วยจากนั้นก็แปลว่ามีส่วนร่วมใหม่ พระราชบัญญัติตลอดจนผู้บริหาร
ท้องถิ่นที่ทำความผิดก็ทำได้ ประชาชนก็ต้องการเทศบาลผู้ดี ต้องการข้อบัญญัติอะไรต่าง ๆ
ในการบริหารเขาก็เสนอได้ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่างไปแล้วครับ ไม่ใช่กำบัง
ใส่หิมาแล้วก็จบลง ณ วันเลือกตั้งต่อไปนี่ทุกขั้นตอนของการบริหาร เทศบาลของการบริหาร
ท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ความเข้มแข็งเหล่านี้เราเชื่อว่าจะเป็นเรื่องมือที่สำคัญ
ในการแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชน กระทบคิดว่าด้วยเหตุผลท่านสมาชิกฯ อ่านแล้ว
เข้าใจก็ติดตามรับฟังรับรู้ได้อยู่แล้ว ปัญหากระทบจะไม่ขัดข้องเลยท่านประธานฯ ครับ
ที่กระทบกำลังพูดต่อไปนี่ไม่ใช่ว่าเป็นความรู้สึกทำอย่างไร เพราะว่า ตลอดระยะเวลาที่
กฎหมายฉบับนี้ออกจากสภาผู้แทนราษฎร กระทบไม่เคยไปหาใครที่วุฒิสภาเลย กระทบกลัว
ครับ กระทบกลัวว่า กระทบจะเป็นส่วนหนึ่งของการไปลือบับวุฒิสภาเขาหรือเปล่า
ท่านนายกเทศมนตรีเข้ามาหากระทบ กระทบบอกว่าท่านจะไปเจอท่านประธานฯ ถ้าท่าน
เจอท่านรองฯ ก็เจอเองแต่ละครั้งกระทบคงไปด้วยไม่ได้ ถ้ากระทบไปหาว่าจะไปลือบับ
เพราะกระทบดูงานเรื่องนี้กับท่านอย่างตรงไปตรงมา แล้วกระทบเคารพความเห็นท่าน

๓๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สิริวารณ ๓๔/๒

กระผมเชื่อว่าท่านเชื่อเช่นนั้น แต่กระผมก็เชื่ออย่างที่กระผมเชื่อ ปัญหาอยู่ตรงที่ว่าวันนี้ความเชื่อของเราต่างกัน ข้อมูลเรามีเท่ากันแล้วครับ โดยระบบอธิบายได้แล้วครับ ปัญหาว่า เราตัดสินใจอย่างไร กระผมเคารพต่อการตัดสินใจของท่านสมาชิกวุฒิสภา กระผมถ้าจะมีความเห็นได้ กระผมคิดว่า ข้อ ๒ ที่ท่านเลือกเสนอมานี้ กระผมเห็นว่า ไม่ควรเลือกครับที่บอกว่า ไม่ควรเลือกก็คือเป็นความเห็นเพื่อการประนีประนอมแล้วเอาไปหาคำตอบไม่ได้ครับ ไปประชุมกันเหมือนร่างพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ครับ เวลานี้ประชุมกัน ๒๘ ครั้งแล้วครับ กฎหมายมีมาตรา กระผมคิดว่า เราอย่าไปยาวอย่างนั้นเลย เราเอาตรงนี้แหละครับ ข้อ ๒ ที่ว่าไม่ควรเลือกก็คือ ถ้าแก้ไขหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็แปลว่าไม่เลือกนายกเทศมนตรีโดยตรงนั่นเอง ถ้ายอมรับหลักการอันนี้ก็แปลว่า ยอมรับเลือกนายกเทศมนตรี โดยตรง กระผมคิดว่า ถ้าสภาจะเลือกอย่างไร เป็นสิทธิอันทันจัญรัฐบาลเคารพและยินดีปฏิบัติตามมติของสมาชิกวุฒิสภาครับ

- ๓๕/๑

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ เวลาผ่านไปมากแล้วนะครับ ยัง
จิตใจอภิปรายกันอีกใหม่ เชิญท่านวิจิตครับ อีกสักท่านเดียวก็แล้วกันนะ

พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์ กระผมได้นั่งฟังการอภิปราย ตลอดจนการตอบของท่าน
รัฐมนตรีมาแล้ว วันนี้ถือว่าเป็นวันประวัติศาสตร์วันหนึ่งที่ท่านรองประธานวุฒิสภาได้ลงมา
อภิปรายด้วยตนเอง เพราะไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ท่านเป็นคนที่
สุภาพครับ ท่านจะไม่พูดอะไรที่ค่อนข้างจะรุนแรงไปหน่อย แต่กระผมคงจะไม่มีศิลปะใน
การพูดแบบของท่าน กระผมคงจะต้องพูดกันอย่างตรงไปตรงมา กระผมอยากจะให้เพื่อน
สมาชิกวุฒิสภาได้มองให้ไกลออกไป มองให้ยาว ๆ ไว้ อย่าไปคิดเพียงสั้น ๆ จริงอยู่
เราจะต้องทำทุกอย่างตามกรอบของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญซึ่งกระผมเองไม่ได้
ยอมรับ แต่ว่ากระผมยินดีที่จะปฏิบัติตาม เพราะเมื่อเสี่ยงส่วนใหญ่ยอมรับ การที่มา
เปลี่ยนแปลงรูปแบบของเทศบาลอย่างฉับพลันทันทีเช่นนี้ กระผมถือว่าเป็นอันตราย
เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เหมาะสมกับพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ความเป็นชาติไทย
ประเทศไทยมีความเป็นชาติ มีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณีการปกครองที่
สืบทอดอันยาวนานมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๘๐๐ ปี เราได้มีการ
ปรับปรุงการปกครองให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามยุคตามสมัยตลอดมา แต่การเปลี่ยนแปลง
อย่างฉับพลันทันทีในลักษณะนี้ คือให้เทศบาลทั่วประเทศมีการเปลี่ยนรูปแบบในการ
ปกครองท้องถิ่นเป็นแบบระบบประธานาธิบดี จึงเป็นสิ่งที่ค่อนข้างเสี่ยงและเป็นอันตราย
อย่างยิ่ง เพราะประชาชนในต่างจังหวัดนั้นเป็นประชาชนที่บริสุทธิ์ เป็นประชาชนที่มีความ
ซื่อ เมื่อเห็นว่า ทางรัฐบาลได้นำสิ่งใดเข้าไปให้ปฏิบัติก็จะคิดว่าอาจจะเป็นสิ่งที่ดี และเมื่อ
ปฏิบัติต่อไปอีกหลายปี อาจจะเป็นหลายสิบปีต่อมา ความเคยชินก็ย่อมเกิดขึ้น ความคุ้นเคย
ต่อระบบการปกครองก็ย่อมเกิดขึ้น แล้วอะไรจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต กระผมอาจจะเป็น
คนที่ค่อนข้างจะหวาดระแวงสักหน่อย แต่กระผมต้องหวาดระแวงครับ เพราะกระผมรู้สึกว่ามี
กระบวนกรหลาย ๆ อย่างที่แสดงออกมาเป็นลำดับ ตั้งแต่การยกเลิกกฎหมายคอมมิวนิสต์

๓๕

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

วิมล ๓๕/๒

ต่อมาก็มีระบบการเลือกตั้งโดยตรงของเทศบาลขึ้นมาอีก แล้วอย่างที่ท่านรองประธานฯ ได้บอกไว้ ได้มีกระแสขนาดมาพูดกับท่านโดยตรง ซึ่งเรื่องนี่ยังเป็นเรื่องที่กระผมจะมีเรื่องที่จะชี้แจงให้ท่านทราบ ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนรูปแบบการปกครองท้องถิ่นทำให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงนั้น อาจจะก่อให้เกิดความสับสนขึ้นในสังคมและเยาวชนของชาติในการปรับแนวความคิดเดิมจากที่เคยเชื่อมั่นในรูปแบบการปกครองท้องถิ่นระบอบรัฐสภาไปเป็นระบบประธานาธิบดี ซึ่งอาจจะพัฒนานำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองประเทศเป็นระบบประธานาธิบดีในที่สุด แม้จะใช้เวลาอันยาวนาน เพราะการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้ระบอบประธานาธิบดีแข็งแกร่งขึ้นในรูปแบบการปกครองประเทศ กระผมเองก็ไม่เข้าใจว่า พรรคประชาธิปัตย์เมื่อการเลือกตั้งครั้งที่แล้วได้ชูประเด็นปัญหาว่า พรรคประชาธิปัตย์เชื่อมั่นในระบบรัฐสภา แต่ปัจจุบันนี้ท่านกำลังเปลี่ยนแปลงแล้วหรือครับ-----

- ๓๖/๑

นอกจากนั้นยังมีผลเสียที่ก่อให้เกิดความแตกแยกทางด้านความคิด ความสมัครสมานสามัคคีของชนในชาติ ก่อให้เกิดกระแสการโน้มนำทางความคิดอย่างที่ท่านรองฯ ยาชา ได้กล่าวไว้แล้ว โดยอาศัยกลไกของอำนาจรัฐที่นำประชาชนให้หลงเชื่อว่า การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นหรือนายกเทศมนตรีโดยตรงของประชาชนจะนำมาซึ่งการกระจายอำนาจ นอกจากนี้ยังจะก่อให้เกิดการบริหารงานของท้องถิ่นที่ขัดแย้ง ขาดการถ่วงดุลที่เหมาะสม เกิดการผิดพลาดในการบริหารได้โดยง่าย ขาดการประสานงานระหว่างราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางได้โดยง่าย จริงอยู่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ วรรคสาม บัญญัติว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น แต่ตามร่างพระราชบัญญัติเทศบาลที่เสนอนานี้กำหนดให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงทุกแห่ง การกำหนดเช่นนี้น่าจะไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า จะมาจากอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ และก็จะไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๑๒ อีกด้วย ซึ่งควรจะเป็นเรื่องของความสมัครใจและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นผู้กำหนดรูปแบบการปกครองของตนเอง การเขียนกฎหมายในลักษณะบังคับให้ประชาชนจำเป็นต้องปฏิบัติเพื่อสนองความอยากของนักการเมืองเช่นนี้เป็นการถูกต้องแล้วหรือ ทำไมไม่เปิดทางให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นผู้ตัดสินใจบ้าง ถึงแม้รัฐบาลจะอ้างว่า ได้มีการสอบถามความเห็นจากที่ประชุมสัมมนานายกเทศมนตรีทั่วประเทศเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๒ นายกเทศมนตรีทั่วประเทศพวกนั้นก็เป็นผู้บริหาร มิใช่ประชาชนผู้ที่อยู่ในท้องถิ่น และคงจะใช้คำถามนำประกอบกับยกแต่ข้อดีมาประกอบ โดยไม่พูดถึงข้อเสียที่สำคัญ กระผมคิดว่าผู้ที่อยู่ในที่ประชุมคงไม่มีเวลาที่จะคิดอะไรให้รอบคอบ ก็พลอยเห็นดีเห็นงามไปด้วย นอกจากนั้นในที่ประชุมดังกล่าว ตามข่าวหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ ยังได้ลงคำกล่าวของท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายธานีศักดิ์ เศรษฐ์ ตอนหนึ่งซึ่งกระผมสงสัย จึงขอกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังท่านรัฐมนตรีช่วยฯ ท่านนั้นด้วยว่า ท่านกล่าวเช่นนั้นจริงหรือไม่ ข้อความที่หนังสือพิมพ์ลงมีดังนี้ ตอนหนึ่ง เป็นตอนหนึ่งเท่านั้นครับ “รัฐบาลจะนำร่างกฎหมาย เรื่อง เลือกผู้บริหารและสภาเทศบาล โดยตรงเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๐ สิงหาคมนี้ เป็นครั้งสุดท้าย

๘๑

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

มยรี ๓๖/๒

ถ้าไม่มีอุปสรรคก็จะทันวาระของนายกเทศมนตรีที่จะหมดวาระไปจำนวน ๑๑๕ แห่ง
ในเดือนพฤศจิกายนนี้ อย่างไรก็ตาม อาจมีอุปสรรคในการนำเข้าสู่ที่ประชุมของวุฒิสภา
เพราะมีคนไม่เห็นด้วยนั่งอยู่ในนั้น จึงอยากให้นายกเทศมนตรีไปช่วยอุ้มเขาเหล่านั้น
ออกไปด้วย เพื่อกฎหมายจะได้มีผลใช้ได้ทัน” -----

- ๓๗/๑

กระผมต้องขอแสดงความยินดีกับท่านรองฯ อาษา ที่ท่านไม่ได้ถูกอุ้ม กระผมจึงเรียนถามว่า ถ้าท่านพูดเช่นนั้นจริง กระผมจะรู้สึกเสียใจและสงสารประเทศไทยที่มีรัฐมนตรีอย่างนี้ และเป็นห่วงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนคนไทยเป็นอย่างยิ่ง แต่กระผมไม่เชื่อแน่ครับว่า ท่านจะพูดแบบนั้น ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผมต้องขอภัยที่ออกจะพูดอะไรตรง ๆ เกินไปหน่อย โดยส่วนตัวแล้วกระผมคงไม่สามารถจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ เว้นแต่จะมีเงื่อนไขโดยยกเว้นข้อบังคับข้อที่ ๑๐๘ ซึ่งอาจจะพอพิจารณาได้บ้าง ขอบขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายธานี สักดิ์เศรษฐี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมขออนุญาตประเด็นเดียวเท่านั้นครับ เพราะบังเอิญท่านได้ไปกล่าวพาดพิงถึงพรรคด้วย ซึ่งผมคิดว่า เป็นเหตุผลที่ไม่เหมาะสมมากนัก นั่นก็เพราะว่า ความเชื่อมั่นในระบบรัฐสภาของพรรคประชาธิปัตย์นั้นมันแน่นอนครับ ไม่ใช่เพียงเชื่อมั่นต่อระบอบรัฐสภาเฉย ๆ เท่านั้นนะครับ ความเชื่อมั่นต่อระบบรัฐสภาที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วย สิ่งที่เรากำลังพิจารณากันขณะนี้เป็นคนละเรื่องกับระบบประธานาธิบดีอะไรที่ท่านว่านั่นแน่นอน เหตุผลที่ผมได้ตอบคำถามและได้ร่วมประชุมกันมาแล้วหลายครั้งนั้นเป็นเหตุผลที่ผมมั่นใจว่า อยู่นอกเหนือจากในเรื่องของระบบประธานาธิบดีอะไรของท่านที่พยายามอ้างกันตลอด สิ่งนี้ไม่ใช่แน่นอน สิ่งนี้อธิบายได้ทั้งทางวิชาการ ทั้งทางข้อเท็จจริง และการดำเนินงานในการบริหารในระบบเทศบาลของบ้านเรา ผมคิดว่าเวลานี้ผมเริ่มไม่แน่ใจครับว่า เรากำลังหวนกลับไปอะไรกันแน่ เรากำลังหวนกลับไประบบนายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง หรือเรากำลังหวนกลับไประบบการเลือกตั้งที่ค้างจะมาถึงอีกไม่กี่วันข้างหน้าครับ

ประธานวุฒิสภา : ฟังแปร่ง ๆ อยู่นะ ก็คิดว่า พอสมควรแล้วนะครับ ผมจะขอหาวิธีว่า จะสมควรปัดอภิปรายหรือยังนะครับ มีท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิดอภิปรายต่อไปหรือไม่ครับ

(มีสมาชิกฯ ยกมือเป็นส่วนน้อย)

LIART

ประธานวุฒิสภา : มีท่านเดียว นะครับ ก็เป็นอันปิดอภิปราย ก่อนที่จะขอความเห็นมติที่ประชุมในการรับหลักการในวาระแรก นะครับ เห็นพูดกันหลายครั้งถึงเรื่องการยกเว้นข้อบังคับที่ ๓ เรื่องบางเรื่องก็ดี เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของสมาชิกฯ นะครับ ผมจึงคิดว่า ควรจะต้องชี้แจงในประเด็นที่ ๑ ไว้ตรงนี้เสียก่อน โดยประเด็นที่ ๒ นั้นจะพูดเมื่อมีมติแล้ว นะครับ หลักการที่สภาผู้แทนราษฎรผ่านส่งมานั้นมี ๖ ฉบับ อยู่ในมือท่านสมาชิกฯ แล้ว ไปดูในหลักการทั้ง ๖ ฉบับ ซึ่งเขารับมาทั้ง ๖ ฉบับ เวลาเรารับเราก็ถึงรับทั้ง ๖ ฉบับเหมือนกัน หรือไม่รับทั้ง ๖ ฉบับ เพราะฉะนั้นถ้าผลว่า ไม่รับ ก็ทั้งหมดปัญหา แต่ถ้าผลว่า รับ ก็ไม่ต้องห่วงเรื่องการแปรญัตติ เพราะว่า ในฉบับของคุณรัตนางศุทธนามณี แก่ได้ทั้งฉบับเลยนะครับ อันนั้นก็ไม่ต้องห่วงในเรื่องนั้น ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุม นะครับว่าจะเห็นสมควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ เชิญลงคะแนนได้ครับ เรียกร้อยนะครับ สลับไปเครื่องอื่นได้ไหมครับ

นายอาษา เมฆสวรรค์ : บัตรของผมขึ้นรา เมื่อบัตรขึ้นราคาก็ใช้ไม่ได้ กดเท่าไรก็ไม่ติดครับ

ประธานวุฒิสภา : ไม่ก้อยได้ไหวค คนอื่นไหวคหมดแล้วใช้ไหมครับตกลงลงคะแนนได้ไหมครับ

นายอาษา เมฆสวรรค์ : ไม่ได้ครับ

ประธานวุฒิสภา : ไม่ได้ นะครับ คนอื่นไหวคหมดแล้วใช้ไหมครับเปลี่ยนไม่ได้แล้วใช้ไหมครับ ผมอนุญาตให้ท่านประกาศว่า ท่านไหวคอย่างไร

นายอาษา เมฆสวรรค์ : ผมก็ก้อยไม่เห็นชอบละครับ

ประธานวุฒิสภา : ไม่เห็นชอบนะครับ จะได้ไปบอกไว้วันนั้น เชิญลงคะแนนได้ครับ

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๑๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔๔ คะแนน)

ประธานวุฒิสภา : เห็นด้วย ๑๐ ไม่เห็นด้วย ๔๔ บวกกับของท่านรองฯ อาษา อีก ๑ ก็เป็น ๔๕ นะครับ ก็เสียงข้างมากเห็นชอบด้วย นะครับ ต่อไปก็จะเป็นการตั้งกรรมาธิการ นะครับ ก่อนจะตั้งกรรมาธิการขออนุญาตพูดถึงประเด็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่งไม่ได้พูดตั้งแต่ตอนแรกก็เพราะว่า เกรงว่าจะเป็นการไปกระทบกระเทือน

๘๔

ว. ๓ (ส. ทั่วไป)

ยรสา ๓๗/๓

คุณพินิจของท่าน มีท่านสมาชิก ๒ ท่าน ซึ่งผมตั้งใจที่ได้พูดถึง คือท่านไพศาลกับคุณนรนิติ
ได้ยกประเด็นมาตรา ๒๘๒ กับมาตรา ๒๘๕ เทียบเคียงกันนะครับ-----

- ๓๘/๑

๘๕

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ธีรวรรณ ๓๘/๑

ถ้าอ่านดูตามรัฐธรรมนูญก็น่าจะเข้าใจได้ว่า สิทธิในการเลือกถ้อยเป็นของประชาชน ในท้องถิ่น ใครก็ไม่มีสิทธิไปบังคับใจประชาชนได้ว่าต้องใช้ระบบใด เพราะฉะนั้น เวลาที่กรรมการไปแก้ไขกฎมณเฑาะว้ถึงเรื่องนี้ พิจารณาเรื่องนี้ด้วย ความเห็นผมอาจ จะผิด แต่พิจารณาเสียให้ถ่องแท้ว่า ความหมายของ ๒ มาตรานั้นว่าอย่างไร แล้วแก้ไข ให้สอดคล้องกันอย่าให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นในภายหลังอันเนื่องมาจากจะต้องส่งไป ตีความกันอีก เพราะฉะนั้นก็ขอความกรุณาไปพิจารณานในประเด็นนั้นเสียให้ชัดเจนด้วย กรรมการกรับ เจริญรัฐบาล

นายธานี ศักดิ์เศรษฐี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
เสนอคณะกรรมการวิสามัญ ๒๕ ท่านกรับ

ประธานวุฒิสภา : กรรมการวิสามัญ ๒๕ ท่าน มีท่านผู้ใดเห็น
เป็นอย่างอื่นไหมกรับ

(ไม่มีสมาชิก มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะกรับ เจริญรัฐบาลเสนอ

นายธานี ศักดิ์เศรษฐี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
รัฐบาลขอเสนอ ๕ ท่าน

๑. นายถวิล ไพรสณฑ์

๒. นางเปรมฤดี ชามพูนท

๓. นายสาโรช กัษมาตย์

๔. นายสุวัฒน์ ต้นประวดี

๕. นายอัมพร จารุจินดา

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิก เสนอกรับ เจริญคุณชัยเขต

นายชัยเขต สุนทรพิพิธ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายชัยเขต สุนทรพิพิธ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอเสนอรายชื่อกกรรมการ
วิสามัญในส่วนของสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๐ คน ดังนี้

๑. นายเกษม สุวรรณกุล

๒. พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกข์

LIRT

๓. พลเอก จรัส กุลละวณิชย์
๔. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
๕. นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร
๖. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๗. นายนิพนธ์ วิศิษฏยุทธศาสตร์
๘. พลเอก ปรีชา โรจนเสน
๙. นายเพชร ยุติธรรมดำรง
๑๐. พลตำรวจเอก วชิษฐ เดชกุญชร
๑๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
๑๒. นายวิจิตร ศรีสยาน
๑๓. พลเอก วิชิต บุญยะวัฒน์
๑๔. นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย
๑๕. พลเอก สิริพันธ์ ชูปลกล้า
๑๖. พลตำรวจโท สมควร หริกุล
๑๗. นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย
๑๘. นายสุวิทย์ สุทธานุกุล
๑๙. นายอมร จันทรสุมบูรณ์
๒๐. นายอารีชัย วงศ์อารยะ

กระผมขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานวุฒิสภา : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ กำหนดการแปรญัตติครับ

นายธานี สักดิเศรษฐ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :

แปรญัตติตามข้อบังคับครับ

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

๘๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ที่วาระ ๓๘/๓

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ท่านสมาชิกฯ ครับ นี่ใกล้บ่ายโมงแล้ว คงจะต้องหยุดไปทานข้าว เคี้ยวขอความกรุณามาประชุมต่อในเวลาบ่าย ๒ โมง ๑๔.๐๐ นาฬิกา ท่านที่อยู่ข้างนอกแล้วบังเอิญฟังวิทยุอยู่ ไม่ได้ติดธุระอะไรช่วยกรุณา มาประชุมด้วย คุณเกาะหลักมีอะไรครับ

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์ : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ครับ ขออภัยด้วยครับ คือว่า ถ้าเช่นนี้ผมจะขออนุญาตไม่เข้าข้อบังคับการประชุมข้อ ๑๐๘ ได้ไหมครับ

ประธานวุฒิสภา : ไม่ต้องอย่างที่คุณบอกรู้แล้วอย่างไรว่า มันจะไม่มีทางแปรญัตติขัดต่อหลักการไปได้ เพราะในฉบับที่เราจับนี้มีอยู่ฉบับหนึ่ง บอกว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเทศบาลเท่านั้น เพราะฉะนั้นจะแก้ไขอะไรก็ได้ เหตุผลก็ยังไม่บอกชัด บอกว่า โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และเพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นจะแก้อย่างไรให้เหมาะสมอย่างไร ก็ไปดูกันอย่าให้ขัดรัฐธรรมนูญนี้ก็แล้วกัน ผมขออนุญาตพักการประชุมไว้แค่นี้ก่อนครับ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา นะครับ

พักการประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา

(เนื่องจาก นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ดิราชชากร นายอานา
เมฆสวรรค์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง จึงปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครั้น

ต่อไปก็ประชุมต่อในระเบียบวาระที่ ๖.๒ นะครับ

๖.๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
อัยการอาวุโส พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน
สภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

ด่วน

ที่ สผ ๐๐๐๘/๒๕๖๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๗๑/๒๕๖๒
๒๖ ม.ย. ๖๒
๑๐.๐๒

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๑๓๓

Legislative Institutional Repository of Thailand

อัยการอาวุโส/1

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
อัยการอาวุโส พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์
การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. (นายนิพนธ์ บุญญามณี
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
อัยการอาวุโส พ.ศ. (นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ และนายสง่า ธนสงวนวงศ์
เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยชื่อร่าง
ของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอ
ต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม
เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

(นางศิริลักษณ์ บันบำรุงกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

เหตุผล

โดยที่สำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งเป็นหน่วยราชการที่มีภารกิจและต้องปฏิบัติราชการร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน กาลังประสบปัญหาภาวะขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการอัยการอย่างยิ่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราชการในกระบวนการยุติธรรมโดยรวมและของสำนักงานอัยการสูงสุด สมควรกำหนดให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในบั้นปลายก่อนบั้นปลายที่แต่งตั้งเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการอัยการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยหลัก เกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

เหตุผล

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๓ มาตรา ๒๙๔ มาตรา ๓๐๕ และมาตรา ๓๐๙ ได้กำหนดภารกิจของพนักงานอัยการเพิ่มขึ้น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓๔ (๒) ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ ให้มีผู้พิพากษาอาวุโสนั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น เพื่อให้มีผู้พิพากษานั่งพิจารณาคดีรองคณะ และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังผู้พิพากษา ในขณะที่สำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งเป็นหน่วยราชการที่มีภารกิจสำคัญในกระบวนการยุติธรรม เช่นเดียวกับศาลยุติธรรม กำลังประสบปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเพิ่มอัตรากำลังของผู้พิพากษาดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานกระบวนการยุติธรรมภาครัฐ และเป็นภาระแก่รัฐบาลในการสรรหาบุคลากรทำหน้าที่ พนักงานอัยการที่มีคุณภาพได้ยากลำบากขึ้น ซึ่งจะกระทบต่อการอำนวยความยุติธรรม และการรักษาผลประโยชน์ของรัฐบาลในส่วนของผู้บริหาร และจะส่งผลกระทบต่อประชาชนในที่สุด เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องให้มีอัยการอาวุโสผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ปฏิบัติราชการในสำนักงานอัยการสูงสุด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายนิพนธ์ บุญญามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

อัยการอาวุโส/4

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

เหตุผล

โดยที่สำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งเป็นหน่วยราชการที่มีภารกิจและต้องปฏิบัติราชการร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการให้เกิดความยุติธรรม ประสบปัญหาภาวะขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการอัยการอย่างยิ่ง สมควรกำหนดให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่แต่งตั้งเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาคาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการอัยการดังกล่าว เช่นเดียวกับข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายสุรสิทธิ์ นิติวชิวรักษ์ และนายสง่า ชนสงวนวงศ์ เป็นผู้เสนอ)

"ก. อ." หมายความว่า คณะกรรมการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

มาตรา ๔ นอกจากตำแหน่งข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสในสำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้อัยการอาวุโสมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยพนักงานอัยการ

มาตรา ๕ ให้อัยการอาวุโสได้รับเงินเดือนเท่ากับ เงินเดือนเดิมที่ได้รับอยู่ก่อนการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เว้นแต่ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนสูงที่สุดของชั้นอยู่ก่อนแล้ว จึงให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนเดิมหนึ่งขั้น และเงินปีงบประมาณต่อ ๆ ไปให้ปรับอัตราเงินเดือนของแต่ละตำแหน่งทุกปีละหนึ่งขั้น โดยไม่มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี เงินเดือนเดิมตามวรรคหนึ่ง ให้หมายถึงเงินเดือนที่จะได้รับภายหลังการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณถัดจากปีที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ให้อัยการอาวุโสได้รับเงินประจำตำแหน่งเท่ากับเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับอยู่เดิมก่อนการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เว้นแต่ดำเนินการปรับอัตราเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้อัยการอาวุโสได้รับเงินเดือนในขั้นที่สูงขึ้น ก็ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งสำหรับอัยการชั้นที่สูงขึ้นนั้น

มาตรา ๖ ข้าราชการอัยการซึ่งจะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสต้องเป็นผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่ดำรงตำแหน่ง

ข้าราชการอัยการผู้ใดไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีก่อนสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

อัยการอาวุโส/๗

LIART

มาตรา ๗ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในสำนักงานอัยการสูงสุด ให้นายกรัฐมนตรีเสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งต่อ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๘ ให้เจ้ากระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการดำเนินการให้ข้าราชการอัยการซึ่งไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามมาตรา ๖ วรคสอง และข้าราชการอัยการซึ่ง ก.อ. ไม่ให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๗ พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๙ เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว จะย้ายข้าราชการอัยการผู้นั้นไปปฏิบัติราชการที่ใด โดยไม่ได้รับความยินยอมไม่ได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายตามวาระหรือ เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่พนักงานอัยการ เป็นโจทก์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๐ ให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสที่จะมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในงบประมาณถัดไป

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

อัยการอาวุโสซึ่งผ่านการประเมินสมรรถภาพตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ส่วนอัยการอาวุโสที่ไม่ผ่านการประเมิน ให้ดำเนินการให้ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๑ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสไปดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๒ การแต่งตั้งอัยการอาวุโสให้รักษาราชการแทนหรือรักษาการในตำแหน่งอื่น หรือการมอบอำนาจให้อัยการอาวุโสปฏิบัติราชการแทน หรือการส่งโอนอัยการอาวุโสไปเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการหรือข้าราชการฝ่ายอื่น จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๓ อัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.อ.

มาตรา ๑๔ ข้าราชการอัยการซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ หากประสงค์จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้แสดงความจำนงต่อนายกรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นายกรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลดังกล่าวต่อ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.อ. แล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ในกรณีที่ข้าราชการอัยการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามความในวรรคหนึ่ง ถ้าก่อนออกจากราชการ เป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้นั้นมีสภาพเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการต่อไป และในการออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นผู้รับบำนาญ ให้ตั้งรับบำนาญตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอัยการอาวุโส รวมทั้งให้คืน เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวที่ได้รับไปแก่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นอัยการอาวุโส แต่ถ้าเป็นผู้รับบำเหน็จให้คืน เงินบำเหน็จ เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากเงินดังกล่าวแก่ทางราชการและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอัยการอาวุโส

ในกรณีที่ข้าราชการอัยการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามความในวรรคหนึ่ง ถ้าก่อนออกจากราชการ เป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้ผู้นั้นอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไป และในการออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นผู้รับบำนาญ

ให้ทั้งฉบับบ้านญาติตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นอัยการอาวุโส แต่ถ้าเป็นผู้รับบำนาญ ให้คืนเงินบำนาญแก่ทางราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นอัยการอาวุโส

อัยการอาวุโสตามมาตรานี้ให้มีสิทธิได้นับเวลาราชการก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตำแหน่งอัยการอาวุโส เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำนาญบ้านญาติข้าราชการ

มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กสิกร)

หัวหน้าฝ่ายผู้คดี กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อัยการอาวุโส/10

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญเลขาธิการ
นายพนิต อารยะศรี (เลขาธิการวุฒิสภา) :

“สวกราบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการ
ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เป็นผู้เสนอ รวมสามฉบับ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะ
กรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑
(สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง
แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภา
เพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๖
พฤศจิกายน ๒๕๕๒

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรใช้เป็นหลักในการพิจารณา

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

เหตุผล

โดยที่สำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งเป็นหน่วยราชการที่มีภารกิจและต้องปฏิบัติราชการร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก ก่อสร้างประสพปัญหาภาวะขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการอัยการอย่างยิ่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราชการในกระบวนการยุติธรรมโดยรวมและของสำนักงานอัยการสูงสุด สมควรกำหนดให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในใ้จบประมาณก่อนถึงบประมาณที่แต่งตั้งเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการอัยการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรีเจ้เจ้งก่อนใหม่
ครั้ง เชิญสมาชิกฯ อภิปรายได้ครับ เชิญคุณวีระชัย

LIRT

๕๑

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ภามา ๓๕/๔

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ
กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภาครับ เกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้กระผมได้
ตรวจดูแล้ว จริง ๆ ก็นำเห็นใจในความขาดแคลน แต่อยากจะกราบเรียนถามท่านประธาน
วุฒิสภาผ่านไปยังท่านรัฐมนตรีว่าการขาดแคลนนั้นขาดแคลนอย่างไร ตรงไหน ขาดแคลน
เท่าไร เพื่อจะได้ใช้ดุลพินิจในการที่จะกั้นกรงกฎหมายฉบับนี้ ทราบมาว่าเรื่องหลังของ
การเสนอกฎหมายฉบับนี้ก็เนื่องจากว่ามีกฎหมายผู้พิพากษาอาวุโสออกมา เพื่อให้
ใกล้เคียงกันหรือว่าเหมือนกันโดยที่ตามเหตุผลที่อ้าง แต่กระผมได้มาพิเคราะห์ดูแล้ว
ผู้พิพากษาอาวุโสนั้นเกิดขึ้นโดยบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญบังคับเอาไว้
รัฐธรรมนูญใช้เมื่อปี ๒๕๔๐ ผู้พิพากษาอาวุโสนั้นได้รับการย้อนหลังไปถึงปี ๒๕๔๑-----

- ๔๐/๑

๕๒

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุวิมล ๕๐/๑

แต่พระราชบัญญัติอัยการอาวุโสนี้ก็จะมีย้อนหลังไปในปี ๒๕๕๑ เหมือนกัน ซึ่งที่มาที่ไปของในข้อกฎหมายที่รู้ดีกว่าจะลำบาก มันคิดหลักการนะครับ พูดถึงกำลังคน กำลังบุคลากร ผู้พิพากษานั้นเวลาขึ้นพิจารณากฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติให้หนึ่งพิจารณาต้องครบองค์คณะอย่างน้อยก็ ๒ คน แต่พนักงานอัยการนั้นเวลาไปว่าความที่ศาลใช้คนเดียวก็ได้นะครับ กระผมถึงอยากจะทำกรรณเรียนถามว่า ขาดแคลนตรงไหนอย่างไร แล้วก็มีกรรณำให้พนักงานอัยการไปช่วยราชการที่อื่นบ้างหรือไม่ครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเพชร

นายเพชร ยุติธรรมดำรง : กรรณเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเพชร ยุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ กระผมขออนุญาตกรรณเรียนต่อท่านประธานฯ เพื่อจะได้ทำความเข้าใจนะครับ ในฐานะที่กระผมเป็นพนักงานอัยการ แล้วก็ได้ทำหน้าที่กรรมาธิการวิสามัญในชั้นสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับปัญหาในกฎหมายฉบับนี้ด้วย ในหลักการและเหตุผลที่รัฐบาลได้นำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้น โดยหลักการที่บอกว่าเป็นการขาดแคลนอัตรากำลังพนักงานอัยการนั้นนะครับ การมีอัยการอาวุโสนั้นก็เพื่อที่จะได้ทำงานให้ครบถ้วนกระบวนการยุติธรรม กระผมขออนุญาตกรรณเรียนต่อท่านประธานฯ ว่า การขาดแคลนอัตรากำลังของพนักงานอัยการนั้นนะครับ เพื่อทำความเข้าใจให้ท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติที่ได้กรรณเรียนถามท่านประธานฯ แล้วก็ให้ท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติทั้งหมดนี้ได้ทราบด้วย ปัญหาที่รัฐบาลเองก็จะเป็นผู้ทราบคิดว่า ขณะนี้อัตรากำลังของพนักงานอัยการนั้นมีอัตราที่น้อยกว่าจำนวนของผู้พิพากษาประมาณ ๘๐๐ กว่าอัตรา โดยความเป็นจริงขณะนี้้อัตรากำลังของ ผู้พิพากษาประมาณ ๒,๗๐๐ อัตรา อัตราของพนักงานอัยการขณะนี้ประมาณ ๑,๘๒๒ อัตรา จำนวนที่ขาดก็จะเห็นว่าเป็นจำนวนขาดจำนวนมากนะครับ แล้วถามว่า การทำงานของพนักงานอัยการนั้นมีความจำเป็นประการใด ถามว่า ในกระบวนการยุติธรรมนั้น ถ้าหากว่ามีการพิจารณาคดีในศาลมีเฉพาะทนายฝ่ายเดียวนี่นะครับ แล้วถ้าหากว่าอัตรากำลังของพนักงานอัยการได้ขาดไป แล้วถามว่า กระบวนการยุติธรรมจะทำได้อย่างไร ในแง่ของผู้เสียหายในแง่ของการคุ้มครองประโยชน์ของรัฐ นอกจากพนักงานอัยการจะทำหน้าที่ในด้านคดีอาญา หรือว่าบรรเทาความยุติธรรมทั่วประเทศแล้วนี่นะครับ

๕๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ตุลิวล ๔๐/๒

ยังมีภารกิจในหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในเรื่องของการดูแลด้านกฎหมาย ในเรื่องของกาให้คำปรึกษากฎหมาย ในการตรวจร่างกฎหมาย นอกจากนั้น ยังทำหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอีกมาก จริงอยู่ครับ ถึงแม้ว่าอัตรากำลังพนักงานอัยการเมื่อเวลาทำคดีนั้นจะใช้อัตรากำลังพนักงานอัยการเพียง ๑ คนในการว่าความแต่ละคดี แต่งานของอัยการในการว่าความแต่ละคดีนั้นไม่ได้หมายความว่า อัยการจะทำคดีในวันนั้นเพียงคดีเดียว ในความเป็นจริงของการทำงาน ขณะนี้เป็นที่รู้และเป็นที่ยอมรับกัน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมซึ่งนั่งอยู่ตรงนี้ก็คงจะเป็นพยานได้ ขณะนี้การว่าความในศาลของพนักงานอัยการนั้นวันหนึ่งนี่ะครับ พนักงานอัยการต้องหิวสำนวนประมาณคนละ ๔ เรื่อง หรือ ๕ เรื่องต่อ ๑ คน เพื่ออะไรครับ เพราะว่า อัตรากำลังอัยการไม่พอ ขณะนี้ความเป็นจริงก็คือ ยกตัวอย่างที่ศาลอาญา ที่รัชดาภิเษกนี่ะครับ มีผู้พิพากษาหนึ่งครบบัลลังก์จริงครับ แต่ว่าอัยการนั้น ไม่สามารถจะไปเดินให้ครบบัลลังก์ก็ได้ เพราะเหตุว่าอัยการมีจำนวนที่ขาดกว่าอัตราของศาลประมาณครึ่งต่อครึ่ง ยกตัวอย่างเมื่อเดือนที่แล้ว ความเป็นจริง อธิบดีศาลอาญาได้โทรศัพท์มาถึงอัยการสูงสุดโทรศัพท์มาฟ้องครับ บอกว่านี่อัยการโจทก์ของท่านไม่ไปศาลนะครับ จนทำให้มีคำพิพากษายกฟ้องไปคดีหนึ่ง ท่านอัยการสูงสุดต้องโทรศัพท์เช็กไปที่ทำการอัยการ เพราะว่าอัยการหายไปไหน -----

- ๔๑/๑

แต่ผลสุดท้ายเราเช็กลงไปประมาณ ๒๐ นาทีครับ อัยการสูงสุดไม่ต้องโทรไปหาท่านอธิบดีศาลอาญาหรือครับ ท่านอธิบดีศาลอาญาโทรกลับมายังอัยการสูงสุดบอกว่า ขอโทษที่ที่โทรมาเมื่อครู่นี้ อัยการของท่านไปอยู่ที่บัลลังก์อื่น วันหนึ่งอัยการมีคดีว่าความประมาณ ๔ เรื่องครับ เช้าขึ้นมาเข้าบัลลังก์แรกถามความเสร็จ ไม่ต้องถามท่านหรือครับ ไปบัลลังก์อื่นต่อมา นี่คือการงานของพนักงานอัยการในขณะนี้ครับ และถามว่า ความยุติธรรมให้กับประชาชนนั้นเพียงพอไหม ถ้าเป็นในด้านจำเลยอาจจะพอใจครับเพราะว่าไม่ต้องมีอัยการถามคำถามสืบพยานจำเลย แต่ในด้านผู้เสียหายนั้นถามว่า อะไรเกิดขึ้นครับ เมื่ออัยการถามความไปแล้วไม่มีการถามคำถาม ไม่มีการถามถึง เหตุผลของการทำงานตรงนี้ ความยุติธรรมจะเสียไป กระผมคิดว่าท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติคงจะทราบปัญหานี้ดี อันนี้ก็คือความเป็นจริงนั้นประการหนึ่ง

ความเป็นจริงอีกประการหนึ่ง เมื่อเดือนที่แล้วท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งท่านได้ลาออกจากสมาชิกรัฐสภาไปเมื่อเดือนที่แล้วท่านได้มีหนังสือมาถึงอัยการสูงสุดบอกว่า ขออัตรากำลังไปช่วยในท้องที่อัยการในเขต ๓ หนังสือนั้นมาถึงอัยการสูงสุดและได้มีการจัดสรรกำลังอัตรากับผู้พิพากษาเทียบกันมาให้แล้วเสร็จจะครบ ในเขต ๓ นั้นยกตัวอย่าง ในที่ทำการศาลจังหวัดนครราชสีมาผู้พิพากษา ๒๒ คน ท่านประธานฯ ทราบไหมครับ มีอัยการกี่คนครับในที่ทำการนั้น มีอัยการอยู่ ๘ คนครับ ในจังหวัดชัยภูมิมีผู้พิพากษาอยู่ ๘ คน ท่านทราบไหมครับว่าอัยการกี่คนครับ ๔ คน อัตรากำลังเหล่านี้ในภูมิภาคต่าง ๆ เป็นเช่นนี้ทั้งหมดครั้งต่อครั้งจริง ๆ ปัญหานี้ได้เคยหยิบยกขึ้นมาและฯลฯ รัฐมนตรีคงจะทราบว่าเป็นปัญหาที่ท่านต้องยอมรับในสภาพนี้ว่า จะต้องหาอัตรากำลังให้พนักงานอัยการอย่างเพียงพอ ขณะนี้มีกฎหมายหลายอย่างซึ่งอัยการได้อำนาจหน้าที่มาแต่อัยการไม่อาจจะขอมาได้สักเท่าไรหรือครับ เพราะอัตรากำลังเราไม่มี เมื่อเดือนที่แล้วมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ จะดึงใช้อัยการไปชั้นสูตรพลิกศพ ถามว่า การชั้นสูตรพลิกศพนั้นอัยการต้องไปไหม ต้องไปครับ เมื่อมีกฎหมายสั่งให้ไป เมื่อมีกฎหมายบังคับให้ไป เมื่อเดือนที่แล้วมีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่อง การพิจารณาคดีเด็กในศาล ถามว่า อัยการต้องทำหน้าที่ใหม่ ในกฎหมายนั้นจะบอกว่

ให้อัยการนั่งดูรายงานและก็นั่งร่วมเป็นพยานในการสอบพยานด้วยทุกครั้ง นั่นคือหน้าที่ของอัยการครับ ขณะนี้กฎหมายอีกหลายฉบับที่เกิดขึ้นแล้วและเป็นการเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้กับพนักงานอัยการเป็นอย่างมากเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่น ท้องถิ่นขณะนี้ก็มีอะไรครับ ท้องถิ่นขณะนี้ก็มีอำนาจในการจัดเก็บภาษีได้เอง การจัดเก็บภาษีนั่นเกิดอะไรขึ้นครับ ท่านประธานฯ การเก็บภาษีนั่นได้แก่ภาษีท้องถิ่น ภาษีบำรุงท้องที่ แต่ละท้องที่นั้น ไม่ได้มีการกำหนดอัตราภาษีในมาตรฐานเดียวกัน เรียกว่า เป็นราคากลาง ซึ่งเดิมกระทรวงมหาดไทยหรือกรมสรรพากรเป็นคนกำหนดอัตราภาษีนั่น แต่ขณะนี้ในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้มีการกำหนดจัดเก็บอัตราภาษีในท้องที่ จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ จัดเก็บภาษีโรงเรือนไม่เท่าเทียมกัน เหตุผลที่เกิดขึ้นตรงนี้ก็คือว่า ราษฎรในท้องถิ่นนั้นไม่ยอมเสียภาษี ยกตัวอย่างที่จังหวัดพะเยาครับ อบต. จัดเก็บภาษีแล้วราษฎรไม่จ่ายภาษีเป็นเงินเท่าไรรู้ไหมครับท่านประธานฯ ๕๐ บาท ๑๐๐ บาท ๓๐๐ บาท ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทครับ แต่ราษฎรไม่เสียภาษี เมื่อราษฎรไม่เสียภาษีอะไรเกิดขึ้นต่อมาครับท่านประธานฯ ประธาน อบต. ต้องเซ็นหนังสือนั้นส่งมายังอัยการแผนกคดีภาษีอากรหรือฝ่ายภาษีอากรในกรุงเทพฯ ซึ่งมีอัตรากำลังเพียง ๑๕ คนว่าความทั่วประเทศ อัยการ ๑๕ คนนี่ละครับต้องทำหนังสือหรือเดินทางไปว่าความที่จังหวัดพะเยาหรือจังหวัดนครศรีธรรมราชหรือจังหวัดท้องถิ่น และถามว่า ค่าเครื่องวัน ค่ารถ ค่ารถไฟ ถามว่าคุ้มกับเงิน ๑๐๐ บาทหรือ ๓๐ บาทที่เกิดขึ้นกับการที่ราษฎรไม่เสียภาษีไหม ตรงนี้แหละครับคือความทุกข์ยากในการทำงานของพนักงานอัยการ แต่สิ่งเหล่านี้อัยการไม่เคยไปร้องแรกแหกกระเชอกับใครหรือครับว่า ทำงานด้วยความลำบาก เรายอมรับในสภาพของเราตลอดมาครับ ถึงแม้ว่า เราจะไม่มีรัฐธรรมนูญรองรับ เราเป็นหนึ่งในองค์การของรัฐธรรมนูญ -----

แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นคืออะไรครับ การอำนวยความสะดวกธรรม ท่านประธานฯ ครับ ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะองค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นการเฉพาะ เพราะฉะนั้นรัฐบาลจึงเห็นความจำเป็นอันนี้จึงได้กำหนดอัตราพนักงานอัยการ จึงได้เห็นใจพนักงานอัยการครับ ให้มีอัยการอาวุโส แล้วถามว่าอัยการอาวุโสนั้นทำหน้าที่อะไรครับ อัยการอาวุโสของสำนักงานอัยการสูงสุดนั้นในนโยบายและในข้อบังคับหรือในกฎ ก.อ. ที่เราจะสร้างขึ้นมานั้นครับ เราจะให้พนักงานอัยการที่ทำหน้าที่อาวุโสนั้น ซึ่งในกฎหมายนี้ก็คือ ในกฎหมายผู้พิพากษาอาวุโสก็คิดว่า เงินเดือนเท่าไร เงินเดือนสูงนะครับแต่ละท่านนะ ไม่ใช่ปล่อยให้พนักงานอัยการเดินไปเดินมาอย่างทุกวันนี้ ไม่ใช่ครับ อัยการอาวุโสจะทำหน้าที่ในเรื่องของการเป็นที่เลี้ยง ในการว่าคดีเป็นที่เลี้ยงในการสั่งสำนวนเป็นที่เลี้ยงในการตรวจสอบกับข้อกฎหมาย เป็นที่เลี้ยงในการตรวจร่างสัญญา แล้วทำหน้าที่นั้นเอง แม้กระทั่งจะต้องว่าความเองก็ต้องทำครับ สิ่งเหล่านี้ก็ถือการขาดแคลนในทุกส่วนของพนักงานอัยการ เพราะฉะนั้นในกฎหมายฉบับนี้ซึ่งได้เขียนว่า อำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโส คือเป็นอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ เราจะใช้อัยการอาวุโสทำหน้าที่ในทุกส่วนของสำนักงานอัยการสูงสุด ไม่ได้ไปเอาเปรียบเด็ก ๆ นั่นคือการทำงานของเรา แล้วถามว่าถ้าหากเอาอัยการอาวุโสจะต้องทำหน้าที่ในต่างจังหวัดเพียงอย่างเดียว ถามว่าเงินเดือนสูง ๆ นั่นเอาไปทำหน้าที่ตรงนั้นคุ้มกับเงินเดือนของประชาชนที่จะเสียให้กับพนักงานอัยการไหม คงไม่ใช่ ในกฎหมายฉบับนี้ได้มีการผ่านการพิจารณาของรัฐบาล ได้มีการผ่านของสภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานฯ ครับ ทั้งสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าจะเ็นฝ่ายรัฐบาล หรือฝ่ายค้านที่มีอยู่ในรัฐสภาลงความเห็นให้กฎหมายอัยการนี้ผ่านความเห็นชอบด้วยเอกฉันท์ครับ ๑๔๘ ต่อ ๐ ๑๕๕ ต่อ ๐ ครับ ไม่มีพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งค้านกฎหมายของอัยการเลยครับ นั่นคือความเห็นใจที่ประชาชนหรือผู้แทนของประชาชนได้เห็นความสำคัญของพนักงานอัยการ เพราะฉะนั้นคือเหตุผลและความจำเป็นที่เราจะต้องนำเสนอแนะครับ แล้วก็ด้วยความกรุณาของรัฐบาลจึงได้เสนอกฎหมายที่ได้นำเสนอต่อท่านประธานฯ กับท่านสมาชิกฯ ทั้งหมดที่กล่าว ขอบพระคุณท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณสุชนครับ

๕๓

ว. ๓ (ส. หักไป)

สุชาติา ๔๒/๒

นายสุชน ชาลีเครือ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม สุชน ชาลีเครือ สมาชิกวุฒิสภา ได้ฟังท่านสมาชิกวุฒิสภา กระผมนี้กว่า
ท่านรัฐมนตรีไปขอภัยครับ ท่านอภิปรายได้ชัดเจนมากและขออนุญาตเอ่ยนาม
ท่านพรนิตหนึ่งครับ ต้องขอบคุณที่ท่านได้อธิบายในกฎหมายประเด็นนี้ว่า มีสาระ
ที่สำคัญ ในส่วนตัวกระผมนั้นในหลักการกระผมเห็นด้วยที่จะให้มีกฎหมายฉบับนี้
เพราะว่ามีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการที่จะต้องมาเป็น
ฝ่ายกฎหมายของบ้านเมือง โดยเฉพาะด้านอัยการก็คือ ทนายของรัฐในทำนองนั้น
แต่กระผมเองอยากจะขออนุญาตกราบเรียนถามท่านรัฐมนตรีผ่านไปยังท่านประธานฯ
นะครับว่า แนวทางในการที่เราจะพัฒนาข้าราชการอัยการในอนาคตนั้น เราได้กำหนด
ไว้อย่างไร อย่างน้อย ๆ ก็จะได้มองเห็นว่า ความเจริญเติบโตของข้าราชการอัยการ
ระดับชั้นผู้น้อยขึ้นไปสู่อัยการระดับสูง แล้วก็สูงสุดนั้นจะต้องใช้ขั้นตอนอย่างไร
นี้ประเด็นที่ ๑ และส่วนในลักษณะอย่างนี้นั้นเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะต้องให้มีการริบเร่ง
แก้ไขหากันที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์สูงมาใช้ช่วยราชการแผ่นดิน

ในประเด็นที่ ๒ นั้น ก็อยากจะฝากไปยัง ฯพณฯ รัฐมนตรีว่า กระผม
ได้ไปพบเห็นสำนักงานอัยการอยู่หลายแห่ง ซึ่งบรรดาเครื่องมือเครื่องมือนำการทำงาน
นั้นนะ อาจจะยังไม่ค่อยทันสมัยเท่าไร บางแห่งยังใช้คอมพิวเตอร์ยังไม่สมบูรณ์เท่าไร
เช่นอัยการเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง ยกตัวอย่างก็ได้ สำนักงานแห่งหนึ่งภาค ๔ เขตพระโขนง
กระผมเข้าไปแถวเขตพระโขนง ไปเข้าสำนักงานเล็ก ๆ อยู่ห้องแถวห้องเดียว ถ้ากระผม
จำผิดก็กราบขอภัยด้วย แต่กระผมไปเห็นกับตาว่า เครื่องไม้เครื่องมือนั้นไม่ถ้อยจะ
ทันสมัยแล้วเวลานคนที่มาส่งสำนวนคดีอะไรนั้นก็จะทำให้เสียเวลานานมาก อันนี้
ก็อยากจะฝากเรียนถามไปว่า จะได้มีการพัฒนาในเรื่องบุคลากร และเรื่องเครื่องมือ
เครื่องมืออย่างไรในเรื่องของอัยการ ขอถาม ๒ ประเด็นครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ความจริงรัฐมนตรียุติธรรม
ก็ไม่ได้ดูแลอัยการ ท่านต่อเชิญครับ ขอขอบคุณครับ

LIRT

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านประธานฯ ครับ กระผมขออนุญาตเรียนถึงความขาดแคลนพนักงานอัยการนั้น ท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านเป็นอัยการโดยตรง ท่านก็ได้คือท่านสมาชิกวุฒิสภาไปชัดเจนแล้ว ในส่วนหนึ่งนั้นภาระความรับผิดชอบของพนักงานอัยการ ปัจจุบันนี้มีเพิ่มมากขึ้นกว่าปกติมากมายนอกจากกฎหมายหลายฉบับที่มีบทบัญญัติให้เป็นภาระหน้าที่ของพนักงานอัยการแล้ว ยังมีคดีเพิ่มขึ้นจำนวนมากมา โดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด คดีคดีเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดนั้นอัตราโทษขั้นต่ำ ๕ ปีขึ้นไป ถึงแม้ว่าจำเลยจะรับสารภาพก็ต้องมีการสืบประกอบ ซึ่งก็เป็นภาระหน้าที่ของพนักงานอัยการที่ต้องทำการสืบพยานประกอบ เพื่อจะอยู่ในกระบวนการพิจารณาที่ศาลจะใช้ดุลพินิจพิจารณาพิพากษาลงโทษต่อไป ถึงแม้จะเป็นรับสารภาพก็ยังเป็นการสืบประกอบ นอกจากนั้นแล้วปัจจุบันนี้ภาระหน้าที่พนักงานอัยการในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายก็มีอยู่มากมาย ความขาดแคลนของพนักงานอัยการนั้นเป็นที่ทราบกันดีอยู่ทั่วไป นายกสภานายความเองก็ยังเคยได้มีหนังสือไปถึงท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาลและได้มีหนังสือมาถึงกระผมเองด้วยเช่นเดียวกันว่า ขณะนี้การพิจารณาในศาลหลายศาลมีปัญหามาก เพราะความขาดแคลนของพนักงานอัยการไม่เพียงพอ ในการที่จะอำนวยความสะดวกต่อประชาชน ความขาดแคลนดังกล่าวนี้ย่อมเป็นที่แน่นอนที่สุดคือ เป็นผลกระทบต่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ถ้าหากคดีล่าช้าแล้วประชาชนเองก็จะลำบากมากมาย ในการเพิ่มจำนวนอัยการนั้นจำนวนที่เพิ่มมานั้น ทางคณะรัฐมนตรีเองก็ดี ทางคณะกรรมการเองก็ดี ก็ได้คำนึงถึงข้อมูลตรงกันประการหนึ่งว่า หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อาจจะเป็นเหตุการณ์เฉพาะหน้าหรือเฉพาะเวลาหนึ่งที่มีการขาดแคลน แต่เมื่อถึงเวลาหนึ่งที่มีการขาดแคลนดังกล่าวนี้บรรเทาลงไปได้ก็ให้มีข้อสังเกตของกรรมการว่า จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อไป.....

ซึ่งในส่วนนี้จะไม่เหมือนกับการขาดแคลนท่านผู้พิพากษาอาวุโสที่ไม่มีข้อสังเกต แต่ประการใด ถึงแม้ในเรื่องการออกกฎหมายการแต่งตั้งและหลักเกณฑ์การดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส นั้นไม่มีบัญญัติไว้ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ได้หมายความว่า ความขาดแคลนดังกล่าวนี้เราจะละเลย ด้วยเหตุนี้ครับ ทางรัฐบาลได้เห็นความสำคัญจึงได้เสนอกฎหมายฉบับนี้ ส่วนแนวทางในการพัฒนาสำนักงานอัยการที่ดีหรือพนักงานอัยการที่ดีจะมีประการใดนั้นกระผมคิดว่า ท่านผู้รู้ที่เป็นสมาชิกวุฒิสภานั่งอยู่ที่นี่ คือท่านอัยการสูงสุดน่าจะตอบได้มากกว่ากระผม ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและไม่ได้กำกับดูแลในสำนักงานส่วนนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวัลลภ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

วัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ กระผมเห็นด้วยกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ค่อนข้างมากครับ เหตุผลของกระผมที่จะอธิบายสนับสนุนก็คือกระผมจำได้ว่า กระผมเป็นกรมการวิสามัญพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้อัยการนี้อยู่ ๒ ฉบับด้วยกัน ฉบับหนึ่งก็คือ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาญาว่าด้วยการสืบพยานเด็กแล้วกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชั้นตุลาการพลีกสหณะครับ จำได้ว่าตอนนั้นพูดคุยกันมากกว่า อัยการที่จะต้องมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงนั้นจำนวนมากมายเพียงพอหรือไม่ จำเพาะเจาะจงเพียงกฎหมายว่าด้วยการสืบพยานฉบับเดียว ในกฎหมายฉบับนั้นระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเด็กที่เป็นพยานที่ดี เด็กที่เป็นผู้เสียหายที่ดีหรือแม่ของเด็กที่เป็นผู้ต้องหาที่ดีที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนการสอบสวนของพนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นจะต้องมีพนักงานอัยการอยู่ด้วยทุกครั้ง กฎหมายฉบับนั้นให้รอไว้ ๑ ปีเพื่อให้มีผลในการบังคับใช้เมื่อมีความพร้อมเกิดขึ้น จำได้ว่าส่งราชกิจจานุเบกษา ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งนั้นก็หมายความว่า ๑๕ กันยายน ๒๕๔๒ ต้องบังคับใช้แล้วกระผมเองมีโอกาสไปประสานกับหน่วยราชการค่อนข้างมากกว่า เขามีความพร้อมเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นนักสังคมสงเคราะห์จะต้องเกี่ยวข้องในคดีก็ตาม นักจิตวิทยาที่ตามพบว่าหลายส่วนพยายามที่จะพัฒนาหาช่องทางให้มีบุคลากรที่เพียงพอ เพราะฉะนั้นพอเห็น

กฎหมายฉบับนี้เกิดขึ้นมาแล้วก็พูดถึงอัยการอาวุโสซึ่งมีความรู้ค่อนข้างมาก แล้วก็ยังสามารถจะทดแทนตำแหน่งที่ขาดแคลนด้วย กระผมก็เห็นชอบค่อนข้างมากและคิดว่า จะช่วยเสริมให้กฎหมายฉบับดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กตามกฎหมายฉบับนั้นเป็นจริงมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นกระผมขอสนับสนุนครับ และถ้าจะบังคับใช้ได้รวดเร็วเท่าไรก็จะยิ่งเป็นผลประโยชน์ที่ดีต่อเด็กมากขึ้นเท่านั้น ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เดี่ยวท่านอัยการสูงสุดไว้
เพื่อจะได้ตอบสรุปนะครับ เชิญคุณพานิชย์ครับ

นายพานิชย์ เจริญเผ่า : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม พานิชย์ เจริญเผ่า สมาชิกวุฒิสภา กระผมต้องขอขอบคุณรัฐบาล แล้วก็ขอ
สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอย่างมากยิ่งนะครับ ทันทันเหตุการณ์แล้วก็ในการ
ตอบสนองของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในขณะนี้ กระผมคงมีเหตุผล
๒ - ๓ ประการที่อยากจะขอสนับสนุนในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ในประการแรก เรื่องของบุคลากรคือทั้งผู้ดำรงตำแหน่งอัยการก็ตาม
เมื่อคุณกระผมเขานั้นได้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าไปอบรมที่ทางท่านประธานวุฒิสภาได้ส่ง
เข้าไปเรียนนักบริหารระดับสูงของกระทรวงยุติธรรม บยส. ทำให้รับทราบเห็น
เหตุการณ์ในสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการไปดูงานแล้วก็ได้มีการพูดคุยในเรื่องของ
ปัญหาในองคาพยพของการให้ความยุติธรรมนั้นไม่สอดคล้องกัน ไม่สอดคล้องกัน
เพราะว่าขณะนี้อัยการเองนั้นไม่ได้สัมพันธ์กับในองค์กรประกอบของกระบวนการยุติธรรม
คือผู้พิพากษาทั้งหลาย จะเห็นได้เลยนะครับว่า การสอนแต่ละครั้งนั้นจะเห็นเลย
แต่ละรุ่นนั้นสอบอัยการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้พิพากษาทดสอบเมื่อไรนั้น คนที่สอบได้
อัยการก็ไปสอบผู้พิพากษาแล้วก็มาทำงานในผู้พิพากษานั้นมากกว่าครึ่งหนึ่ง ในตรงนี้
การขาดแคลนก็ยิ่งมากเกินตามระดับเหมือนสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปแล้ว และ
ในขณะที่เดียวกันนั้นในเรื่องของศาลเราก็ได้มีการที่จะขยายอายุออกไปให้สอดคล้องกับ
ปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นองคาพยพตรงนี้นั้นกระผมเห็นว่า ถ้าเราไม่ให้อัยการให้ไป

สอดคล้องกับในกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบแล้วนั้น ปัญหาที่จะเกิดขึ้นกระทบกับ
ประชาชนโดยส่วนรวมนั้นย่อมมีเกิดขึ้น โดยแน่นอน

- ๔๔/๑

ประการต่อมา นั่นเป็นเรื่องของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ กระผมก็ได้มีรู้จักและก็มีเพื่อนเป็น
 อัยการและอัยการที่อยู่ตามชนบททั้งหลายนั้นขาดแคลนอย่างมาก กระผมคงต้องฝากท่าน
 ประธานฯ ไปถึงรัฐบาล โดยเฉพาะท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กระผมเองนั้นได้
 บริจาคทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ อย่างน้อยเครื่องคอมพิวเตอร์ไปที่ทองผาภูมิ อัยการที่นั่นไม่มี
 อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้แหละครับ กระผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่เป็น
 ภาวะสำคัญที่องคาพยพของเรานั้น ไม่สอดคล้องกันทั้งเรื่องอุปกรณ์ก็ดี ทั้งเรื่องเกี่ยวกับในตัว
 บุคคลก็ดีนั้น เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านั้นล้วนเป็นอุปสรรคทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นกระผมเองคง
 เห็นด้วยกับในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง และขอสนับสนุนให้การพิจารณาใน
 วันนี้นำให้เสร็จสิ้นไปใน ๓ วาระครับ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านอัยการสูงสุด สุชาติครับ

นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์ : ท่านประธานวุฒิสภาครับ ผม สุชาติ

ไตรประสิทธิ์ สมาชิกวุฒิสภา อีกตำแหน่งหนึ่งของผมก็คืออัยการสูงสุดนั้นคงต้อง
 ขออนุญาตพูดผสมผสานไปในฐานะสมาชิกวุฒิสภาและก็อัยการสูงสุดด้วยนะครับ ผมคง
 จะต้องกราบเรียนตรง ๆ ว่า เรื่องการขาดแคลนอัตรากำลังนั้นคงเป็นที่ชัดเจนนะครับว่า
 ตัวเลขบ่งชี้ อีกอันหนึ่งที่เป็นปัญหามากสำหรับอัยการทั่วประเทศคือความเครียดครับ
 ความเครียดตรงที่ว่า พยายามทำงานให้ดีที่สุด แต่ความเครียดนี้ทำไม่ได้ ลดน้อยถอยลงไป
 ไม่ได้เพราะว่า นับวันคดีเพิ่มมากขึ้น แต่คนเราไม่ได้เพิ่มนะครับ ตรงนี้หลายคนนะครับ
 ผมขอยกตัวอย่างง่าย ๆ นะครับ ครั้งหนึ่งผมไปที่ต่างจังหวัด มีอัยการจังหวัดท่านหนึ่ง
 มาขอผมว่า ท่านครับลูกน้องผมกำลังจะเข้าโรงพยาบาลแล้ว ถามว่า เรื่องอะไร บอกว่า
 เครียดมาก เครียดกับงานมาก ผมก็เลยบอกว่าเอาเลยคุณ ไปหาจังหวัดไหนก็ได้ที่คิดว่างาน
 น้อยและก็จะให้ผมย้ายเข้าไปเขาหาไป ๗ วันครับ เขามาบอกว่าไม่มี ทุกแห่งเต็มไป
 หมดงานเยอะเหมือนกันหมดนั่นก็คือสิ่งที่เรากำลังประสบอยู่ทุกวันนี้ครับ นั่นคงจะเป็น
 คำตอบข้อแรกเรื่องของอัตรากำลังที่ขาดแคลน ที่นี้พูดถึงเรื่องคอมพิวเตอร์ เรื่องของอุปกรณ์
 เครื่องใช้เราก็อยากได้ครับ เราอยากได้เครื่องอุปกรณ์ที่ทันสมัย แต่ท่านครับ แม้แต่คนเราซึ่ง
 ไม่ได้ ย้ำไปพูดถึงเรื่องคอมพิวเตอร์ ย้ำไปพูดถึงเรื่องอุปกรณ์เลยครับ คนเราก็ยังได้ไม่

เต็มเม็ดเต็มหน่วยได้มากที่สุดก่อนถึงจะไปจนถึงเรื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งจะมาช่วยกันทีหลัง ตรงนี้ก็คงจะเป็นปัญหาต่อไปนะครับ อีกอันหนึ่งที่พูดถึงเรื่องว่า เรามีการศึกษาอบรมหรือว่ามีการพัฒนาอย่างไร อันนี้ก็เป็นปัญหาครับ ปัญหาเพราะว่า เวลาเมื่อได้ยืมการผู้ช่วยขึ้นมาแล้ว พอฝึกอบรมเสร็จก็ไปแทนที่เราจะพัฒนาให้เขาก้าวขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง หมดครับ เราต้องส่งออกไปต่างจังหวัดหมดทันที เพราะว่าต่างจังหวัดนั้นเรียกร้องมาเหลือเกิน อันนี้คือปัญหาที่เรากำลังประสบอยู่ และผมคิดว่าปัญหานี้จะพอกพูนขึ้นทุกวัน ดังนั้นก็ถึงจะกราบเรียนชัดเจนนะครับว่า ถึงเวลาแล้วครับที่คงจะขอความกรุณาอย่างชัดเจนว่า ช่วยเถอะครับ ช่วยให้การนี้ได้หายใจคล่องขึ้นมาบ้าง อย่าไปกอดอยู่ตรงนั้นะครับว่า ทำให้เราไม่ต้องทำงานหนัก เครียดเสียจนทำงานไม่ไหวแล้วก็ไปเข้าโรงพยาบาลที่สุด ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณสุคนธ์ครับ

นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน สุคนธ์ กาญจนาลัย สมาชิกวุฒิสภา ดิฉันเห็นด้วยกับท่านที่ได้อภิปรายไปแล้ว ประเด็นที่ดิฉันอยากจะอภิปรายเพิ่มเติมในข้อสนับสนุนหลักการของกฎหมายฉบับนี้ก็คือว่า ขณะนี้เรามีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลปกครองไปแล้ว ดิฉันเชื่อแน่ว่าในอนาคตคงจะต้องมีการฟ้องร้องเป็นคดีความกันในศาลปกครอง ซึ่งก็หมายความว่าเอกชนฟ้องเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อถูกฟ้องผู้ที่แก้ต่างให้ก็คือทนายแผ่นดิน ซึ่งผู้นั้นก็คือท่านอัยการต่าง ๆ ที่อยู่ในสำนักงานอัยการสูงสุด -----

จากประสบการณ์ที่คิดค้นได้เคยได้รับการว่าต่างในฐานะนายแผ่นดินของกรมอัยการ หรือสำนักงานอัยการสูงสุดมา เห็นได้ว่า แม้ท่านจะไม่ได้รับบำเหน็จสินชอบ แม้แต่ กระทั่งสตงค์แดงเดียว แต่บทบาทที่ท่านทำเพื่อแผ่นดินหรือเพื่อรัฐ ท่านได้ใช้ทั้ง วิชาการ ได้ใช้ทั้งความรู้ความสามารถที่จะวิเคราะห์ในแง่ของกฎหมายต่าง ๆ ที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้กฎหมายอันนั้นตามอำนาจหน้าที่ และได้สามารถวิเคราะห์ ประเด็นต่าง ๆ ซึ่งงานในลักษณะนี้ ถ้าอัยการไม่พอเพียงข้าราชการที่ถูกฟ้องก็จะมี ขวัญเสีย และอาจจะเสียโอกาสในการเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่งในอนาคตก็ได้ สิ่งทีลึกลับกล่าวนี้เป็นด้านเดียวเท่านั้น ซึ่งอยากจะชี้ให้เห็นว่า เมื่อมีศาลปกครองแล้ว ภาระหน้าที่ที่เพิ่มมากขึ้น กำลังอัตราที่อาจจะเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ที่จะ เกิดขึ้น จึงใคร่ขอสนับสนุนกฎหมายฉบับนี้ให้รับหลักการตามที่ทางรัฐบาลได้เสนอมา ของพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีท่านผู้ใดจะอภิปราย อีกนะครับ เชิญคุณวีระชัยครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ครับ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ ท่านประธานฯ ครับ ช้อยเท็จจริงเท่าที่กระผม ทราบมานั้น ในต่างจังหวัดอัยการกับผู้พิพากษานั้นจะมีจำนวนเท่ากัน สมัยที่กระผม เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดลำพูนนั้นมีผู้พิพากษาอยู่ ๒ คน แต่มีพนักงานอัยการ อยู่ถึง ๓ คนนะครับ สมัยนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แต่คงไม่มากถึงกับขนาดที่ว่า จะขาดครั้งต่อครั้ง ถึงอย่างไรก็ตาม ถึงขนาดครั้งต่อครั้งนี้ การจัดคดีความของผู้พิพากษา แต่ละวัน ศาลต่างจังหวัดจะมีทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา อัยการจะว่าความแต่คดีอาญา เท่านั้น สมมุติว่า มีคดีความขึ้นสู่ศาลในวันนั้นนับ ๖ คดี จะเป็นคดีอาญาเสีย ๒ คดี เป็นคดีแพ่งเสีย ๔ คดี หรือจะเป็นคดีอาญาเสีย ๓ คดี เป็นคดีแพ่งเสีย ๓ คดี คดีหนึ่งนั้น อัยการไม่ต้องเกี่ยวแล้ว จะมาว่าแต่คดีอาญานะครับ ทีนี้เมื่อมี ๖ คดี ผู้พิพากษา ๓ อัยการ ๓ นายความ ๓ แล้วจะจัดอย่างไร ถ้าหากจะขึ้นพร้อมกันก็คงจะขึ้นไม่ได้แน่ ฉะนั้นอัยการก็ต้องรอศาลนะครับ เขาจัดคิวคดีกันเขาจัดอย่างนั้นนะครับ ก็อาจจะมี บ้างว่า บางครั้งอัยการไปบัลลังก์อื่น แต่บางครั้งอาจจะไม่มีมาเสีย อาจะหลงลืมอะไร

ไปอย่างนั้นนะครับ นี่เป็นข้อเท็จจริงที่ยังเถียงกันอยู่ ฉะนั้นจะไปเอาปัญหานี้จะไปคิดว่า เป็นปัญหาเล็กน้อยก็คงไม่ได้หรอกครับ เป็นปัญหาใหญ่ เป็นปัญหาสำคัญ เป็นปัญหา ของชาตินะครับ การที่จะมาพิจารณาที่มีสมาชิกวุฒิสภาบางท่านขอเสนอ ๓ วาระนั้น กระผมไม่เห็นด้วยจริง ๆ แต่ถ้าจะรับหลักการอันนี้ กระผมก็คิดว่า คงรีบไปก่อนได้ นะครับ ขาดแคลนเท่าไรอย่างไรก็ถือว่ากันนะครับ และปัญหาที่สำคัญที่สุดที่จะ พิจารณา ๓ วาระรวดไม่ได้ เพราะเหตุว่า มีมาตราที่ให้ออนไปถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ คือย้อนหลังไปอีก ๒ ปี กฎหมายธรรมดาอย่างนี้ไม่ใช่กฎหมายที่รัฐธรรมนูญบังคับ จะให้ออนได้อย่างไร ก็ต้องมีผลตั้งแต่วันใช้ประกาศ วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ ถึงจะถูกต้อง อันนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายนะครับ จะไปเอา ๓ วาระรวดอย่างเดียวก ึ่งไม่ได้หรอกครับ ต้องตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาพิจารณากันครับ ส่วนขั้น รับหลักการนี้กระผมก็ไม่ว่าอะไรครับ รับหลักการไปก่อนได้ครับ ขอบพระคุณครับ

- ๕๖/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณพรศรี

นายพร ยูติธรรมดำรง : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม พร ยูติธรรมดำรง ต้องขออนุญาตท่านประธานฯ และขออนุญาตประธานอัยการท่านสมาชิก ที่ต้องขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ความจริงแล้วในประเด็นที่ต้องขอประทานโทษท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติท่านวีระชัย ได้ทราบพุดนั้น ข้อมูลที่ท่านพูดนั้นที่บอกกว่า จำนวนผู้พิพากษาอัยการเท่ากันนั้น หรือว่าในสมัยที่ท่านเป็นหัวหน้าศาลนั้นมากกว่า อันนั้นก็เ็นความจริง อาจจะเป็นในสมัยที่ท่านยังรุ่งเรืองอยู่ก็ได้ แต่ว่าในสมัยนี้ความเป็นจริงมันเกิดขึ้นอย่างที่กระผมพูดจริง ๆ ในทุกจังหวัดของประเทศไทย รวมทั้งในกรุงเทพมหานครกระผมยืนยันได้ว่า อัตรากำลังของพนักงานอัยการนั้นมีน้อยกว่าศาลในทุกที่ทำการ ทุกที่ทำการจริง ๆ และในส่วนของการว่าคดีนั้นที่บอกกว่า อัยการว่าความ ๔ เรื่องและจะต้องรอศาลนั้น กระผมเรียนว่าเป็นเรื่องของความคดีอาญาเกือบทั้งหมดคดีแพ่งนั้นอาจจะม่บ้างก็ลงไปมากนัก แต่ในจำนวนคดีอาญาที่กระผมพูดถึงนั้นขณะนี้ท่านทราบไหมครับว่าเป็นคดีอะไร เป็นคดีอาชญากรรม วันหนึ่งพนักงานอัยการจะต้องว่าคดีอาชญากรรมประมาณ ๔ - ๕ เรื่อง จำนวน ๔ - ๕ เรื่องนั้นต้องสืบประกอบทุกเรื่อง การทำงานการสืบประกอบนั้น ไม่ใช่จะต้องถามพยานเพียงปากเดียวแล้วเลิก มันมีหลายปาก และจำนวนหลายปากนั้นท่านผู้พิพากษาเองก็เป็นคนให้อัยการเป็นคนสืบประกอบปากเดียวก็ไม่พอต้องสองปาก นั่นคือความเป็นจริง ถ้าหากว่าเรามีอัตราอัยการไม่ต่อล้อต่อเถียงหรือว่าต้องการอัตรากำลังมากเท่านั้น ความเป็นจริงมันเกิดขึ้นจริง ๆ ขณะนี้กระผมไม่ทราบว่าคุณเคยมีลมกั๊ปแล้วนั้นครับ แต่ความเป็นจริงขณะนี้เป็นอย่างนั้นจริง ๆ เหตุผลตรงนี้กระผมคิดว่าถ้า ๗๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมนั่งอยู่ตรงนี้ก็เป็นพยานให้กระผมได้ เหตุเกิดจริง ๆ ครับ แม้กระทั่งทางปลัดกระทรวงนี้เองท่านก็ทำหนังสือขอมา ศาลเองทุกศาลเป็นอย่างนั้นจริง กระผมกราบเรียนให้ท่านทราบว่าขณะนี้ อัยการไปศาลตอนเช้า บรรดาผู้พิพากษาห้อง ๆ ของท่านรุ่นหลังท่านต้องมายืนรออัยการ หรือให้หนึ่งบัลลังก์รอบอกกว่า เข้าบัลลังก์ผมก่อน ไม่อย่างนั้นไม่ได้ว่าความกันหรอก วันนั้นทั้งวันนี้คือความเป็นจริงครับ เพราะฉะนั้นขออภัยต่อะครับในเรื่องของความรู้สึกนั้น

เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีต ท่านอย่าเอามาพูดตรงนี้เลยครับ กระผมต้องกราบอภัยท่าน
ตรงนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ เชิญ

อาจารย์ชวงค์

นายชวงค์ นายบุตร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
นายชวงค์ นายบุตร ได้มีโอกาสเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมการเกี่ยวกับศาลยุติธรรม
หลายฉบับด้วยกัน และที่ทางศาลก็เสนอกฎหมายต่ออายุไปจนกระทั่งถึงเจ็ดสิบ วันนี้อัยการ
ก็มีโอกาสได้คนเจ็ดสิบได้อู่ทำงานต่อไปเช่นเดียวกัน กระผมเองกระผมก็ไม่ทราบนโยบาย
รัฐบาลนะขอจะปรารภ เพราะว่า เวลาที่ข้าราชการพลเรือนจะให้ออกตรง ๕๕ เออร์ลี่
รีไทร์เมนต์ (Early retirement) และโครงการต่าง ๆ อย่างศาล อย่างอัยการที่เพิ่มขึ้นมา
จะอยู่กับเจ็ดสิบ นี่พูดแบบคนธรรมดาอย่างนั้นนะครับ มันน่าจะเห็นทางหนึ่งทางใด จริงอยู่
ในต่างประเทศก็มีบทบาทของตนเอง ศาลอาจจะอยู่นาน อัยการอยู่นาน ข้าราชการอาจจะ
อยู่ทำให้อำนาจนี้ แต่ว่าในส่วนของการเสนอกฎหมายก็น่าจะให้ความเป็นธรรมแก่ทุก
วิชาชีพเท่าเทียมกัน ผู้แทนฯ บางคนที่เขาคุยกับกระผมแล้วเขาไม่พูด เขาไม่ค่อยกล้าพูด
คือเขาเกรงใจอย่างนี้เป็นต้น สำหรับเรื่องอัยการที่กระผมได้มีโอกาสอยู่ในสภานี้มา
สมัยก่อน ๆ ก็มีการเสนอกฎหมายทำนองนี้ เมื่อศาลเสนอได้สิทธิบางอย่างทางอัยการก็จะ
ต้องเสนอตามมาในระยะต่อไป อันนี้กระผมคาดการณ์ล่วงหน้าแล้วว่าอัยการเขาต้องเสนอ
ตามมาในเมื่อศาลล่วงหน้าไปก่อน กระผมคิดว่าไม่น่าเป็นปัญหาละครับ สนับสนุนเห็นชอบ
ด้วยจะได้จบเรื่องกัน ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ คุณนิพนธ์

เชิญครับ

นายนิพนธ์ วิสิษฐยุทธศาสตร์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นิพนธ์ วิสิษฐยุทธศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภา การที่เราจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้นั้นเราก็จะต้องคำนึงถึงความเป็นจริงว่าสิ่งที่มันเกิดขึ้นนั้นมันเป็นจริงหรือไม่
จากข้อมูลและสถิติ หรือว่าจากการที่เห็นข้อเท็จจริงมานั้นเราคงต้องยอมรับว่าคดีความนั้น

๑๐๘

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สำรวจ ๔๖/๓

มันมีมากขึ้นมา เพราะฉะนั้นในสัดส่วนของผู้พิพากษาถ้ามีการจะต้องเพิ่มให้มีผู้พิพากษา
อาวุโส ทางอัยการนั้นเราก็มองความจริงว่า การว่าความของอัยการนั้นเป็นทนายแก่ต่างให้
กับแผ่นดินด้วย เป็นทนายให้กับทางฝ่ายรัฐด้วย ทางข้าราชการด้วย-----

- ๔๗/๑

นอกจากนั้นคดีอาญาทุกคดีที่อัยการฟ้อง ไม่ใช่ทำเฉพาะคดีอาญาเท่านั้น คดีแพ่งก็มี แล้วเดี๋ยวนี้ก็มีเกี่ยวกับ โครงการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เผยแพร่ให้ความรู้ทางกฎหมายประชาชน ขณะนี้อัยการจะต้องทำหน้าที่หลาย ๆ ด้านด้วยกัน ทั้ง ๆ ที่ความขาดแคลนก็มี ในเรื่องคดีกระผมคิดว่าอย่างนี้ครับว่า ในจังหวัดหลายจังหวัดนี้ไปทีไหนก็ชนกัน ในทางความเป็นจริงกระผมเอง ได้มีโอกาสพบอัยการรุ่นเดียวกันทำงานห้องข้าง เขาก็บ่นถึงว่า ปริมาณงานทุกวันจะเพิ่มขึ้น แต่จำนวนบุคคลที่ทำงานในด้านคดีนั้นก็มีเท่าเดิม เพราะฉะนั้นจากสถิติคดีนี้กระผมคิดว่าเราคงต้องเอามาทำจนถึงความ เป็นจริง ไม่ใช่ว่าเราจะพิจารณากฎหมายโดยที่ว่า ใครขอเราก็ให้ คงไม่ใช่อย่างนั้น ทีนี้การที่รัฐบาลจะเสนอกฎหมายอันนี้ขึ้นมากระผมคิดว่า ต้องดูจากสถิติและข้อมูลแห่งความเป็นจริงทั้งหมดว่าการขาดแคลนอัยการนั้นมีมากน้อยแค่ไหน และคดีที่เพิ่มขึ้นจำเป็นต้องใช้อัยการในการที่จะมาว่าความนะครับ ดำเนินความยุติธรรมให้แก่พี่น้องประชาชนนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ความยุติธรรมให้กับพี่น้องประชาชนนั้นกระผมคิดว่าซื้อขายไม่ได้ ถ้าเราจะต้องเพิ่มอัตราค่าเลี้ยงขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับพี่น้องประชาชนแล้วเราต้องทำ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมมองว่า ถ้าอัยการไม่ขาดแคลนกระผมคิดว่าก็ไม่จำเป็นต้องมาขอ แต่ความเป็นจริงนั้นขาดแคลนจริง ๆ นะครับ กระผมอยากจะเรียนในส่วนของผู้ที่พิพากษานั้นที่ขาดแคลนก็รู้จักกันอยู่ คดีค้างอยู่ในศาลเท่าไรนะครับ บางคดีว่าจะถึงศาลฎีกา ๖ ปี ๗ ปี ๕ ปี มีทั้งนั้น เพราะว่าผู้พิพากษาเราก็ต้องยอมรับว่าขาดแคลน แต่ศาลเดี่ยวนั้นนะครับ ยิ่งขยายศาลออกไปมากเท่าไร ความขาดแคลนของผู้พิพากษาก็มีมาก และขณะเดียวกันที่ขยายศาลออกไปนั้น อัยการจำเป็นก็ต้องขยายตามไปด้วยนะครับ ถ้าเราจะไปตั้งศาลจังหวัดที่ไหนสักแห่งหนึ่ง เราก็ต้องเอาสำนักงานอัยการไปด้วย เพราะถ้ามีคดีอาญาขึ้นมาเนี่ยก็ต้องมีอัยการที่จะว่าความฟ้องร้องให้กับพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นปัญหานี้กระผมคิดว่า เป็นปัญหาของความเป็นจริง ข้อเท็จจริงที่เราจะต้องยอมรับกันว่า ถ้าไม่ขาดแคลนเราคงไม่ให้ แต่ถ้าขาดแคลนแล้วเราจำเป็นต้องให้ครับ แต่ที่นี้เราก็บอกว่า ถ้าความขาดแคลนมีอยู่ อัยการที่เกษียณไปนั้นอาจจะมียังจำนวนน้อย ถ้าไม่เพียงพอเราจะต้องย้อนหลังไปเนี่ย เราก็มาดูข้อมูลประกอบการพิจารณา ถ้ากระผมคิดว่าทางกระทรวง

ยุติธรรมเองหรือรัฐบาลหรือสำนักงานอัยการสูงสุดคงจะมีข้อมูลในเรื่องดังกล่าวเพียงพอที่จะบรรจุ หรือว่าแต่งตั้งอัยการอาวุโสเพื่อดำเนินคดีให้กำนันพี่น้องประชาชนในเรื่องความยุติธรรม กระผมคิดว่าทรัพยากรนะครับของอัยการหรือศาลนั้นไม่เหมือนทรัพยากรทางด้านอื่น จำเป็นต้องใช้วิชาเทคนิคในการทำงาน กระผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับ คนที่เป็นนักกฎหมายนั้น ทนายความก็ถนัดไปอย่างหนึ่ง อัยการก็ถนัดไปอย่างหนึ่งครับ ผู้พิพากษานั้นก็ถนัดไปอย่างหนึ่ง ผู้พิพากษานี้ถ้าไม่เคยเป็นทนายแล้วไปเป็นผู้พิพากษามารว่าความกับทนาย สูทนายไม่ได้ นี่ก็ความเป็นจริง เพราะฉะนั้นในอาชีพกฎหมายนี้ถนัดกันคนละอย่าง เพราะฉะนั้นความจำเป็นตรงนี้ความขาดแคลนตรงนี้เราจำเป็นต้องพิจารณา เพราะฉะนั้นในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นกระผมขอสนับสนุนครับ แล้วก็ถ้าพิจารณาได้ ๓ วาระ กระผมคิดว่าจะทำให้การดำเนินการโอกาสที่จะได้อัยการอาวุโสไปทำงานรับใช้พี่น้องประชาชนในด้านอำนวยความสะดวกแล้ว กระผมก็ขอสนับสนุน ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีผู้อภิปรายแล้วนะครับ
จะได้ขอมติครับ เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :
 ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น กระผมขออนุญาตรบกวนเวลาสั้น ๆ
 ครับ ในประเด็นเรื่องความขาดแคลนนั้น ใจจุดนี้ทางอัยการจะขาดแคลนอยู่ประมาณ
 ๕๐๐ ตำแหน่ง ขณะเดียวกันหมายศาลซึ่งกฎหมายจัดตั้งศาลมีผลบังคับใช้แล้ว แต่
 ไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ เนื่องจากความไม่เพียงพอ จำนวนอัยการที่จะไปทำงาน
 ในศาลนั้น เช่น ศาลรัตนบุรี ศาลนางรอง ศาลกันทรลักษ์ และบางศาลยังเปิดดำเนินการ
 ไม่ได้ เช่น ศาลจังหวัดสุโขทัย และขณะเดียวกันในแต่ละปีนั้นจะมีพนักงานอัยการ
 ซึ่งผ่านการสอบ ผ่านการอบรมแล้ว บางครั้งบรรจุเป็นพนักงานอัยการแล้ว แต่ไปสอบ
 เป็นผู้พิพากษาได้ก็ได้ออกแล้วไปบรรจุเป็นท่านผู้พิพากษา ปี ๒๕๕๐ ไป ๒๑ คน
 และคาดว่าปี ๒๕๕๑ ที่ผ่านมานั้นขณะนี้กำลังอบรมอัยการอยู่ ๑๖๓ คน คาดว่าจะไปสอบ
 เป็นผู้พิพากษาประมาณ ๓๐ คน ในส่วนความขาดแคลนดังกล่าวที่กระผมกราบเรียน
 กระผมได้เดินทางไปตรวจราชการเกือบทุกจังหวัดในประเทศไทย แต่ละจังหวัดนั้น
 จะได้รับการร้องเรียนจากนายความและศาลบอกว่า บางครั้งคดีล่าช้าเพราะต้องรอพนักงาน
 อัยการ พนักงานอัยการแต่ละศาลนั้นโดยประเมินแล้วจะประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวน
 ท่านผู้พิพากษาจังหวัดสิงห์บุรีใกล้ ๆ นี้ครับ มีท่านอัยการประมาณ ๕ ท่าน แต่ท่าน
 ผู้พิพากษามีอยู่ ๑๐ กว่าท่าน ทั้งหมดที่กระผมกราบเรียนก็คือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
 การขาดแคลนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : กระจางแจ่งดีแล้วนะครับ
 ผมจะขอมติที่ประชุมเลยนะครับ จะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 ฉบับนี้หรือไม่ ท่านโปรดลงคะแนนครับ ลงคะแนนเสร็จแล้วใช่ไหมครับ เรียบร้อย
 รวมได้ครับ

(มีสมาชิก เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์นะครับ
 ต่อไปคณะกรรมการครับ ท่านรัฐมนตรีครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :
 ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น ขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญ

จำนวน ๒๕ ท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เจริญ คุณเพชร

นายเพชร ยุติธรรมดำรง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม นายเพชร ยุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ เมื่อที่ย่อเท็จจริง
 เป็นอย่างที่ท่านประธานฯ ว่า แล้วก็การขาดแคลนอัตรากำลังของพนักงานอัยการนั้น
 มีอยู่จริงนะครับ ความจำเป็นในขณะนี้ก็คือว่า เราต้องการที่จะใช้อัตรากำลังพนักงานอัยการ
 อย่างรวดเร็ว กระผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานฯ ครับว่า ร่างพระราชบัญญัติ
 หลักเกณฑ์การแต่งตั้งอัยการอาวุโส นั้นมีบทหลักการข้อความต่าง ๆ คล้ายกับกฎหมาย
 หลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้พิพากษาอาวุโส ซึ่งขณะนี้ได้ออกใช้บังคับไปแล้วแทบจะทุกมาตรา
 เพราะฉะนั้นข้อความจะเหมือนกันทั้งหมดนะครับ ถ้อยคำที่ว่าในผู้พิพากษานั้น
 คงจะเป็นพนักงานอัยการ ม่ออย่างเดียวกับที่ท่านสมาชิกฯ ได้นำกรรมากรรมเรียนว่า
 การย้อนกลับไปใช้บังคับเมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ นั้น ก็ไม่ใช่เรื่องที่จะต้องเป็นหลักการใหม่
 เพราะว่าเป็นพระราชบัญญัติผู้พิพากษาอาวุโสที่ใช้หลักการเดียวกันนี้แหละครับ เพราะว่าเป็น
 ในขณะที่กฎหมายผู้พิพากษาอาวุโสใช้บังคับนั้น ได้ออกเป็นกฎหมายเมื่อประมาณ
 เดือนสิงหาคม ๒๕๕๒ และย้อนกลับไปใช้บังคับเมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เช่นเดียวกัน
 เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลดังกล่าวกระผมขออนุญาตใช้คณะกรรมการเดิมสภาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรี รัฐบาลเห็น
 อย่างไรครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :

ท่านประธานฯ ครับ แล้วแต่สภาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ ท่านรัฐมนตรีไม่ขัดข้อง
 ใช่ไหมครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :

ท่านประธานฯ ครับ กระผมความจริงไม่ก้อยที่จะเห็นด้วยเท่าไรนักในเรื่องการใช้

LIRT

๑๑๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สภากรรณ ๕๘/๓

กรรมการเต็มสภา เพราะการพิจารณากฎหมายนั้นความจริงถึงแม้จะหลักการคล้าย ๆ กัน แต่ถึงคงจะต้องดูด้วยความรอบคอบ แต่เมื่อท่านสมาชิกฯ เสนอมาเช่นนั้นแล้ว โดยหลักการ กระผมก็ยังอยากจะขอให้ใช้กรรมการวิสามัญผู้ครับสม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ทางรัฐบาลขอจะให้เป็นอย่างนั้น
คุณเพชร เชิญ

นายพร ยูติธรรมดำรง : ด้วยความเคารพท่านประธานฯ และ
ด้วยความเคารพท่านรัฐมนตรีครับ กระผมยังยืนยันขอใช้กรรมการเต็มสภาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณเพชรจะขอให้กรรมการ
เต็มสภา จะเสนออย่างนั้น มีผู้รับรอง เชิญครับ มีใครรับรองไหมครับ

นายพร ยูติธรรมดำรง : ขกผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

- ๕๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผู้รับรองถูกต้อง เมื่อเป็นอย่างนั้น ท่านรัฐมนตรีครับก็ต้องขอคะแนนเสียงที่ประชุมนะครับ จะขอมติที่ประชุมก็แล้วกัน คือ เอาอย่างนี้ดีกว่าเพื่อให้ชัด ๆ เห็นตามรัฐมนตรีใช้วิสัยญ์ก็ลงคะแนนว่า ทางนี้เป็นคนเสนอ ทีหลังว่า ให้กรรมการเต็มสภา จะเอาทางนี้ยื่น เอาคนท้ายยื่น ทางคุณเพชร เอาคนท้าย ก่อน ถ้าใครเห็นด้วยว่า กรรมการเต็มสภา ก็กล่าว เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วยกับคุณเพชร คุณเพชรเห็นด้วยตามรัฐมนตรีก็กล่าว ไปเห็นด้วย เอาครับ เห็นด้วยกับคุณเพชร กล่าว เห็นด้วย นะครับ ลงคะแนนได้ครับ เรียบร้อย รวมคะแนนครับ

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นจำนวนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยมากกว่านะครับ ที่ต้องเอา กรรมการเต็มสภา กรรมการเต็มสภาที่ดำเนินการต่อไปนะครับ พิจารณากันต่อไป ตอนนี้อย่า เชิญคุณวีระชัย

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผมก็ไม่ว่าอะไรนะครับ ในการที่จะโหวตนี้จริง ๆ น่าจะมีการให้ข้อปรัยถึงเหตุผลว่า ทำไมถึงจะต้อง ๒๕ คน และทำไมถึงจะมารวบรวมเอา ๓ วาระ กระผมไม่ขัดข้องนะครับ แต่กระผมจะขัดข้องอยู่ตอนนี้ว่า ผู้ที่กองคำประชุมสภาจะไม่ครบครับ สุดแล้วแต่ ท่านประธานฯ จะพิจารณา ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่ใช่ อยู่ที่ที่เราพิจารณากันมา อย่างนี้คุณวีระชัยจะเสนออะไรหรือเปล่า ถ้าไม่เสนอเราก็พิจารณาไป ถ้าไม่ขัดข้องเราก็ พิจารณาไป

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ : ท่านประธานฯ ครับ ถ้าจะให้เสนอกระผม ขอเสนอให้นับองค์ประชุมครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าเสนอ นับองค์ประชุมก็เชิญทาง เจ้าหน้าที่นับ คุณวัลลภ เชิญ

นายวัลลภ ดั่งคณานุกรณ์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม วัลลภ ดั่งคณานุกรณ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมเห็นว่าที่นายวีระชัยเสนอให้นับองค์ประชุม กระผม อยากให้ผู้รับรองก่อนครับ ขอบคุณมากครับ

๑๑๕

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ละโม ๔๘/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คือปกติที่เคยทำมานี้ ถ้าเขาเสนอ
ให้เนียบองค์ประชุม เราก็ไม่ต้องใช้ผู้รับรอง ก็นำไปเลย ไม่ได้เสนอผู้ใดอย่างอื่น เนียบ
องค์ประชุมว่าพร้อมหรือไม่ เป็นอย่างนี้ก็ต้องเป็นอย่างนี้แหละครับ ทำอย่างไรละ
คุณนิพนธ์ เชิญครับ

- ๕๐/๑

นายนิพนธ์ วิชัยวุฒิสภาศาสตร์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
 ที่เคารพ กระผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานฯ ถึงความในใจนะครับ กระผม
 อยากจะเรียนตรงนั้นว่า ความจริงวุฒิสภาเราก็มีอายุอยู่ชักรี่ไม่ก็เดือน แล้วที่เราทำ ๆ
 กันมาที่อย่างนี้แหละครับ การประชุมของวุฒิสภาที่จะพร้อมตอนเช้า พอาน ๆ เข้า
 ก็หายกันไปอย่างนี้ แล้ววันนี้คงจะเป็นกรณีพิเศษ เพราะมี พ.ร.บ. สำคัญคือ พ.ร.บ.
 เทศบาลนี้เข้ามาสู่การพิจารณาของวุฒิสภา แล้วใช้เวลามาก แต่กระผมอยากจะเรียนว่า
 ความตั้งใจของสมาชิกวุฒิสภาที่ทำหน้าที่ตรงนี้ก็ยังมีอยู่ แต่ถ้าการพิจารณากฎหมาย
 ถ้าเราจะให้หันมองคำประชุมกัน ทุกอาทิตย์ละครับที่มีการประชุมไม่ครบหรือครั้ง
 กระผมเรียนตรงนี้จากใจ เพราะกระผมเองไม่สำคัญหรือครบ พร้อมที่จะอยู่หรือ
 ไปได้ตลอดเวลา จะลาออกเมื่อไรก็ได้ แต่ที่นี้ก็มีกฎหมายสำคัญที่ผ่านการพิจารณาของ
 กรรมการที่จำเป็นจะต้องออกมาให้ และให้ทันท่วงที เราที่ทำหน้าที่กันตรงนี้
 มาอย่างอะลุ่มอล่วยกัน กระผมอยากจะกราบเรียนครับ คือในวุฒิสภาเราไม่มีฝ่าย
 ไม่มีพรรคการเมืองที่จะต้องทำตามมติ ถ้าจะมีก็แค่เงาบังแสงเท่านั้นเอง แต่ทุกอย่างไม่
 เราผ่านการพิจารณา การทำงานด้วยดีมาตลอด แต่ที่นี้กระผมห่วงอย่างเดียวก็คือว่า
 จะนับองค์ประชุม แล้วก็ปิดประชุมไปนี้ เลิกการประชุมนี้ไม่มีปัญหา แต่กระผม
 ห่วงกฎหมายอีกหลายฉบับที่จะต้องผ่านในวันนี้ เพราะเป็น พ.ร.บ. การเงิน อันนี้
 แลละครับที่จะต้องบังคับใช้ ผลกระทบไม่เกิดขึ้นกับคนอื่น แต่เราอยากจะเห็นว่า
 อาวุฒิสภาเราที่อยู่ชักรี่ไม่ก็เดือน ก็อยากจะทำหน้าที่ตรงนี้ให้สมบูรณ์ อะไรที่ทำได้
 แล้วก็ไม่เสียหายเกิดขึ้นแก่บ้านเมือง แก่ประชาชน ก็อยากจะวิงวอนครับว่า อะไรที่จะ
 อะลุ่มอล่วยครุณกันก็ได้ ดำเนินการไปได้ แล้วกระผมยืนยันได้สำหรับตัวกระผมนั้น
 เลิกประชุมเมื่อไร กระผมก็กลับบ้าน ถ้ายังไม่เลิกประชุมกระผมก็ไม่เคยไปไหน แล้ว
 เป็นคนหนึ่งที่อยู่ตลอดเวลาในการประชุมวุฒิสภา เพราะฉะนั้นอยากจะขอความกรุณา
 ตรงนี้ว่า อะไรที่ดำเนินการต่อไปได้นี้ อย่าให้กระทบกฎหมายอีกหลายฉบับ ที่จำเป็น
 จะต้องผ่านในวันนี้ อย่างที่ท่านประธานวุฒิสภาพูดเมื่อเช้าว่า เรามีกฎหมายหลายฉบับ
 ต้องผ่านแล้วเป็น พ.ร.บ. การเงินด้วย เพราะฉะนั้นอะไรที่จะเจรจาโน้มน้าวกันได้
 ก็เอาสิครับไม่เห็นไรกระผมว่า กราบเรียนท่านวิระชัยในฐานะท่านที่เป็นผู้อาวุโส

๑๑๗

ว. ๓ (ส. ท้าไป)

ทิพรัตน์ ๕๐/๒

ที่กระผมเคารพนับถือ ถ้าจะให้ฉันบอกร่วมนี้ น่าจะให้กระผมเป็นผู้เสนอด้วยซ้ำไป
เพราะกระผมเห็นว่า อะไรที่จะทำให้วุฒิสภาทำงานได้ตลอดรอดฝั่งไปได้ในทุกนี้
ในสมัยนี้ก็ทำกันเถอะ กระผมขอความกรุณาเถอะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเพชรครับ

- ๕๑/๑

นายพัชร ยุติธรรมดำรง : ขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภาครับ ด้วยความเคารพท่านประธานฯ และด้วยความเคารพท่านสมาชิกฯ นะครับ กระผมขออนุญาตถอนญัตติพิจารณาเพิ่มสภา กระผมขอตั้งกรรมาธิการวิสามัญตามที่ท่านรัฐมนตรีเสนอครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าอย่างนั้นนับองค์ประชุมก็ยังไม่ประกาศผลอะไร คุณวีระชัยจะถอนข้อเสนอใหม่

นายวีระชัย สุทรสุวรรณ : เรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ ถ้าหากว่า สมาชิกวุฒิสภาท่านผู้ทรงเกียรติ นะครับ ท่านอภิปรายขอลอนในเรื่องการพิจารณา ๓ วาระแล้วก็ให้ไปตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ๒๕ ท่านตามที่รัฐมนตรียุติธรรมเสนอครับ กระผมก็จะขอลอนครับ ขอพบพระคุณครับ เพื่อให้การเป็นไปด้วยความเรียบร้อยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอบคุณมาก คุณวีระชัยก็ถอนไป เพราะว่าเราขังนับไม่เสร็จ คบเรามากนับไม่เสร็จครับ เพราะฉะนั้นก็ยังไม่ได้ประกาศผลอะไร เมื่อท่านลอนก่อนก็สมบูรณ เราดำเนินการต่อไป

นายทองดี นิคกรรัมย์ : ขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายทองดี นิคกรรัมย์ กระผมก็สงสัยเหมือนกันว่า ตอนเช้าทำไมไม่นับ พอประชุมไปจะจบแล้วมันนับไม่เกิดประโยชน์สำหรับสภาเนี่ย กระผมก็เลยสงสัยเกิดขึ้นน่าจะจะเป็นไปตามกระบวนการที่เรามีหน้าที่ประชุม นะครับ คนมีธุระก็ไป คนที่ไม่มีมีธุระก็ถือว่าไม่รับผิดชอบ ฉะนั้นเราอยู่ต้องรับผิดชอบ ทำให้เสร็จ ตอนเช้าประธานฯ บอกว่า ผู้เข้าร่วมประชุมครบ แล้วตอนบ่ายก็มีอันเป็นไป นี่ข้อบังคับข้อไหนที่จะต้องมานั้น ฉะนั้นเมื่อครบแล้วก็ต้องครบให้ตลอดทั้งวัน ไม่ใช่ว่าดูไปมีinga คุมมึงไปและก็ไม่รับผิดชอบตัวเอง ฉะนั้นใครอยู่ก็ต้องรับผิดชอบหน้าที่ตัวเองให้ดีที่สุด นั่นคือความถูกต้องในการประชุม ไม่ใช่ว่าอยากจะทำเรื่องซึ่งกันและกัน อย่างนี้ก็ไม่ถูกต้อง คนที่มาเสียเวลาอาจจะอยู่ให้ครบและทำหน้าที่ตัวเองให้สมบูรณ์แบบ นั่นคือความถูกต้องของหน้าที่ของตัวเอง ถ้าคนไม่มีหน้าที่ตัวเอง ไม่รับผิดชอบตัวเอง นั่นคือความบกพร่องของตัวเองไม่ต้องไปโทษใคร แล้วก็ไม่ต้องไปนับใครว่า คุมมึงไม่มา ขอโทษเถอะครับ ที่ผมพูดตรงไปหน่อย นี่คือหน้าที่ของเรา ฉะนั้นเมื่อมาทำหน้าที่ตรงนี้ วันนี้ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร นั่นคือหน้าที่

๑๑๕

ว. ๓ (ส.ทั่วไป)

สมบูรณ ๕๑/๒

จะต้องทำ ฉะนั้นกระผมขอให้ท่านประธานฯ ดำเนินการให้จบตามวาระที่เรามีอยู่
ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณได้ระบายแล้วก็สบายใจแล้ว
ตอนนี้ทุกอย่างก็เข้ากรอบเดิมแล้วนะครับ ก็ดำเนินการต่อไป

นายพานิชย์ เจริญเผ่า : ท่านประธานวุฒิสภาครับ ขออนุญาตครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณพานิชย์

นายพานิชย์ เจริญเผ่า : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม พานิชย์ เจริญเผ่า สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ บรรยากาศวันนี้กระผม
ไม่ค่อยสบายใจและที่ประธานฯ บอกว่านับไม่หมดนั้น เราถ่ายถอดเสียงอยู่ด้วยก็จะมีมติ
สภานี้จะไม่ส่งงานครับ กระผมขอเสนออีกประชุมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เสนอปิดประชุมไม่ได้หรอก
เพราะอำนาจประธานฯ จะปิดหรือ ไม่ปิด เว้นแต่ว่าจะมีการนำองค์ประชุมว่า ไม่ครบ
เท่านั้นเอง

นายพานิชย์ เจริญเผ่า : ท่านประธานฯ ครับ ด้วยความเคารพท่าน
ประธานฯ มติใด ๆ ที่ตามนั้นจะมีการรายงานเสมอ วันนี้มีผู้เสนอแล้ว แล้วยังไปไม่ได้
แล้วก็ขอถอนกันไป เรายอมรับไหมครับว่า องค์ประชุมวันนี้เรามีปัญหาไหม แล้วมติ
ออกไปอะไรก็ตามนั้น กระผมคิดว่า ตรงนี้นั้นจะทำให้มีปัญหาในเรื่องของ พ.ร.บ. ทั้งหลาย
ที่จะเกิดขึ้นในสิ่งที่ท่านจะพิจารณาต่อไป เพราะฉะนั้นกระผมขอพิจารณาท่านประธานฯ
ได้ใช้อำนาจของท่านเปิดการประชุมครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ก็อย่างนี้ผู้ที่มาลงชื่อประชุม
ตอนเช้าตั้ง ๒๐๐ คนนะครับ กรบองค์ประชุมตลอดมาและการประชุมก็ต่อเนื่อง ผู้คน
อาจจะหยุดไปไหนไปนี่ เราก็ประชุมอย่างนี้ คนในห้องประชุมอาจจะน้อยกว่า ๒๐๐ คน
พูดอย่างนั้น แต่เราก็คือว่า สภาเราประชุมครบแล้ว ต่อเมื่อมีผู้ใดเห็นว่า เสนอให้นับ
องค์ประชุม เรานับ อย่างนั้นแล้วไม่ครบ เราก็ต้องปิดเพราะประชุมไม่ได้ ตอนนี้อยู่
มีการเสนอให้นับองค์ประชุม มีแต่การขัดแย้งเล็กน้อยก็กำลังจะนับอยู่ เขาก็บอกว่า ตอน
นี้จะเอาหรือไม่เอา จะให้ผมไปใช้สิทธิว่า ปิด ผมก็เห็นว่าเราประชุมได้ เราก็คือประชุม

๑๒๐

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สมบูรณ ๕๑/๓

มีการขัดแย้งเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ถอนไปหมดแล้วนะครับ จะมีใครขัดข้องอย่างนี้หรือเปล่า
แต่ถ้าใครจะเสนอปิดประชุมโดยการนับใหม่ ผมก็ให้นับ ถ้าไม่มีอะไร มีการถอนหมดแล้ว
ถือว่าไม่มีอะไร เราก็ประชุมไปด้วยความปรองดอง เราก็จะได้ เอาใหม่คุณพานิชย์
ถ้าอย่างนั้น ก็เป็นอย่างนี้ คุณชูวงศ์เจริญ

- ๕๒/๑

นายชวงศ์ ฉายะบุตร : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม นายชวงศ์ ฉายะบุตร โดยปกติเมื่อพิจารณากฎหมายจบนะครับ และรัฐมนตรีเสนอ คณะกรรมาธิการ กระผมก็อยู่สภามาเป็นเวลานานเหมือนกัน สมาชิกฯ เขาก็ยอมรับ กระผมคิดว่ามันจะเป็นจารีตประเพณีไปแล้ว ไม่มีท่านผู้อื่นที่จะไปเสนออะไรต่าง ๆ น้อยครั้งเต็มที วันนี้กระผมคิดว่าตกลงอะไรกัน ได้เรียบร้อยแล้ว ขอให้ท่านประธานฯ ดำเนินการต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เานะครับ ทุกคนเอาอย่างนั้น นะครับ ดำเนินการต่อไปก็แล้วกัน การขัดแย้งเล็กน้อยก็ประนีประนอมได้แล้ว มันไม่เกี่ยวกับคดีเดียว เพราะฉะนั้นก็ดำเนินการตามที่ท่านรัฐมนตรีเสนอกรรมาธิการวิสามัญ คุณเพชรมีอะไรจะพูดอีก เชิญครับ

นายเพชร ยุติธรรมดำรง : ไม่ทราบท่านรัฐมนตรีเสนอรายชื่อ คณะกรรมาธิการฝ่ายรัฐบาลหรือยังครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : จะตั้งคณะกรรมาธิการแล้วครับ เชิญท่านรัฐมนตรีเสนอครับ เมื่อสักครู่นี้ ๒๕ ท่าน ทางรัฐบาลเสนอส่วนของรัฐบาล เชิญ ครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่านประธานวุฒิสภา กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น รัฐบาลเสนอจำนวน ๕ ท่าน มีรายนาม ต่อไปนี้

๑. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๒. นายคัมภีร์ แก้วเจริญ
๓. นายเรืองนนท์ เรืองวุฒิ
๔. นายอภิรักษ์ มรกต
๕. นายนิพนธ์ อดิษฐ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญทางฝ่ายวุฒิสภาครับ เชิญ

คุณเพชร

๑๒๒

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สรยุทธ ๕๒/๒

นายพร ยูติธรรมดำรง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายพร ยูติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอรายชื่อกรรมการวิสามัญทาง
ด้านวุฒิสภาดังนี้ครับ

๑. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ
 ๒. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
 ๓. นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร
 ๔. นายเกษม สรศักดิ์เกษม
 ๕. นายกรินทร์ ชัชวาลวงศ์
 ๖. นายรัตน์ ศรีไกรวิน
 ๗. นายวิมล เกื้องาม
 ๘. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ
 ๙. นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์
 ๑๐. นายพร ยูติธรรมดำรง
 ๑๑. นายวัลลภ ตันติกุล
 ๑๒. นายพันธุ สุริยะพร
 ๑๓. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
 ๑๔. นายนิพนธ์ วิสิษฐยุทธศาสตร์
 ๑๕. นายพานิชย์ เจริญเผ่า
 ๑๖. นายวิชัย โทสุวรรณจินดา
 ๑๗. นายไพสิฐ พิพัฒน์กุล
 ๑๘. นายศัน จันทรปาน
 ๑๙. นายพินิต อารยะศิริ และ
 ๒๐. นายชุมสาย หัสติน
- ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

๑๒๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สรยุทธ ๕๒/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ มีท่านผู้ใด
เสนอผู้อื่น ไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ เสนอ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีก็ถามนั้น ท่านรัฐมนตรี
แปรญัตติครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น ขอเสนอแปรญัตติตามข้อบังคับครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : รัฐบาลเสนอแปรญัตติ ๑ วันตาม
ข้อบังคับนะครับ มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มี ก็เป็นตามนั้นครับ

ต่อไป ๖.๓ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จทำนาญเข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

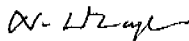
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายนิพนธ์ บุญญามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณา
และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๒ และตั้ง
กรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการ
พิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม
เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

(นางศิริลักษณ์ บินบารุงกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บำเหน็จบำนาญ/1

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและ
ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ และ
เพิ่มมาตรา ๑๙ ตริ)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การยื่นบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จ
บำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

เหตุผล

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการซึ่งจะมี
อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในถึงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เพื่อปฏิบัติหน้าที่
พนักงานอัยการในสำนักงานอัยการสูงสุดตั้งแต่วันที่ถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหก
สิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์
และหากอัยการอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการ
ปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่อัยการอาวุโสผู้นั้นมีอายุครบ
เจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส
ให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

Legislative Institutional Repository of Thailand

บำเหน็จบำนาญ/2

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่า หนึ่งบ้านนาฎข้าราชการ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมการที่นจากราชการของข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่ง
อัยการอาวุโสให้พ้นจากราชการเมื่ออายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากยังคงมีสมรรถภาพ
ในการปฏิบัติหน้าที่อาจรับราชการต่อไปอีกจนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ได้ (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๕ เพิ่มเพิ่มมาตรา ๑๕ ตริ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

เหตุผล

เพื่อให้พนักงานอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในถึงบประมาณและ เป็นผู้
มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เพื่อปฏิบัติราชการใน
สำนักงานอัยการสูงสุดตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในตำแหน่ง
อัยการอาวุโสจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่พนักงานอัยการนั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหาก
อัยการอาวุโสผู้ใดผ่านการประ เหมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่
ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่พนักงานอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
และมีสิทธิได้รับบำเหน็จบ้านนาฎข้าราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายนิพนธ์ บุญญามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บ้านนาฎ/3

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส และข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ และรองสมุหราชองครักษ์ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๘ ทวิ

การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๘ ตริ

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

"มาตรา ๑๘ ตริ ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการอัยการที่ได้ผ่านการประเมินแล้วว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ได้รับราชการต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพของข้าราชการอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการอัยการกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปแทน

"มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๘ ทวิ และมาตรา ๑๘ ตริ ในปีงบประมาณถัดไป ต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการ

LIPT
บำเหน็จบำนาญ/5

ตุลาการและข้าราชการอัยการซึ่งจะพ้นจากราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

"ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง"

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กลสิกร)

หัวหน้าฝ่ายยุติติ กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บ้ำา หนึ่งบ้านานูญ/6

๑๒๔

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สฤษฎท ๕๒/๔

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เฉิญเลขาธิการ
นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

“สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ รวมสองฉบับ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒
วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

LI RT
- ๕๓/๑

๑๒๕

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ทิพวรรณ ๕๓/๑

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (นบที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและ
ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ และเพิ่ม
มาตรา ๑๙ ตริ)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การขึ้นบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จ
บำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

เหตุผล

โดยที่ได้มีการตรวจกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการซึ่งจะมี
อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เพื่อปฏิบัติ
หน้าที่พนักงานอัยการในสำนักงานอัยการสูงสุดตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุ
ครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบ
หกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากอัยการอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมี
สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่
อัยการอาวุโสผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สภามการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

๑๒๖

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ทิพวรรณ ๕๓/๒

บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของ
ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : กรับ เป็นพระราชบัญญัติต่อเนื่อง
นะครับ มีผู้ใดจะอภิปรายไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ อภิปราย)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ก็ขอมติเลยนะคร้าว่า
จะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ะครับ ท่านโปรด
ลงคะแนนครับ เรียบร้อยแล้ว รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์นะครับ
ต่อไปก็กรรมการ ท่านรัฐมนตรีครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น ขอเสนอกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๒๕ ท่าน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรีจะเสนอชุดเดียวกัน
ใช่ไหมครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ชุดเดียวกัน
ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ รัฐบาลเสนอคณะกรรมการ
๒๕ ท่านชุดเดียวกันนั้นะครับ แล้วก็ปรารถนาคัดตามข้อบังคับ ทางด้านวุฒิสภา
ท่านสมาชิกฯ เห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าเห็นชอบด้วยก็เป็นไปตามนั้น
นะครับ

๑๒๓

ว. ๓ (ส. ทวิไป)

กิตติกรรม ๕๓/๓

ต่อไป ๖.๕ ร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

วุฒิสภาท้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ด่วน

ที่ สท ๐๐๐๘/สท-๑๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
78/49
๒๖ เม.ย. ๕๒
๑๐.๐๐ น.

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองยาน กท ๑๐๓๐๐

พตศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกาสิโนทางท่องเที่ยว (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติกาสิโนทางท่องเที่ยว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภา พิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวินมุนะมีตเนอร์ มะทา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๑๓๓

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาษาอ้างอิง/1

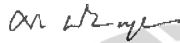
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

(นางศิริลักษณ์ บินนารุงกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIERT
ภาษีบำรุง/2

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกำหนดให้การเก็บภาษีบำรุงท้องที่เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นทุกประเภท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ และยกเลิกมาตรา ๑๐ ทวิ)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการที่ราคาปานกลางของราชการส่วนท้องถิ่น และการลดหย่อนที่ดินที่ไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๒ (๑))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดสถานที่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินและสถานที่และวิธีการชำระภาษีบำรุงท้องที่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ มาตรา ๓๔ และเพิ่มมาตรา ๓๔ ทวิ)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการทำให้เงินค่าปรับจากความคิดที่เกิดขึ้นตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘)

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้มืองค์การบริหารส่วนตำบลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีกประเภทหนึ่ง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้ครอบคลุมถึงการเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้โดยที่ถ้อยคำเกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่น ในกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่มีไข้อยู่หลายคำตามรูปแบบของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอยู่หลากหลาย สมควรปรับปรุงถ้อยคำดังกล่าวเพื่อให้ครอบคลุมถึงราชการส่วนท้องถิ่น ทุกประเภท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

"มาตรา ๑๐ ภาษีปาฐ์ร่งท่งที่ที่เก็บจากที่ดินในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจกองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ภาษีปาฐ์ร่งท่งที่ที่เก็บจากที่ดินในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งให้มีหน้าที่พิจารณาการตีราคาปานกลางตามมาตรา ๑๓ คณะกรรมการนั้นให้ประกอบด้วยบุคคลในท้องที่ดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย ปลัดจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด นายอำเภอท้องที่ ผู้ซึ่งนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิสองคนซึ่งได้รับเลือกจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ประกอบด้วย ปลัดจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด นายอำเภอท้องที่ ผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิสองคนซึ่งได้รับเลือกจากสภาท้องถิ่น"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑) ถ้าเป็นที่ดินนอกเขตเทศบาล ให้ลดหย่อนได้ไม่เกินห้าไร่ แต่จะน้อยกว่าสามไร่ไม่ได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติจังหวัด หรือข้อบังคับตำบลแล้วแต่กรณี"

LIRT

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๘ แบบแสดงรายการที่ดินสำหรับที่ดินในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมิน ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดินของผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ที่ตั้งอยู่ หรือสถานที่อื่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดโดยประกาศล่วงหน้าไว้ ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่น้อยกว่าสามสิบวัน"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๔ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่นำเงินไปชำระต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดินของผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ที่ตั้งอยู่ หรือสถานที่อื่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดโดยประกาศล่วงหน้าไว้ ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่น้อยกว่าสามสิบวัน"

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘

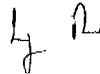
"มาตรา ๓๔ ทวิ การชำระภาษีบำรุงท้องที่นั้น ให้ถือว่าเป็นการสมบูรณ์เมื่อได้รับใบเสร็จรับเงินที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการนี้ได้ลงลายมือชื่อรับเงินแล้ว เว้นแต่การชำระภาษีตามวรรคสอง

การชำระภาษีบำรุงท้องที่ที่จะชำระโดยการส่งธนาคัตติ ตัวแลกเงินของธนาคาร หรือเช็คที่ธนาคารรับรอง ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังสถานที่ตามมาตรา ๓๔ ก็ทำได้โดยส่งจ่ายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ หรือชำระโดยผ่านธนาคาร หรือโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด และให้ถือว่าวันส่งทางไปรษณีย์วันชำระผ่านธนาคาร หรือวันชำระโดยวิธีอื่นตามที่กำหนด เป็นวันชำระภาษี"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๘ เงินค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตกเป็นรายได้ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ แล้วแต่ความผิดนั้นจะ เกิดขึ้นในท้องที่ใด"

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางนุชกร กสิกร)

หัวหน้าฝ่ายผู้ตติ กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๒๘

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ทิพวรรณ ๕๓/๔

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญเลขานุการ

นายพินิต อริยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา) :

“สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

.....

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง และลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๒๕

ว. ๓ (ศ. ทัวไป)

ทิวรรณ ๕๓/๕

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกำหนดให้การเก็บภาษีบำรุงท้องที่ เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นทุกประเภท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ และยกเลิก มาตรา ๑๐ ทวิ)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการตีราคาปานกลางของ ราชการส่วนท้องถิ่น และการลดหย่อนที่ดินที่ไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๒ (๑))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดสถานที่ขึ้นแบบแสดงรายการที่ดินและสถานที่ และวิธีการชำระภาษีบำรุงท้องที่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๔ และเพิ่ม มาตรา ๓๔ ทวิ)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้เงินค่าไถ่จากความผิดที่ เกิดขึ้นตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘)

- ๕๔/๑

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้มีองค์การบริหารส่วนตำบลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีก ประเภทหนึ่งสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้ครอบคลุมถึงการเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้โดยที่ถือยาค่าเกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่นในกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่มีใช้อยู่หลายค่าตามรูปแบบของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอยู่หลากหลาย สมควรปรับปรุงถ้อยคำดังกล่าวเพื่อให้ครอบคลุมถึงราชการส่วนท้องถิ่นทุกประเภท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีท่านสมาชิกฯ จะอภิปราย
ใหม่ครับ เชิญคุณสุชน

นายสุชน ซาลีเครือ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
สุชน ซาลีเครือ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอเรียนท่านประธานฯ ด้วยหลักการและเหตุผล
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นมีความสำคัญต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างมาก
เพราะว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้เราได้ผ่านกฎหมายว่าด้วยการกระจายหรือว่าแผนการกระจายอำนาจ
ท้องถิ่นซึ่งพูดถึงขั้นตอนในการที่จะให้อำนาจในส่วนราชการท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น ออบจ.
เทศบาล และ อบต. และส่วนท้องถิ่นอื่นที่จะเกิดขึ้นตามกฎหมาย รวมทั้งเมืองพัทยาและ
กรุงเทพมหานครซึ่งจะต้องมีขอบเขตอำนาจในการจัดเก็บภาษี หรือว่ามีการพูดถึงเรื่อง
อำนาจการบริหารของแต่ละส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งในอดีตรวมทั้งปัจจุบันขณะนี้ด้วยมีหลาย
ส่วนท้องถิ่นที่อำนาจหน้าที่างอย่างนั้นไม่ชัดเจน และทำงานลักษณะซ้ำซ้อนกัน กระผม
ขออนุญาตกล่าวอย่างให้เห็นที่มีเป็นข่าวปรากฏในเขตจังหวัดภาคใต้บางจังหวัด อบต.
ไปจัดเก็บภาษีที่ม่น้ำมัน และ อบต. บางแห่งไปเก็บภาษีรายได้มูลค่าเพิ่มหรือแวต (Vat)
เกินกว่าจำนวนของหลักการที่เก็บตามประมวลรัษฎากรเดิมที่บอกว่า ไม่เกิน ๑ เปอร์เซ็นต์
รวมภาษีที่ท้องถิ่นเก็บเข้าไปแล้วก็น่าจะเป็นเกือบ ๘ เปอร์เซ็นต์ ลักษณะทำนองนี้กระผมเอง
ไม่ทราบแน่ชัดว่า อยู่ในจังหวัดพื้นที่ใดแต่เป็นข่าวขึ้นมา ในลักษณะอย่างนี้กระผมเองคิดว่า

ถ้าหากว่ากฎหมายฉบับนี้นั้นจะได้อยู่ในรายละเอียดว่า อำนาจของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้น มีอำนาจในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นในส่วนใดเท่าใด ส่วนการกระจายอำนาจนั้นน่าจะอยู่ในแผนกระจายอำนาจในขั้นตอน ๔ ปี ถึงจะสามารถครอบคลุมทั้งหมดได้ กระผมเข้าใจในประเด็นนั้นแต่ในสาระสำคัญของกฎหมายนี้นั้นได้พูดถึงการยกเลิก พ.ร.บ. เดิม ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ด้วยเหตุผลที่บอกว่า กฎหมาย อบต. ๒๕๓๗ นั้นได้มีส่วนหนึ่งที่ได้พูดถึงเรื่องส่วนราชการส่วนท้องถิ่น ประเด็นนี้เองนั้นมีปัญหาในเชิงกระผมเข้าใจว่า เซึ่งปฏิบัติในตอนนี้การพิจารณากฎหมายว่าด้วยการกระจายอำนาจขององค์กรส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการรอประกาศใช้ คำว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” กับ “การปกครองส่วนท้องถิ่น” ในประเด็นนี้เป็นข้อความที่ตรงกับรัฐธรรมนูญ กระผมอยากจะกราบเรียนตั้งข้อสังเกตเอาไว้ว่าในชั้นกรรมาธิการ หรือในชั้นการพิจารณานั้นจะต้องดูให้รอบคอบว่า คำว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” กับ “การปกครองส่วนท้องถิ่น” นั้นมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร อันนี้ก็ฝากเอาไว้ด้วย กระผมมีประเด็นสั้น ๆ เท่านั้นครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณนิพนธ์ครับ

นายนิพนธ์ สรการ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

กำนันนิพนธ์ สรการ ในฐานะที่กระผมคลุกคลีอยู่กับท้องถิ่นมาตลอด และเกี่ยวกับการ

สำรวจที่ดิน กระผมตั้งใจอยากจะฝากข้อสังเกตในมาตรา ๖ ในยกเลิกความใน (๑)

มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๘ พ.ศ. ๒๕๒๔

และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑) ถ้าเงินที่ดินนอกเขตเทศบาลให้ลดหย่อนได้ไม่เกินห้าไร่

แต่จะน้อยกว่าสามไร่ไม่ได้” ตรงนี้กระผมอยากทราบว่าที่ลดหย่อนให้ในบรรดาระเบียบ

ลดหย่อนให้โดยเฉพาะเป็นที่อยู่อาศัย เพราะฉะนั้นน่าจะให้เห็นคำว่า “ที่อยู่อาศัย” ที่เรา

จะลดหย่อนให้ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณทองดีครับ

LIART

๑๓๒

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

นนทพร ๕๔/๓

นายทองดี นิกงรัมย์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายทองดี นิกงรัมย์ ซึ่งเป็นประธานกลุ่มเกษตรกร โคราซและที่เกี่ยวข้องกับเรื่องตรงนี้ มากมายก่ายกอง เพราะว่า มีราชการส่วนท้องถิ่นด้วย เพราะฉะนั้นบางท้องถิ่นหรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเพราะกฎหมายนี้ทำเพื่อผู้บริหารท้องถิ่น ก็องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีส่วนเกี่ยวข้องกับตรงนี้ด้วย เพราะว่า บางท้องถิ่นนั้นมีเทศบาลไปครอบคลุมอยู่ และมีการเข้าซ้อน ที่มีกฎหมายฉบับนี้ก็ไม่ชัดเจนว่า การวางเขตก็ดี การลดหย่อนก็ดี และอันสุดท้ายการสูญเสียซึ่งเกิดออกทุกก็ดี การทำอะไรไม่ได้เกิดขึ้นอาจจะน้ำท่วม ฝนแล้งอะไรต่าง ๆ น่าจะมีลงในกฎหมายนี้ด้วยเพื่อให้ถูกต้องนะครับ ไม่ใช่กับตะพืดตะพือมันไม่รู้ ฉันอยากเก็บภาพอย่างเดียวแล้วก็เก็บ ท่วมก็เก็บ-----

- ๕๕/๑

๑๓๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุกัลกษณ์ ๕๕/๑

นี่คือปัญหาในกฎหมายฉบับนี้ เพราะไม่มีข้อยกเว้นอะไรเลย เพียงแต่ทำให้เก็บอย่างเดียว แล้วมีลดหย่อนอีก อย่างน้อยก็ไม่น้อยกว่า ๓ ไร่ ไม่เกิน ๕ ไร่อยู่ตรงนี้ นอกเหนือจากนั้น น่าจะมีการเขียนไว้ว่า ข้อยกเว้นบางอย่าง เพื่อให้ผลประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ เพราะว่า ถ้าคิดอย่างนั้นแล้วบางครั้ง บางท้องถิ่น บางแห่งไม่คำนึงถึง เพราะทุกคนที่ทำงานมีเงินเดือน มีค่าตอบแทน ทุกคนก็เพื่อหวังค่าตอบแทนและเพื่อไปสร้างผลประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่น ที่นี้การสร้างผลประโยชน์ค่าตอบแทนต่าง ๆ บางทีไปเกิดกระทบต่อผู้ตกทุกข์ได้ยากคือราษฎรไม่คำนึงถึงตรงนี้ ฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้ผมก็เห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ออบต. คือองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีโอกาสได้มาเก็บถูกต้อง ผมเห็นดีด้วย แต่ต้องมีการปรับปรุงให้เกิดสอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง แล้งก็เก็บ ท่วมก็เก็บ ไม่ใช่อย่างนั้นครับ แล้วอันสุดท้ายผมก็โดนคนหนึ่งถามที่โรงเรียน คำว่า “ภาษีโรงเรียน” มาจากตรงไหน ผมไม่ทราบเหมือนกัน คนมีบ้านอยู่ก็จะมาเก็บภาษีบ้าน ทิ้งจริงแล้วปกติที่ก่อนนั้นภาษีบ้านนั้น คือหมายความว่า บ้านนั้นให้เขาเช่า นั่นต้องเสียภาษีโรงเรียน แต่องค์การบริหารส่วนตำบลหลายตำบลไปได้เก็บ คุณมีบ้านอยู่ คุณต้องเสียบ้าน บ้านเจ้าของปลูกอยู่ก็ต้องเสียบ้าน เสียภาษี ขอแบบ ขออะไร ขออนุญาต ผมไม่ว่ากัน แต่เมื่ออยู่ ๆ ไปไปเก็บบ้าน ค้าย ๆ ว่าผมไปเข้าบ้านองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ ถือว่าคุณมีโรงเรียน เขาคิดอย่างนั้น นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ทุกวันนี้ เพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นไม่รู้เลยว่า ถ้าเป็นโรงเรียน ฉันเก็บหมด เป็นเท่าไรนั่น เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรงนั้น นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลผมและอำเภอผมที่เก็บมาตั้งแต่ปีที่แล้ว ตั้งแต่เริ่มตั้งตำบลมาก็มีคำสั่งจากกระทรวงมหาดไทยให้เก็บภาษีโรงเรียน แล้วไปเก็บชาวบ้านมีบ้านอยู่ มีโรงก็เก็บบ้านก็เก็บ นี่คือปัญหาที่เขาร้องเรียนมา ผมก็เลยบอกว่า ถ้ากฎหมายนี้เข้ามาผมก็จะหาวิธีซึ่งให้ท่านได้เขียนให้ชัดเจนว่า คำว่า “ภาษีโรงเรียน” ทำอย่างไร วิธีการเก็บเก็บอย่างไร และตารางเมตรละเท่าไร ตารางวาละเท่าไร อยู่ในกฎฎีกา อยู่ในกฎกระทรวงก็แล้วแต่ ต้องเขียนให้ชัด อย่างนั้นแล้วก็ไล่ตะปัดตะป้อนัง ผมก็โดนทั้งขึ้นทั้งล่อง ซึ่งเป็นมาแล้ว เมื่อ ๒ ปีก่อนแล้วเดี๋ยวนี้ก็ยังไล่เก็บกันอยู่ และอันสุดท้ายนี้โดยเฉพาะอำเภอผม ตลาด

LIRT

๑๓๔

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ศุภลักษณ์ ๕๕/๒

เทศบาลไปอยู่ในเขต อบต. ที่นี้ก็เกิดปัญหากันขึ้นเก็บค่าธรรมเนียมอยู่ตรงนั้น ไม่มีกฎหมาย อบต. ก็กฎหมายหนึ่ง เทศบาลก็กฎหมายหนึ่ง แล้วชาวบ้านเดือดร้อนก็ไม่มีใครแก้ปัญหาได้ เพราะว่าจะออกหนังสือคนละที่ ที่หนึ่งให้ อบต. ที่หนึ่งให้เทศบาลก็ไล่เก็บกันคนเดียวเก็บ ๒ ข้อนี้ นี่คือปัญหา จะนั้นกฎหมายฉบับนี้ว่าจะเขียนให้ชัดเจน เพื่อจะได้เป็นหลักการปฏิบัติผู้ไปอยู่ใน อบต. ก็ดี อบจ. ก็ดี อยู่กับเทศบาลก็ดีให้เกิดการชัดเจน ชาวบ้านจะได้ไม่เดือดร้อน จะนั้นเขาฝากผมมาก็ขอเรียนให้ท่านผู้เกี่ยวข้อง ใครจะเป็นกรรมาธิการก็ดีใครจะทำตรงนี้ให้ถูกต้องก็ขอให้ชัดเจนในข้อกฎหมายนะครับ ผมขอฝากไว้แค่นั้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่แทนประธานวุฒิสภา : บังเอิญกฎหมายภาษีโรงเรือนอีก ๒ ฉบับ คอนนี้ภาษีบำรุงท้องที่ก็ไม่เป็นไร อภิปรายไว้ล่วงหน้าไม่เห็นไร เชิญคุณสุลัยมาลัย

นายสุลัยมาลัย วงษ์พานิช : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมสุลัยมาลัย วงษ์พานิช สมาชิกวุฒิสภา กระผมมีข้อสังเกตอยู่นิดหนึ่งที่จะกราบเรียนท่านประธานฯ เพื่อให้พิจารณาในกรรมาธิการนะครับ คือมาตรา ๑๔ ท่านให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินราคากลาง ซึ่งประกอบไปด้วยปลัดจังหวัด พนักงานที่ดินจังหวัด นายอำเภอท้องที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิ

- ๕๖/๑

จากที่ดำเนินการมาแล้วทุกครั้งการประเมินในราคากลาง เจ้าของที่ดินเองไม่เคยได้มีส่วนรับรู้เลย มักจะใช้ตัวเลข ที่ว่ามีกรซื้อขายกัน ที่นี้การประเมินราคากลางจากการซื้อขายนี้ บางที่ที่ดินที่นำมาเป็นหลักในการประเมินคือที่จัดสรรดินน้อยเท่านั้นเอง เอรากาที่ที่พัฒนาแล้วมาขาย เพราะเป็นราคาซื้อขายกัน ทำให้ที่ดินส่วนอื่นที่ใช้ในการเกษตรราคาสูง แล้วประชาชนก็ได้รับภาระในการที่เสียภาษีสูงมาก บางคนถึงกระทั่งว่ารักษาที่ดินของตัวเองไม่ได้ ต้องขาย เพราะขายได้จากที่ดินนั้น ไม่พอในการที่จะเสียภาษี อันนี้มีความนะคร้า!

อีกประการหนึ่ง ได้ที่ดินมาแล้วจากกองมรดกก็ดี พอรับมรดกเสร็จแล้ว ไม่มีเงินที่จะเสียค่าภาษีที่ดิน อันนี้ละครับผมจะขอฝากไว้ คือการที่เราจะเก็บภาษีที่ดินเราควรจะให้เจ้าของที่ดินเขาได้รับรู้บ้าง แล้วควรที่จะมีหลักเกณฑ์ให้มากกว่านี้ ไม่ใช่หลักเกณฑ์ในการที่จะเอาซื้อขายเป็นหลักเกณฑ์เป็นตัวเลขอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงคนที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรว่า การเกษตรปลูกข้าวมานี้ ได้ผลผลิตขนาดนี้ ต้นทุนขนาดนี้ แล้วเสียภาษีขนาดนี้ แล้วเขาอยู่ไม่ได้ เนื้อที่เอาเกษานพระนครนี้ละครับ คือในจังหวัดสมุทรปราการ น้ำเสีย น้ำในคลองเสียครับ ประกอบการทำงานไม่ได้ทำสวนก็ทำไม่ได้ทำอะไรไม่ได้ แต่ก็ต้องเสียภาษีที่ดิน แล้วภาษีที่ดินที่ท่านเก็บนั้นสูงมากครับ บางที่ขายที่ดินไปแล้วยังไม่พอที่จะให้ค่าภาษีครับ อันนี้ครับผมก็เห็นว่า ทางที่ดีควรที่จะให้มีตัวแทนของผู้เสียภาษีในที่ดิน ถ้าประเมินในตำบลไหนก็ควรจะมีตัวแทนตำบลนั้น เจ้าของที่ดินผู้ที่จะเสียไว้ด้วย อันนี้ท่านตั้งนายอำเภอ ตั้งปลัดอำเภอท่านเอาคนที่อื่นทั้งนั้นมาแล้วบางทีก็ไม่ได้ประชุม เอรายการราคาของกรมที่ดินถ้ามีอยู่ก็เป็นหลัก มาถึงก็มาเซ็น ๆ กัน แล้วก็ถือว่าประชุมแล้วก็เรียบร้อย กระผมเองเคยเป็นกรรมการที่มาให้กระผมทำอย่างนี้ กระผมไม่ยอม ผลที่สุดแล้วก็ไม่ประชุม ประชุมเขาก็อ้างหลักของกรมที่ดินนั้นเป็นหลักครับ อันนี้ละครับขอฝากในที่ประชุมไว้ด้วยเป็นข้อสังเกตว่า ถ้าหากว่าพระราชบัญญัตินี้ถ้าจะมีในชั้นแปรญัตติแล้วขอฝากไว้ด้วยครับ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

๑๓๖

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สัณญา ๕๖/๒

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ประการแรก ยากจะกราบเรียนว่า ที่มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการที่เราได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งขณะนี้ได้มีผลบังคับใช้แล้ว อันนั้นก็คงจะเป็นกฎหมายแม่บทที่จะกำหนดในเรื่องของการจัดสรรเรื่องของอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ และในส่วนของรัฐหรือส่วนกลาง รวมไปถึงเรื่องของการแบ่งสรรภาษีอากรและรายได้ต่าง ๆ ด้วย ขออนุญาตกราบเรียนว่า การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ครั้งนี้สอดคล้องกับแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจนครบ

ประการที่ ๒ ในเรื่องที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับถ้อยคำรายละเอียดต่าง ๆ นั้น กระผมเห็นด้วยว่า คงต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพื่อให้ถ้อยคำต่าง ๆ นั้นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติที่ถือว่าเป็นกฎหมายแม่บทดังกล่าว เพราะฉะนั้นตรงนั้นก็คงจะเป็นหน้าที่ที่ทางคณะกรรมการคงจะได้กรุณาดูแลในรายละเอียดต่าง ๆ ด้วย

- ๕๗/๑

๑๓๓

ว. ๓ (ศ. ทั่วไป)

สิริวรรณ ๕๗/๑

ประเด็นต่อไปอยากจะขออนุญาตทราบเรียนท่านประธานฯ ว่า ที่มีการ
สอบถามถึงเรื่องของการแก้ไขเพิ่มเติมมาตราที่เกี่ยวข้องกับกรลดหย่อน ข้อความที่ได้
เสนอมามาตรา ๖ จะเป็นการเปลี่ยนแปลงความใน (๑) ของมาตรา ๒๒ ซึ่งสาระของมัน
ก็จะเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็คือ พูดถึงการแก้ไขให้สอดคล้องกับ
การที่จะมีองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ว่าสิ่งที่ท่านมีความห่วงใยนั้น ความจริงจะปรากฏอยู่
ในตัวมาตรา ๒๒ เองก่อนที่จะไปถึง (๑) ซึ่งไม่ได้มีการแก้ไขครับ เพราะว่า ในมาตรา ๒๒
ของพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ นั้น จะมีบัญญัติเอาไว้ว่า ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของ
ที่ดินแปลงเดียวหรือหลายแปลงอยู่ในจังหวัดเดียวกันและที่ดินนั้นเป็นที่อยู่อาศัยของตนเป็น
ที่เสด็จสัตว์ของคนหรือประกอบกิจการของตนจะได้ลดหย่อนไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่
ตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ แล้วจึงจะตามมาด้วยความในอนุมาตราที่ได้มีการ
แก้ไขจนครบ เพราะฉะนั้นหลักในเรื่องของที่อยู่อาศัยนั้นยังคงอยู่เหมือนเดิม สำหรับข้อ
สังเกตของท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติเรื่องกระบวนการของการประเมินราคานั้น อยากจะ
กราบเรียนว่า ในกระบวนการของพระราชบัญญัติฉบับบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ จะมี
กระบวนการที่เมื่อมีการตราค่าปานกลางแล้วจะต้องมีการประกาศราคาคงกล่าว ณ สถานที่
ต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘ และถ้าเจ้าของที่ดินไม่เห็นพ้องด้วยกับราคาค่าปานกลางนั้นก็สามารถที่
จะใช้สิทธิในการอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๒๐ ซึ่งก็จะเป็นการอุทธรณ์ไปที่ผู้ว่าราชการจังหวัด
และผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะเป็นผู้วินิจฉัยนอกจากนั้นแล้วเมื่อมีการอุทธรณ์แล้ว และก็ทาง
ผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ไปแล้วแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ
ผู้อุทธรณ์ก็ยังมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อศาลต่อไปตามมาตรา ๕๒ ครับ
ขออนุญาตกราบเรียน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ต่อไปจะได้ขอมติที่ประชุมเลย
นะครับว่า จะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ครับ โปรดลง
คะแนนครับ เรียกร้อยแล้วที่รวมคะแนนได้

(มีสมาชิก เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์นะครับ
ต่อไปกรรมการครับ ท่านรัฐมนตรีครับ

๑๓๘

ว. ๓ (ส. ทั่วไป)

ถีรวิรรม ๕๗/๒

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ท่านประธานฯ ที่เคารพ ขอสอนส่งให้คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม
พิจารณาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : รัฐบาลส่งให้คณะกรรมการ
สามัญการบริหารและการยุติธรรมพิจารณาครับ แปรผู้คดีภายในที่วัน เชิญท่านแปรผู้คดี
สักเท่าไร

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ตามข้อบังคับครับ ท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : แปรผู้คดีตามข้อบังคับนะครับ
ที่ประชุมไม่มีใครขัดข้องนะครับ อาจารย์สรรเสริญมีอะไรครับ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ : ท่านประธานฯ ครับ กระผม สรรเสริญ
ไกรจิตติ ในฐานะประธานคณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม วันนี้
คณะกรรมการนี้รับและเลยครบ ถ้ารวมทั้งหมดแล้ว ๕ เรื่อง ๕ ร่าง เรื่องแรกที่ผ่านไป
เมื่อสักครู่นี้เรื่องอัยการ แล้วเดี๋ยวยังมีตามมาอีก ๔ เรื่อง เมื่อสักครู่นี้เป็นเรื่องที่ ๒ แล้วจะ
ตามมาอีก ๓ เรื่อง ในขณะที่คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรมยังขาดอยู่ ๑ ท่าน
กระผมเลขขอถือโอกาสเสนอตั้งกรรมการแทนคนที่ออกไป คือ ท่านสุประดิษฐ์
หุดะสิงห์ อดีตปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ลาออกไป ก็ขอเสนอคุณพินิต อาระยะศิริ
เลขาธิการวุฒิสภาเป็นกรรมการการบริหารและการยุติธรรมด้วยครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ ถือเป็นวาระ
พิเศษนะครับ เพราะว่าท่านก็เสนอบุคคลขึ้นมาแทนกรรมการที่ว่าง แล้วก็เสนอ
คุณพินิต ที่ประชุมมีท่านผู้ใดขัดข้องไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีก็อนุมัติตามนั้นนะครับ
เห็นใจมากครับ มีตั้ง ๕ เรื่อง เอาสุขภาพดี ๆ นะครับ

ต่อไป ๖.๕ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งส่งผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วนะครับ

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ด่วน

ที่ สผ ๐๐๐๘/ว.ส.๖

ใบรับเลขที่การวุฒิสภา
8๐/25๕2
วันที่ 26 พ.ค. 42
เวลา 10.05 น.

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๗๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๑๓๓

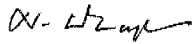
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

(นางศิริลักษณ์ ปันบำรุงกิจ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ระเบียบบริหาร/2

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการ
รัฐมนตรี กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และมหาวิทยาลัย
หรือสถาบันในทบวงมหาวิทยาลัย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ และเพิ่มมาตรา ๘ จ
มาตรา ๘ สัตต และมาตรา ๘ อัญ)

(๒) กำหนดลักษณะกรณีของการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม
ที่ไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้น และการยุบ
ส่วนราชการดังกล่าว ที่สามารถทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งกำหนด
วิธีการดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณ ทรัพย์สิน บุคลากร กิจการ สิทธิและหนี้สินของ
ส่วนราชการเหล่านั้น (เพิ่มมาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๘ ตรี และมาตรา ๘ จัตวา)

(๓) กำหนดรูปแบบพระราชกฤษฎีการวม โอน หรือยุบส่วนราชการ
ที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยุบเลิกบทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
(เพิ่มมาตรา ๘ เบญจ)

(โปรดพลิก)
ระเบียบบริหารฯ/3

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๐ ได้บัญญัติให้
การรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม ที่ไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของ
ข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้น หรือการยุบเลิกส่วนราชการดังกล่าว สามารถทำได้โดย
ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ดังนั้น สมควรกำหนดลักษณะของกรณีที่สามารถตราเป็น
พระราชกฤษฎีกาและวิธีการดำเนินการของแต่ละกรณี และรูปแบบของพระราช
กฤษฎีกาดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงาน
เลขาธิการรัฐมนตรีและส่วนราชการระดับกรม ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๕

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๘ การจัดตั้ง การรวม หรือการโอน ส่วนราชการตามมาตรา ๗ ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

LIPT
(โปรดพิมพ์)
ระเบียบบริหาร/5

Legislative Institutional Repository of Thailand

การจัดตั้งทบวงโคเบฯให้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงให้ระบุ
การสังกัดไว้ในพระราชบัญญัติด้วย

การจัดตั้งกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม
ซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ให้ระบุการไม่สังกัดไว้ใน
พระราชบัญญัติด้วย"

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๘ ตี มาตรา ๘
จัตวา มาตรา ๘ เบญจ มาตรา ๘ ฉ มาตรา ๘ ฉด และมาตรา ๘ ชฎ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

"มาตรา ๘ ทวิ การรวมหรือการโอน ส่วนราชการตามมาตรา ๗ ไม่ว่าจะ
มีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ ถ้าไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตรา
ของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้นให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาดังกล่าววรรคหนึ่ง ให้ระบุอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง
กรม ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ การโอนอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งหน่วยราชการ
หรือเจ้าพนักงานที่มีอยู่เดิม การโอนข้าราชการและลูกจ้าง งบประมาณรายจ่าย รวมทั้ง
ทรัพย์สินและหนี้สินเอาไว้ด้วย

ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานประมาณมีหน้าที่
ตรวจสอบดูแลมิให้มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ
ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือที่ถูกรวมหรือโอนไปตามวรรคหนึ่ง เพิ่มขึ้นจนกว่าจะครบกำหนดสามปี
นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าววรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๘ ตี การเปลี่ยนชื่อส่วนราชการตามมาตรา ๗ ให้ตราเป็น
พระราชกฤษฎีกา และในกรณีชื่อตำแหน่งของข้าราชการในส่วนราชการนั้นเปลี่ยนไป
ให้ระบุการเปลี่ยนชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นอื่น
ประกาศ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึงส่วนราชการหรือตำแหน่งของข้าราชการที่ได้ถูกเปลี่ยนชื่อ
ตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นอื่น ประกาศ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงส่วนราชการหรือตำแหน่งของข้าราชการ
ที่ได้เปลี่ยนชื่อนั้น

LIART

มาตรา ๘ จัตวา การยุบส่วนราชการตามมาตรา ๗ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

เมื่อมีพระราชกฤษฎีกายุบส่วนราชการตามวรรคหนึ่งแล้วให้งบประมาณรายจ่ายที่เหลืออยู่ของส่วนราชการนั้นเป็นอันระงับไป สำหรับทรัพย์สินอื่นของส่วนราชการนั้นให้โอนให้แก่ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่รัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี สำหรับวิธีการจัดการกิจการ สิทธิและหนี้สินของส่วนราชการนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งต้องพ้นจากราชการ เพราะเหตุยุบตำแหน่งอันเนื่องมาแต่การยุบส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีจะมีมติกำหนดเงินเดือนแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าว นอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับอื่นก็ได้

ในกรณีที่ส่วนราชการที่ประสงค์จะรับโอนข้าราชการหรือลูกจ้างตามวรรคสามมิได้กระทำไว้โดยมิได้ถือว่ามีข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดได้พ้นจากราชการ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๘ เบญจ พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ ทวิ หรือมาตรา ๘ จัตวา หากมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จัดตั้งส่วนราชการ กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๒๓๐ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ระงับให้ชัดเจนในพระราชกฤษฎีกาว่าบทบัญญัติใดถูกแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก เป็นประการใด และในกรณีที่เป็นการเพิ่มความขึ้นใหม่ให้ระงับด้วยว่าประสงค์จะให้อยู่ที่ใดในกฎหมายนั้น

มาตรา ๘ ฉ การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ให้ออกเป็นกฎกระทรวง และให้ระบุนานาจอหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในกฎกระทรวงด้วย

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการดังกล่าว กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๘ สัตต ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานงบประมาณร่วมกันเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการแบ่งส่วนราชการ ภายในและในการกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการตามมาตรา ๘ ฉ ในการ เสนอความเห็นดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจัด อัตรากำลังและสำนักงานงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณให้สอดคล้อง เสนอไป ในคราวเดียวกัน

มาตรา ๘ อัญญ การแบ่งส่วนราชการหรือหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือในกำกับของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันนั้น"

มาตรา ๕ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการภายในส่วนราชการ ตามมาตรา ๘ ฉ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้คงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการตาม มาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางนุชกร กุลศิกร)

หัวหน้าฝ่ายยุติ กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

๑๓๕

ว. ๓ (ส. ทัวไว)

วิมล ๕๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เฉิญเลขธิการ
นายพินิต อารยะศิริ (เลขธิการวุฒิสภา) :

“สรุป

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับ
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐
ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ และตั้ง
กรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้
เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑
(สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง
แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อ
วุฒิสภาเพื่อพิจารณาค่อยไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขานุการ
รัฐมนตรี กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และมหาวิทยาลัยหรือ
สถาบันในทบวงมหาวิทยาลัย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ และเพิ่มมาตรา ๘ จ มาตรา ๘ ด้ด
และมาตรา ๘ อัญ)

(๒) กำหนดลักษณะกรณีของการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม ที่ไม่มี
การกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้น และการยุบส่วนราชการ
ดังกล่าวที่สามารถทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งกำหนดวิธีการดำเนินการ
เกี่ยวกับงบประมาณ ทรัพย์สิน บุคลากร กิจการ สิทธิและหนี้สินของส่วนราชการเหล่านั้น
(เพิ่มมาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๘ ตวี และมาตรา ๘ จัตวา)

(๓) กำหนดรูปแบบพระราชกฤษฎีการวม โอน หรือยุบส่วนราชการที่มีผล
เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยุบเลิกบทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มมาตรา ๘
เบญจ)

LIRT

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๐ ได้บัญญัติให้การรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม ที่ไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้น หรือการยุบเลิกส่วนราชการดังกล่าว สามารถทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ดังนั้น สมควรกำหนดลักษณะของกรณีที่สามารถตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและวิธีการดำเนินการของแต่ละกรณี และรูปแบบของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีและส่วนราชการระดับกรม ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวัลลภ

นายวัลลภ ตังคณานูร์รักษ์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ ผม

วัลลภ ตังคณานูร์รักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ผมมีคำถามเรียนท่านประธานฯ ไปยังท่านรัฐมนตรีด้วยความที่เป็นคนซึ่งไม่อยู่ในระบบข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการครู ผมดูหลักการใน (๒) ซึ่งให้มีการเพิ่มเติมมาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๘ ทริ และมาตรา ๘ จัตวา โดยเฉพาะมาตรา ๘ จัตวา ในวรรคสามท่านประธานฯ ครับ วรรคสามเขียนว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งต้องพ้นจากราชการเพราะเหตุยุบตำแหน่ง อันเนื่องมาแต่การยุบส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีจะมีมติกำหนดเงินชดเชยคล้าย ๆ อย่างนี้ นะครับ ผมอ่านแล้วเหมือนกับว่า ถ้าหากมีเหตุการยุบส่วนราชการหรือยุบตำแหน่งข้าราชการมีสิทธิจะถูกลอยแพได้ อ่านนัยมันเป็นเช่นนั้น ผมอยากถามเหตุผลว่า เคยมีการบัญญัติอย่างนี้ไว้ที่ใดหรือไม่ นี่ถือเป็นคำถามประเภทที่ ๑ นะครับ

ประเภทที่ ๒ ก็คือว่า ถ้าเคยมีอยู่แล้วเคยใช้หรือเปล่า

ประเภทที่ ๓ ถ้าไม่มีเป็นนโยบายหรือแปล่าที่เตรียมจะโลเซข้าราชการบาง

ส่วน

ผมถามเป็นคำถามต่อเนื่องกันเลย ขอบคุณมากครับท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณสุชนศรี

นายสุชน ชาติเครือ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
 สุชน ชาติเครือ สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็น
 ร่างพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในภาวะบ้านเมืองขณะนี้ อยู่ในช่วงวิกฤต
 เศรษฐกิจ และทั้งการปฏิรูปการเมือง และการปฏิรูปการศึกษา ที่กระผมกราบเรียนอย่างนั้น
 เนื่องจากว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่ได้เกี่ยวข้องไปถึงการโอนอำนาจ
 หน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ และเป็นการยุบรวมกระทรวง ทบวง กรม โดยเฉพาะ
 ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติที่อยู่ที่นี่ ท่านอาจจะไม่ทราบความจริงหลายประการอยู่
 โดยเฉพาะกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการปฏิรูปการศึกษา
 หรือร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสภาของเราได้ผ่านไปแล้ว ๓ ปี ขณะนี้
 กระทรวงใหญ่ ๆ ๒ กระทรวงได้ยุบรวมเป็นกระทรวงเดียวคือ ทบวงมหาวิทยาลัยและ
 กระทรวงศึกษาธิการได้ยุบรวมโดยกฎหมายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กระผม
 เข้าใจว่า กฎหมายฉบับนี้มีผลต่อเนื่องหรือโยงไปถึงการยุบหน่วยงานตามที่ท่านผู้เกียรติคือ
 อาจารย์วัลลภได้กรุณาพูดถึงมาตรา ๘ จัตวาสักครู่นี้เพราะว่า ตัวนั้นนั้นจะมีผลกระทบต่อ
 บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เข้าใจว่า มี ๔ - ๕ แสนคน และ
 ทบวงมหาวิทยาลัยก็ในแสนคน จำนวนบุคลากรเหล่านี้ นั้น เดิมมันตามกฎหมาย พ.ร.บ.
 การศึกษาใช้กฎหมายของแต่ละกระทรวงอยู่ แต่ถ้าหากว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้นั้นเราไม่ดูให้
 ละเอียดจะทำให้มีผลในทางปฏิบัติทันที ไม่ว่าจะเป็นอัตราที่โอนไป หรือกฎหมายใหม่ที่จะ
 มารองรับกับการปฏิรูปการศึกษานั้น เข้าใจว่า คณะเตรียมการเรื่องปฏิรูปการศึกษากำลัง
 ยกร่างกันอยู่ แต่เมื่อกฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้ว กระผมอยากจะขออนุญาตกราบเรียนถาม
 ท่านประธานฯ ผ่านไปยังท่านรัฐมนตรีที่รับผิดชอบเรื่องนี้ว่า มีผลต่อการที่จะจัดตั้ง
 สำนักงานปฏิรูปการศึกษายังไง และกฎหมายฉบับนี้นั้นจะกระทบต่อกฎหมายปฏิรูป
 การศึกษาในแง่หลักการมอบอำนาจให้คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา กระผมเข้าใจว่า
 ถ้าจำไม่ผิดจะเป็นมาตรา ๑๕ เป็นต้นไป ในบทเฉพาะกาล เราให้มีการตั้งสำนักงาน
 คณะกรรมการปฏิรูปขึ้นมาเป็นองค์กรมหาชน และทำหน้าที่สรรหาบุคคล ๘ คนมาเป็น
 คณะปฏิรูปการศึกษาและมีอำนาจในการจัดตั้ง ยุบ รวม ตัดสินใจในการที่จะยุบ

๑๔๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

มสุรี ๕๘/๒

รวมหน่วยงานทบวง กรมต่าง ๆ และเสนอกฎหมายต่อรัฐบาล อำนาจหน้าที่เข้าใจว่า เป็นอย่างนั้น ในเมื่ออกฤษฎีกา หรือ พ.ร.บ. ฉบับนั้นได้ให้อำนาจในการออกกฤษฎีกา ไปได้หลายขั้นตอน จะต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนั้นค่อนข้างแน่นอน คำถามของกระผม อยากทราบฝากเรียนไปว่า ท่านได้มีวิธีการแก้ไขปัญหา และเตรียมการรองรับบุคลากร ทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณก็ดี เรื่องอัตราตำแหน่งบุคลากรต่าง ๆ ก็ดี ซึ่งแต่ละคนนั้นถือคนละกฎหมายอยู่แล้วขณะนี้ จะมีผลต่อการจัดสรรอัตรากำลังบุคคลใน ทบวงมหาวิทยาลัยก็ดี ในกระทรวงศึกษาธิการก็ดี กระทรวงศึกษาธิการนั้น ไม่ต้องพูดถึง มี ๑๔ องค์กรฯ แต่เดี๋ยวนี้เขาบอกว่า ไม่มีองค์กรฯแล้ว รวมเป็นหน่วยเดียว แต่จริง ๆ แล้วนั้นท่านก็ช่วยอยู่นะนี่ ว่า ก็ยังไม่ปรองดองกันเท่าที่ควร อันนี้ก็ขอฝากท่านรัฐมนตรี เอาไว้ด้วยว่า ขั้นตอนนั้นจะดำเนินการอย่างไร ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณทองดีครับ

- ๖๐/๑

นายทองดี นิลรัมย์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายทองดี นิลรัมย์ สมาชิกวุฒิสภา แล้วก็ประธานกลุ่มเกษตรกร กระผมเป็นห่วง เป็นห่วงมาก ๆ ด้วยครับ เพราะว่า จะมีการยุบทั้งทวง ทั้งกรม ทั้งสำนักงาน แล้วก็ยุบหน่วยงาน บางหน่วยงาน เพราะว่า ผมไม่ทราบนะครับ ไปเอาทางตะวันตกมาปฏิรูปราชการเราให้เป็นองค์กรอิสระ ไม่ต้องมีใครบังคับใคร และรัฐบาลก็อยู่ในฐานะเป็นไปรษณีย์ตามที่ดูตามรัฐธรรมนูญก็ดี ดูตามกฎหมายที่ออกมาหลาย ๆ ฉบับ เพียงแต่ดูนโยบายให้ปฏิบัติเท่านั้นเอง ที่นี้ผู้ปฏิบัตินั้นก็ต้องการความรับผิดชอบด้วยตัวเองนะครับ เพราะว่า ทราบแล้วว่า งบประมาณแผ่นดินนั้นจะ โยนไปให้องค์กรทุกองค์กรเกินผู้บริหารเสียส่วนใหญ่ เมื่อกี้ก็ผ่านไปทางภาษีบำรุงท้องที่อะไรต่าง ๆ ที่เก็บได้เสร็จแล้วเป็นมาเรื่อย ๆ ครับ ดังที่กระผมมาอยู่สภานี้ก็เปลี่ยนแปลงไปมาก ตั้งแต่กฎหมาย ๑๑ ฉบับ ก็พยายามจะไม่รับผิดชอบ ให้เป็นองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบไป จะนั่นกฎหมายระเบียบว่าด้วยราชการนี้ก็จะเป็นอย่างเดียวกัน จะให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบบางหน่วยงาน บางกระทรวงและบางกรม บางกอง และยุบตำแหน่งส่วนราชการบางส่วนให้ไปเป็นขององค์กรมหาชน เท่าที่กระผมทราบว่า นโยบายที่จะมี อันดับแรกก็มีโรงพยาบาล หาเงินเองใช้ได้ แล้วก็ต่อไปก็กระทรวงเกษตรฯ สิ่งเหล่านี้คนที่เสียผลประโยชน์ซึ่งได้มีการดูแลจากส่วนราชการก็จะหมดไป ก็มีแต่ทุกคนไปหาผลประโยชน์เพื่อมารู้องค์กรของตัวเองนั้นโดยจบบทกฎหมายฉบับนี้ ฉะนั้นคนที่เดือดร้อนที่สุดคือกระผม ในฐานะที่เป็นราษฎร เป็นเกษตรกรแน่นอนไม่มีอะไรแล้ว เพราะกฎหมายตรงนี้ทำให้พวกกระผมในฐานะเป็นเกษตรกรก็ต้องดูแลตัวเอง หาผลประโยชน์ตัวเอง แล้วก็หน่วยราชการก็โดนยุบไปบางส่วน โดนปลดจากราชการก็ไม่ทราบ ถ้าหากเกษียณก็แล้วไป ถ้าไม่เกษียณก็ลาออก ๕๕ ปี ให้เงินชดเชยไปตำแหน่งละ ๔ แสนบาท หลายแสนบาทก็รู้สึกลัวว่า หมดหายไปประมาณ ๒๐,๐๐๐ กว่าท่าน เท่าที่กระผมทราบ ที่ส่วนราชการหายไป ก็ถ้าอยู่ที่โดนยุบ เผอิญที่ลาออกก็มีส่วนชดเชยอยู่ตรงนั้น ๕๕ ปีก็ลาออกไปหลายท่าน ครูเดี๋ยวนี้ก็ไม่มีสอนนักเรียน หลายโรงเรียนต้องวิ่งรอกกันสอนก็มี และก็เอาครูจ้างไปดำเนินการแทน เพราะว่า ทางงบประมาณแผ่นดินก็ตีทางราชการก็ตี ทางรัฐบาลก็ตี ไม่มีส่วนรับผิดชอบตรงนี้ ให้เขาหาเงินมาจ้างกันเอง โดยเฉพาะครูประจำบาละครับ ไม่มีครูสอนครับ หลายโรงเรียนโดนหมด ปัจจุบันนี้ครับ

ถ้าท่านรัฐมนตรีท่านลงไปตามที่โรงเรียนที่โคราชว่า โรงเรียนไหนขาดบ้าง โรงเรียนไหนที่ไม่มีครูสอนโดยการไม่ให้ส่วนราชการเพิ่มพูนไปเพื่อขาดเซตตำแหน่งที่ว่าง เพราะต้องการจะยุบส่วนนี้ แล้วก็ให้องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบการศึกษา และก็รับผิดชอบสาธารณสุข รับผิดชอบความปลอดภัย จะพยายามยกตรงนี้ให้ไปเป็นตรงนั้น แต่หาได้รู้ไม่ ว่า ตรงนั้นกับตรงนี้ถึงมือหรือยัง กระผมไม่ทราบ ฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับถึงตัวกระผมเป็นส่วนใหญ่ แล้วก็มากด้วย ภายใน ๒ ปีนี้คงจะเดือดร้อนพอสมควรนะครับ เพราะว่า ต่างคนต่างไม่รู้ว่าจะปฏิบัติอย่างไร นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนภูมิภาค ฉะนั้นกระผมขอฝากด้วยว่า ทำอย่างไรกฎหมายฉบับนี้ให้เป็นค่อยไปค่อยมา ให้เป็นไปตามวัฏจักรให้เป็นไปตามวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามศีลธรรม ให้เป็นไปตามคนไทยซึ่งเคยได้ประชาธิปไตยมาไม่ถึงปี เพียง ๖๐ ปี แต่เขาทำมา ๒๐๐ กว่าปี เขาก็ยังมีมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย แต่ของเราได้ ๖๐ ปีมหาศาลเลย จะยกเลิกอะไรทั้งหมดเพื่อให้เป็นไปตามตัวเองไม่ต้องรับผิดชอบ เป็นไปไม่ได้ครับ เพราะฉะนั้นกระผมขอฝาก ใครที่เป็นคณะกรรมการการกิตติ และท่านที่เกี่ยวข้องกิติ กรุณาดูกฎหมายฉบับนี้อ่าให้เสียกำลังใจผู้ปฏิบัติ ผู้รับใช้ และผู้รับสนอง นี่คือนโยบายใหญ่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะฉะนั้นกระผมขอฝากไว้แค่นี้ นะครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :

ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. นะครับ ก่อนที่จะได้ตอบข้อซักถามของท่านสมาชิกฯ แต่ละท่าน ขออนุญาตทำความเข้าใจในเรื่องของเหตุผลและที่มาที่ไปของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นะครับ ความจำเป็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกิดขึ้นจากบทบัญญัติมาตรา ๒๓๐ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการในเรื่องของการจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม หรือการโอน หรือการรวม หรือการยุบกระทรวง ทบวง กรม จากเดิมซึ่งการดำเนินการในสิ่งเหล่านี้จะต้องดำเนินการตราเป็นพระราชบัญญัติ แต่ว่าในมาตรา ๒๓๐ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปคือ ในกรณีซึ่งเป็นการรวม การโอน หรือการจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม ที่ไม่มีผลกระทบคือ ไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้น หรือในกรณีที่เป็นการยุบนั้น ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาแทน ฉะนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ความจำเป็นที่จะต้องปรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็คือ ๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ๒. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ ซึ่งก็อยู่ในวาระการพิจารณาต่อไป และความจริง ๓. ก็คือจะมีผลกระทบไปถึงพระราชบัญญัติกระทรวง ทบวง กรม ว่าวิธีการเขียนจะทำอย่างไรให้รับกับการเปลี่ยนแปลงในการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง โอน รวม หรือยุบกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ฉะนั้นจริง ๆ แล้วทั้งหมดนี้เป็นเพียงของการกำหนดรูปแบบและกระบวนการให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๐ ไม่ได้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการงัดกรามหาชน หรือเรื่องของการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเรื่องของรัฐวิสาหกิจแต่อย่างใด เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบราชการล้วน ๆ นะครับ ฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็อยากจะขออนุญาตกราบเรียนข้อซักถามของท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติ นะครับ

ประเด็นแรก ก็คือว่า บทบัญญัติว่าด้วยการยุบส่วนราชการแล้วก็มีผลต่อข้าราชการหรือลูกจ้างนั้น ขออนุญาตกราบเรียนทำความเข้าใจเพื่อความชัดเจนว่า

๑๔๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ปีรพวธ ๖๑/๒

จะต้องแยกกรณีของการยุบกับการโอน หรือการรวม หรือการเปลี่ยนชื่อ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าหากว่า มีกรมอยู่กรมหนึ่ง แล้วต่อมามีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนชื่อกรมนั้นก็ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา กรณีเช่นนั้นก็จะมีกรมใหม่เกิดขึ้นตามชื่อใหม่ กรณที่ใชชื่อเดิมก็หายไป แต่กรณีนี้คงไม่ใช่เรื่องของการยุบเป็นการเปลี่ยนชื่อ สมมุติว่ามีกรณที่ ๒ กรณจะถูกดำเนินการให้มารวมกันเป็นกรณเดียว กรณีเช่นว่านั้นก็คงจะเป็นเรื่องของการรวม หรือการโอน ไม่ใช่กรณของการยุบ กรณที่การยุบก็คือการที่จะไม่ให้มีการดำเนินการโดยส่วนราชการในงานนั้น ๆ ต่อไปก็คือ ไม่มีภารกิจที่จะปฏิบัติในส่วนราชการต่อไป กรณีเช่นว่านั้นก็จะเป็นการยุบ การยุบนั้นโดยรัฐธรรมนูญให้ดำเนินการโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา กระหมคิดว่่า ถ้าท่านสมาชิกฯ หรือท่านประธานฯ จะกรุณาย้อนกลับไปที่สักประมาณปีเศษ ๆ ตอนที่เราได้ปรับเปลี่ยนสถานภาพของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรณีเช่นว่านั้นเป็นการยุบส่วนราชการ เพราะว่า เดิมจะมีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีเป็นกรณอยู่ แต่ว่าเมื่อปรับเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐก็จะไม่มีกรณ แต่จะมีหน่วยงานในกำกับของรัฐขึ้นก็คงจะจำได้ว่า ในขณะที่ทางวุฒิสภาเองก็ได้เสนอความเห็นกลับไปว่า ไม่มีความจำเป็นจะต้องตราพระราชบัญญัติยุบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพราะรัฐธรรมนูญให้ดำเนินการโดยการออกพระราชกฤษฎีกา ซึ่งก็ได้มีการดำเนินการเช่นนั้น ก็อยากจะกราบเรียนน่ะครับว่า ความจริงอำนาจในการที่จะยุบส่วนราชการแต่เดิมก็มีอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าต้องทำเป็นพระราชบัญญัติแล้วก็จะมีการบัญญัติทำนองเดียวกันเพื่อรองรับกรณที่ข้าราชการหรือลูกจ้าง ซึ่งต้องพ้นจากราชการ โดยกรณนี้ก็ถือว่า เป็นเหตุจากการยุบตำแหน่งแล้วก็จะมีการเขียนว่า นอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับอยู่แล้ว คณะรัฐมนตรีอาจจะมิมติกำหนดเงินชดเชยให้ได้เป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับอยู่แล้วตามกฎหมาย -----

- ๖๒/๑

ความจริงกรณีของเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีนั้นคงจะเป็นตัวอย่างที่ดีว่า ในความเป็นจริงนั้นไม่ได้มีการไปปลดบุคลากรออก แต่ว่าจะมีบุคลากรส่วนหนึ่งปรับเปลี่ยนสถานภาพของตัวเองไปเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยหรือของสถาบัน อีกส่วนหนึ่งซึ่งยังประสงค์จะเก็บข้าราชการอยู่ ก็ใช้ชีวิตในการโอนสังกัดไปอยู่กับสำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย แล้วทบวงมหาวิทยาลัยก็ให้ไปปฏิบัติราชการที่หน่วยงานในกำกับของรัฐ อย่างนี้เป็นต้นนะครับ ฉะนั้นกรณีนี้นะครับ การยุบนั้น แล้วก็ผลกระทบหรือทบทวนญัตติรองรับข้าราชการหรือลูกจ้างที่เขียนไว้ในมาตรา ๘ จัตวานั้นมีอยู่ในปัจจุบัน แต่ว่าต้องทำโดยพระราชบัญญัติเมื่อก่อนนี้ แล้วก็ที่เคยใช้มาตรการของการยุบที่เห็น ไปแล้ว ก็คือกรณีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ส่วนนโยบายกระผมคิดว่านอกเหนือจากกรณีที่ได้กล่าวไปแล้วนี้ ก่อนข้างถัดว่า แม้รัฐบาลจะมีนโยบายในการลดอัตรากำลังลงในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา แล้วก็ ๒ ปีที่ผ่านมาได้ดำเนินการลดอัตรากำลังลงไปประมาณ ๒๐,๐๐๐ กว่าอัตรานั้น เป็นกรณีที่อยู่บนพื้นฐานความสมัครใจทั้งสิ้น คือใช้วิธีการในการที่ไม่ให้มีการบรรจุแทนจำนวนคนที่ได้มีการเกษียณอายุออกไปเต็มจำนวน คือถ้าเกษียณไป ๑๐๐ ก็ให้บรรจุ ๒๐ โดยมีคณะกรรมการซึ่งมาจัดสรรตามความจำเป็นความขาดแคลนของหน่วยงานต่าง ๆ ในส่วนที่ ๒ ก็คือโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ซึ่งก็เป็นเรื่องของความสมัครใจเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วถ้าเปรียบเทียบกับหลายประเทศซึ่งเคยประสบภาวะวิกฤต ท่านอาจจะเคยได้รับทราบว่ามีกรณีการลดจำนวนข้าราชการกันร้อยละ ๒๕ ร้อยละ ๓๐ โดยวิธีปลด เราไม่ได้ใช้วิธีเช่นนั้นเลย แต่ว่าได้ใช้วิธีการที่อาศัยการจูงใจบ้าง กลไกของการที่มีการเกษียณอายุหรือมีอัตรารว่างตามธรรมชาติบ้าง ซึ่งก็จะเป็นวิธีการซึ่งจะไม่ไปบังคับหรือไปมีผลกระทบให้เกิดการเลิกจ้างโดยไม่สมัครใจนะครับ อันนี้ก็ขอเรียนยืนยันว่าได้ดำเนินการตามแนวทางนี้มาโดยตลอด

คำถามที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา ก็ขออนุญาตทราบเรียนว่า กรณีของกระทรวงศึกษาธิการและกรณีของทบวงมหาวิทยาลัยนั้น คงไม่ใช่เป็นการยุบนะครับ แต่คงจะเป็นการรวมเสียมากกว่า และขณะนี้การดำเนินการนั้นก็ยังคงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งในบทเฉพาะกาลนั้นก็เขียนไว้ชัดเจนครับว่า

โครงสร้างของกระทรวงใหม่แล้วก็การบริหารใหม่นั้น ยังไม่มาชี้บังคับจนกว่าจะสามารถดำเนินการได้ ซึ่งหมายถึงการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายนั่นเอง ผู้ที่จะรับผิดชอบในเรื่องนี้ก็อยู่ในเบื้องต้นก็จะมีสำนักงานปลัดฎีกาการศึกษาและมีกรมการปฏิรูปการศึกษาขึ้นมา ซึ่งตรงนั้นจะจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่ง คือพระราชบัญญัติองค์การมหาชน ตรงนั้นก็จะเป็นการจัดตั้งองค์การมหาชนโดยพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่ได้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญหรือร่าง พ.ร.บ. ที่กำลังพิจารณาอยู่นี้ แต่เป็นไปตาม พ.ร.บ. องค์การมหาชน ๒๕๔๒ สำนักงานที่ว่านั้นก็ทำหน้าที่ในการเสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแน่นอนที่จะต้องรวมถึงการที่จะจัดตั้งกระทรวงใหม่ ส่วนว่าจะเป็นการดำเนินการโดยอาศัยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาก็จะต้องดูเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญว่า การจัดตั้งกระทรวงใหม่นั้นจะมีผลให้มีการเพิ่มอัตรากำลังหรือไม่ อย่างไร และตามกระบวนการก็ต้องส่งการแก้ไขกฎหมายนั้นมาให้ทางคณะรัฐมนตรี ถ้าเป็นกรณีที่เป็นพระราชบัญญัติก็ต้องเสนอมายังฝ่ายนิติบัญญัติตามขั้นตอนตามปกติต่อไปนะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็อยากจะกราบเรียนว่า ตรงนี้กับ พ.ร.บ. การศึกษาและการปฏิรูปการศึกษานั้นสัมพันธ์กันอย่างไร กระผมขออนุญาตกราบเรียนสำหรับข้อสังเกตสุดท้าย เกรงว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ไปเกี่ยวข้องกับภารกิจให้หน่วยงานต่าง ๆ ไปเป็นอิสระแล้วไม่ต้องรับผิดชอบนั้น ความจริงเข้าใจว่าท่านคงหมายถึง พ.ร.บ. องค์การมหาชนมากกว่า ซึ่งก็อยากจะกราบเรียนซ้ำอีกครั้งว่า ใน พ.ร.บ. องค์การมหาชนนั้นก็ไม่มีประเด็นในเรื่องของการที่จะไปใส่ลักษณะต่าง ๆ ให้แก่หน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ให้บริการทางสังคม เพราะว่า การจัดตั้งองค์การมหาชนนั้นต้องเป็นหน่วยงานซึ่งไม่มุ่งแสวงหากำไรเป็นหลัก แต่ว่าจะยังคงได้รับการอุดหนุนในเชิงงบประมาณจากรัฐบาลต่อเนื่องต่อไปภายใต้ภารกิจหรือเป้าหมายที่มีการกำหนดไว้ร่วมกับทางรัฐบาล เพียงแต่ว่าการจัดสรรงบประมาณนั้นจะอยู่ในรูปแบบของเงินอุดหนุนเพื่อเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารงานนั่นเอง สำหรับข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับจำนวนข้าราชการครู กระผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ความจริงในการพิจารณานโยบายในเรื่องของการปรับอัตรากำลังนั้นจะดูลงไปถึงความจำเป็นและความขาดแคลน ต้องขอเรียนว่าในส่วนของ

๑๕๐

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ภาวนา ๖๒/๓

ประณตศึกษา ถ้าดูตัวเลขภาพรวมแล้วจะพบความเป็นจริงว่า อัตราส่วนครูต่อนักเรียนของเราไม่ได้ต่ำเลยครับ อยู่ในวงซึ่งค่อนข้างจะสูงด้วยซ้ำเมื่อเปรียบเทียบกับหลายต่อหลายประเทศ-----

- ๖๓/๑

แต่ปัญหาจริง ๆ ก็การบริหารว่า จะใช้ทรัพยากรบุคคล ที่กองทุนนั้นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างไร ให้มีการกระจายออกไปอย่างไร ซึ่งเรื่องนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการ ก็พยายามที่จะดำเนินการอยู่โดยรูปแบบต่าง ๆ ส่วนกรณีที่อยู่กึ่งปรกครองส่วนท้องถิ่น จะเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการศึกษานั้น อันนี้เป็นไปตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒๕๕ ระบุนเอาไว้ในวรรคที่สองว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิในการจัดการศึกษาอบรม แต่ว่าขณะเดียวกัน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า การจะดำเนินการเช่นว่านั้นก็จะต้องมีความพร้อม ซึ่งจะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ว่า จะประเมินความพร้อมอย่างไรในกฎกระทรวง ซึ่งต้องออกตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผมจะได้ขอมติที่ประชุมคณะกรรมาธิการ
คุณ โกวิทจะต่อหรือครับ เชิญครับ

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา กฎหมายฉบับนี้แม้ว่าจะมีการแก้ไขจนครบ โดยอนุวัติไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ คือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการยุบคณะกรรมาธิการ แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะกำหนดไว้ก็ตาม แต่สิ่งที่กระผมอยากจะเรียนก็คือว่า ในการจัดตั้งอันนั้นก็ส่วนหนึ่ง อันนั้นก็มิอยู่ในกฎหมายอยู่แล้ว แต่ในส่วนของกรรมาธิการให้ออกเป็นพระราชกฤษฎีกา คือให้อำนาจทางฝ่ายบริหาร ถ้าดูตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ กระทรวง ทบวง กรมที่มีอยู่ ผลกระทบหรือแนวทางที่จะไปยุบก็คงจะมีน้อย แต่ส่วนที่จะมีผลกระทบมากกระผมเข้าใจว่า คงจะเป็นเกี่ยวกับสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่ระดับประถมจนถึงระดับอุดมศึกษา สำคัญที่สุดก็คือว่า ปัญหาในขณะนี้ มีค่อนข้างมาก เนื่องจากทางรัฐบาลเองไปทำสัญญากับองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับในเรื่องของความพยายามที่จะให้ออกนอกระบบบ้างอะไรบ้าง กระผมคงจะกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า ในขณะนี้มีความไม่พอใจของครูอาจารย์มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเองไม่น้อยกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่ยอมออกนอกระบบ ประชากร ในธรรมศาสตร์เขาบอกว่า ถ้าจะให้ออกเขาขอเป็นแหล่งสุดท้าย ปัญหาสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งที่ออกนอกระบบไปแล้วมีปัญหาเยอะแยะมากมาย แล้วในขณะเดียวกัน

๑๕๒

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุวิมล ๖๓/๒

กระผมคิดว่าในการที่เราจะไปออกพระราชกฤษฎีกา โดยออกทางฝ่ายบริหารนั้นจะครบไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาหรือยันไปถึงระดับสถาบันราชภัฏนี้คงต้องคิดด้วยความรอบคอบ และคิดด้วยความละเอียด ตามที่กระผมได้ทราบจากท่านรัฐมนตรีได้เรียนต่อที่ประชุม กระผมคิดว่า ยังไม่เข้าใจในเรื่องของสภาพของสถานศึกษาดีพอ กระผมอยากจะทราบเรียนว่า จริง ๆ แล้วถ้าเราไปดูภาพรวมอัตราส่วนครูต่อนักเรียน อาจจะต้องดู แต่โดยจริง ๆ แล้วโรงเรียนเป็นจำนวนไม่น้อยอยู่ตามหมู่บ้านใกล้ๆ เป็นโรงเรียนทูลกระหม่อมเดินทางค่อนข้างลำบาก การจัดตั้งโรงเรียนในสมัยก่อนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนจะได้ไม่ต้องเดินทางห่างไกลมากนัก เพราะฉะนั้นเด็กบางแห่ง เด็กนักเรียนอาจจะมียู่ประมาณ ๑๕ คน ๒๐ คน แต่เรียนตั้งแต่ ป. ๑ ถึง ป. ๖ อย่างนี้เป็นต้น ถ้าเราเอาอัตราส่วนครูนักเรียนไปมองภาพรวม หรือเราจะไปยุบบางโรงเรียนเพื่อที่จะให้ไปเรียนโรงเรียนใหม่นั้น กระผมคิดว่า อันนี้คงจะต้องละเอียดคิดหนึ่งนะครับ ทั้งหลายทั้งปวงที่กระผมได้กราบเรียนต่อท่านประธานฯ ก็คือ -----

- ๖๔/๑

เพื่อที่จะฝากไปยังรัฐบาลว่า อำนาจที่สภานี้กำลังจะให้ไปนั้นต้องระมัดระวังและทำด้วยความรอบคอบ อย่าฟังแต่รายงาน ถ้าเป็นไปได้ให้สัมผัสพื้นที่และดูให้ชัดก่อนที่จะดำเนินการ สัญญาอะไรที่ไปทำเอาไว้ทั้งหลายทั้งปวงนั้นคงจะต้องรอบคอบมากขึ้น ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วปัญหาจะเกิดขึ้นค่อนข้างมาก กระผมอยากกราบเรียนย้อนไปถึงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในขณะนี้ ครูอาจารย์ที่อยู่ในคณะบางคณะ เช่นคณะวิศวกรรมศาสตร์ หรือคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์บางท่านก็จะลาออกถ้าหากว่าไปเป็นนอกระบบ ผลกระทบที่ตามมาคืออะไร เพราะฉะนั้นอันนี้กล่าวโดยสรุปก็คือ มีความประสงค์ที่จะฝากด้วยใจที่จะฝากไปถึงรัฐบาลจริง ๆ ว่า การทำอะไรในภาวะอย่างนี้ต้องรอบคอบครับ ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ความจริงด้วยความเกรงใจท่านประธานฯ และที่ประชุมนะครับ เพราะว่าหลายประเด็นก็ออกไปนอกขอบของพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ต้องขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานฯ นะครับว่า กระผมไม่เคยไปดูดูใครทั้งสิ้นนะครับ ความเห็นเราแตกต่างกันได้ กระผมไม่เคยไปดูดูใครว่า ขาดความเข้าใจในเรื่องไหนอย่างไร ข้อเท็จจริงที่กระผมกราบเรียนท่านประธานฯ เกี่ยวกับเรื่องสถานศึกษา จำนวนครูอาจารย์เป็นไปตามสัดส่วน กระผมไม่ได้บอกเลขนะครับว่า ไม่ได้มีปัญหาเรื่องการกระจาย และกระผมก็เป็นผู้แทนราษฎรเข้าใจปัญหาของพี่น้องเพราะกระผมถือว่า กระผมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย กระผมใส่ใจเรื่องพวกนี้ครับ และในทุกเรื่องที่คุณถามไปแก้ไขนั่นก็ดูแลอย่างดีที่สุดเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบ ทีนี้ปัญหาก็คือว่า กรณีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้เกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้เลยครับ การจะดู จะรวม จะตั้ง ขณะนี้ก็เป็นอำนาจของฝ่ายบริหารอยู่แล้วที่พูดถึงขณะนี้เป็นเรื่องของส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม และกระผมขออนุญาตกราบเรียนว่า นโยบายในเรื่องของการดูสถานศึกษาต่าง ๆ นั้น กระผมก็เคยทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญการศึกษาของสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ตั้งข้อสังเกตไปครับว่า การจะดำเนินการในสิ่งเหล่านี้ก็ต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของ

พื้นที่ ประวัติศาสตร์และการให้บริการ แต่ขณะเดียวกันการบริหารสถานศึกษานั้นต้องยอมรับนะครึบว่า ทั่วโลกที่เขามีการปฏิรูปกันเขาสามารถจะมีวิธีการในการจัดการศึกษา โรงเรียนขนาดต่าง ๆ ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป ไม่ได้ดีดั่งสิ่งทุกอย่างอย่างเป็นบัญญัติ ไตรยางกว่า จะต้องเป็นเท่านี้ค่อเท่านี้ค่อเท่านี้ มิได้ครึบ สามารถที่จะจัดการเรียนการสอน รวมชั้นหลายประเทศก็ทำกันอย่างนี้เป็นคึน และสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปกระหม ก็เชื่อว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือกระทรวงศึกษาธิการก็พยายามดูแลอยู่ อันนี้ขออนุญาต กราบเรียนในแง่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่มากเกี่ยวข้องจริง ๆ ครงนี้ก็อาจจะเป็นเรื่องของสถาบันอุดมศึกษา เพราะมีฐานะเป็นกรม แต่กัขออนุญาตกราบเรียนอีกเช่นเดียวกันนะครึบว่า ถ้าทำนได้ คึดตามการดำเนินนโยบายในเรื่องนี้ รัฐบาลได้คึดคึนใจและคดลงกับทางมหาวิทยาลัย ทุกแห่งครึบว่า จะไม่คึนคึนการโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญหรือ พ.ร.บ. องค์การ มหาชน แต่จะขอให้การคึนคึนการทั้งหมดนั้นทำโดยใช้กระบวนการของพระราชบัญญัติ ของแต่ละมหาวิทยาลัย และการร่างพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัย เช่น กรมของ จุฬาฯ นั้นก็เปิดโอกาสให้ทางผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัยได้คึนคึนการมา ที่เสนอเข้าสู่ คณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ไปก็เป็นการร่างซึ่งทางผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัยได้ไปจัดทำและยื่นกับรัฐบาลเองว่า ได้ไปคึนคึนการประชาพิจารณ์รับฟัง ความคึนเห็นจากประชามของมหาวิทยาลัยแล้ว กระหมทราบคึบครึบว่า มีความคึนคึนที่แตกต่าง และมีความคึนคึนที่หลากหลายและก็มีเพื่อนข้าราชการจำนวนมากซึ่งไม่ประสงค์จะเปลี่ยน สถานภาพของตัวเอง กฎหมายที่ผ่านคณะรัฐมนตรีไปของจุฬาฯ ก็ไม่ได้มีการไปบั้งคึบ ข้าราชการแต่อย่างคึวว่า จะต้องเปลี่ยนแปลงสถานภาพของตัวเอง เพียงแต่ว่ารัฐบาลมี ความเห็นและสอดคล้องกับผู้ที่มิประสงค์ในเรื่องนี้ว่า การจะให้มิ ๑ องค์การแต่ว่ามี บุคลากรอยู่ ๒ ระบบเป็นระยะเวลาอนนั้น ไม่เป็นผลคึนคึนค่อการบริหารงานภายใน ครงนี้ ก็จึงเป็นประเด็นว่าอาจจะมีการกำหนดร่วมกันถึงเป้าหมาย ระยะเวลาการปรับเปลี่ยน แต่ จะใช้วิธีการในเรื่องของการจูงใจและความสมัครใจเท่านั้น -----

กราบเรียนว่า เรื่องทั้งหมดที่ดำเนินการนั้นเพื่อประโยชน์ของประชาชนของส่วนรวม ครับ เรื่องของคุณภาพมาตรฐานการศึกษา จริงอยู่ที่ท่านอาจจะพูดถึงว่ามีข้าราชการ ซึ่งมีความห่วงใยและก็จะอาจจะไปเข้าใจว่า กำลังจะถูกบังคับออกจากราชการ ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของรัฐบาลและมหาวิทยาลัยที่กำลังจะทำความเข้าใจชี้แจงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น แต่ขณะเดียวกันต้องไม่ลืมนะครับว่า ข้อจำกัดอย่างหนึ่งในการที่จะดึงอาจารย์หรือบุคลากรเข้าไปทำหน้าที่ในมหาวิทยาลัยในสาขาที่ขาดแคลน มีการระบุมาโดยตลอดว่า เป็นเพราะว่าติดข้อจำกัดของระบบราชการ โดยเฉพาะในเรื่อง ค่าตอบแทน การดำเนินการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยนั้นก็เพื่อแก้ไข ปัญหาในบางส่วนด้วย ฉะนั้นก็ขออนุญาตกราบเรียนเพื่อความมั่นใจนะครับว่า ทุกเรื่อง ที่ดำเนินการเรากำลังคิดถึงผลประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมเป็นที่ตั้ง อะไรที่ไป ตกลงกับองค์กรระหว่างประเทศนั้น เป็นเรื่องที่เราได้ตัดสินใจแล้วว่าดีสำหรับเราจึงได้ ไปตกลง ไม่มีกรณีไหนซึ่งเขามากล่าหนดว่าต้องทำอย่างนี้ แล้วเราคิดว่าไม่ดีกับเรา แล้วเราไปรับ ไม่มีครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ทั้งหมดนี้ได้พยายามดำเนินการ ด้วยความรอบคอบที่สุด อย่างไรก็ตาม มีปัญหาไม่เคยปฏิเสธเลยนะครับว่าการเปลี่ยนแปลง ลักษณะนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะปราศจากปัญหา แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นรัฐบาล ก็จะรับฟังฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และก็คลี่คลายไปทางที่ดีที่สุดเท่าที่เราจะกระทำได้ ขอกราบขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ คือ หลังจากนี้ยังมีกฎหมายอีก ๓ ฉบับนะครับ วันศุกร์หน้าก็ไม่มีประชุม เราจะเลื่อน กฎหมายไปประชุมต่อไปก็ไม่ได้ ต้องจบวันนี้ครับ เพราะฉะนั้นจะเอาพอสรุปครบ หน้อยได้ก็จะดีมาก ต่อ ไปนี้จะขอมติที่ประชุมได้หรือยัง มิใครจะอภิปรายใหม่ครับ ถ้าไม่มีก็จะขอมติที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ โปรดลงคะแนนได้ เรียบร้อยแล้ว รวมคะแนนครับ

(มีสมาชิก เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นชอบเป็นเอกฉันท์นะครับ
กรรมาธิการครับ ท่านรัฐมนตรีครับ

๑๕๖

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุชาติดา ๖๕/๒

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ขอเสนอให้คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรมเป็นผู้พิจารณารับ
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : แปรญัตติตามข้อบังคับฉบับ
เสนอให้คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรมแปรญัตติตามข้อบังคับ ๗ วันครับ
ต่อไป ๖.๖ ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ด่วน

ที่ สผ ๐๐๐๘/ก.ร.๖๖

สำเนียงานเลขานุการวุฒิสภา
เลขรับ... 81/2542
วันที่ 26 ม.ย. 42
เวลา 10.07 น.

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวินนิหะ มีคนอร์ มະຫາ)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๔๔๑๑๓๓

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

Dr. Limpit

(นางศิริลักษณ์ ปันนังรุ่งกิจ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ . . .)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มเติมข้อยกเว้นให้สามารถโอนงบประมาณรายจ่ายเมื่อมีการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรมโดยพระราชกฤษฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

(๒) กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายที่มีการโอนเนื่องจากมีการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม อยู่ภายใต้บังคับของหลักเกณฑ์การโอนหรือนำงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวไปใช้ในรายการอื่นด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

เหตุผล

โดยที่การรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๐ อาจกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาสมควรเพิ่มเติมข้อยกเว้นของการห้ามโอนงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งควบคุมการโอนหรือนำงบประมาณรายจ่ายที่เป็นผลจากการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรมไปใช้ในรายการอื่นให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

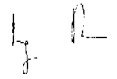
LIRT

ในการนี้จำเป็นผู้อำนวยความสะดวกโดยอนุมัตินายกรัชมณฑวีจะโอนรายชื่อราย
งบทกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบเดียวกันก็ได้"

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กษิกร)

หัวหน้าฝ่ายจัดติ กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

Legislative Institutional Repository of Thailand

วิธีการ/๘

๑๕๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สุชาติา ๖๕/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เจริญเดชาธิการ
นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

“สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุม ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓
ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ และตั้ง
กรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว
จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑
(สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาใน
วาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และ
ให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

๑๕๘

ว. ๓ (ส. หักไป)

สุชาติา ๖๕/๔

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒
วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน
๒๕๔๒

- ๖๖/๑

๑๕๕

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ศิริลักษณ์ ๖๖/๑

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มเติมข้อยกเว้นให้สามารถโอนงบประมาณรายจ่ายเมื่อมีการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม โดยพระราชกฤษฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)
- (๒) กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายที่มีการโอนเนื่องจากการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม อยู่ภายใต้บังคับของหลักเกณฑ์การโอนหรือนำงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวไปใช้ในรายการอื่นด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

เหตุผล

โดยที่การรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๐ อาจกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาสมควรเพิ่มเติมข้อยกเว้นของการห้ามโอนงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งควบคุมการโอนหรือนำงบประมาณรายจ่ายที่เป็นผลจากการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรมไปใช้ในรายการอื่นให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณทองดีครับ

นายทองดี นิกงรัมย์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
ผม ทองดี นิกงรัมย์ ผมว่ากฎหมายนี้ไม่ต้องพิจารณาหรอกครับ ถ้าเงินเหลือก็โอน
กลับเข้าคลัง ถ้าเงินทำจริง ๆ แล้วเหลือตามคนไป ไปจ่ายเพิ่มคนทีไป ก็จบไปครับ
ไม่ต้องพิจารณามากมาย เพราะกฎหมายมันลือกัน สอดคล้องกันแล้วนี่เราก็ไม่จำเป็นจะต้อง
มาพิจารณาให้เสียเวลาครับ ขอเสนออย่างนี้ครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผมจะขอมติที่ประชุมเลย
นะครับว่า จะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ครับ
ลงคะแนนครับ เรียบร้อยแล้ว รวมคะแนนได้

(มีสมาชิก เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์นะครับ
กรรมาธิการครับ ท่านรัฐมนตรีครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ขอเสนอส่งให้คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการบริหาร
และการยุติธรรม แปรญัตติ ๑ วันตามข้อบังคับ ไม่มีใครขัดข้องเป็นไปตามนั้นครับ

ต่อไป ๖.๑ ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ด่วน

ที่ สผ ๐๐๐๘/๓๓๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๘๒/๒๕๔๒
วันที่ ๒๖ ต.ค. ๔๒
เวลา ๑๐.๑๐ น.

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

ณ: พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกาสิโนเรือินและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติกาสิโนเรือินและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภา
พิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวิชัยวิชิตนอร์ มะทา)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๔๔๑๑๓๓

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กาสิโนเรือิน/1

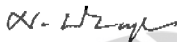
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญ
ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม
เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

(นางศิริลักษณ์ ปิ่นบำรุงกิจ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ . . .)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕
ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่และ
พนักงานเก็บภาษี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ ทวิ)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการรับชำระภาษี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจการยึด อาศัย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สิน
ของผู้ค้างชำระภาษี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔)

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
กำหนดให้มีองค์การบริหารส่วนตำบลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีกประเภทหนึ่ง
สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อให้ครอบคลุมถึงการเก็บ
ภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้โดยที่ข้อความเกี่ยวกับ
ราชการส่วนท้องถิ่นในกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินมีข้ออยู่หลายคำตามรูปแบบ
ของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอยู่หลากหลาย สมควรปรับปรุงข้อความดังกล่าวเพื่อให้ครอบคลุม
ถึงราชการส่วนท้องถิ่นทุกประเภท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

"มาตรา ๗ ทวิ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่น มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษี"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือน และที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๘ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีนำค่าภาษีไปชำระต่อพนักงานเก็บภาษี ภายในสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่หรือสถานที่อื่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดโดยประกาศล่วงหน้าไว้ ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

การชำระภาษีจะชำระโดยการส่งธนาคัตติ ตัวแลกเงินของธนาคารหรือเช็ค ที่ธนาคารรับรอง ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังสถานที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้โดยส่งจ่ายให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ หรือโดยการชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีอื่นตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

การชำระภาษีให้ถือว่าได้มีการชำระแล้วในวันที่พนักงานเก็บภาษีได้ลงลายมือชื่อ ในใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่การชำระภาษีตามวรรคสอง ให้ถือว่าวันส่งทางไปรษณีย์ วันชำระ ผ่านธนาคาร หรือวันชำระโดยวิธีอื่นตามที่กำหนด แล้วแต่กรณี เป็นวันชำระภาษี"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือน และที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๔ ถ้ามิได้มีการชำระค่าภาษีและเงินเพิ่มภายในสี่เดือนตาม มาตรา ๔๓ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด อาศัย หรือขายทอดตลาด ทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษี เพื่อนำเงินมาชำระ เป็นค่าภาษี เงินเพิ่ม ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายโดยมิต้องขอให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด

การยึด อาศัย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ปฏิบัติตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม"

มาตรา ๖ ในกรณีที่มิใช่กฎหมายบัญญัติไว้ให้ผู้รับประเมินยื่นคำร้องขอให้พิจารณา
ประเมินใหม่ได้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ชี้ขาด เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น
ทั้งนี้ ผู้บริหารท้องถิ่นอาจมอบอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการแทน
ก็ได้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางนุชกร กสิกร)

หัวหน้าฝ่ายนิติ กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญเลขานุการ
นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา) :

“สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภายในโรงเรียนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภายในโรงเรียนและที่ดิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓
ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ และตั้ง
กรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว
จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑
(สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง
แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภา
เพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

LIRT

๑๖๒

ว. ๓ (ส. ทวิไป)

ศิริลักษณ์ ๖๖/๔

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕
ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
และพนักงานเก็บภาษี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ ทวิ)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการรับชำระภาษี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจการยึด อาศัย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สิน
ของผู้ค้างชำระภาษี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔)

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้มีองค์การบริหารส่วนตำบลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น
เพิ่มขึ้นอีกประเภทหนึ่ง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
เพื่อให้ครอบคลุมถึงการเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล
นอกจากนี้ โดยที่ถ้อยคำเกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่นในกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือน
และที่ดินมิใช่อุบายหลายคำตามรูปแบบของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอยู่หลากหลาย
สมควรปรับปรุงถ้อยคำดังกล่าวเพื่อให้ครอบคลุมถึงราชการส่วนท้องถิ่นทุกประเภท
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๑๖๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

ศิริลักษณ์ ๖๖/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญพลเรือเอก เกษะหลัก ศรีบ
พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุชข์ : กราบทูลเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผมขออนุญาตใช้เวลาสักสองสามนาทีที่กราบเรียนถามท่านประธานฯ นิดหนึ่ง
คือพระราชบัญญัติฉบับนี้ในมาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๔๔ นั้น คือกระผมต้องขอยกยอที่ไม่ทัน
ได้ดูกฎหมายเดิมมาชนิดหนึ่ง แต่ตรงนี้ได้เปลี่ยนใหม่ว่า ถ้าไม่จ่ายภายใน ๔ เดือนให้ยึด
แล้วไม่ต้องขออนุญาตศาลด้วย เพื่อขอความกรุณาสักนิดเถอะครับว่า นี่มันภายในโรงเรียน
ในองค์การบริหารส่วนตำบลนะครับ บรรดาประชาชนที่อาศัยอยู่เล็ก ๆ น้อย ๆ ตรงนั้น
ถ้าไม่ได้จ่ายหรือด้วยเหตุผลกลใด ๔ เดือนแล้วเอาไปยึดเสียเลยอย่างนี้ แล้วไม่ต้องผ่านศาล
ด้วยนะครับ แล้วยังมีข้อความต่อไปอีกในมาตรา ๖ นั้นด้วยว่า ถ้าเมื่อมีการไม่ตกลงอะไร
กันแล้วก็ให้ผู้บริหารท้องถิ่นชี้ขาดเลย ฉะนั้นจะเอาคุณเท่านั้นเท่านั้น กระผมว่ามันไม่มาเกินไป
หน่อยหรือครับ รู้สึกว่าถ้ากระผมเป็นราษฎรอ่านดูแล้วกระผมก็สะอึ้นนะครับ มันยังงั้น
ขอคำอธิบายหน่อยเถอะครับ ตรงนี้นะครับ รู้สึกว่ามันจะหลุดไปหรือเปล่านี้ ขอความกรุณา
ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

- ๖๗/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เคี้ยวท่านธนนิติ เมื่อสักครู่
คุณทองดีคุณทองเลยครับ จะได้ให้ท่านชี้แจงตอนหลัง เชิญคุณทองดีครับ

นายทองดี นิกงรัมย์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ที่จริงแล้ว
กฎหมายนี้ผมไม่อยากจะอะไรแล้วมันล้ามาจากภาคีที่ดิน เพื่อใช้ถ้อยคำที่ใส่สอดคล้องกับ
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเท่านั้นเองไม่มีอะไรมากมาย และวิธีการปฏิบัติก็คล้าย ๆ กัน
ครับ เพียงแต่ว่าเพิ่มคำพูด ถ้อยคำให้สละสวายให้ผู้ปฏิบัติท้องถิ่นได้มีโอกาสดำเนินงาน ได้
เพราะว่า เมื่อก่อนนี้ไม่มี ที่นี้เมื่อมีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแล้วก็ไม่มาจะมีปัญหา ที่นี้เรา
มาปรับปรุงว่า ทำอย่างไรให้ถ้อยคำอันนั้นให้มีผลประโยชน์กับผู้บริหารและกับประชาชน
มากที่สุด นั่นคือหน้าที่ครับ ผมขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : ท่าน
ประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ขออนุญาตกราบเรียนในประเด็นมาตรา ๕ ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ ความใน
พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๕ มาตรา ๔๔ เดิมในหลักการเกือบจะ
เหมือนกันทุกประการครับ คือว่าถ้าไม่ได้ชำระภาษีและเงินเพิ่มภายใน ๔ เดือนก็ให้
บุคคลซึ่งกฎหมายนี้ระบุว่า ผู้ว่าฯ กทม. นายเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา มีอำนาจออกคำสั่ง
เป็นหนังสือให้ผู้ยึดยึดหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษีเพื่อนำเงินมา
เสียดำเนินการและค่าใช้จ่ายโดยไม่ต้องขอให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด นั่นเหมือนเดิมทุก
ประการครับ แต่ที่จะเปลี่ยนแปลงไปก็คือว่า เดิมนั้นตรงนี้จะดำเนินการตามระเบียบที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด แต่ว่าที่แก้ไขนั้นต่อไปนี้จะต้องปฏิบัติตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งคิดว่าน่าจะเป็นการคุ้มครองที่ดีขึ้นนะครับ
ส่วนในมาตรา ๖ นั้น ซึ่งเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่จะเป็นกระบวนการใหม่เกี่ยวกับการที่มีการ
ร้องขอให้พิจารณาประเมินใหม่ ซึ่งแต่เดิมไม่มีบทบัญญัตินี้เลยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญพลเรือเอก เกาะหลัก

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกข์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผมก็ขอขอบคุณรัฐมนตรีที่กล้าชี้แจง กระผมก็อยากจะฝากเป็นข้อสังเกตไว้

ว่าเมื่อได้คิดปรับปรุงแก้ไขอย่างนี้แล้วอยากจะขอให้คิดปรับปรุงแก้ไขก่อนกลางจะไรต่ออะไรให้ราษฎรข้างนครรับ เขามอกไว้ว่า บ้านเมืองใดถ้าบ้านเมืองนั้นเกิดข้าวยากหมากแพง อัดคักขัดสนผู้ยากจนต้องควรจะได้รับการยกเว้นภาษีเพื่อเขาจะได้หายใจได้บ้าง เมื่อแก้ อย่างนี้แล้วก็ต่อไปในวันข้างหน้าถ้าจะแก้แบบนี้ก็กรุณาลดเงื่อนไขลงไปบ้าง ให้ประชาชนตาตำ ๆ จะได้หายใจคล่องขึ้นมาบ้าง ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ ผมจะได้ขอมติที่ประชุมเลย นครรับว่า จะเห็นชอบกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ครับ ท่านโปรด ลงคะแนนครับ เรียบร้อยแล้ว รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์นครรับ คณะกรรมาธิการครับ ท่านรัฐมนตรีครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : ขอส่ง คณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ส่งกรรมาธิการประจำการบริหาร และการยุติธรรม แปรญัตติตามข้อบังคับนครรับ ไม่มีใครขัดข้องนครรับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่ขัดข้องนครรับ

ต่อไปสุดท้ายแล้วครับ ๖.๘ ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจ ศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

วุฒิสภาดำเนินพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ด่วน

ที่ สม ๐๐๐๘/๓๐๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๘๔๑๕๖๒
วันที่ ๒๖ ต.ค. ๖๕๖๒
เวลา ๑๐.๑๕ น.

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนคูทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมา เพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภา พิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวินนุหะมัตนอร์ มะทา)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๒๔๔๑๓๓๓

Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และที่ประชุมได้ลงมติอนุมัติให้พิจารณาโดยกรรมาธิการ เติมสมาชิกที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ร้องขอ ที่ประชุมจึงได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และลงมติเห็นชอบในวาระที่สาม ให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ

ตัวพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

(นางศิริลักษณ์ ปิ่นบำรุงกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิ
และศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ.

หลักการ

เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว

เหตุผล

โดยที่แต่เดิมกิ่งอำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวแดง ตั้งอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดภูเขียว ต่อมาได้มีการแยกกิ่งอำเภอภักดีชุมพล ออกจากเขตท้องที่อำเภอหนองบัวแดง และยกฐานะกิ่งอำเภอภักดีชุมพล ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดภูเขียว ขึ้นเป็นอำเภอภักดีชุมพลทำให้อำเภอภักดีชุมพลยังคงอยู่ภายในเขตอำนาจศาลจังหวัดภูเขียว แต่เนื่องจากระยะทางระหว่างอำเภอภักดีชุมพลและอำเภอภูเขียวอยู่ห่างกันถึง ๑๒๐ กิโลเมตร ประกอบกับการคมนาคมไม่สะดวกทำให้ประชาชนที่อยู่ในท้องที่อำเภอภักดีชุมพล ซึ่งมีคดีความที่ศาลจังหวัดภูเขียวได้รับความเดือดร้อนในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางและค่าที่พัก ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมสมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิให้ครอบคลุมอำเภอภักดีชุมพล ซึ่งมีระยะทางห่างจากอำเภอเมืองชัยภูมิเพียง ๘๐ กิโลเมตร และมีการคมนาคมที่สะดวกกว่า จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

LIART

เปลี่ยนแปลง/3

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง
พระราชบัญญัติ
เปลี่ยนแปลง เขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว
พ.ศ.

โดยที่ เป็นการสมควร เปลี่ยนแปลง เขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิ
และศาลจังหวัดภูเขียว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจ
ศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว
ดังนี้

(๑) ให้ศาลจังหวัดชัยภูมิ มีเขตตลอดท้องที่อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสวรรค์
อำเภอจัตุรัส อำเภอเทพสถิต อำเภอเนินสง่า อำเภอบ้านเขว้า อำเภอบ้านน้ำจืด
อำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวระเหว และกิ่งอำเภอซับใหญ่ อำเภอจัตุรัส ในจังหวัดชัยภูมิ

(๒) ให้ศาลจังหวัดภูเขียว มีเขตตลอดท้องที่อำเภอภูเขียว อำเภอเกษตรสมบูรณ์
อำเภอแคว้นกร้อ อำเภอคอนสาร อำเภอบ้านแท่น และอำเภอหนองบัวแดง ในจังหวัดชัยภูมิ

มาตรา ๔ บรรดาคดีของเขตท้องที่อำเภอภักดีชุมพล ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาล
จังหวัดภูเขียวในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงพิจารณาคดีทบทวนในศาลจังหวัดภูเขียว

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กลีกร)

หัวหน้าฝ่ายนิติ กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญเลขานุการ
นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา) :

“สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจ
ศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ
ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐
ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และที่ประชุมได้
ลงมติอนุมัติให้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร้องขอ
ที่ประชุมจึงได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา
จนจบร่าง และลงมติเห็นชอบในวาระที่สาม ให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตาม
รัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิ
และศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ.

หลักการ

เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว

เหตุผล

โดยที่แต่เดิมกิ่งอำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวแดง ตั้งอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดภูเขียว ต่อมาได้มีการแยกกิ่งอำเภอภักดีชุมพล ออกจากเขตท้องที่อำเภอหนองบัวแดง และยกฐานะกิ่งอำเภอภักดีชุมพล ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดภูเขียว ขึ้นเป็นอำเภอภักดีชุมพลทำให้อำเภอภักดีชุมพลยังคงอยู่ภายในเขตอำนาจศาลจังหวัดภูเขียว แต่เนื่องจากระยะทางระหว่างอำเภอภักดีชุมพลและอำเภอภูเขียวอยู่ห่างกันถึง ๑๒๐ กิโลเมตร ประกอบกับการคมนาคมไม่สะดวกทำให้ประชาชนที่อยู่ในท้องที่อำเภอภักดีชุมพล ซึ่งมีคดีความที่ศาลจังหวัดภูเขียวได้รับความเดือดร้อนในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางและค่าที่พัก ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม สมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิให้ครอบคลุมอำเภอภักดีชุมพล ซึ่งมีระยะทางห่างจากอำเภอเมืองชัยภูมิเพียง ๘๐ กิโลเมตร และมีการคมนาคมที่สะดวกกว่า จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เจริญคุณ สุขน

นายสุขน ชาลีเครือ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม สุขน ชาลีเครือ สมาชิกวุฒิสภา ต้องกราบขออภัยท่านสมาชิกวุฒิสภาด้วยที่
 กระผมต้องหิบบกประเด็นนี้ขึ้นมาตั้งข้อสังเกตนะครับ กราบเรียนท่านประธานฯ ว่า
 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจของศาลจังหวัดชัยภูมิ
 และศาลจังหวัดภูเขียว ขออนุญาตทำความเข้าใจเป็นเบื้องต้นว่า ศาลจังหวัดภูเขียวนั้น
 เป็นศาลจังหวัด แต่ว่าขึ้นอยู่กับท้องที่ของอำเภอภูเขียว เนื่องจากหลักการและเหตุผลนั้น
 จังหวัดชัยภูมินั้นมีภูมิประเทศที่ค่อนข้างทุรกันดารส่วนหนึ่ง แล้วก็กว้างไกลจากเหนือ
 จรดใต้เกือบ ๒๐๐ กิโลเมตร หลักการและเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาล
 ตามที่ทางรัฐบาลเสนอนั้นกระผมขอสนับสนุน เพราะเป็นเหตุผลที่จะทำให้
 ประชาชนในเขตอำเภอพื้นที่ อำเภอภักดีชุมพล ซึ่งอยู่หลังเขา ขออนุญาตใช้คำว่า
 “หลังเขา” เพราะว่า พื้นที่บริเวณนั้นจะอยู่ในหุบเขาเลย แล้วห่างไกลจากตัวเมือง
 ค่อนข้างมาก ถ้าหากว่าท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติได้ยื่นได้ฟังเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้วนั้น
 จะอยู่ในเขตพื้นที่ที่ทุรกันดาร แล้วเป็นเขตพื้นที่ที่ไม่ค่อยได้รับการเหลียวแล แล้วเป็น
 เขตการต่อสู้แย่งชิงสงครามประชาชนในอดีตด้วยนะครับ ขณะนี้ภูมิประเทศและการ
 คมนาคมนั้นดีขึ้นมาก แล้วก็เป็นการขาดทางทั้งหมดแล้ว แต่เหตุผลที่กระผมอยาก
 สนับสนุนตรงนี้นั้น แต่อย่างไรก็ดีแล้วแต่ หลังจากการจัดตั้งศาลนี้แล้วนั้น มีข้อสังเกต
 เพิ่มเติมอยากจะฝากกราบเรียนไปยังท่านรัฐบาลให้ทราบไว้ด้วยนะครับว่า หลังจาก
 มาตรา ๓ มีการโอนเขตอำนาจศาล อำเภอภักดีชุมพล มาอยู่ในเขตศาลจังหวัดชัยภูมิแล้ว
 ย้ายจากเขตศาลจังหวัดภูเขียวมายังเขตศาลอำเภอภักดีชุมพลนั้นแล้วจะเห็นว่า ในเขต
 ศาลจังหวัดชัยภูมิจะมีเขตพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบอีกหลายอำเภอด้วยกัน คือ อำเภอ
 กอนสวรรค์ อำเภอจัตุรัส อำเภอเทพสถิต อำเภอเนินสง่า อำเภอบ้านเขว้า อำเภอ
 บำเหน็จณรงค์ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวระเหว กิ่งอำเภอซับใหญ่ ในจังหวัด
 ชัยภูมิ จะเห็นว่ามียากอำเภอ แล้วก็จะต้องรับผิดชอบมาก แต่ในความเป็นจริงขณะนี้
 ศาลจังหวัดชัยภูมิที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดนั้นมีลักษณะค่อนข้างที่จะคับแคบ แล้วก็บรรดา

เครื่องไม้เครื่องมือในการพิจารณาตีความไม่ว่าจะเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์หรือพิมพ์ดีด นั้นเก่ามากแล้ว อันนี้ก็ฝากให้ท่านรัฐบาลช่วยดูแลด้วย เพราะว่า จะต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นอีก ในขณะที่เดียวกันเขตศาลจังหวัดภูเก็ตเขี่ยวนั้นก็ท่านองเดียวกัน เป็นพื้นที่ที่ดูแลอีกซีกหนึ่งของจังหวัดชัยภูมิ โดยสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้นั้นเป็นเวลาที่ เหมาะสมที่จะต้องรีบโอนเขตอำนาจศาลให้เหมาะสมกับทนายการณ์ครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : พลเรือเอก เกษะหลัก เชิญครับ

พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุทซ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ แล้วขออภัยเพื่อนสมาชิกฯ กระผมขอลามสักหนึ่งนาทีที่เท่านี้ นะครับ ว่าเดิม กิ่งอำเภอภักดีชุมพลนั้น ได้ขึ้นอยู่ศาลจังหวัดภูเก็ต พอมาเป็นอำเภอภักดีชุมพลแล้ว ระยะเวลาที่ยืดออกไปหรืออย่างไรครับ เลยต้องบอกต้องมาขึ้นอยู่กับศาลจังหวัดชัยภูมิ แล้วทำไมตอนที่ เป็นกิ่งอำเภอถึงไม่เอามาขึ้นอยู่กับศาลจังหวัดชัยภูมิเสีย ในเมื่อระยะ ทางก็เท่ากันอยู่อย่างเดิม การคมนาคมแต่ก่อนก็ยังไม่สะดวกใหญ่ แต่ก็ยังปล่อยให้ขึ้นอยู่ กับอำเภอภูเก็ต แล้วพอมาเป็นอำเภอขึ้นมาแล้วก็เลยบอกว่า ถ้าอย่างนั้นต้องขอมายื่นอยู่ กับศาลจังหวัดชัยภูมิ กระผมอยากจะขอทราบข้อคิดเห็นตรงนี้น้อย เพราะว่ามีหลายครั้งหลายหนแล้วที่มีการโอนอำนาจศาลนี้ อ่างระยะทาง อ่างอะไร แล้วแต่ก่อนนี้ ระยะทางยืดขึ้นหรือลดลงหรืออย่างไรถึงไม่เกิดปัญหา แต่พอเปลี่ยนแปลงอะไรนิด บอกเกิดปัญหา ขอเปลี่ยนแปลงเสียแล้ว อันนี้รู้สึก ว่า เหตุผลฟังดูแล้วไม่ค่อยจะรับกัน นะครับ ขออภัยด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรีชี้แจงได้ไหมครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาครับ ผมเข้าใจว่าทุกอย่างตั้งอยู่ที่เดิมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณสุชน เชิญครับ

นายสุชน ชาติเครือ : ท่านประธานวุฒิสภาครับ กราบขออภัย

ท่านประธานฯ และท่านรัฐมนตรีนะครับ ที่ท่าน พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุทซ์

ในฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกฯ ผู้อาวุโส ขออนุญาตที่พูดไปถึงท่านนะครับ เหตุผล

อันหนึ่งกระผมเข้าใจ อันนี้กระผมไม่ใช่ว่าถามทางกระทรวงยุติธรรม แต่เหตุผลหนึ่ง

๑๓๐

ว. ๓ (ส. ทั่วไป)

ดวงทิพย์ ๖๘/๓

กระผมเข้าใจว่า ในพื้นที่เขตอำเภอภักดีชุมพล สมาชิกวุฒิสภาของเราในกรรมาธิการ
สิ่งแวดล้อมได้ไปปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติเมื่อต้นปีนี้ จะเห็นสภาพพื้นที่ดีว่า อยู่ใน
พื้นที่ที่ห่างไกลจริง และทุรกันดารจริง แล้วการเดินทางนั้นถ้าไปตามเส้นทางเดิม
ทางภูเขานั้นจะอ้อมและไกลมาก ขณะนี้ได้มีการตัดถนนผ่านเส้นทางเป็นที่ค่อนข้าง
ที่จะสวยงาม แล้วก็มี การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยนะครับ แล้วก็เหมาะสมแล้วที่มาขึ้น
กับเขตศาลจังหวัดชัยภูมิครับ ขอขอบคุณครับ

- ๖๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ก็คงขอมติที่ประชุมนะครับ
ว่า จะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านโปรดลงคะแนน
เรียบร้อยแล้ว รวมคะแนนได้

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์นะครับ
ต่อไปกรรมการครับ ท่านรัฐมนตรีครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ขอเสนอคณะกรรมการวิสามัญ ๒๕ ท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านว่าอีกทีนะครับ ไม่ค่อยได้ยินดี
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
กรรมการวิสามัญ ๒๕ ท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เต็มสภา เห็นว่ามีมติตกลงกันมา
ทำนองนั้น ไม่ทราบว่าเป็นอย่างไร คือดูจากกรรมการ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
สุดแล้วแต่สถานะครับ แต่บังเอิญท่านรัฐมนตรียุติธรรมขอวิสามัญไว้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้ารัฐบาลเสนออย่างนั้นก็เอาตาม
รัฐบาลก็ได้เนะครับ คือผมดูตามคล้าย ๆ วิเคราะห์พิจารณาเหมือนว่าตกลงกันให้
เต็มสภา แต่สุดท้ายรัฐบาล เอาอย่างไรเนะครับ ท่านครับ คุณพานิชย์เชิญครับ

นายพานิชย์ เจริญเผ่า : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
นายพานิชย์ เจริญเผ่า สมาชิกวุฒิสภา ในพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นกระผมเห็นว่ามีการ
เปลี่ยนแปลงแค่เขตอำนาจเท่านั้นเองและก็มีแค่ ๕ มาตรา และก็ตรงเจตนารมณ์ของเหตุผล
กระผมคิดว่าไม่ยากจะให้เกิดกฎหมายค้างคาไว้เยอะ และต้องการที่จะให้ประชาชนได้รับ
ความสะดวกสบายเป็นการที่จะบรรเทาความเดือดร้อนอย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้นดูในเหตุผล
ทั้งหลายและก็ประกอบกับมาตราที่มีแค่ ๕ มาตราเท่านั้นเอง ที่นี้ว่าถ้าตั้งกรรมการถึง
๒๕ ท่าน เราต้องมีการประชุมกันอีกหลายครั้งและเห็นว่าคงไม่มีการเปลี่ยนแปลงใน
ข้อความทั้งหลาย เพราะฉะนั้นกระผมขอความกรุณาขอพิจารณา ๓ วาระ กรรมการ

๑๓๒

ว. ๓ (ส. ทวิไป)

สำรวม ๖๕/๒

เต็มสภา ขอบพระคุณครับ ท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :

กระผมไม่ขัดข้องครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ก็อทางนี้เขาอยากให้เร็วขึ้นครับ

ท่านรัฐมนตรีท่านก็ไม่ขัดข้องอะไร ที่ประชุมก็เห็นชอบตามข้อเสนอแนะครับ ยกมือรับรอง
หน่อยนะครับ

(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ตกลงนะครับ ถ้าอย่างนั้นก็เอา

กรรมาธิการเต็มสภานะครับ เชิญท่านเลขานุฯ ดำเนินการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

“ร่าง

พระราชบัญญัติ

เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๗๓

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สำรวม ๒๕/๓

โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาล
จังหวัดภูเขียว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจ
ศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว
ดังนี้

(๑) ให้ศาลจังหวัดชัยภูมิ มีเขตตลอดท้องที่อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอ
คอนสวรรค์ อำเภอจัตุรัส อำเภอเทพสถิต อำเภอเนินสง่า อำเภอบ้านเขวี่ อำเภอ
บ้านหนึ่งฉกรรจ์ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวระเหว และกิ่งอำเภอซับใหญ่ อำเภอ
จัตุรัส ในจังหวัดชัยภูมิ

(๒) ให้ศาลจังหวัดภูเขียว มีเขตตลอดท้องที่อำเภอภูเขียว อำเภอ
เกษตรสมบูรณ์ อำเภอแก้งคร้อ อำเภอคอนสาร อำเภอบ้านแท่น และอำเภอหนองบัวแดง
ในจังหวัดชัยภูมิ

มาตรา ๔ บรรดาคดีของเขตท้องที่อำเภอภักดีชุมพล ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ใน
ศาลจังหวัดภูเขียวในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลจังหวัด
ภูเขียว

LIRT

๑๓๔

ว. ๓ (ส. ทัวไป)

สำรวม ๖๕/๔

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

.....
.....”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ ก็จบการพิจารณาวาระที่ ๒
นะครับ ต่อไปเป็นวาระที่ ๓ ขอมติที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร
หรือไม่นะครับ ท่านโปรดลงคะแนนได้ เรียบร้อย รวมคะแนนครับ

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์ครับ
ท่านสมาชิกฯ ครับ วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้วครับ ขอขอบคุณ
ทุกท่าน ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา

ผู้จตุรายงานการประชุม

วุฒิสภา	เนตรบุศร	สุภาภรณ์	มาลัยหัต
ละไม	สุวรรณพิทักษ์	ทิพรัตน์	แก้วสุข โข
สมบุญ	ข้ากระแสร	สรยุทธ	ปลื้มถนอม
ทิพวรรณ	พูนทรัพย์	นันทพร	แก้วมะเรง
ศุภลักษณ์	โอภาสพินิจ	ศรัญญา	ศตะภัก
สิริวรรณ	โชติพันธุ์	วิมล	แจ่งอัคร
มยุรี	แก่นสาร	อรสา	เจียมเจริญ
ธีรวรรณ	นราพงศ์	ถาวนา	ภักนัตร์ทัน
สุวิมล	มหาจำปา	ปวีณ์พร	มีสมพ้อม
สุชาดา	ภมระภา	ศิริลักษณ์	ภาพพระหัตถ์
ลัดดาวัลย์	รัตนบุรี	ดวงทิพย์	อินบุญนะ
สำรวจ	ผลประสิทธิ์		

ฝ่ายขบวนการพิมพ์

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุมและพิจารณาเกิดผลรายงานการประชุมลับ

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	พลเอก วิจิต บุลยะวัฒน์ ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล รองประธาน คนที่หนึ่ง	
๓.	นายศิริ เกวลินสถิตย์ รองประธาน คนที่สอง	
๔.	พลอากาศเอก จรธรา สุคนทรทรัพย์	
๕.	นายจันทน์ ทองประเสริฐ	
๖.	นายชัยเขต สุนทรพิพิธ	
๗.	พลเรือเอก ทวีศักดิ์ ศรีประยูร	
๘.	พลเรือเอก พันฑิตย์ ชุมพะวัลล	
๙.	พลเอก บุลฤทธิ์ ทรรัตนานนท์	
๑๐.	นายประยอม ชองทอง	
๑๑.	นายขงอุทธ เลอลก	
๑๒.	นายสมหมาย สุรกุล	
๑๓.	นายสิงห์โต จ่างตระกูล	
๑๔.	นางสุกัญญา ชลสิทธิ์	
๑๕.	นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย	
๑๖.	พลเรือเอก สุวัชชัย เกษมสุข	
๑๗.	นายพินิต อารยะศิริ เลขานุการคณะกรรมการ	

ตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ศกักรับรองในคราวประชุม

ครั้งที่.....

วันที่.....

.....

ประธานวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

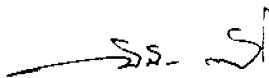

LIRT

รายงานการประชุมวุฒิสภา
(คณะกรรมาธิการฯ ยังมีได้ตรวจและสภาฯ ยังมิได้รับรอง)

รายงานการประชุมวุฒิสภาตามบัญชีข้างทำยนี้ คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุม และพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ วุฒิสภา ยังมีได้ตรวจและสภาฯ ยังมิได้รับรอง เนื่องจากเหตุ ที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามวาระ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามมาตรา ๓๑๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และรับรองความถูกต้องของรายงานครั้งนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับ การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๗ วรรคสอง

(นายพินิต อารยะศิริ)

เลขาธิการวุฒิสภา

บัญชีรายงานการประชุมวุฒิสภา

๑. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๒
๒. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒
๓. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๒
๔. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๓
๕. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๓
๖. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๓
๗. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๓
๘. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๙. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๑๐. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๑๑. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๑๒. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓
๑๓. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๓
๑๔. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๓
๑๕. รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓